

དབུ་མ་མཐའ་དབྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

མཛོད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས།

མཛོད་བྲ། ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཉིད།

མེད་སྐད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༡༡། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་སློབ་གསལ་གྱི་
འཇུག་སློབ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་སོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས།
བརྗོད་བྲ། ཟབ་མོ་སློབ་པ་ཉིད།

དཀར་ཆག

སྒྲོན་སྒྲེང་།	E
མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་ནམ་ཐང་།	L
མཚན་དོན་བཤད་པ།	2
ཐབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲེང་འདུག་ཚུལ།	5
ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་ཚུལ།	11
ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ།	17
བྱང་སེམས་རྒྱ་གཞུང་ལས་འབྱུངས་ཚུལ།	22
སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མཐའ་བར་གཞུང་དུ་གཤམ་ཆེ་ཚུལ།	27
སྒྲིང་རྩེ་གཞུང་གི་བྱང་བར།	29
ཐག་བཅས་ཐག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་ལ་དབྱེད་པ།	36
རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲེང་གིས་གཞོན་ཚུལ།	37
སྒྲོའི་སྒྲོན་སྒྲེང་གིས་གཞོན་ཚུལ།	47
འདུག་ལྡང་བྱས་མི་བྱས་ཀྱི་ཚུལ།	49
རང་འགྲེལ་གྱི་རིགས་བ་གཞུང་།	51
རིགས་བ་གཞུང་ལས་འབྲོས་བའི་ཚྭ་སྒྲོང་།	63

མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ལ་དབྱད་པ།	66
སྒྲིང་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཚིད་སྒྲིང་།	72
དེར་ལུང་དོན་བཤད་པའི་སྒྲིང་ནས་ཚིད་སྒྲིང་།	74
རང་ལུགས་དཔེ་དོན་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ།	76
འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚིད་སྒྲིང་།	78
འགྲེལ་པས་མ་བཤད་པ་རྒྱན་དང་འགའ་སྒྲིང་།	83
འགྲེལ་པས་མ་བཤད་པ་རྒྱད་ཟླ་དང་འགའ་སྒྲིང་།	89
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།	91
སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།	93
ཤེས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ལ་དབྱད་པ།	94
ས་བདུན་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་སྒྲོལ།	96
འཛོམས་བྱའི་དགེ་ཅ་ངོས་བཟུང་པ།	112
དགེ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	115
སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།	120
འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་པ་ལ་དབྱད་པ།	120
བདེན་བཞི་སྤྲ་རགས་འཛོག་ཚུལ།	124
སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པ་འགོག་སྟོམས།	126

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།.....	130
མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་ཚུལ།	141
ཞར་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་དབྱད་བ།.....	152
དབྱ་མ་ཐལ་བསྐྱོག་ཁ་ཅིག་འགོག་ཚུལ།	158
གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་ཚུལ།.....	170
གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒྲོང་ཚུལ།	176
དབྱ་མ་ཐལ་རང་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་བ།	181
ཆོས་ཅན་མ་ཐུན་སྤང་བ།	190
གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ།	196
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ལ་དབྱད་བ།	226
སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མེན་བ།	233
འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་བ།.....	238
སྤྱི་བ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།.....	248
དོན་དམ་བདེན་པའི་དཔེ་བཤད་བ།	254
འཕགས་ལམ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚོད་སྒྲོང་།	261
རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ།	266
ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ།	276

ཐལ་འགྱུར་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་.....	282
ཚུ་འབབ།	299
ཚད་འགོག་.....	313
ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མེན་བ།	318
དབང་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མས་བྱུང་ཚུལ་ལ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཞེད་ཚུལ།	325
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་ཚུལ།	338
མདོ་བྱང་ངེས་སྟོན།	344
མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་བ།	352
བདག་འགོག་.....	359
འབྲས་བུའི་ས་བཤད་བ།	361
རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཡུལ་དུས་གཉིས་མཁྱེན་ཚུལ།	364
མཐུག་བྱང་།	372
དབང་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མས་བྱུང་ཚུལ་ལ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཞེད་ཚུལ།	727

ཕོན་མེད་།

༡༡། ཡངས་པའི་ནམ་མཁའི་སྒྲིན་ཡོངས་ལ་སྐར་ཆོགས་གངས་ལས་འདས་པ་ཇི་སྟེད་
བྱུང་བ་ལས། རྩེ་བྲག་སའི་གོ་ལ་འདིར་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྩུས་པ་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆེ་འདི་ཙམ་གྱི་མངོན་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་ཅུང་ཟད་བསྐྱང་རྩུས་ཀྱང། ཆེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་
ཁོ་ནས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་འཛིག་ཏེན་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པ་དང། དེ་དག་གི་གོང་མའི་
བྱུང་པར་འཆོལ་འདོད་ཀྱི་ཆོར་བ་མངོན་འགྱུར་སྟེ་རྩུས་པའི་ལེགས་ཉེས་རྣམས་པར་དཔྱོད་པའི་
སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང། དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་སྟོབ་པ་ཁོ་ནར་རག་ལས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང། དེད་དུས་ཀྱི་ཆོན་
རིག་ལ་རེ་བ་བཙོལ་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང། དེ་ལས་འདི་ཕྱིའི་
ལེགས་ཆོགས་སྐྱབ་ཐབས་ལ་དམིགས་ཏེ་འབྲུལ་ཆས་ཀྱི་མཆོན་པའི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཇི་སྟེད་ལ་
སྟོད་ཀྱང། ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དཀའ་བ་ནི་ཆེས་
གསལ་བར་གྱུར་དང་འགྱུར་བཞིན་པར་སྟོས་ག་ལ་དགོས།

སྤྱིར་གཏང་འདིག་རྟེན་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་གཞི་རྩ་བ་སྤྱིའི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་
བར་ནང་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པར་ཞེས་པའི་རྣམ་དགྱེད་དང་ལྡན་ན། དེ་དང་བྲལ་བའང་
སེམས་སྟེང་ནས་བྲལ་དགོས་པ་ལས་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ཁོ་ནས་སེལ་བར་འདོད་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་
གཞིས་ལུགས་དང་རྒྱབ་འགལ་སོང་བར་ངེས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེས་པ་དང་ནི་སྟོ་འདོགས་
ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་འོ་པོའི་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆ་ཁྱང་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཅན་
དངོས་པོའི་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ལ་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་གཟུགས་ཅན་དུ་མཚུངས་དགོས་
པ་བཞིན་དུ། སེམས་སྟེང་གི་བདེ་སྤྱད་གཞིས་པོ་པན་ཚུན་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ལ། སྤྱི་

རོལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་ནས་མ་ཡིན་པར་ནང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་བྱུང་དགོས་པ་ནམ་པ་
ཀྱན་ནས་མཚུངས་ལ།

འོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཡོད་ན།
སེམས་སྤྲོད་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་གང་ལ་བསྟེན་འོས་པ་ཡིན་
ཞེ་ན། ད་བར་དཔལ་ནལ་ལྟའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་གྱིས་འབྲུག་པ་ལས་ཐབས་གཞན་གང་དུ་བཅའ་ཡང་ཉིད་དཀའ་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ད་ཆ་སྤྱི་
ཆོགས་ནང་དུ་འབྲུག་ཆས་དངོས་པོས་ལུས་ཆོར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་
འབྱེན་ཀྱས་པར་བཏེན། དེ་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་འདི་སྤྲོད་འདྲུ་རྩི་ནམ་གཡེང་
ཤས་ཆེ་བའི་སྐབས་འདིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང། དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་ཞོ་སྟམ་དུ་བྱུན་པོ་དད་ཞེན་ཅན་
གྱིས་དམ་བཅའ་བཏམ་མོངས་དད་ཅམ་གྱིས་མི་བྱང་བར། ཆད་མས་ངེས་པ་བྱངས་པའི་སྟོན་པ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། བྱངས་པའི་ཆད་མ་ལའང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་
རྩིས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་པས། ལས་དང་པོ་ནམས་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་ངེས་མི་ཀྱས་
པས་རྩིས་དཔག་ཆད་མ་དགོས་ལ། དེ་འབྲའི་སྟོང་མཐུ་མེད་ཀྱང་མ་མཐའ་ཐོས་བྱུང་གི་ཡིད་དཔྱོད་
ཅམ་གྱིས་གོ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཆར་དགོས་པར་གསལ་ཏེ། ལྷ་ལས་སུལ་འབྱུང་གི་བསྟོད་པ་
ལས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཇིན། །མེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་ལྡང་ཡང། །གང་ཞིག་
རིགས་པ་ལྡན་པའི་ཆོག། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་འཇིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས།

རྩི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཆོས་ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་
ཡིད་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ངེས་པ་མ་ཉིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། སྐབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་དད་པ་སྤྱོད་དཀའ་བ་དང། དེའི་སྟོན་དུ་སྟོན་པའི་གསུང་གི་བརྗོད་བྱ་བདེན་བཞིན་གནས་

ལུགས་ལ་ངེས་པ་ཉིད་དགོས་པའི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་མཁས་པའི་བཞེད་སྟོལ་
བཟང་པོ་དེ་དག་ནི། གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་སྒྲན་གྱི་ལྷ་གྲ་བཞིན་
དུ་གཅེས་སྤྲས་ཀྱིས་སྐྱོང་དགོས་ལ། དེ་དག་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་སྤྱི་དང། དེ་དག་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་
ལྡན་གྱི་སྦྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བོད་གཞུང་ཆོད་ལྡན་རྣམས་དང། བྱང་པར་མདོ་རྒྱུད་གཞུང་
ལུགས་རྒྱ་མཆོར་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་གཟིངས་ཆེན་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་རག་ལས་ཏེ། མདོ་ལས། དས་ནི་བྱེད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲན་
གྱི། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་བྱ། །ཐུབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྲུ་ཞིང། །འགྲོ་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱག་གིས་སེལ་མི་མཛད། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་
པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ནི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པར་སྤྲི་
བཞིན་པར་ཀུན་གྱིས་མཐུན་སྦྱང་དུ་འདོད་ན། སྤང་དོར་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་
པར་གསུངས་པས་འདི་ལས་གསལ་བའི་མདོ་གཞན་ག་ལ་དགོས།

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གཉེར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལའང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ཆོགས་དགོས་
པ་ལས། ཕྱི་ལྷོ་རྒྱུན་བསྐྱབ་བྱའི་དཔེ་དེ་བ་རྣམས་ནི་པར་སྒྲན་གྱི་ལམ་ནས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡོངས་
ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་མི་དམན་པ་ཞུས་ལྟར། ད་ལམ་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཀྱང་གྲ་ཆོད་
འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་མངའ་བདག་གནས་ལྷ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་པུན་ཆེན་པོ་མཁས་གྲུབ་
དག་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་དབུ་པར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་
མཐའ་དཔྱོད་དང། ཟུར་བཀོལ་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད། མདོ་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཤིག་ ཁ་སྐོང་བྱང་ངེས་
སྟོམ། ཀུན་གཞི་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་གསུང་འབུམ་སྟོགས་སྤེབ་དེ་བ་གཟུགས་སུ་པར་སྒྲན་
ཐོག་མར་ཞུས་པ་ནི། ཡིག་ཆ་མཛད་ནས་དུས་རབས་བྱེད་དང་ལྷ་ཅམ་སོང་ཡང། ད་དུང་སྒོམ་
གཉེར་རྒྱལ་བཞིན་གནང་མཁན་དཔག་བསམ་གྱི་སྒྲོན་པའི་དབང་པོ་བཞིན་འཛད་མེད་དུ་འཕེལ་

བས་བཀྱིན་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང། ཐོགས་གཞན་ནས་དེ་སྤྱི་མ་ཕྱི་པར་ཤིང་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུང་བཞིན་གཞོན་པ་དང། རང་རེའི་མ་ཡུལ་ཆོས་ལུན་གངས་ཅན་སྤྱོད་ས་སུ་དུས་ལོག་སོགས་སྐྱོན་གཞན་གྱིས་གཞོན་སྐྱོན་ཏུ་ཅང་ཆབས་ཆེ་བྱུང་བའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལས་སྒྲོག་ཐབས་སུ། ད་ལན་པར་སྐྱབ་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཤིང་པར་དང། སྐག་སའི་རྩོམ་པ། སྤྱི་ལོའི་འབྲུལ་པར་ཨོ་མ་མེ་ལ་དང། དཔེ་མཛོད་ལྷགས་པར་ཁང་ནས་པར་སྐྱབ་ཞུས་པའི་མ་ཕྱི་བཞི་པོ་དེ་དག་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དག་ཞུ་གང་བྱས་བྱས་ཏེ་པར་སྐྱབ་སྐབས་ཀ་ཆོད་ལུན་གང་ལེགས་ཞུས་ཞུལ་མ་ཟད། འབྱུང་འབྱུང་སྒྲོག་སྒྲོད་ནང་གི་མ་ཕྱི་དེ་དག་འབྲུལ་དེབ་དང་བརྒྱའི་ནང་དུ་འདྲ་བཅུག་སྐབས་སའི་གོ་ལའི་བཅོས་མའི་སྐར་འཁོར་གནས་ཀྱི་བར། ཡིག་ཆ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དུ་བཞུགས་སྐབས་པའི་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་སྐྱམ་ཏེ་འབད་བ་མི་དམན་པའི་སྒོ་ནས་ཞུ་འཆར་ལགས།

ཡིག་ཆར་དག་ཞུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཆོས་སོ་སོའི་སྐབས་འགོ་བཙོན་དུ་ཅོད་པའི་མིང་ཤིང་ཏྲ་སྒོལ་འབྱེད་ལྟ་བུ་ཡིག་ཆེན་གྱིས་སྒོལ་ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤྱི་དཔེ་རིང་སོགས་སུ་མེད་པར་བརྟེན་ལྷག་སྐྱོན་ཡིན་མོད་ཀྱང། དེབ་གཞུགས་སུ་གཞུང་ཆོས་ཆེད་སྤྱི་བའི་ཆེད་དེབ་གཞུགས་དུ་མའི་ནང་དེ་བཞིན་དར་སྒོལ་ཆེ་བ་དང། སྒོ་བ་གཉེར་བའི་སྒོ་ངོར་གཞུང་ཆོས་སྤྱིའི་གོ་རིམ་རྣམས་ཀྱང་འབད་མེད་དུ་འཆར་ཞིང། བྱེད་པར་ཡིག་ཆར་འཕྲི་སྐྱོན་གྱི་རིམ་སྐྱོན་སོགས་མེད་པར་བརྟེན་རང་སོར་འཛོག་

དེ་སྤྱི་པར་མཚམས་སུ་ས་བཅད་ཁ་སྐོང་ལྟ་བུ་མཚན་གྱི་རིགས་མི་དགོས་པ་རྣམས་འཕྲི་བ་ལས། དེ་མིན་གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱིགས་ནས་དངོས་སུ་བཅོས་དགོས་ངེས་རྣམས་བཅོས་པ། དཔེར་ན། ཡང་མཐའ་དག་ལྟ་བུ་ལ་ས་བཅད་ལྟ་སྒོས་ཟེན་ན། འོག་ཏུ་ལྟ་ངེས་པར་འཆད་དགོས་ཤིང། མི་འཆད་ན་ཆད་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་བས་བཅོས་དགོས་པའི་རིགས་དང།

ཡང་གོང་དུ་ས་བཅད་ལྟ་བུ་བཟངས་ཟེན་ནས། ས་བཅད་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། གསུམ་པ་ཞེས་

མ་སྒྲོམ་པར་གཞན་ལ་དང་པོ། གཉིས་པ། བཞི་པ། ལྷ་པ་བཅས་ཡོད་ན། གསུམ་པ་ཁ་སྐོང་ནས་
བཅོས་ཟེན་པ་རྣམས་མ་དཔེ་དང་མི་མཐུན་ཡང་རང་སོར་འཛོག་ཡོད།

དེ་བཞིན་དེ་སྔ་སྒྲོག་སྒྲད་པར་རྩེ་ཡིག་ནོར་ཇི་བྱང་དང་། རོན་མེད་ཁ་སྐོང་བྱེད་པའི་
རིགས་འགའ་ཤས་དང་། ཡོངས་གྲགས་སམ་ཟུར་གནས་སུས་གཟིགས་ཀྱང་སུམ་རྟགས་ཀྱི་
འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པ་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་སོང་བ་འགའ་རེ་བཅོས་པ་ཅམ་ལས། ལག་སོར་
རིང་པོ་བརྒྱངས་ནས་སྤང་བ་གང་བྱ་གིས་སྒྲོན་འཕྲི་འབྲ་མིན་གཏན་ནས་མ་བཅོས་པར་མ་བྱི་
བཞི་པོ་དང་གང་མཐུན་བྱས་ནས་གཞོལ་བ་ཁོ་ནར་ལགས། གང་བཅོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤོག་
གངས་སོ་སོའི་གཤམ་དུ་ཐད་ཀར་ཐད་ཀར་བཀོད་ན་དགེ་མཚན་ཚུང་ཞིང་། དེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་
མཛེས་ཆ་ལའང་གཞོད་སྒྲོན་གིས། འབྲུང་འབྲུར་དབྱེད་ཞིབ་གནང་བར་འདོད་ན་གཟིགས་བདེའི་
སྒྲད་དེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཤམ་དུ་ཤོག་གངས་དང་བཅས་ཟུར་དུ་བཀོད།

སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ཆ་དཔེ་གཟིགས་དགོས་པར་བརྟེན། གཟིགས་བདེའི་
སྒྲད་ཡིག་འབེབ་བྱེད་ཚུལ་དམིགས་བསལ་བཅོས་ཡོད། དཔེར་ན། མཐའ་དཔྱོད་ནང་ཁ་ཅིག་
ཆང་མ་ལ་ཡིག་འབེབ་དང་། སྤྱི་རོན་ནང་དུ་རོན་ཆན་སོ་སོའི་རྫོགས་མཚམས་སུ་ཡིག་འབེབ་
དམིགས་བསལ་བྱས་ཏེ་བཅོས་ཡོད་པ་ནི་ལུང་རིགས་ལ་བྱང་ཚུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་
ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། སྒྲོབ་གཉེར་གསར་དུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཟིགས་པའི་ཆེ། སྒྲོ་ངོར་
རོན་ཆན་གྱི་ཆ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་དང་། སྒྲོ་ངོར་འཆར་བདེ་བ། གཞུང་གོང་འོག་པན་ཚུན་དཀའ་
ཆོགས་ཆེན་པོས་གཟིགས་ཞིབ་མི་དགོས་པར། ཡིག་འབེབ་སོ་སོ་ནས་རོན་ཆན་རྣམས་མདོན་
གསལ་ཅན་དུ་འཆར་སྤྱོད་པ་སོགས་གོར་མ་ཆག དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་གོ་རོན་སྤྱར་དུ་རྫོགས་
ཟུབ་པས་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་པས་བཅོས་པ་ཁོ་ནར་ལགས།

འོན་ཀྱང་གལ་ཆེ་དོ་སྤྲང་དམིགས་བསལ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཡིག་ཆ་སྤྲར་པར་སྤྱན་སྒྲུབས་

དེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཨང་གངས་རྒྱལ་ས་རང་སོར་གནས་ན་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གཟིགས་བདེ་
བའི་དགོ་མཚན་ཆེ་ཞིང། དེ་མིན་ཡིག་ཆ་རྣམས་ནི་ནམ་རྒྱུན་དེ་བ་གཟུགས་པར་སྐྱོན་བྱེད་པ་དང་
མི་འབྲས་བར་སློབ་གཉེར་བའི་རྒྱུན་དུ་གཟིགས་དགོས་པའི་དཔེ་དེ་བ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་
སོང་བར་བརྟེན། ཨང་གངས་འབྲས་མིན་ཀྱི་དེ་བ་གཟུགས་མང་པོ་ཡོད་ན་དཔེ་ཁྲིད་སོགས་ལ་དཀའ་
ངལ་མི་ཉུང་བ་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་སྒྲིན་ཆ་ལ་སྤང་མེད་དུ་མི་བཞག་པར་བསམ་ཤེས་དང་གཟབ་
ནན་དགོས་པར་གཤམ་ཆེར་སྤྲད།

དག་ལྷ་དངོས་གཞི་སྐབས་དག་ལྷ་གནང་མཁན་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཁག་དང། བཀའ་རབ་
འབྲམས་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང། དེ་བཞིན་ཚུལ་མཐུན་སློབ་གཉེར་བ་བཅུ་ལྷག་གཉིས་
ལ་ཉེ་བ་འཛོམས་ནས་ཉིན་མང་པོའི་རིང་མ་བྱི་བཞི་པོ་གཞིར་བཟུང། བོད་ལོག་ཆོག་གཅིག་གྱང་
མ་ལུས་པར་ངལ་བ་བྱུང་གསོད་ཀྱིས་ཞིབ་བསྐྱར་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ། ད་དུང་འབྲུང་འབྲུར་མ་དཔེ་དེ་དག་གཞིར་བཟུང་ནས་ཡིག་ཆ་སྤྱི་ཀ་དག་
ཏུ་གཏོང་འོས་ཤིང་གཏོང་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། སྤར་བྱར་བོར་གནས་པའི་སློན་སྤྱི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་
རྣམ་པར་དཀའ་བའི་པར་སྐྱོན་ལས་འགྲུལ་རིམ་ཅན་སྟེ་ལ་དང། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱི་རྣམས་
བསྐྱུགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས།

དེ་བཞིན་པར་སྐྱོན་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་ཏེ་ཅང་ཆེ་ཡང། ཡུལ་གྲུ་གང་སར་དགོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་
བྱ་ལྷ་མི་དགོས་པར་དད་ལྡན་གཏོང་པོད་ཡངས་པ་གཤམ་གསལ་པར་སྐྱོན་མཐུན་འབྲུར་བ་
རྣམས་ཀྱིས། པར་སྐྱོན་ཞལ་འདེབས་རྣམས་དད་ཀྱིས་སློབ་གསུམ་ཀྱིས་གནད་སྤྱིན་གང་ལུས་བསྐྱུལ་
བ་ལས་འགྲོ་གྲོན་དཀའ་ཆེགས་མེད་པར་བྱུང་བར་བརྟེན། པར་སྐྱོན་མཐུན་འབྲུར་བ་ཡོངས་ལ་
དམིགས་བསལ་ཡི་རང་དང་བསྐྱུགས་བརྗོད་ལྷ་རྒྱ།

མདོར་ན་བྱམས་མགོན་མིའི་རྣམ་པོའ་མཁས་གྲུབ་དགོ་འདུན་བསྐྱུན་པ་དང་རྒྱས་དཔལ་

བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསུམ་འབྲུམ་དབྱ་པར་གཉིས་ཀྱི་དེབ་གཟུགས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་པར་
 གྲུབ་ཏུ་སྐྱབས་ནམ་པར་དཀར་བའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཇི་སྟེན་བསགས་པ་དེས་ཀྱང། སྤྱིར་ལུས་ཅན་
 ཀྱན་གྱི་པན་བདེ་མ་ལུས་པ་བྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ལུ་སངས་རྒྱུ་བཙུག་པ་ལྟོས་ལྟོས་ཞེས་སྟོན་པའི་
 བ་དན་ས་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱུ་ལེན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང། ཅོད་ལྡན་སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་དེ་
 ཉིད་བཤད་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་བཀྱིན་གསུམ་
 ལྟོས་ཀྱི་རྩེ་བཙན་སྒྲ་མ། རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་ནམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གང་ལ་འཕྲོག་པའི་ལྷ་སྐལ། ཡངས་
 པའི་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་བྱམས་བཅའི་རྒྱ་འཛིན་གྱི་ལམ་ནས་སྒོ་གསུམ་ཆོ་གདུང་སེལ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་ཆར་བཟང་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་མཛད་པ་ལས། ཟུར་གནས་སྤྱི་འགྲོ་ཀྱན་གྱིས་དོན་
 དམ་པའི་འཛིན་ཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ་བ། ཡ་སྤྱི་ཞོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུས། རིས་མེད་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ་ནམས་ཀྱང་
 སྤྱི་ཆེ་ཡུན་དུ་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྟོས་གྲུབ་པ་དང།
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་རང་དབང་གི་བདེ་སྤྱིད་
 ཀྱི་ཉི་མ་ལྟར་དུ་འཆར་ནས་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་ལྟར་དུ་རོལ་
 པ་དང། རྩེ་བྲག་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བའི་འབྲུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཡ་
 རྒྱལ་སེར་སྤྱད་ཐོས་བསམ་ཞོར་གླིང་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་ཆོགས་
 མཐའ་དག་རིའི་དབང་པོ་ལྟར་སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་ཅིང་རྒྱས་པ་དང། གཤམ་གསལ་པར་
 གྲུབ་མཐུན་འབྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཉེར་འཆེ་རིགས་མཐའ་དག་ཞི་ནས། ཆེ་ལྷག་དོན་
 ལྟན་ནམ་དཀར་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་ནམས་ཡིད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱར་གྲུར་ཅིག།

སེར་སྤྱད་ཐོས་བསམ་ཞོར་གླིང་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་ནས།

༡༡། །བྱམས་མགོན་མིའི་རྣམ་རྟེན་གནས་ལྟ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་
 མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་
 དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་
 ཐར་པ་ཆོག་དོན་སྙིང་པོ་བསྟུས་པ་
 བཞུགས་སོ།།

༡༡། །མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ལ་འཇུག་མཁས་པ། །གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དཔལ་
 ཡང་མདོན་པར་མཐོ། །ཁྱད་པར་ཤིང་མདོས་བསྟན་པའི་བཟོད་བྱའི་གནད། །དར་ཞིང་རྒྱས་མཛད་
 མི་པམ་སྒྲ་མར་མཆོད། །

ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་སྟུན་བསྟུས་ནས་སྐབས་དོན་སྙིང་བར་བྱ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདི་ནི་
 རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན། །སློབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྐམས་
 སངས་རྒྱས་གྱི། །ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བཟོད་ལྷོག་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བདག་
 འདས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི། །ཤེས་པ་དང་ནི་བཟོད་པར་བྱས་འགྱུར་རམ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་
 འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། །བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཞིག་ཅམ་ཞིག་སྤྲས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ལྟ་ཞོག་ས་ཆེན་པོ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་མི་བྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན།
 བྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་མངའ་བདག་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་

མཚུངས་མེད་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་ཐར་པ་རྣམས་
ཀྱང་སློང་མན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་མོད། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྤྱན་མོང་གཏུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་
ཅེས་དུ་རྣམ་པ་ཐར་པ་མིག་ལས་དུ་སོན་པ་འགའ་ཞིག་དད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆོག་འགའ་
འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྦྱིས་རབས་ཀྱི་སྤང་བ་ངོས་བཟུང་བ། སྦྱ་
བལྟམས་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་བར་འདུག་ཚུལ། ཡིག་ཆ་གསར་དུ་མཛད་ཚུལ། འཇམ་མགོན་
ཆུལ་བའི་གཏུང་འཆོབ་དགའ་ལྡན་ཁྱིམ་པའི་སྤྱགས་འགན་བཞེས་པ། སྤང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་
བསྟན་པ་དང་ལ།

ཐོག་མར་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྦྱིས་རབས་ཀྱི་ སྤང་བ་ངོས་བཟུང་བ།

རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་པ་ཐར་པ་
ཞེས་པའི་དོན་དངོས་ནི། བཛྲེད་བྱ་དང་ཚོད་སྤེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་གཏུལ་
བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིད། ཞེས་
ཆད་ལྡན་སྒྲ་མ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཐར་པ་ནི། བསྟན་བཀྱར་ཞབས་ཉོག་དང་། བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱེད་པ།
མཇལ་ཁ་སོགས་རི་སྐད་མཛད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐར་པའི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བར། ཐ་མལ་པའི་གང་ཟག་
ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ། འཆད་ཅོད་
ཅོམ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐར་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། མཐོང་ཐོས་
ཀྱི་གཏུལ་བྱ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་དད་གྱུས་དང་། རྣམ་པ་ཐར་པ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་པ་དང་། སློབ་
བྱས་པ་སློན་ལམ་ཚུན་ཆད་ནས་འདུག་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་
མཆོམས་སྦྱར་དུ་འང་ཁྱིམ་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་འཛིན་སྦྱིས་ཆེན་དམ་པ་གང་དང་
གང་གི་སྦྱི་བ་བཞེས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐར་པ་བཛྲེད་པར་མི་བྱས་ཀྱང་། སྦྱིས་རབས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱུ་

བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་ཤིང་རྩ་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དག་བཤེས་པོ་ཉོ་བ། ༥ ་ རྟེན་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་གནས་ལྟ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་སྤར་ཐང་མཁན་པོ་བཙུག་པ་རིགས་པའི་རལ་གྱི། ༦ ་ ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཀམ་པ་དུས་གསུམ་མཐེན་པ། ༧ ་ འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་མཆོག་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྤར་ཐང་ལྷ་མ་གཤམ་པ་དཔལ་ལྷན། ༨ ་ ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་དབང་ལྷག་ཀྱན་མཐེན་རོང་ཉོན་ཆོས་རྩེ་བྱའི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་སྤྲེ་བ་འཛིན་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་བར་རྒྱུང་ལྷར་གཤམ་ཤིང་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐང་ནང་དུ་འདུགས་ལ།

སྤྱི་བལྟམས་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་བར་འཇུག་ཚུལ།

སྤར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་དང་། སྤས་དོན་མཛོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་སྤྱོད་སྤྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ་མཚུངས་ལྷ་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། བྱམས་མགོན་མིའི་རྣམ་རོལ་གནས་ལྟ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་པ་རྩེད་ཆེན་པོ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་མཁས་གྲུབ་དག་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྒྱའི་འདུལ་ཞིང་ཁ་བའི་ལྷོངས་སུ་བསམ་བཞིན་དུ་མིའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་འབྱུལ་གྱི་རོལ་པས། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཁྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་འཕན་པོ་སྤྱང་གཤོད་འོད་སྤར་ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྤར་རོང་འདམ་ལས་སྤྲེས་གྲང་འདམ་གྱི་སྤྱོན་གྱིས་མ་གོས་བར་ཉི་མའི་གཉེན་ལྟར། རོ་མཆོར་བའི་བསྟན་དུ་མ་དང་བཅས་སྤྱི་བལྟམས་པའི་ཚུལ་མཛད།

སྐྱེན་གཞིན་དུས་སྤྱང་སྡོན་གྱི་སྐྱེས་སྤངས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་དཀར་བའི་བག་ཆགས་
བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པ་ལས། སྐྱེས་རབས་ལས། བཙོན་ར་འབྲ་བའི་ཁྱིམ་ལ་ནི། ནམ་ཡང་
བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིང་། །སྤྱག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་ཆེ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱིམ་བཟང་ངན་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་མཆོན་པའི་
ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཁོ་ནའི་དུས་འདས་ཏེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་མའི་འོབས་སུ་ཚུད་པ་ལྟར་ཆ་གཏུང་
གིས་རབ་ཏུ་མཐར་བའི་ཤིན་ཏུ་ནད་ཆེན་པོས་ཟིན་པར་གཟིགས་ནས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྡོན་ཁ་བའི་སྡོངས་སུ་མཁས་བྱུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
འབྱུང་གནས། དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ། རྩང་གཞོན་ཏུ་མཛེས་
པ་དཔལ་གྱིས་བྱུག་གཏམ་པའི་མལ་ཌོ་ཆ་དཀར་དགོན་པར་རབ་འབྱུང་དུར་སྤྲིག་གོས་ཀྱིས་
མཛེས་པར་བྱས་ཏེ། དེར་སློབ་གཉེར་གནང་སྟོལ་སྤྱི་མཆུངས་ལྟར་ཐོག་མར་སྟོ་འཛིན་སྟོར་སྤངས་
དང་གསན་བསམ་མི་རིང་བར་གནང་ཡང་། ཕྱིས་མཁས་མང་གྲེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་སྦྲད་
ཐོས་བསམ་མཐོང་སྤྱིང་གྲ་ཆང་དུ་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་ཡོངས་རྩོགས་ལ་སློབ་གཉེར་གསན་
བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་འདུས་མང་ཡོངས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཀུར་འོས་པའི་མཁས་པའི་
གཙུག་རྒྱུན་འགན་ལྷན་དང་བཅས་བ་ཙོད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་བྱུང་།

དེ་ནས་ཆ་དཀར་དགོན་དུ་གདན་ཉུག་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་
 ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་རིང་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་བར་མཛད།
 དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྤེལ། ཕྱི་ལོ་༡༥༡༣ ལོར་དགའ་ལྡན་ཤར་བྱང་གཉིས་
 གྱི་འཆད་ཉན་ལོ་ཤས་བར་སྟོངས་སུ་ལུས་དགོས་པ་བྱུང་སྟབས། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཆ་དཀར་དགོན་
 པ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་གདན་ཐངས་ཏེ་བྱང་ཅེ་གྲ་ཁང་གི་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་འགན་
 བཞེས།

འདིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་བྱང་ཅེ་མཁན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གཉིས་མཆན་
ཡང་འདྲ་སྟབས་བྱང་ཅེ་མཁན་པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་གསུང་མཁན་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
ཁོང་ནི་ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ཅེ་གྲ་ཆང་དུ་སློབ་གཉེར་མཛད་སྐབས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཡིན་ཅིང་
དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་དུས་མཇུག་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་དར་བ་མཆོག་
ནི་རབ་བྱུང་བཅུད་པའི་མཇུག་དུ་ཕེབས་ཐིག་པས་དུས་ཀྱང་མི་མཚུངས་པར་རྣམ་ཐང་དུ་གསལ།

སྐབས་དེར་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཙམ་ལས་མ་ཕེབས་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་པར་བྱིན་མཐའ་
དཔྱོད་ཀྱི་བཙེ་བཞག་རྣམས་སྤྲུགས་ཐོག་ནས་གནང་སྟེ་ཞལ་སློབ་ཆོས་ཐིག་གིས་སུ་བཞོད་པ་
དེར་སྐབས་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ཡིག་ཆར་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ལགས།

དགྲུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགྲུ་པའི་མེ་ཁྲི། གྱི་ལོ་༡༥༩༩ ལོར་འབྲི་གྲང་ཁྲུལ་དུ་ཡོད་
པའི་དགེ་ལུགས་དགོན་ཁག་ཆེ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཆོས་ལུགས་དང་ཞུ་སྟབས་
བསྐྱར་བར་བརྟེན། ཆ་དཀར་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་གནས་སྐབས་དགའ་ལྡན་དུ་ཁྱི་
ཆེན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་གནས་སློབ་བྱ་དགོས་བྱུང་ཡང་། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཆེན་པོ་
རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས། ཕྱག་བཏབ་པའི་དབུས་སྟོད་བྲག་དབར་དགོན་པར་ཆེ་སྤྲིལ་ཏེ་འཆད་ཉན་
མཛད་པས་དགོན་པའི་ཆོས་སྲིད་ལོ་འབྲས་རྣམས་གང་ཐད་ནས་དབྱར་གྱི་ལྗོན་པ་ལྟར་འཕེལ།
གྱིས་ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་འདི་ཉིད་སེར་སྤྲད་གྲ་ཆང་དུ་འང་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་
དུ་གདན་བྲངས་ཐོག་གྲ་ཆང་དུ་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྲུགས་འགན་བཞེས་ནས་སྟོན་དམ་པ་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་བཟང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་གནང་བ་ལས། ཡིག་ཆ་
གསར་རྩོམ་དགོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འབྲིགས།

ཡིག་ཆ་གསར་དུ་མཛད་ཚུལ།

འོན། ཡིག་ཆ་ཐུན་མོང་མིན་པ་གསར་གཏོད་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་སྔ་རྗེའི་དངོས་སྟོབ་
བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུ་གཡེ་ཤེས་མཆོག་གིས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཕྱག་བཏབ་ནས། འཆད་
ཉན་གྱི་རྒྱན་བསྐྱེད་ཏེ་ཡོངོ་གཉིས་ཅམ་སོང་རྗེས། སྤར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་
པ་ན་ཐོག་མར་ཆོས་རྗེ་དར་རྒྱས་བཟང་པོ་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཀྱང་། ཕྱིས་དགོ་
འདུན་རྗེ་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་ལས། རྒྱ་འབྲེམ་སྟོད་སྟོད་གྲ་ཆང་བཞི་པོ་སོ་སོར་འཆད་ཉན་གཏན་
དུ་སྦྱོན་པ་ཡོང་སྟོད་སྟོད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་འབྱམས་པ་དང་། སྟོད་དུ་ཆོས་རྗེ་གྲུང་རུ་རྒྱལ་
མཆོན་བཟང་པོ། རྒྱར་ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་འཕགས་པ། འབྲེམ་དུ་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་རང་
འབྱུང་བ་འཆད་ཉན་གྱི་བྱེད་པོར་བསྐོས་ཏེ་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཐེར་མད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་སྟོ་གང་ས་ནས་དར་ཁྱིེད་རྒྱས་
པར་མཛད།

སྐབས་དེར་རྗེའི་དངོས་སྟོབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྟེལ་བའི་དར་ཆེན་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་
ཀུན་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་འབྱམས་པ་མཆོག་གིས་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་པ་ལས། གང་གི་བཤེས་
གཉིན་དམ་པ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་གྲུང་རུ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་གཞུང་ཆེན་
རྣམས་གྲ་ཆང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡིག་ཆར་གཏན་ལ་པབ་ཀྱང་། བར་སྐབས་ཆོས་རྗེའི་གསུང་
ལ་དཔྱད་གསུང་བསལ་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་མ་ཟད་མ་གྱི་རྣམས་ཀྱང་བེད་
མེད་དུ་གྱུར་སྟབས། སྤར་འབྱུང་འབྱུར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་དོན་གཉིར་ཅན་དུ་མས་དབུ་པར་གྱི་
གཞུང་གི་ཐད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་གསར་ཆོམ་གསོལ་འདེབས་རིམ་གྱིས་ཞུས་པ་
ལས། འབྱུང་འབྱུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུན་ཅི་
བཟང་པོ་འགག་བཞག་སྟོང་གསུམ་གྱིས་སྟོན་མཇམ་གཏན་ལ་པབ་པའི་དབུ་པར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་

དཔྱོད་གཞན་ངོ་ཚྭ་ག་མི་རྣམས་པར་མཛད་དགོས་བྱུང་།

དངོས་གཞི་གསར་ཚུལ་མཛད་པའི་ཆེ། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་བསམ་བློ་དང་མཐུན་པར་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་འཇུག་པ་བདེ་བ། གཞུང་གི་བཟོད་བྱའི་གནད་དོན་ཆ་ཆང་བ། རྫོང་བྱེད་ཆོག་ཀྱང་རྒྱས་པ། མཁས་པ་སྤྱི་མའི་བཞེད་སྲོལ་དུ་མ་དང་། ཅུ་བའི་ཆོག་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཆོག་གས་དུ་མས་མ་བཅེངས་པར། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུ་ལ་ལོག་ཏོག་ཇི་བྱུང་ནམ་མཁའི་སློག་གི་ཕྱིང་བ་ཁྲུག་པ་བཞིན་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་འབྲུལ་ངོ་མཆར་བ། ཁྱི་མ་མེད་པའི་རང་ལུགས་རྣམས་གཞུང་ཆོན་སོ་སོར་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱུ་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཉིད། དགྲུང་ལོ་རེ་དགྲུང་རབ་བྱུང་དགྲུང་པའི་སྤྲུགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༦༡ བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༠༥ ཉིན་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད། མི་རིང་བར་དབྱུ་མའི་ཡིག་ཆ་གསར་ཚུལ་ནན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བ་ལས་དབྱུ་མའི་སྤྱི་དོན་བཅུམས། སྤར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་ཆོད་པའི་རྒྱལ་བརྟག་ཞིག་ཀྱང་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར་དབྱུ་མ་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱང་བཅུམས་གནང་བ་དེ་དག་ཡིག་ཆར་གཏན་ལ་པམ།

སྤྱིར་གསུང་རྒྱུ་དུ་དབྱུ་མའི་གཞུང་མཛད་སྐབས་དགྲུང་ལོ་བགྲེས་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱན་དུ་སྤྲུག་ཤིང་བཀར་ནས་དབྱུ་མ་མཐའ་དཔྱོད་མཛད་ཚུལ་གསུང་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་དབྱུ་མ་ཚུལ་པའི་སྐབས་དགྲུང་ལོ་བགྲེས་པར་ངེས་ཏེ། དབྱུ་མ་མཐའ་དཔྱོད་མཛད་བྱུང་དུ། ཟབ་མོའི་གནད་འདི་ཕེན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ། །བདག་སློ་བྱིས་པ་བས་ཀྱང་བྱིས་པའི་སློས། ། བྱུང་པར་འབྱུང་བཞི་རྒྱས་པའི་གྱིབ་སོས་ནོན། །ཁོར་འཁྲུལ་མཆིས་ན་མཁས་རྣམས་བཟོད་པ་བཞེས། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་བྱུང་དུ་གསལ། །དེ་མཚུངས་དགྲུང་ལོ་རེ་དགྲུང་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་བཅུམས་པ་ཡིན་ན། དབྱུ་མའི་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་དེའི་མཇུག་ཏུ་བཅུམས་པས་དགྲུང་ལོ་བདུན་བཅུར་ཕེབས་ཟིན་པར་བསྟོན་དུ་མེད།

གང་ལྟར་དུས་དེ་ནས་བཟུང་གྲ་ཚང་འདི་ཉིད་དུ་རྒྱ་བོད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་མཁས་མང་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལ་འབྲན་བཞེད་པ་བྱུང་བའི་བྲིན་ལས་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་དཔར་གྲ་མ་ཉམས་པར་གནས་ནས། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རིག་གཞུང་གི་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ལ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་དང་གནང་ཐུས་ལགས།

མདོར་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་རིམ་བཤགས་སྟོན་ལྷ་མི་གྱུར་པ་ཐུས་ཀྱང་མ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་བསྐྱོར་བའི་ནང་ནས་རབ་དང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞེད་བྱ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བཤགས་ལ་ཐབ་པ་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་དང་། ཐུས་དོན་མདོན་ཉོགས་ཀྱི་རིམ་བཤགས་པར་བྱིན་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བར་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཅིང་། འཁོར་ལོ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པས་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། བཞེད་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་དབུ་པར་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་དག་དང་སྟོན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་དང་བཞེད་བྱ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ཐ་མི་དད་ན་རྣོས་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་བས་བསྐྱར་རྣོས་ངལ་བ་བྱེད་པ་འབྲས་མེད་དུ་གྱུར།

དེས་ན་པར་བྱིན་སྐབས་རྩ་བ་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་ལ་ཆོག་འབྲེལ་དང་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ནི། སྤྱིར་རྒྱ་གཞུང་ཁག་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་གསེར་ཐོང་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ། ཉོགས་དཀའི་སྤང་བར་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་རྩ་འཇུག་དོན་རྗེ་བཞིན་འབྲེལ་བ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྩ་འཇུག་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མི་དགོས་པར་བརྟེན། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་སུ་དགག་བཞག་

སྒོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་ན་སྒོ་གསལ་དོན་གཉེར་བ་སྤྱི་ལ་ཕན་ཚུབས་
ཆེ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བ་སོགས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གྲུབ།

ཁྱད་པར་རང་ཅག་གཞུང་རྣམས་ལ་སློབ་པའི་ཆེ་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱི་དང་ཡབ་
སྲས་གྱི་གཞུང་རྣམས་མང་གཞི་བྱས་ནས་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཟིགས་དགོས་པ་དང་། སློབ་གཉེར་
གང་བྱེད་པ་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལ་མིན་པར་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
ཚུལ་བཞིན་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་བོད་ཆད་ལྡན་གཞུང་རྣམས་ལ་སློབ་དགོས་པ་གདམས་པར་སྤང་བས་
རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡ་མཚན་ཆེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་དབུ་པར་གཞུང་མཛད་པའི་ཆེ་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་
དང་དངོས་ཤྱགས་བསྟན་ཚུལ་ཙམ་ཙམ་མི་རུས་པ་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན་ཁྲི་ཆེན་འདི་ཉིད་གྱིས་
མདོན་ཏྲོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་རྩ་ཁྲི་ལ་བཏུས་ན། བཛྲོད་བྱའི་གནད་ཆང་ཞིང་རྫོད་བྱེད་
ཆོག་ཅུང་ལ་ཆོག་འགྲེལ་གོ་བདེ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་རུས།

དེ་མཚུངས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྡན་ལ་མཁས་པར་མ་ཟད་ཐོས་
དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞིལ་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཤིང་། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་བསྟན་པ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་འགྲན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་བསྟན་
འཛིན་སྤྱི་ཆེན་དམ་པར་ངེས་ཏེ། ཡགོང་ས་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཁྲི་ཆེན་
དམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱགས་བཛྲོད་མཛད་པ་འདི་ལྟར།

ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་ཁུར་འཛིན་དགེ་འདུན་མཚོག། བཀའ་གདམས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་
སྤྲིགས་མའི་དུས། གངས་ཅན་ཁྲོད་འདིར་དར་རྒྱས་མཛད་པ་ལ། སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱའི་སྒོ་གོས་
རྒྱས་གྱུར་ནས། ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཤོག་བརྒྱུདས་ཏེ། ཀློག་ལྡན་སྤེར་ཆགས་
ཆོགས་གྱིས་རབ་བསྐྱོར་ནས། ཐར་པའི་ཞིང་དུ་འཕྱར་བར་བརྩམས་པ་འདི། ཡོངས་འཛིན་ཁྲོད་
གྱི་བྲིན་དུ་ངེས་པ་རྟེན། བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་སྤྲིང་ནས་

བསྟོད་ཕྱག་འཆའ། །མཁུན་དང་བཅེ་བས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་ཆིགས་བཅད་
གི་བསྟོད་པ་དང་།

རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྤང་བདུན་པ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་
ཆིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་འདི་ལྟར། དགེ་འདུན་མཁས་དབང་ཆོགས་པའི་
ཆོས་གི་གྲུལ། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་གནད་གསང་ཆངས་དབྱངས་སྒྲིལ། །འདོམས་མཛད་
པས་གི་ཚོལ་ལས་རྒྱལ་བའི་མཐུས། །དར་རྒྱས་མི་པམ་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་།
དེ་བཞིན་བསྟོད་ཆིག་དུ་མ་གྲ་ཆང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཆོས་ར་སྒྲ་བརྒྱད་དུ་གསལ།

རྗེ་འདི་ཉིད་གི་འབྱུང་འགྱུར་སྐྱེས་སྤང་འཛིན་པ་ཕུར་ལྷོགས་དག་དབང་བྱམས་པས། གནས་
གསུམ་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པ། །བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་ཀུན་གི་གཙུག་གི་རྒྱ། །ཕྱང་
རྟོགས་བསྟན་པ་བཤད་སྐྱབ་དར་རྒྱས་མཛད། །བཀའ་བྱིན་མཉམ་མེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཞེས་དང་།

རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་འདུན་
གསེར་རིའི་འཕྲེང་བའི་དབུས། །མི་འཛིགས་སེང་གའི་སྒྲ་སྒྲོག་བསྟན་པའི་སྤྱིང་། །ཕྱོགས་དུས་
ཀུན་ཏུ་དར་རྒྱས་གནས་པའི་ཆེད། །དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་གསུང་གིས་སྤྱིད་ན་རྒྱལ། །ཞེས་
སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་གིས་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་འདི་ཉིད་
གིས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་གས་པར་བྱུང་བ་ལས་གོང་གསལ་
སྐྱེས་ཆེན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། །

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཕྲོ་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་པའི་
ཐུགས་འགན་བཞེས་ཚུལ།

དེ་ལྟར་གྲུ་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་འཆད་ཉན་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་ཕྱིས་རྒྱུད་སྦྲད་མཁན་པོ་དང་།
བྱང་ཅེ་ཆོས་རྗེ་བརྒྱུད་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་གྱི། ཕྱི་ལོ་༡༥༩༩ ལོར་
དགའ་ལྡན་གྱི་ཐོག་ཉེར་གཉིས་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ལོ་དེར་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙུང་ལྷའི་
ཉིན་གྱི་ཐོག་ཉེར་གཉིས་པ་གྱི་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་བ་ཅན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཁན་
པོ་དང་། གྱི་ཆེན་ལས་ཐོག་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ། ཡལོང་ས་སྐྱེ་བྱེད་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་བསྟན་རྒྱུ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་
སྒོམ་པ་བསྐྱེད་བར་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་གསུམ་གྱི་ནང་
ཆོན། མཁས་པའི་དབང་པོ་སེར་སྦྲད་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་
དུ་གསལ།

དགའ་ལྡན་གྱི་ཐོག་ལོ་ངོ་ལྔ་རིང་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས། ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
མཉམ་མེད་ཅོང་ཁ་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་སློ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་ཐེར་
ལེགས་པར་མཛད་པའི་མདོ་སྒྲགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་
ཀྱི་སྒོ་ནས་པ་ཡུལ་ཆོས་ལྡན་ཞིང་དུ་ཉམས་པ་སྤར་གསོ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་གྱིས་ཁ་བའི་ལྗོངས་
སུ་ནི་མཁས་པའི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བ་སྟན་པའི་བ་དན་ས་སྟེང་ན་བྱུང་པར་གྱུར། དུས་རབས་
ཉི་ཤུ་པའི་ནང་དུ་འང་བྱུར་གནས་གདན་གསུམ་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་པར་བྱིན་སྦྱི་མཐའ་
དཔྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཆོན་ཡང་དག་མཐའ་ལྟ་བུ། དམིགས་བསལ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བས་བསྒྲགས་
པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་སྒོལ་ཡོད་པ་ཐོས་སོ།།

མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

རྒྱལ་ལས། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་འཆི་བ་མེད་པའི་རྗེ་རྒྱུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་འོག་མིན་
དུ་རང་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུངས་པར་བྱས་པའི་ངེས་པ་ལྟ་དང་
ལྟན་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོངས་སྟོང་རྒྱ་ལོར་བའི་སྤྱི་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ལས།
རང་ཅག་ཐ་མལ་པ་ལྟར་རྒྱ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་གནས་ངེས་མེད་དུ་སྦྱེ་
འཆི་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མི་འདོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་དམ་པ་བརྟེན་
ཟེན་ནས་གང་ཟག་ཐ་མལ་པའི་སྦྱེ་འཆི་དང་མཚུངས་པར་སྤྱུལ་པའི་རོལ་གར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་འགྲོ་
བའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པར་འདོད་དེ། མྱ་ངན་ཀྱི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དག།
དུས་གཅིག་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཉེས་པའི་སྦྱོན་རྣམས་ཀྱུན་སྤངས་ན། །ངན་མྱ་ངན་འདའ་
བར་གྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྱི་ཅན་ཟེན་ལྟར་གཟིགས་པས་ན། །ཅིའི་ཕྱིར་
སྟོང་རྗེ་ཀྱུན་བཏང་སྟེ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ་བར་གཤེགས། ། ཞེས་དང་།

དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། དཔའ་བོ་ལ་ལར་བཅས་པ་དང་། །མདོན་
པར་འབྱུང་དང་འཆི་བ་སྟོན། །ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ། །ལ་ལར་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་བ་ལོ། །ལ་
ལར་བདུད་རྣམས་རབ་ཏུ་འཛོམས། །ལ་ལར་དཀའ་བ་སྦྱོད་བྱེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཐར་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་མི་འདའ་ལོ། །ཞེས་དང་།

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཛིན་ཉེན་མཁྱེན། །འཛིན་ཉེན་ཀྱུན་ལ་གཟིགས་ནས་
ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྱུལ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །སྦྱེ་བ་མདོན་པར་
སྦྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནི་འཕོ་བ་དང་། །ལྟམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་
གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དབྱེས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་

དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་རི། །བྱང་ཆུབ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱང་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་
རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་བར་སྟོན། །ཞེས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་མཆོག་གི་སྤྱལ་
སྤྱིའི་རྣམ་ཅན་གྱིས་ཞིང་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པ་མདོ་
དང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བཅུ་དབང་ལྷག་རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་མགོན་པོ་དགའ་
ལྡན་གནས་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པ་མིའི་རྣམ་པོལ་ཁྱི་ཆེན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་སུ་ལས་
སྐལ་ཡོད་པའི་གདུལ་བྱ་རི་སྡེ་དབྱེད་བ་རྣམས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་པོར་བཀོད་ནས། དེ་ཞིག་
སྤྱད་དོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན་དགྲུང་ལོ་དོན་དུག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ས་འབྲུག་ གྱི་ལོ་༡༥༦༩
ལོར་གདུལ་བྱ་ཉག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་སྤྱལ་བའི་བྱིར། ཞིང་འདིར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་
སུ་ཐིམ་ཆུལ་བསྟན་ནས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་འང་གཤེགས།

རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཅེས་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་གང་དུ་
བཞུགས་པའི་གནས་མཆོད་རྟེན་དུ་གྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱི་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
གདུང་ཡང་འབྱུང་འབྱུར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྟེན་དང་། ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱོད་
གི་སྤང། སྤྱི་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དཔུལ་ལས་གྲུབ་པའི་དབྱེན་སྤུམ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་དེ་སྟོན་དགའ་
ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྟེང་ཐོག་སྒྲ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་དད་ལྡན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཞིང་དུ་བཞུགས་པ་བཅས་སོ། །

སེར་སྨད་ཐོས་བསམ་ཞོར་གླིང་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་ནས།

༥ སྟོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་བརྟེན་པ་བརྒྱུས་འཇམ་དབལ་ལ་བསྟོད་པར་བསྐོས་ཏེ།
འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་བ་གྲགས་པ། དབལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་འཇམ།
བསྟོད་པ་གང་སྟོ་མ་བཞུགས་སོ།།

༥ གང་གི་སྟོ་སྟོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་བལ་ཉི་ལྟར་ནས་དག་རབ་གསལ་བས། །རི་སྟེང་དོན་ཀྱན་རི་བཞིན་
གཟིགས་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྟེགས་བམ་འཛིན། །གང་དག་སྟེང་བའི་བཙོན་རར་མ་རིགས་ཐུན་འཛོམས་
སྟུག་བསྐལ་ཀྱིས་གཟེར་བའི། །འགྲོ་ཆོགས་ཀྱན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་བཅེ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་
གསུང། །འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྟོག་ཉོན་མོངས་གཉིད་སྟོང་ལས་ཀྱི་ལྷགས་སྟོག་དྲུལ་མཛད་ཅིང། །མ་རིག་ཐུན་
སེལ་སྟུག་བསྐལ་སྟུ་གུ་རི་སྟེང་གཙོད་མཛད་རལ་གྱི་བསྐྱམས། །གདོད་ནས་དག་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་
ཡོན་ཏན་ཐུན་རྟོགས་རྒྱལ་སྐས་བྱ་བོའི་སྟུ། །བཅུ་ཐུག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྐས་བདག་སྟོའི་ཐུན་སེལ་
འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་འདུད། །ཇོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་རྒྱ། །བཅེ་ལྡན་ཁྲོད་ཀྱི་མཁེན་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས། །བདག་
སྟོའི་གཉི་ཐུག་ཐུན་པ་རབ་བསལ་ནས། །བཀའ་དང་བསྟན་བཙོས་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡི། །སྟོ་སྟོས་སྟོབས་
བའི་སྤང་བ་བསྐལ་དུ་གསོལ། །།

༡༡། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་སློ་གསལ་གྱི་
འཇུག་སློ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་
རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།།

༥ དགེ་ལེགས་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་འགོ་དབྱགས་
འབྲིན་པའི་གསུང་། །མཁེན་དང་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམ་དག་ཐུགས་། །མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་
པའི་ཐུབ་དབང་རྒྱལ། །དེ་སྤྱི་ཐུ་བོ་རྗེ་བཙུན་མཁེན་བཅེའི་གཏེར། །ཟབ་དོན་འགྲེལ་པར་ལུང་
བསྟན་སྒྲ་སྐྱབ་ཞབས། །ལུགས་མཆོག་འདི་ཡི་སློལ་འབྱེད་སངས་བསྐྱེད་སོགས། །བརྒྱད་པའི་
ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འགྲེལ་མཛད་རྒྱ་སྐར་དབྱས་ན་ལྷ་བྲལ་ཞིང་། །དེས་དོན་གསུང་
རབ་མཐའ་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །རྟག་ཆད་ལྟ་བའི་ཆ་གདུང་ཀུན་སེལ་བའི། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་
ཞབས་ལ་སྦྱང་ནས་འདུད། །སློ་བཟང་མཁེན་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མཛོན་ཞིང་། །རབ་དཀར་གྲགས་
པའི་ལྷ་བས་སྤོང་སྤོགས་བཅུར་གཡོ། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གྱི་བའི་གཏེར་གྱུར་པ། །ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆའ། །གང་གི་གསུང་རབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི། །དོན་ལ་འཇུག་
པའི་བརྒྱལ་ལན་ཅུང་ཟད་གི། །ལྷ་མ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཅེར་དགོངས་ནས། །གནད་རྣམས་
རི་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

མཚན་དོན་བཤད་པ།

༥ མཚན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྒྲིང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་དབུ་མ་དང་། བརྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་དབུ་མ་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་དབུ་མ་དེ་འདིར་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་དབུ་མ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཚུམ་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་སྒྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་བྱ་ཙ་བའི་རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་དབུ་མ་ཡིན་ན། འདིར་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་ས་བཙུ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་ས་བཙུ་བ་ལས། ས་བཙུ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཙུ་སྒྲར་ནས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་སྒྲར་ནས་ས་བཙུ་བའི་བརྫོང་བྱེད་གྲུར་པའི་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྲུར་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་འཇུག་པ་འདིས་ཙ་ཤེ་ནས་བཤད་པའི་ཐབ་མའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུའི་ས་བཙུ། བཙུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ཁ་བསྐྱང་ནས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཙ་ཤེ་ནས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདིར་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྷོ། རྟེན་ཆེན་ལས།
འདིར་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དབུ་མ་ནི་རྩ་ལེ་ཉིད་ལ་བྱའོ། དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་དོན་
གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་དབུ་མ་དང་། ལམ་དབུ་མ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་གསུམ་
ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་དབུ་མ་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འབྲས་བུ་དབུ་མ་དང་དབུ་མ་འགལ་ཟེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། གཞི་དབུ་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་དབུ་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ འབྲས་
བུ་དབུ་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། གཞི་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་མ་བྱུང་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ལམ་དབུ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་
ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དབྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ།།

རང་ལུགས་ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་
གཞི་དབྱ་མ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལམ་དབྱ་
མ། དེ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་འདས་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་དབྱ་མའོ། །དེ་ཡང་
གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མཐལ། དེར་འཇིན་པ་ཡོད་པའི་མཐར་འཇིན། གཞུགས་
ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མེད་མཐལ། དེར་འཇིན་པ་མེད་པའི་མཐར་འཇིན་ཡིན་ཏེ། དཀོན་བཅེགས་ལས།
འོད་སྤངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་
སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། ཡོད་
ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་
གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མེད་མཐའ་ལ་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་གཉིས་ལས་
ཕྱི་མ་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་
མཐར་འཇིན་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་རྟེན་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་
ཞེས་འཇིན་པ་དངོས་སོ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེས་བདེན་མེད་མེད་པར་མི་འཇིན་ཀྱང་། དེ་མེད་པའི་
མཐར་འཇིན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་བས་འཇིན་པ་པོའི་གང་ཟག་དེས་
བདེན་མེད་གཏན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་མཐའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མེད་པ་ཆོས་
ཅན། ཡོད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཅ་ཤེ་ལས།

སྒོན་གྱུར་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཅ་ལེ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བདེན་མེད་མེད་པར་བརྒྱང་བར་
ཐལ། དེ་འབྲེལ་རྟོག་པ་དེ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། དེས་དེ་ཡོད་པར་བརྒྱང་བའི་བྱིར་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་པར་བརྒྱང་བའི་བྱིར། ཡང་

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པ་བདེན་གྲུབ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་རྣམ་པ་མེད་པར་
བརྒྱང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། གསལ་བ་ཁྱོད་རང་གི་དེར་ཐལ། རྣམ་པ་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་བརྒྱང་ཞིང་ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་སྤྱང་མ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་རྟོག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བའི་
བྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཆོག་གསལ་ལས། སྒོན་གནས་པ་ཡི་གནས་སྐབས་སུ། །དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་ཁས་སྦྱངས་ནས། །ད་ལྟ་བྱིན་པ་དེ་ཞིག་པས། །མེད་དོ་ཞེས་ནི་ཁས་སྦྱངས་པས། །ཆད་
པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པས། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཡིན་ན་རྟོག་ཆད་
གཉིས་ཀའི་མཐར་མ་ལྷུང་བར་འབྱུང་དོ།

ཐབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ།

༥ རང་ལུགས་ལ། འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཆོག་གི་དབུ་མ་ལ། དེར་གྱུར་པའི་མདོ་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། རྣམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཅ་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་
དེ། རང་འགྲེལ་དང་ཆོག་གསལ་དུ་ཅ་ལེ་སྤངས་སུ་སྒོས་པ་ན་དབུ་མ་ལས་ཞེས་སྒོས། རིགས་
ཆོགས་གཞན་སྤངས་སུ་སྒོས་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་མིང་གིས་སྒོས་པའི་བྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་

ལས། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྤར་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཤེད་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་
པ་འདིས་ཅ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ། ཅ་ཤེར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
མ་བསྟན་ཅིང་། འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ། ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་
ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས་པ་འཇུག་
པ་ལས་ཅ་ཤེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་ཅེས་དུ་ཡོད་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདིས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་འོག་མ་རྣམས་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་མོའི་རིམ་
པ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཟབ་མོའི་རིམ་པ་བརྒྱད་ནི། རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ། རང་རིག་མི་བཞེད་པ། རང་རྒྱུད་
ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་དང་དམ་བཅའ་མི་བཞེད་པ་སྟེ། དགག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི། ཕྱི་དོན་བཞེད་པ།
འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐོང་གིས་བྱུང་པ། བདེན་འཛིན་ཉོན་
སྒྲིབ་དུ་བཞེད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཟེར་ན།
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ལུགས་འདིར་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པའི་ཕན་
ཡོན་ལ། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ཆོག །གྲུབ་མཐའ་སྤྲ་བ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
རང་མཆན་ཁས་སྤངས་པས། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཁས་སྤངས་པས་མ་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཁས་ལེན་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་འཆད་པའི་ཆེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་
 ལེན་པ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ཅེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་སྦྲེན་
 ལ་བྱ་བཞི་ཡོད་པར་དམ་བཅས་ནས་གཅིག་མ་རྟེན་པར་བྱ་རང་བཟངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲན་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་པལ་ཆེར་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་ཡབ་སྐུ་གྱིས་བྱི་དོན་བཞེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་མི་བཞེད། སློབ་དཔོན་
 ཞེས་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་གྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྤྱོད་གིས་
 ཁྱབ་པར་བཞེད། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཀྱང་དུས་གསུམ་དངོས་པོ། ལྷ་གྱ་རང་གི་དུས་གསུམ་ཀའི་དུས་
 སུ་ཡོད་པར་འདོད། བྱི་མ་འདི་ནི་རང་སྤེ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་གཞན་གང་གི་ཡང་མི་བཞེད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་བརྒྱད་པོ་དེའི་འདྲན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 བཞེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱི་དོན་བཞེད་པ་སོགས་གསུམ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་དང་
 བཅས་པའི་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་བཞི། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ་གཞིར་བྱས་
 ཀྱི་སྤྲོད་ནས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ། རང་རིག་མི་བཞེད་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་བཞེད་
 པ། གཞན་སྦྱེ་མི་བཞེད་པ་དང་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་བརྒྱད། འགོག་བདེན་དོན་དམ་པར་བཞེད་
 པ་སོགས་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྷ་བྱའི་གྲུབ་མཐའ་བཅུ་གསུམ་ཅུ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཙོ་བོའི་དམ་བཅའ་བརྒྱད་ཁས་ལེན་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་
 ཚུལ་སྦྱི་དོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་མ་འདུག་ཚུལ་ལ་རྩ་ཤེས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་ཕྱོགས་མ་བསྟན་པས། སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ཆོས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ནས་ཁ་

བསྐྱང་ནས་འཆད་པ་དེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་སློན་ནས་འཆད་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟེན་ཆེན་གྱི་གསུང་རིགས་
ལྟར་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་མ་བསྟན་པ་འདྲ་བ་ཅིག་སྤང་ནའང་རེ་ཞིག་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཅ་ཤེ་
ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་ཆོས་གསུམ་ནས་འབྲས་བུའི་ས་སྤྱི་
གསུམ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཐ་སྟད་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་
དེ་ཡང་གདུལ་བྱས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
ཅ་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་ཉིད་པ་མོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།
ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྟད་
ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་འཐད་པ་བཀལ་ལན་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་འདི་
ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་
ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཅ་ཤེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་
པར། ཅ་ཤེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྟོགས་མི་རུས་པར་ཐལ།
དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རུས་པར་
ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་
རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་འགོངས་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཕྱོགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ལ། སོ་སྤྱིའི་སར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཉམས་
སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བར་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་

དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་བསྟན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དཔེར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན། རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས་མདོའི་སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་མཐུན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱད་ངོས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།

རང་ལུགས་ལ། འདིར་འཇུག་པས་རྩ་ཤེད་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ལོག་མ་གཞན་སུ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་མོའི་རིམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མ་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་དང་། རྩ་ཤེད་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། ས་བཅུ་པ་གཉིས་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་རྒྱུའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་དུ་འོད་དང་། ས་ལྡ་པ་དང་དུག་པའི་གོ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དང་། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཁ་བསྐྱང་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་ལུང་དེས་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རི་དབང་ལྟ་བུར་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སོ་སྤྱེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རི་དབང་ལྟ་བུར་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་སོ་སྤྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་བརྟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ། གཉིས་པ་སྒྲ།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྔོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ།
སྔོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།

ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མངོད་ལས། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་ཟི་མེད་རྗེས་
འབྲང་བཅས། །ཞེས་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས། གཞུང་འདི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་བཀས་བཅད་དང་
མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ། སྔོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་
མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ། ས་བཅུ་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་གང་
ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་འཇུག་པས་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྟོན་པ་ཁྱོད་
ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལ་ཡང་
རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་དང་བཅས་པས་འཇུག་བྱའི་དབུ་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་
རང་བཞག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས། ཐེག་ཆེན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་བསྔོ་བ་དང་
སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ཉན་རང་རྣམས་དང་བསྟོན་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱང་པར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་
སྟོན་ས་འདྲིལ་ཅ་ཤེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་
པ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཅ་ཤེས་
ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་སར་
ཉམས་སྲུ་ལེན་སོགས་དངོས་སྲུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆེན་ཐེང་བའི་དར་རྟེན་ལས། དེ་ཡང་
གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དབུ་མ་ལ་འདུག་པས་རྒྱས་པར་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་བྱང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་དུ། ཅ་ཤེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྟན་
མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་སྲུ་བཤད་པ་དང་། རྟེན་ཆེན་གྱིས་བཀལ་ལན་དང་བཅས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སྲུ་བསྐྱབས་པ་དང་མི་མ་སྟན་ནོ།

ཉན་རང་སྤྱབ་དབང་ལས་འབྲུངས་ཚུལ།

༥ ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྤྱབ་དབང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ། དགག་
བཞག་སྟོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་
རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་འབྲུངས་ཏེ། དེས་རྟེན་འགྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་

བསྟན་པ་ལ་ཉན་སེམས་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱལ་
སངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
ཐོས་སངས་རྒྱུ་ཆུང་དུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་འབྲིང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཉེ་ཁྲི་ཆོས་ཅན། དུམ་ཡིན་པར་ཐལ།
དུམ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། ཁྱབ་པ་མི་མཆུངས་ཏེ། དུམ་རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དུམ་བར་མ་དུམ་བར་མ་
ཡིན། སངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་
རྣམས་སྐབ་དབང་སྦྱེས། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་འབྲུག་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་
ཆོག་འདིས་རང་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་གི་ཐ་སྙད་སྟོས། དེ་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་མ་ཡིན་པ་
འབྲུག་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་འབྲུག་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
སྟོན་མེད་དེ། ཅུང་ཟད་བསྐྱར་མ་འཆོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟགས་འབྲིང་
ཞེས་བསྐྱར་དགོས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཞེས་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་དགོས་
ཏེ་བྱད་རྒྱ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱུ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུག་པས། འདིར་ཁོང་དུ་ཆུད་
པ་ལ་འགྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཏ་ཏ་བསྐྱར་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པ་
འབྲིང་པོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་
དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པ་འབྲིང་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེན་སྣང་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བདེན་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་སྣང་
ཅན་གྱི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ཡོད་པ་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཀྱིས་བྱབ་ཟེར་ན།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་
རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་
བསྐྱགས་པ་ཆེ་བར་མངོན་པ་དེ། འཁོར་གྱི་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ཁ་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་
པ་གང་ཞིག་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོན་རེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
རང་རྒྱལ་སློབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱི་བ་གཞན་ལ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་
ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཐུངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་
པར། །ངེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ།
གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གཟུགས་སོགས་
ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་ལམ་དུ་སྤོང་། ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་རང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་མི་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་

གྱི་རྟོག་པ་སྤངས། ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་སློབ་པས་དེ་གཉིས་སྤང་ཚུལ་གོ་སྟོན་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་རྒྱལ་དབང་བཅོམ་པས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་སྤངས། ཤེས་པ་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་དང་པོ་སློ་དོན་མ་ཐུན་
དང་། ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་སློབ་པས་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་གྱིས་སྤང་བ་བསྟོམ་བུའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟོམ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་སློབ་པས་གང་ཟག་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་གྱིས་སྤང་བ་བསྟོམ་བུའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟོམ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅམ་བསྟོམ་བུའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟོམས་པས། ཉོན་སློབ་ས་
བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱས་པ་དང་། བསྟོམ་པ་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ལ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མོ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། བརྟུག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཉན་རང་ལ་ཆོགས་མཆན་ཉིད་པ་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་པལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་
གྱི་བྱད་པར་ཆོགས་གསོག་སློབ་སྤྱོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། མཛོད་
འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་དག་ལ་སྤྱད་པས་བསེ་བྱ་ལྟ་བུར་
སྤྱར་ཏེ་གཅིག་སྤར་གནས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་
ལ་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོགས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། འོ་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་
ལམ་གྱིས་ལམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་པལ་པས་དེ་དག་
གི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་དགོས་པ་དང་།

ལམ་ཡིན་ན་མཐར་སྤྱག་གི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་པར་ཐལ། རང་
འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ལས་བྱེད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་
དང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འབྱིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱིན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་
པ་ལས། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པས། བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་སྒྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
ལུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་བྱེད་པར་ཅན་ལ་
དགོངས་པ་དང་། ཕྱི་མའང་སོར་བཞག་རང་ཁས་ལེན་ན། སྒྲིན་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་
ཆེད། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྱུ་ཡི་
རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ན་གཟུགས་སྒྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་སྤྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིན་སོགས་གསུམ་
པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སུ་འགལ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ལ། དེའི་སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ན་ལྟེ་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉན་ནས་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་
བྱ་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བྱུང་བེད་ན། དེ་འདྲའི་རང་
རྒྱལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་། དག་གི་སློན་ནས་
ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློན་གསལ་ལས། བལ་ཆེར་ནི་སྤྲོ་མེད་དུ་སྟོན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དང་དེར་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སློབ་པ་ལ། ཐོས་སློབ་པས་བྱུང་བེད་ན། དེ་
འདྲའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།
མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་བྱུང་། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི། །བྱང་
རྒྱལ་པ་ཡི་སྤྲོ་ཡང་རབ་དུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤྲི་བྱི་གཉིས་ཀའི་གསལ་བ་འདོད་ན་སྤྲི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་ལ་སྤྲང་བྱ་ལ་
བྱེད་པར་མེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་ལས་སྤྲོ་སྟོན་བྱུང་བ་ཡང་མེད་པས། མིད་པ་ཐ་མ་པའི་
ཆེ། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་
རང་རྒྱལ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དག་གི་སློན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྟོན་པའི་རང་རྒྱལ་ཉན་
ཐོས་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། ཉན་རང་གཉིས་བྱེད་པར་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པས་མི་འཐད་དོ། འོན་ཀྱང་ཀུན་
ལས་བདུས་སོགས་ལྟར་ན་དབྱེད་གཞིར་སྤྲང་དོ། །

ཁ་ཅིག་རང་འབྲེལ་དུ་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་
ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་དེ་བསྟན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་མེད་
པས། ཉན་རང་སྤྱབ་དབང་ལས་འབྲུངས་པ་མི་འཐད་ཅེས་པ་དང་།

ཁ་ཅིག ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཐུབ་དབང་གི་ཆོས་ཐོས་མ་ཐག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
 པས། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ཚིག་ལན་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་འབྱུངས་པ་དྲོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་གཙོ་
 ཐོར་དབྱེད་དགོས་པ་མ་དབྱེད་ཅིང་། བྱད་པར་བྱི་མ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱི་བའི་དྲོགས་པར་སྤང་
 བས་དེ་ཅུ་ལ་འདྲིར་བཀོད་ནས་བཀྲལ་ལན་བྱེད་དུ་མི་ཆོག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་གཉིས་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་གསུང་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་ལ་ཉེན་འབྱེལ་ཐབ་མའི་ཆོས་ཐོས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་
 ཡོད་པར་ཐལ། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་
 རོ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱིའི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་བསྐྱལ། གསུང་གིས་ཆོས་བསྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་
 བྲལ། ཚིག་སྤོང་གཞན་ནི་འབྲལ་དུ་གོང་དུ་དབྱེད་པ་ལས་ཤེས་ཀྱས་སོ།།

ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ།

༥ སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་
 པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེར་ལེན་དང་།
 རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱིར་

ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གསལ་བ་སྒྲ། ཡང་། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་
སྒར་ལྟར་འགོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཆོས་ཅན་
ཀྱིས་སྒྲུབ། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས་བདེན་མོད་ཀྱི། ཞེས་པའི་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་དེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་ཡོངས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་འབྱུངས་པས། རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་སྤྱུ་བཞག་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འགྲེལ་པས་སངས་
འཕགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀར་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་འོག་
དུ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སངས་འཕགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་
ཟེར་ན། འདི་ནི་འགྲེལ་བ་དང་དངོས་སུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་འཕགས་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉིར་ལེན་དང་། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་འགྲེལ་ཞིག་གིས་
ཡོངས་འཛིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འོན་
ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཆོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་
ཏེ། གནས་སྐབས་ལས་དང་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི་རི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་དེ་ལས་

གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་
འཛིན་དུ་བཅུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། ཆོས་གསུམ་རྒྱ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་སོ་སྟེའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།
རྒྱའི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་
པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཕྱོགས་སྟེའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
པར་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་བ་རེ་རེའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅམ་ཞིག་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཞི་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགྲེལ་རྒྱུ་ཡི་ཅིག་གཉིས་སུ། སངས་འཕགས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་
པ་དང་། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྤྱོད་སུ་འཛོགས་པ་ལ་འགལ་སྟོང་འདི་ཅམ་ཞིག་མཛད་པ་ཡང་
དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་རྣམས་བྱང་པར་བ་
རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་འདི་འདྲའི་བཀལ་ལན་དགོས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་མི་འཐོབ་ཅིང་། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བར་
ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། བྱས་པ་ལ། འོ་ན། གཞན་གྱིས་
བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་
འཕྲད་པ་དང་། བྱས་པ་རྒྱུད་ཟ་བར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་པོ། །འདི་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་རིགས་བྱུག་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་

གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གི་རང་ལས་
རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་པས་པམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་བྱམས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱེད་སྒྲོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཡིན་པས་བྱམ་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་རྒྱུད་གཅིག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་ཉེར་སྤྲས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བདག་
སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་བཞིན་
དུ་རྒྱུད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་
དུ་མཁས་པའི་གཞུང་འཆོས་དགོས་པ་དང་། སྤགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ང་རྒྱལ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་
ལ་ཡང་བདོ་བ་སྤང་བས་དོར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། རང་
དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་
བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་
འབྲུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་
སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་
པར་འཛིན་དུ་འབྲུག་པ་ལས་ནི། རི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཤིང་སྤྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྒྱག་པར་འདོད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པ་ལ་བདེན་ཁ་སྟེར་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་རིགས་པ་ལ། སྤར་ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པར་སྒྲུབ་པ་དེ། དོགས་པ་སོན་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྱུངས་པ་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྱུངས་པ་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེ་བ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་དེ་གཅེས་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱུགས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤན་གྱི་མུ་གུའི་ལོ་མ་འཇམ་པོ་དེ་གཅེས་སྤྲས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དེ་གཅེས་སྤྲས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་དགོས་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་དུ་སྐྱུགས་པའི་ཉན་རང་གཉིས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཁ་བྱངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་

དང་། བྱང་སེམས་རང་གི་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་འབྲུངས་པ་
ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་ཉན་རང་སྤྱབ་དབང་ལས་འབྲུངས་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བྱང་སེམས་
འབྲུངས་ཚུལ་དངོས་སུ་མི་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་
འབྲུངས་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་བཅེ་བ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་
ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱ་གསུམ་ལས་འབྲུངས་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་རྒྱ་གསུམ་ལས་འབྲུངས་ཚུལ།

༥ བྱང་སེམས་གང་ལས་འབྲུངས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅེ་བ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཞེས་རབ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་
ནང་ནས་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲུལ་འདོད་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཇེ་ལ་བྱེད་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྟོང་ཇེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས།
སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་
ཡོངས་སུ་སྦྱོབས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཤད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་རྟོགས་ནས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་
ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སེམས་ཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཞན་དོན་
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཡོངས་ཇོགས་ལ་མ་དམིགས་
པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་སྤོང་ཚུལ་མ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་མཐའ་དག་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་

བཏོན་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སེམས་བྱང་པར་བ་ཞིག་ལ་
བྱེད་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་མེད་པས་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ནམ་སྤོང་ཚུལ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བཏོན་ནས་སངས་རྒྱུ་
གི་ས་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ། རང་གི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོད་ཉིད་པ་ལ་
བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་གང་
ཐག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཐག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་
ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ཟེན་པའི་གང་ཐག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་
ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ།།

ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། སྤོང་ཉིད་རྫོགས་སྤོང་ཡིན་པས་བྱང་ཟེར་ན། འོ་
ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པའི་བྱང་སེམས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་
ཞིག་སུན་པར་ཞུགས་ཏེ་གང་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྟོང་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་སྟོན་མའི་འགྲེལ་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གསར་དུ་
ཞུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལ་སེམས་
ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་མ་ཞིད་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་མི་རུས་པ་ཡོད་པ་བཞིན། ཉན་རང་གཉིས་
ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་སྤང་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་མ་
སྐྱེས་གོང་གི་མགོན་པོ་གསེར་སྤིང་པ་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་
ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སྦྱང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི། རང་འགྲེལ་ལས།
སློབ་ཀྱི་གནས་བརྟན་ཆོས་སྦྱོང་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་སློབ་
ཁྱོན་ཟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་ས་ལས། རྒྱ་བཞི་རྒྱུན་བཞི་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་
གསུངས་པ་རྣམས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ཕྱོང་བ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་སའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་ཕྱོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་
པོ་བ་དབང་རྟོན་རྣམས་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་གྱི་སློབ་
ནས་དང་པོ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པས། ཕྱི་མ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱངས་པས་ནམ་ཕྱོང་བ་
མཆོན་ཉིད་པ་སྐྱེས་པ་ན་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་པོ་དེའི་མཆོན་
གཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལས་སློབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པོ། སྦྱང་ཉིད་པ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
པ་དང་། ཕྱོང་ཚུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་ཕྱོང་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བྱང་ལུན་གྱི་རོ་
ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་མ་ཐུན་པ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ལས་
དང་པོ་བ་ཡིན་ནམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ལྟ་བ་འཆོལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདི་སྟོན་གྱི་སྤྱ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་བ་
ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཞེ་ན། ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་།
དང་པོ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། འཆོལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་མི་གཞོད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་གཉིས་ཀྱི་དབང་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། འདིར་བཤད་པ་དབང་རྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བཤད་ནས་འོག་ཏུ་ཡང་། ཚོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོང་
རྗེ་རྒྱ་གཞན་ནམས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་འཆད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདིའི་སྟོང་རྗེ་ལ་དམིགས་མེད་
གྱི་སྟོང་རྗེར་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟེང་
གི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟོན་གྱིས་
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་འདོད་གྱི་སྟོང་རྗེ་
ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་
བཤད་པ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བར་འབྱུང་བ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་ཆར་གཅིག་ལྟ་བུས་རང་མི་ཆོག་
པས་རང་འབྲས་ཕྱི་མ་རེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར།

དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟོན་གྱིས་ཐར་འདོད་གྱི་སྟོང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་འདོད་གྱི་སྟོང་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་
ཐལ། དབང་རྟོན་ནམས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་གང་འཛོག་གི་ཞེན་དོན་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་དམ་བཅའ་
མི་འཛོག་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱད་ཟླ་མའི་རྒྱ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་རྟོན་
པོས་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོང་ཆ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོན་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཡིན་ན། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་གི་རིགས་ལ་
 སྟོང་བ་སྦྱེས་པས་ཁྱབ་ཅིང་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ལམ་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཟིན་པར་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་
 ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གང་ཞིག འདི་ལས་གསལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་
 མ་ཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་
 པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འདོད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་དམིགས་རྣམས་སྟོང་ཆུ་ཡོངས་
 རྫོགས་གྱིས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་
 བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། སྟོང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་གཅིག་
 གྱང་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་བཏགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་ཚུལ།

༥ ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཚུ་འབྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་
གྱུར་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
དེ་ཉིད་དང་པོར་ས་བོན་སོགས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་
ན། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་
རྩེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
རྟེན་ཆེན་ལས། འདིའི་སྙིང་རྩེ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་བསྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་སྙིང་རྩེ་དང་ཁྱད་
པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ལྟག་
བསམ་རྣམ་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར། ཉགས་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན།

ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྩེ་དེ།
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལས་དུ་འཇུག་ཁ་མ་དེས་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཉེར་ལེན་བྱས་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བསྐྱེད་ཟིན་ནས་དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ། མཐར་
སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་བདག་རྒྱེན་བྱས་ནས། རིགས་ཅན་གསུམ་
ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ན་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
དང་། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཉལ་ས་མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་མེ་ཆེན་
པོ། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
འདྲུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་
འདྲུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་གངས་མེད་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་འཕགས་ལའང་སྐྱར་ནས་གཏོང་ངོ་། །

ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་
སྙིང་མེ་ཆེན་པོ་དེ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྙིང་མེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་ལུད་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་
དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྙིང་མེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་རྒྱས་སྐྱེས་
ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་པའི་བདག་ཆེན་དང་། སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་ཆེན་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་
འདོད་ཀྱི་སྙིང་མེ་ཆེན་པོ་དེ་ནི། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་ལྷན་ཆོག་གས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
དུ་གལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཏེ། དང་པོར་ས་པོན་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྙིང་མེ་དང་། ཐ་
མར་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྙིང་མེ་དང་། བར་དུ་ཚུ་ལུད་དང་ཆོས་མཚུངས་
པའི་སྙིང་མེ་གསུམ་ཀ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་མེའི་ཆ་གས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྐྱབས་དཔེར་ན་བྱས་པའི་མཚུ་ཞབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཆ་ཅན་
བྱམ་པ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་མེ་ཆེན་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དེ་མངའ་ཡང་། དེ་གསུམ་པོ་དེ་མ་ཡིན་པ་
དང་། སྙིང་མེ་གསུམ་འགལ་ལོ་བྱས་པ་ལ།

ཁོ་ན་རེ། གང་གི་ར་བཅེ་ཉིད་ཅེས་ཉིད་སྒྲ་སྒྲོས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཉིད་གི་
སྒྲས་ནི་དཔེ་འདི་སྐབས་སུ་བྱེད་པོ་ཏོག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བ་གསུམ། སོ་སོ་བར་
སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བའི་པོ་ཏོག་ལ་སྤྲོད་ཆེ་ཁོ་ན་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་སྤྱག་
བསྐལ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཆེ་དེ། རྒྱལ་བའི་པོ་ཏོག་སྤྲོད་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བའི་སྤྲོད་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཟེར་ན།

སྐྱོན་མེད་དེ། ཉིད་སྒྲ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཆོས་
གཞན་གཉིས་ལ་མི་ལྡན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་
པོ་སྤྱི་ཙམ་ཆོས་མཚུངས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོད་ཆེ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
བྱེད་དང་། སོ་སོ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རོན་དཔེ་གསུམ་པོ་དེ་རིགས་མི་གཅིག་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར།
རོན་གྱི་སྤྲོད་ཆེ་གསུམ་པོ་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་པོར་རིགས་གཅིག་པའི་རོན་ཡིན་པའི་བྱེད།

སྤྲོད་ཆེ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར།

༥ འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་གི་ཁྲ་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྲོད་ཆེ་ལ། སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་བའི་བྱེད་པར། བྱམས་པ་ཆོད་མེད་ལ་
སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་བར་ཐལ། སྤྲོད་ཆེ་ཆོད་མེད་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་བའི་བྱེད་པར། ཏྲགས་
ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱེད་པར། དེར་
ཐལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་།

སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཞེས་པ་གྲོགས་ཀྱི་དོན་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་
སྙིང་རྩེ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཐེན་པ། འོ་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་
རྩེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཚོས་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འགྲོ་ལ་སྙིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་
འདུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱུད་ལ་དམིགས་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྲུད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ཉག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་
བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་
པོའི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་
རྩེ་ཆེན་པོ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་
མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་ཉག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་
དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་སློ་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱིད་སློ་དོན་མ་ཐུན་
ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་
གསུམ་ཡོད། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་
པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབྱུང།

གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ཀྱི་
སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྒྲ། གཞན་ཡང་།
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྒྲ།

ཡང་ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་
པའི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོའི་མཆོན་ཉིད། སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོ་གང་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོས་གང་ཡང་བྱང་བ་
ཞིག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་
སྒྲོ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོའི་མཆོན་ཉིད། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོའི་མཆོན་
ཉིད་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོ་ཅན། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་
པོའི་དམིགས་ལྟུང་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་པ་གོང་དུ་བཞུགས་ཅི། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་གིས་ཤེས། འདོད་
ན། དམིགས་ལྟུང་གྱི་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཐོང་གི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་
ཆོས་པོར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱི་ཐོག་
རྟོགས་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་གོང་མ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་ཆོས་ལས། བྱང་པར་
གཉིས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཐོག་དམིགས་པར་འཛོག་པ་ན་སྤྱི་ཐོག་སེམས་
ཅན་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཅིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བ་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་ཆོས་པོ་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལུང་འདིའི་དོན། སྙིང་ཇེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཤར་བ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྙིང་ཇེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་ཇེ་གསུམ་འགལ་བར་འདོད་
པ་དང་། འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་ནི། འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པོ་འགལ་བར་ཁས་སྤངས་ནས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་ཇེའི་མཆོན་ཉིད། སྙིང་
ཇེ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ མི་རྟག་སོགས་ཆོས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། བདེན་སྙིང་སྟུ་མ་ལྟ་བུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་སྟུག་
བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་འགལ།

ཁ་ཅིག་ ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་ཇེ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་མཁོད་ཀྱིས་སྙིང་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། མི་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྣམ་སྟེ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དམིགས་

ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྤྱི་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱིང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཇི་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་སྤྱིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཇི་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པས་བྱབ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་ཇི་ཡིན་ན། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟགས་པར་རྟོགས་པས་བྱབ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་ཇི་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སེམས་ཅན་འཛིན་ངེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྟག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་སེམས་ཅན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དོན་མཐུན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་། དེ་ལ་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གཉིས་འཐད་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྱིང་ཇི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཉེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྱི་ཐུ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྟག་བསྐལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོད་ཅམ་གྱིས་སྟག་བསྐལ་དང་འབྲལ་འདོད་རང་གི་རང་གིས་སྤྱིང་ཇི། སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོའི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་པོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་ལས་སྤྱི་བ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོ་གཉིས།

དམིགས་པར་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་གཉིས། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཉན་རང་དང་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན། མི་
 ཏྲག་སོགས་ཆོས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་དང་འབྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། སེམས་ཅན་མི་ཏྲག་པ་སོགས་
 ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ། ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་དང་འབྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་བདེ་བའི་སྤྱིར་ཉར་བསྐྱེལ་མིང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར། ས་མཆོམས། དང་
 པོ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད། གཞན་གཉིས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་མ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན།
 སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གསུམ་པོ་འགལ་ཡང་སྤྱིར་གསུམ་པོ་མི་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།

སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་ལྷུལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་སྤྲང་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་དུ་སྤྲང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། རང་
 གི་དམིགས་ལྷུལ་གྱི་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་སྤྲང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྩིས་དངོས་ལྷུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་ཀྱན་རྩིས་བདེན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤྲང་བས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ།

དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་ཇེ་ཆེན་པོ་
མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་མཁའ་མ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱང་པར་དེ་དག་གིས་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་
གཉིས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་བྱང་པར་ཐལ། དག་པ་བཅུ་གཅིག་སོགས་རུང་
ལ་སེམས་བྱུང་གིས་བྱང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཇེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་
ཅན་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པས་བྱང་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་ཇེ་སེམས་
ཅན་མི་རྟག་སོགས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཕྱང་པོའི་ཆོས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པར་རྟོགས་སོ། །ཕྱང་པོའི་ཆོས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱི་ཇེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཇེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་
སྤྱི་ཇེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱི་ཇེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཇེ་ཡིན་
ན་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཇེ་ཡིན་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། སེམས་
ཅན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡང་ཡིན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱང་བའི་སློ་ཡང་ཡིན། བདེན་མེད་དུ་སྤྱང་བའི་སློ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ།

ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དབྱུང་བ།

༩ རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས། ཞེས་སོགས་སྐབས་སྤྱུ་རྣམ་པ་
གསུམ་ལས། ཁ་ཅིག་རོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སློན་ས་ཟག་པ་རྒྱས་རུང་། ཟག་
བཅས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སོ་སྤྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཟག་པ་སློངྱག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་སློམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གནས་
ལུགས་མངོན་སྤྱུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་སློབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན།
ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཤེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འབྲུལ་ཤེས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་
པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་།

ཁ་ཅིག་ བཙེ་བ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒོན་ལམ་གྱིས་དགེ་ཅུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་པས་མཆོན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་ཉིད་ཀྱིས། རོན་དམ་པའི་ས་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ།།

རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ།

༥ རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་དབང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྣམས་དེར་ཐལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དེ་ནི་ཞེས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ནས་བཟུང་། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་བར་ལ་ཉེ་ཆོག་གིས་སྒོས་ནས། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ་ཅེས་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་འདི་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིར་བཞད་པའི་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རིགས་ལ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱོད་པ་ནན་ཏན་དང་བལ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་གྱང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མདོ་

ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྲད་པར་
 དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་འེམ་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཇིག་
 ཉན་གྱི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཉན་དང་བྲལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་
 གྱི་རྒྱན་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་
 ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་པ་ཐེག་ཆེན་སྒོ་བ་བ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་
 མདོ་འདིས་བཀག་པར་ཞེས་པར་བྱའོ།

ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་
 གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་ཟེར་ན། སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཀུན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། སྙིང་ཐུན་ཆེན་
 པོར། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པར་
 གསུངས་པས། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན།
 སྒྲིབ་པ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྷན་པས་བྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན།

སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཆེ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་མེད་པར་བཤད་པས་སྒྲིགས་འདི་ཡང་རྟོགས་ཅུས། ལྷགས་འདིར་ནི་དེ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལེན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། ལྱང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་

ནི། ལམ་རིམ་ལས། སྐྱོན་མགོ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་རིགས་པ་ནི། བྱང་
 སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དངོས་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གཞི་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་
 ཉིད་སྤང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་མི་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། ལུགས་འདིའི་བཟླ་ཆད་དང་འགལ། གལ་ཏེ་རྩ་བར་འདོད་ན།
 རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་སློབ་སྤྲོའི་སྤྲོ་བ་འགག་འགྱུར་གྱིས་སློང་བར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགག་ཅིང་། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་པ་དང་དེས་དེ་སྤངས་པ་དུས་
 མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་བྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པའི་དུས་སུ་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་སྤང་ཡོད་ཀྱང་བྱི་མ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་
 ཅེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ཤེས་སློབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།
 བསྐྱུས་ན་ཡིན་བསྐྱུས་མ་གཏོགས་བསྐྱུས་ཚུལ་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞི་བཞེད་པའི་དབུ་སེམས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་མི་བཞེད་པ་རྣམས་ལ།
 སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་སློབ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སློང་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། བཞེད་པ་རྣམས་
 ན་རེ། དེ་འབྲུ་པའི་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པ་དེ་སྲིད་ཅེ་དང་
 ཅི་ཡང་མེད་གང་རུང་གི་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྲིད་ཅེའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་ཅེ་
 ནས་ཤི་མ་འཕོས། ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་འཕགས་པ་དེ་མ་སློབ་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 འཕགས་པ་དེ་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་པར་ཁས་སྦྲངས། དེ་ལྟར་
 བཅའ་བས་རྟེན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་དེའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་
 ལ། རྗེས་ལུགས་དམ་པ་འདིས་ལན་དོན་མ་ཐུན་ཐེབས། གཞན་ཀྱིས་མི་ཐེབས་པར་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ལུགས་འདི་དང་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སླིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་དང་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་དེ་
 སླིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་སུ་ཁས་སྦྲང་དུ་བྱང་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཟག་མེད་དུ་ཡང་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སློབ་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་བགོས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན་ནི་བྱར་བརྩམས་ནས་རབས་གཅོད་པ་དང་། བྱལ་བ་མེད་ན་རྒྱལ་རྒྱལ་བྲག་ལ་
 གཏོད། འཕགས་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སླིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་ཁས་མ་སྦྲངས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྤར་སྤྱེས་ཤིང་ཕྱིས་ཀྱང་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱས་
 པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སླིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་
 གཉེར་ཀྱི་སློ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཆོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་
 ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གསལ་དང་པོས་བྱལ་བ་ཆད་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་མྱུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ལྷག་མེད་
 མྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མྱུང་འདས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མངོན་དུ་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་པའི་མཐོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་
བདེན་སྣང་གི་སྒྲུག་མ་དང་བཅས་ནས་ཀྱང་མཐོན་དུ་བྱས། བདེན་སྣང་གི་སྒྲུག་མ་མེད་པའི་སྒྲོན་མ་
ཀྱང་། བྱེད་པའི་མཐོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱེད་པའི་དོན་
སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཏྲགས་པའི་སྒྲོད་བར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་སྟར་ཡོད་པས་
ཡོད་གོ་ཆོད་པར་ཁས་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་མཐོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
ན། རྒྱ་བ་དང་དེའི་རྗེས་འབྱེད་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་དང་འགལ། དེར་མ་ཟད། རང་འགྲེལ་
ལས། ཀུན་རྒྱུ་ཅམ་དེ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣང་།
མཉམ་གཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཀུན་རྒྱུ་ཅམ་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་
རིགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོད་ལུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་
རྒྱུ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་སྒྲོད་ལུལ་མངའ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་དང་སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་ལ་སྤྱིབ་པའི་
བག་ཆགས་བཞོད། གཉིས་པོ་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་བཞོ་བར་འདོད། ཐལ་
འགྱུར་བས་ཕྱང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་ལ་སྤྱིབ་པའི་བག་ཆགས་བཞོ་བར་འདོད་པས་རང་
རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤྱིབ་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཀུན་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ལ་བཞོ་མི་དགོས་པས་སྤྱིབ་པས་གོས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་
སེམས་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཆོམ་མ་སྤྱོད་བར་དཔྱད་
པའི་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་དང་མི་མ་ཐུན་པས་དོར་བར་བྱའོ། །

ལུགས་འདི་སྤྱོད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་རང་འཐད་གསུངས་པ་སྣང་བས་
ལུགས་འདིར་དེ་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱས་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཀལ་

བརྟགས་སུ་བཞད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་སློང་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལྷས་ཟེར་ན།
འོན། བྱང་སེམས་དེས་སློ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལྷས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཁྲབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་
རང་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སློང་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
བའི་སློང་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སློང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་བྱང་པར་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲིབས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོངས་པ་མེད་ན་
བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སློ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པར་འགྱུར། འདོད་ན། ས་བཅུ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ས་འདི་ནས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སློན་ནས་ས་གང་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལྷས་ཟེར་ན། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སློ་ཡང་ལྷག་
པར་འགྱུར། ཞེས་ས་བདུན་པ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་
སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སློང་སློན་ནས་གཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལྷས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷས་སོ།།

གཞན་ཡང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རང་གི་སློང་སྟོང་ལྷས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སློང་སྟོང་ལྷས་རྣམ་པར་
དབྱེད་པས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལྷས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་སློ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལྷས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེས་སྒྲོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་མེའ་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུས་པར་ཐལ། དེས་ཟེན་བྱེད་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་མེའ་གྱིས་གཞོན་ཚུས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོ་བ་ལ་རྟོགས་པ་དེ་ཡོད། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་སྒྲོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འོ་ན། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལམ་མ་ཁྱེགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུས་པར་ཐལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་དེ་འབྲུག་པའི་སྒྲོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལམ་མ་ཁྱེགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མ་དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། རྟགས་འབྱུང་། ཅ་བར་འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་ཟེན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་མེའ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཚུས་མཐུ་ཆེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ཚུས་ཏེ། ལམ་མ་ཁྱེགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་སྒྲོའི་སྒྲོན་མེའ་གྱིས་གཞོན་ཚུས་པར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོའི་སྒྲོན་མེའ་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུས་པའི་བྱིར།

ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ས་གང་ནས་ཉན་རང་སྒྲོའི་སྒྲོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 ལུས། ས་གང་ནས་གཞོན་མི་ལུས་ཞེས་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ལ་བྱེད་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་འབྲེལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནི་གཞུང་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པའོ། །

སྒྲོར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཙན།
 དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མ་ཐད་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་
 ཅན་གཞན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་བྱང་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་
 པོའི་དབང་གིས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་གཞུང་གི་དོན་སྒྲོར་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བོད་ཏུ་བཀག་ཟེན།

ཁ་ཅིག་སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱན་མི་
 འཆད་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དགེ་སློང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་སོ་ཐར་གྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གསུམ་པོ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་
 གསུམ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
 རིགས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སྒྲིའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ངོ་མོ་ཉིད་སྒྱུར་འགྱུར་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་
 ཏུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྦངས་གྱུར་པ། །དེ་
 ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷགས། རྒྱན་མི་འཆད་པར་

དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག དེ་གང་རུང་གི་རྒྱས་པ་
ཡིན་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་
སྒོམ་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདུག་པ་ལས། སྤྱིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་
དག་པལ་མོ་ཆེར། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས། །བསོད་ནམས་ཞེས་
བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་དེ། དེ་གཟུགས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་
མ་ལོན་པའི་བྱང་འཕགས་རོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཚོས་ཅན། སྤར་བཤད་པའི་
རོན་ལྡན་གྱི་མཆན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་
གཞན་ཡང་ཐོབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་པར་ཅན་དང་བྱང་པར་དུ་ལྷག་
བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་ཆངས་སྒྲོད་ལ་
གནས་ཤིང་། ཐར་པ་ཐོབ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱོད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ཀྱིས་སྒོན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོའི་སྤྱ་གྲུ་
སྤྱོད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པས་གཤོག་པའི་རྒྱང་ཤུགས་དང་། རྒྱང་རིང་པོའི་གཟུགས་མཐོང་
བའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་
ལ་ཀུན་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཀུན་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩུ་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་

པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ས་དང་པོའི་སྐྱབས་ཡིན་པས།
 ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན། ཞེས་སྒྲིམ་རིགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་
 ཐག་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། གཉིད་འཁྲུག་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དབང་ལྡན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་མིག་ཤེས་
 ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་མིག་ཤེས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་འགལ་ཏེ། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སེམས་དབང་ལྡན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཁྱོད་
 རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒྲོ་
 མི་སྲིད་པས། ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། རྟེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 རྟེན་ཆེན་ལས། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཉིད་འཁྲུག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
 དབང་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མདོའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཞེས་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་
 པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀུན་སེམས་སྤྱི་ཙམ་དང་དོན་གཅིག་ ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཅེས་
 པས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་ཁྱད་པར་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་དོན་གཅིག་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་

དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ས་བཙུ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཡང་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་འཕགས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པས་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་བཅ་ལས་བྱང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཐོའི་སློན་སྒྲུབ་ཐེའུ་གྲིས་གཞོན་ཚུལ།

༥ དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་ཐོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། སྤྱོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་ཐོའི་སློན་སྒྲུབ་ཐེའུ་གྲིས་གཞོན་ཚུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱ་ཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ལྡང་བྱེད་བྱས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་ཐོའི་སློན་སྒྲུབ་ཐེའུ་གྲིས་གཞོན་ཚུལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་བྱ་ཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སློན་སྒྲུབ་ལྡང་བྱེད་བྱས་པའི་བྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དེས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡང་མི་བྱས་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡང་བྱེད་བྱས་པར་བྱད། གལ་ཏེ་ས་དང་པོ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡང་ས་བདུན་པ་ནས་མི་བྱས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཐད་པར་བྱད།

ཡང་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཉན་རང་ཐོའི་སློན་སྒྲུབ་ཐེའུ་གྲིས་གཞོན་ཚུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་བྱ་ཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སློན་སྒྲུབ་ལྡང་བྱེད་

རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ས་རྒྱག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡང་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་གི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་རྒྱག་པ་མན་ཆད་
 དུ་དེ་འབྲ་བའི་འཇུག་ལྡང་རྒྱས་པར་ཐལ། ས་རྒྱག་པ་མན་ཆད་དུ་བྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་རིང་
 བོ་རེ་རེ་ལ་ས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་དོས་བསྐྱལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་གཉིས་
 ལྡང་རྒྱབ་པའི་སློན་ས་འཇུག་ལྡང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་
 པའི་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲ་མོ་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སློན་ས་འཇུག་ལྡང་རྒྱས་པའི་བྱང་སེམས་ས་དང་བོ་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྦྱེས་བྱ་སྟོབས་ལྡན་མིག་ཚུམས་པའི་བྱ་བ་
 ཆོག་ས་བ་ནས། བསྐྱལ་བའི་ཡུན་གྱི་བར་བྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཆོས་ཅན་དང་གསལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ས་
 རྒྱག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོས་སྐྱལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་གཉིས་སྤང་
 རྒྱབ་པའི་སློན་ས་བྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱང་མཐའ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཇུག་ལྡང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ། དེ་འབྲ་བའི་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པའི་བྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱ་
 ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་མཐའ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྲ་
 ཕྱིར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲ་བའི་འཇུག་ལྡང་གི་བྱ་བ་གཉིས་
 རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོར་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་མ་ཞུགས་པར་དེ་རྗེས་ལྡང་
 བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲ་བའི་ཆ་ཅན་གྱི་བྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་དེ་དང་། དེའི་ཆ་
 ཤས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ལ་དུས་རིང་བྱང་གི་བྱང་པར་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་ལོ་གཅིག་གི་
 ཆ་ཤས་སྤྲ་གྱུར་བའི་ཁྲ་བ་དང་དེའི་ཆ་ཅན་གྱི་ལོ་ལ་རིང་བྱང་གི་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་ཅན་བྱམས་པ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་མཚུ་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་

བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ས་བྱུག་པ་མན་ཆད་དུ། ས་བྱུག་པ་མན་ཆད་གི་ངོས་སྐལ་གི་ཇི་མ་
སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་བྱ་ཇོགས་གི་སྤྲད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་རེ་རེ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་ལྗང་མི་རྒྱུ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་ཐལ། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་དེ་
ལྟར་འཇུག་ལྗང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གི་ཆོགས་སྟོར་གི་གནས་སྐབས་སུ་བྱ་ཇོགས་གི་
སྤྲད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་དེ་
ལས་ཚུར་ལྗང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། མོས་སྟོད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དུས་བྱང་དུར་འཇུག་ལྗང་བྱེད་
པ་མི་དགའ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་གི་སྟོར་བ་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གིས་ས་བདུན་པ་
རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཉན་རང་ནམས་སྟོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གི་སྟོན་པ་ཐེལ་
གིས་གཞོན་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གིས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ས་བྱུག་པ་མན་
ཆད་གི་ངོས་སྐལ་གི་སྤྲིབ་པ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་བྱ་
ཇོགས་གི་སྤྲད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པའི་སྟོན་པ་པར་སྟོམས་པར་
འཇུག་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པ་དེ་ལས་ཚུར་ལྗང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར།

འཇུག་ལྗང་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གི་ཚུལ།

༥ འོ་ན། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་འཇུག་ལྗང་མི་རྒྱུ། བདུན་པ་ནས་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། ཚོད་སྟོང་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྤྲིབ་སྟོང་བའི་རྒྱུ་པ་ཡོད། དུག་པ་
མན་ཆད་ལ་དེ་སྟོང་བའི་རྒྱུ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གིས་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་དོན་བདེན་འཛིན་ས་

བོན་དང་བཅས་པ་དེ་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ། ས་
བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བག་ཆགས་སྟོང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ལྷགས་འདིར་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མྱིབ་ཏུ་འདོད་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཞུང་འདིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མྱིབ་མ་སྤངས་བར་དུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ས་བདུན་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱིས། ལྷག་
པ་མན་ལ་རྒྱས་པ་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་
སྐད་དོད་སྟེལ་ཞི་ཞེས་པ་རིམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་འཇུག་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་འཇུག་
པ་ས་ལྷག་པ་མན་གྱི་བྱང་འཕགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཉན་རང་དགྲ་བོམ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། གཅིག་བཀལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་ལྷག་པ་མན་ཆད་ནས་ཐོད་ཀྱིས་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་མན་ཆད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་
པའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
ཐོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱིར་མི་ལྡོག་གི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་འཇུག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཚོད་གཞི་སོན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་པར་སོང་བའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་འད་ལས། ས་ལྷག་
པ་མན་ཆད་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་
མཆན་བཅས་ཀྱི་སྟོན་སྟོམས་པར་འཇུག་ བདུན་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་

བས་མཆན་མེད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ས་བརྩུ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། ཞེས་
 དང་། འདིར་ཡང་། རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་
 འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་གཉིས་སྤང་བ་པའི་སྟོན་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ལྡང་བྱུང་པར་ཅན་གཅིག་གི་སྟོན་སྟོམས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལས། རང་གི་སྟོན་རྣམས་པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟོམས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུང་གི་སྟོན་སྟོམས་ནི་མིན་པའོ། ཞེས་
 དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་མི་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱི་བརྒྱུད་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་མཛད་པས་དགོངས་པ་
 གང་ཡིན་དཔྱད་ཅིག

རང་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གསུམ།

ཁ་ཅིག་རང་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་པོ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་སྟོང་སྟོན་སྟོམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཀུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་
 སྤངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གང་
 ཐག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་བྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་གསུམ་པོར་བྱས་ནས། དེ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་ནས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཏེ་དབྱ་མ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཐེག་ཆེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྟོ་སྟོ་བས་
 གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 གཉིས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་སྟེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་མདོ་
 གླེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྲོ་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མདོ་དུ་ན། མདོ་གླེ་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། གལ་ཏེ་རྟགས་ལ་ལན་ཐེབས་སོ་ཟེར་ན། མདོ་གླེ་པ་ཆོས་ཅན། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་དབྱ་མ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། གྲུབ་
 མཐའ་སྟེ་བའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད། དེ་དབྱ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་པ་
 སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་
 ཁས། གཞན་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྟེ་བའི་བྱང་སེམས། ཐེག་ཆེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་དབྱ་མ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་པས་བྱབ་པ་ལ་སྟེག

ཁ་ཅིག་ དབྱ་མ་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བས་བྱབ་ཟེར་ན། མིད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་འི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་འི་གང་ཟག་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་ངག་སྤྱོད་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཐོབ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་དེ་མ་ཐོབ་པ་འི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ས་བདུན་པ་བས་ཉན་
རང་དག་བཅོམ་དེ་དག་སྒོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་
ནས་དེ་སྤངས་ཟེར་ན། འོ་ན། བག་ལ་ཉལ་གྱིས་ཉོན་སྤྱིབ་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་ནམ། ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་
ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དུ་ཐལ། ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་
པས་དེ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་གྱི་བག་ཆགས་དེ་བག་
ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་
བས་ཉོན་མོངས་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ས་བརྒྱད་པ་བས་བག་ལ་
ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པ་འི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་
སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་སོ། །

གཞན་ཡང་། བག་ལ་ཉལ་དུ་བྱུང་པ་འི་ཉོན་སྤྱིབ་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་
ཉོན་སྤྱིབ་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་གྱི་གོམས་པར་བྱུང་པ་འི་ཉོན་སྤྱིབ་ཤེས་
སྤྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་དུ་བྱུང་པ་འི་ཉོན་སྤྱིབ་ཤེས་
སྤྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་རང་གི་སྒོ་བ་ལམ་
གྱི་དོས་སྤྱོད་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། བོང་དུ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡན་བྱས་པ་འི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ས་བྱུག་པར་ཐོབ་པ་འི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་དེ་ཉིད་བོང་འཕེལ་དུ་སོང་པ་འི་

ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་
མཚན་མེད་དམ་སྒྲིལ་བརྒྱུ་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་སྤར་བཤད་པའི་འབྲུག་ལྔ་དེ་དག་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་སྒྲོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་སྒྲོའི་སྒྲོ་
ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲོའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ན་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མདོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་གསལ་སྒྲ།

ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྒྲོར་བའི་ཆེ་ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ས་དང་
པོ་བས་སྒྲོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས། བདུན་པ་ནས་རྣམས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དེ་
ནི་ས་བདུན་པ་ལ་སྟེག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་
པ་འདི་ཡང་ས་བདུན་པ་ལ་སྟེག་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་བས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་རང་དབྱེ་བཙམ་སྒྲོ་སྒྲོབས་ཀྱིས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་
འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འབྲུག་ལྔ་དེ་བྱད་པར་ཅན་གྱིད་པ་ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་སྟོམས་འབྲུག་བྱད་པར་ཅན་དེ་ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་བསྟོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་དེར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བྱེད་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པས་ཐོབ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རིགས་པ་གཉིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལྷུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། རྗེས་སོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ། མ་བྱུང་ན། ཆོས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ངོ་པོ་ཉིད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྒྲ།

གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། ལྷུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་ལྷུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ།

དེ་འདྲ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས། གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་དུ་ངེས་སྤྱི་བདག་མེད་
གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། བྱུང་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟངས་དུ་ངེས་སྤྱི་
ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་དུ་ངེས་དཀའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས། རྣམ་མཁའ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་
པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་སྟངས་གི་བདག་མེད་རྟོགས་སྟེ། དེ་ལས་རྣམ་མཁའི་སྟངས་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དཀའ་
བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་རྣམས་སྤྲ་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས། རྣམ་མཁའ་རྣམས་སྤྲ་མ་གྲུབ་
པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་
དངོས་མེད་དུ་མ་རྟོགས། རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
མཁའ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁའ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ། གང་ཟག་
བདེན་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁའ་
བདེན་འཛིན་ཤུགས་ཐུག་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ཞན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
རྣམ་མཁའ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་དཀའ། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་
མགོ་གཞོན་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་མེད་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས། ཀ་བ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
གཅིག་ཡོད་ན། རྣམ་པ་བདེན་མེད་ལས་ཀ་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་དཀའ་བས་བྲུབ་པར་ཐལ། གང་
ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན་
གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་སྟེ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དཀའ་བས་བྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྣམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་སྟེ། དེ་ལས་ཀ་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དཀའ་

བར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས། ཀ་བ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས། ཀ་བ་བདེན་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་མེད་ལ་དབྱུང་པ་ཞུགས། ཀ་བ་བདེན་མེད་ལ་
 དབྱུང་པ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ལ་ངེས་
 དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མ་
 རྟོགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་བཞོན་
 བས། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་སྟོན་འགྱུར་ལ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་
 འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟེ་བ་སྤྲ་མར་སྤྱིན་པ་བཏང་བས་འདིར་ལོངས་
 སྤྱོད་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སོ་
 སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སྟེ།

གཞན་ཡང་། སྟོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ལས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་སྟེ་སྟེ། སྟོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཡོད་
 པར་ཐལ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས། སྟོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་

པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་དབྱུང་བ་ཞུགས། མྱོག་སྐད་ཅིག་
ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ལ་དབྱུང་བ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་བདེན་འཛིན་ལས། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་ཤས་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་བདེན་མེད་ལས། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་
བདེན་མེད་རྟོགས་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་
བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱ་བ་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་སྦྲངས། ཅ་བར་འདོད་ན།
བདེན་འཛིན་དེ་གཉིས་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། བྱི་མ་སྤྲ་མ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་
པའི་དཔེར་ལེན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཉིས་ལ་བདེན་བྱ་བ་ཏུ་
རྟོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་མེད་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་
བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་
པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་ན། དངོས་སུ་འགལ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ བདེན་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་འདོད་བཞིན་དུ།
གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་
པས་བྱུང་གསུངས་པ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ། བདེན་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་མེད་
པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གདགས་གཞི་ཕྱང་
པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས་བྱུང་། གང་ཟག་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་

པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདི་ལྟར་སྐབས་རང་ལུགས་ལ། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་སློང་སློན་ནས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་གསུམ་
 གྱིས་གཞོན་བྱེད་འཇུག་སྟེ། རི་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་པ་སློང་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློན་ནས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ཏེ། ཁྱོད་
 གྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་
 དེ་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་རིགས་པ་དང་པོ།
 དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ལྷུལ་མེད་པར་
 མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་འདོད་པ་ལ་བདུན་
 པའི་འདུན་སྟེད་མདོན་གྲུབ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་རིགས་པ་གཉིས་ལ།
 དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་
 ཐལ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཕྱང་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རིགས་པ་
 གསུམ་པའོ།

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་དེས་
གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་རུས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་
པས་ཁྲབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཁ་ཅིག གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་
མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས།
དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་གི་ལྟ་
པོ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་ཆོས་
གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ན། རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་
པའི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟེན་
འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྟོག་ཀྱིས་སྤྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། དེས་
མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་ཁྲབ་པ་ཆད་མས་
ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། འོ་ན། དེས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་ཁྲབ་པ་སྤྱི་གྲུའི་སྟེང་དུ་ཆད་

མས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བྲལ་བ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་ན་དེས་མཐུན་དཔེ་བདེན་མེད་
 དུ་ཆད་མས་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་
 གྱིས་ལེགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། འོན་ཀྱང་འདི་དག་དཔེར་
 ལེན་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཉོགས་སྐྱ་བས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནི། དུལ་
 བདེན་པར་བྱུབ་ན་རང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས།
 དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་རྟེན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་
 རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་སུ་བརྟུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྟེན་པར་མ་
 གྲགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་པར་དགོངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཕྱི་
 རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་ན་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གཞན་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་
 ཉོགས་ཀྱས་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་ཉོགས་སུ་བཞུགས་པར་
 ནི། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི། རྟེན་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་བདེན་མེད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་
 རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྲལ་བ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་དུ་
 བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་ངོ་བོར་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་མཐུན་དཔེ་བདེན་མེད་ཆད་མས་
 ངེས་པའི་རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་པར་བྱུབ་མ་བྱུབ་སྟོ་ཁ་སྤྱོད་པ་
 བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འགལ་བྲལ། མ་བྱུབ་ན། ལམ་
 རིམ་ལས། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སྟོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ན་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་དོན་

ནོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས། ཆོས་གཞི་གྲུབ་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་ན་ཆོས་
ཅན་གཞན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྟོང་ཐུན་སོགས་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་དཔེ་མ་ཐུན་
པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟེན་ཆེན་ལས། གཞུགས་བརྟན་དཔེར་བཞོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་གྲུབ་ཟེན་
དཔེར་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུ་མ་པས་རྟུན་པར་གྲགས་པ་གྲུབ་ཟེན་དཔེར་བཞོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། གསུང་དེ་ནམས་ནི་ཁོ་མོ་ཅག་གི་སྟོགས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་
གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རིགས་པ་ཡང་དག་
གིས་བདེན་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་ན་རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན།
རིགས་པ་ཆོས་གཞན་ལ་ཁ་སྤོས་པའམ་རིགས་འགྲེས་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཀྱས་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་རིགས་པ་ཁ་སྤོས་པའམ་རིགས་འགྲེས་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
དགོས་པར་གྲུབ། དེ་ལྟ་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན་
བདེན་མེད་དུ་མངོན་མེས་གང་རུང་གི་ཆད་མས་རྟོགས་དགོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་
རྟོགས་པ་ལ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དབྱུང་ཤེས་
ནམས་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་
ལ། རྟོན་དུ་མ་ཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བདེན་མེད་ངེས་དགོས་ན། བདེན་མེད་རྟགས་
གྱི་སྐྱབ་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་ཟེར་
ན། དང་པོ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྟོན་མེད་དེ། རང་གི་མིང་དང་བདམས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ། རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་
མ་ཐུན་དཔེར་འཇིག་། རྟགས་དེས་ནམ་མཁའ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའི་པ་རྣམས་ལྟ་

མ་སྐྱེད་དཔེར་འགོད་ཅིང་། དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་མི་དགོས་པས་སྐྱག་མེད་
 གྱི་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱུང་མཐས་ཀྱི་བཏགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱུང་མཐའ་སྐྱ་
 བའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་བའི་ཚོལ་བའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་དཔེས་
 སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་ལ་
 རྩོས་སྐྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་
 བདེན་མེད་མཐར་སྐྱག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་
 སོགས་ནང་གི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་བྱི་མས་མི་གཞོན་དུ་འཆད།

འདིར་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐོང་གིས་བྱུང་བ། བདེན་
 འཛིན་ལ་ཉོན་སྐྱབ་ཀྱིས་བྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་
 བཤད་པ་ལ།

རིགས་པ་གསུམ་ལས་འབྲེས་པའི་ཚད་སྤྱོད།

༥ ཚད་པ་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་མི་རྟག་སོགས་བསྐྱོམས་
 པས་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱས་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་
 པར་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་འོང་ཞེས་མི་སྒྲུ་ཡི། སྤར་མ་རྟོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་མཐོང་ལམ་དང་། རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྟན་དུ་སྟོམ་པ་སྟོམ་ལམ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་བཞིན་དུ།
 སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། །འདོད་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པར་འདོད་པ་ཉམས། ཐལ་འགྲུར་
 གོང་མ་ལ་མ་བྱུང་ན། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་དེའི་མཆོན་ཉིད་བཞག་པ་དང་འགལ། དེ་ལ་མི་ཅི་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོ་མ་སྤྲ་བཅན་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཅིས།

གཞན་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
 ལྷགས་འདིར་དེ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གསུང་ཟུར་
 ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་གསུང་གིས་ཟེན་པར་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་སྤྲོ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་
 པ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་འདོད་ཅེ་ན། དེ་མི་ཐད་པར་ཐལ། དེས་
 དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་རགས་
 པ་གཅིག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་རྩལ་སྤྲོ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པ་རྩ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་སྤྲོ་མོར་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྩལ་སྤྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་རྩལ་སྤྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བས་ཀྱང་

ཞིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དཔེར་ན། སེམས་ཅམ་
བས་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་
འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་ཆད་མས་བྱུང་ཅིང་། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་
བར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་དུ་ཚུགས་
ཡང་། དེའི་སྤྲོད་ནས་ས་བཅུ་དང་། ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བཞུགས་པ་དབུ་མ་བས་དྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་བ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་སེམས་ཅམ་བས་གཏན་ལ་
འབབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་གཏན་ལ་བབ་ནས་སྤར་
མ་རྟོགས་གསར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་དང་། མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྦྱོམ་
ལམ་དུ་བྱས་ནས་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་། ས་བཅུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དཔེར་ལེན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཅམ་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་བྱས་ཞེས་
དང་། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ལེས་ཡོད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། དེས་གྲོལ་བ་ཐོབ་བྱས་པར་ཐལ། བདེན་པ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དྲུག་རྟོགས་པས་རྒྱུད་སྦྱིན་པར་བྱས། བདེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྤྲོད་
པ་བདག་མེད་གཉིས་བསྦྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྦྱོམས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བསྦྱོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། ཕྱི་མ་ལ། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་
བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མི་ཏྲག་སོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བསྟོམ་པས་གྲོལ་བ་མུང་འདས་ཐོབ་ཀྱས་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་མི་ཏྲག་སོགས་
 བཙུ་བྱ་ཅམ་ཏྲོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་མུང་འདས་ཐོབ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ།
 འོ་ན། མི་ཏྲག་སོགས་བཙུ་བྱ་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་ཏྲག་
 སོགས་བཙུ་བྱ་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྲུབ་འབྲེལ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀྱས།
 འོ་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འགོག་ལམ་གཉིས་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མངོན་པ་
 རྣམ་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་དགྲ་བཅོམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད། ཅུ་ཤེ་ལྟ་བུ་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་ལ་སྟོ་ཅེ་གཏད་ན་ནི། ཞེ་
 འདོད་ལ་མི་སྟོགས་སོ། །

མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལ་དབྱུད་པ།

མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ། དགྲ་བཅོམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་མིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ནས་
 བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ཡང་། དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་དུ་བཤད་ན་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་
 པས་མ་ཁྲལ་གསུངས།

དང་པོར། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་བ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། འགོག་
 བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་

ཐུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འབྲུ་བའི་
 སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་པར་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐུག་པར་འབྲེལ་ལས། ཁོ་ལོ་ཅག་གི་འདིར་འབྱུང་བའི་ལྷགས་གང་ཞིག་བཞུགས་ལན་དང་བཅས་
 ཏེ་བསྟན་པའི་ལྷགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་རྩིས་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་
 གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མངོན་པ་གོང་ལོག་ནས་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩིས་ལྟར་བྱའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱིས། ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་རྒྱས་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཐར་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛོམས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་
 སྟོས་པར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་ཡོད་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲོམ་བ་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སོ་སྤྱོད་ཐ་མལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་དེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་སྟོང་པའི་རྩིས་ལྟར་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྷགས་འདིའི་བརྟེན་ལས་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་དང་མཐུན། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་དག་
 བཅོམ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པའི་སྟོན་རྣམས་འབྲུག་པས། ཁས་སྤངས་བདག་མེད་དགོངས་པ་མེད་
 ནས་ཞིབ་ཆ་བསྟན་ཡང་མི་འཐད་སྟུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དམ་བཅའི་ཐུར་དང་པོ་ལ། མངོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དང་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་དུ་མ་བྱུང་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ས་ལུ་བ་ཆོས་ཅན། དག་བཅོམ་ཡིན་
པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། གང་ཟག་
རག་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནང་
འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་
བཤད་པའི་དག་བཅོམ་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་
ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དང་འདི་བ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀུས་ཉ། དྲང་ངེས་རྣམ་
འབྱེད་ལས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མ་ཐུན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མཆོན་གཞི་
གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྩས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས། མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དག་བཅོམ་དུ་འདོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཤིག་འཛིན་དགོས་སམ་སྟུམ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ། དག་བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ལ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྤྱོད་མོང་བ་གཅིག་དང་བདེན་
འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ལ། དག་བཅོམ་གྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་སངས་འཕགས་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་ནས་སངས་འཕགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་ནས་སངས་འཕགས་སུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཏེན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ། འོ་ན། སངས་འཕགས་དེ་སྟོན་བདེན་གྲུབ་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་བདེན་གྲུབ་
རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལེ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ། ཐར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་
འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་
པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྟོས་ཟེན་པའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ལ་སོ་ཐར་སྟོམ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འབྱུང་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ། འོ་ན། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ན། ཐར་པ་
རྟགས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྲབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟགས་སྟོང་གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ནས་དག་བཅོམ་དུ་བཤད་ན། དག་བཅོམ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དག་བཅོམ་དེ་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། དག་བཅོམ་དུ་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་ནས་

དག་བཅོམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚན་ནས་སྐྱེས་བུ་བྱང་བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པ་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་ཀྱང་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་
བཅོམ་འབྲས་གནས་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་གྱི་མཚན་གཞིར་
བྱང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་
པའི་དག་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ནས་
བཤད་པ་གང་ཞིག་དག་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་། ཉགས་རིགས་འགྲེ་ཟེར་ན། འོ་ན།
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
ནས་བཤད་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
དེ་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འགྲེ།

ཁ་ཅིག་རགས་པའི་འགོག་བདེན་ལ། འོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་
དེའི་མཚན་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་འདྲིན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འདྲིན་
པའི་ཉོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་
འདྲིན་ནས། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་སྤར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་འཕྲ། ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་འདྲོད་
དམ། འོན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་གང་ཡང་རྩད་བའི་སྒོ་ནས་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་འདྲོད་པ་གང་ཡིན།

སྐུ་བཅུ་ལྔ་པ་གྱི་འདི་ཅམ་གང་རུང་ལམ་འོས་མེད་པ་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་འཇོག་བདེན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་
 འདོད་ན། བོང་དུ་བཀག་བྱིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པར་དབྱེ་མི་རུས་པས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་
 པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇོག་བདེན་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇོག་བདེན་
 གྲ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ། འཇོག་བདེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར་ ཅ་
 བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་འཇོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ བྱུང་པ་ཁས།
 གསུམ་པ་ལྟར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་སྤྱི་བའི་འཇོག་བདེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ། འཇོག་བདེན་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ བཞི་པ་ལྟར་ན། ཁྱོད་རང་གི་རགས་པའི་འཇོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་

རང་ལུགས་རེ་ཞིག་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་ནས་དེ་ནས་
བཤད་པའི་ངེས་འབྱེན་གྱི་བར་རྣམས་རིམ་བཤུ་བཞིན་རགས་པའི་སྤྱག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་པ་ནས་།
རགས་པའི་ངེས་འབྱེན་གྱི་བར་དུ་བཞག་ན་འཐད་དམ་སྟུམ་སྟེ། དབྱད་པ་འདི་རྣམས་འབྱུང་བ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་ལས་འཕྲོས་ཤིང་། དབྱ་
མ་ཐལ་འབྱུང་བ་དང་མངོན་པ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། བདག་མེད་
སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡང་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་
འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིད། གང་སྟར་ནའང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསལ་བར་བྱེ་བ་མ་བྱུང་བས་
སྟོ་གོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་ འགོག་བདེན་སོགས་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས། རགས་པའི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 ཆང་མ་འབྲེད་པ་རྟོག་བཟོ་ཡིན་གསུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་ཀྱང་རགས་
 པའི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཅེས་པའི་གསུང་རིགས་བྱུང་ཞིང་། མངོན་པ་ལས། རྗེ་མེད་བཅུ་
 དྲུག་གཞན་ཅུ་མེད། །ཅེས་བཅུ་དྲུག་གསུངས། འདིར་ཡང་། ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁམ་
 པ་འཛོལ། །ཅེས་ས་ལྗེ་པ་ནས་བདེན་བཞི་སྤྱ་རགས་ལ་མཁམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་
 པར་གསུངས་པས། རྟོག་བཟོའི་སྟོན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སོ་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་བྱང་པོ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། གྱིས་པ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་མི་རིག་ །འཕགས་
 པ་མིག་དང་འབྲུ་བ་ཡིས། །དེ་ཡིས་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། རགས་པའི་མི་ཉག་སོགས་ཅུ་མ་བསྟོམ་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་
 སུ་གསུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་བྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་
 ཚུལ་གྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་སོང་།

སྟོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་སྤོང་།

༥ དེ་ཉིད་སྟོད་འཇུག་གི་ཡང་ལུགས་སུ་བསྟན་པའི་རྩོད་པ་ལ། གྲོལ་བ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པ་
 ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་

རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གྲོལ་བ་མྱང་འདས་ཐོབ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚད་པ་ཡིན་
 ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་ཚད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་པ་གོང་འོག་སོགས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རགས་པར་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་ཚུལ་དེ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རགས་པར་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ནང་
 སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལྷ་མོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་ ཀུན་རྟོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམས་ནས་ཁྱོད་རང་གི་
 ལྷགས་ལ་ཡང་ཀུན་རྟོངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་འདོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། སྟེད་པ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 འདོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀུན་རྟོངས་དང་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་
 འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་དང་ཀུན་རྟོངས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ཅེས་
 འཆད་པ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སུའི་ལྷགས་ལ་ཡང་སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཀུན་རྟོངས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟེད་པ་ལ་ཡང་
 ཀུན་རྟོངས་དང་ཐོས་བླངས་པའི་སྟེད་པ་གཅིག་དང་། ཀུན་རྟོངས་གཉིས་པས་བླངས་པའི་སྟེད་
 པ་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་པ་པོ་དེའི་

དོར་བདེན་འཛིན་ཀུན་ཚུངས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་མཐུན་དཔེར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་
དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ལུང་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུངས་སྤྱོད་

༥ རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། དངོས་སྤྱོད་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཀུན་ཚུངས་དེ་ལ་
གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལས་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཚུངས་པའི་ཚུངས་པ་གཉིས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་བྱངས་པའི་སྲིད་པ་གཅིག་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱངས་པའི་སྲིད་
པ་གཉིས་འདོད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ། མ་རིག་པའམ། འཇིག་
ལྷ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དམིགས་པ་
གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམས་པ་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགའ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
འཇིག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་
དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རགས་པ་ཡིན་པས་
མི་འཐད་དོ། །

ཁ་ཅིག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགའ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགའ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་དེར་ཐལ། རིག་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འགའ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགའ་དུ་ཞུགས་པའི་རྟོག་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བཀག་ཟེན།

ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱུལ་པའི་བྱད་མེད་མི་ཉག་ཅིང་སྤྱོད་བ་བདག་
མེད་དུ་སློམ་པའི་སློང་དང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སློན་སྐུ་རགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མི་
ཉག་སོགས་སློམ་པའི་སློང་གཉིས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་མཚུངས་པས། དང་པོ་
སྤྱུལ་པའི་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་མི་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱི་མས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་ཉག་
འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མི་བསྐྱོག་ཟེར་ན། འོ་ན་སྤྱུལ་པའི་བྱད་མེད་མི་ཉག་པ་སོགས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སློང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། སྤྱུལ་པའི་བྱད་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དངོས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཁུབ་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སློན་སྐུ་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕྱང་པོ་མི་ཉག་པར་སློམ་པའི་སློང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་
བའི་སློང་ཅ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་བར་ནས་ཕྱག་འཆམ་བའི་
ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དེ་
ལ་དད་པའི་དད་པ་དེས། རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་མ་དད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་
ན། ཉང་འགལ་ཏེ། དེས་མ་དད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སློན་སྐུ་དེ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཉག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕྱང་པོ་ཉག་འཛིན་མཛོན་གྱི་ཅ་ཡང་མི་ལོག་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐོག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་པས་མི་

མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མེད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་རིང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་
 དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པས་ཁྱབ། བདེན་འཛིན་གྱིས་
 བཅིངས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ནི་མཆོན་མར་
 དམིགས་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་འབྲེལ་ཉེ། དེ་འདྲིར་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་དཔེ་དོན་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ།

༥ རང་ལུགས། དཔེ་དོན་དེ་དག་ནི་སྤྱལ་པའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་དངོས་སུ་བརྒྱུད་ནས་
 མི་རྟག་སོགས་སུ་བསྒྲོམས་པས་བྱད་མེད་དངོས་ལ་ཆགས་སོགས་མི་ལྟོག་པ་དེ་བཞེན་དུ། བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱད་པོ་སོགས་མི་རྟག་སོགས་སུ་བསྒྲོམས་པས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་རྣམས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞེན་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བདེན་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་སྤྱད་པའི་སྒྲོན་ས་རང་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འཛིན། རྒྱུན་
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་དོན་
 འོ། །དེ་བཞེན་དུ། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། རི་སྤྱད་ཕྱད་པོར་འཛིན་ཡོད་པར། །དེ་སྤྱད་དེ་ལ་ངར་
 འཛིན་ཡོད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཕྱད་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་སྤྱད་པའི་རྣམས་པ་དེ་སྤྱད་
 འཇུག་གི་བར་དུ། འཛིན་ལྟ་འཇུག་ དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་སྤྱད་པར་རི་སྤྱད་འཇུག་གི་བར་དུ་
 ལས་བསགས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་དོན་འོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་ལ་སྟོང་ཉིད་
 སྤམོ་སྟོན་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གཞག་མཛད། སྤམོ་ཆེགས་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་
 བརྗོད་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་
 སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དབུ་བ་བརྗོད་པ་སོགས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པར་འཆད། སེམས་
 ཅམ་པས་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དབུ་བ་བརྗོད་པ་སོགས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པར་བཞེད། རིན་ཆེན་
 ཐེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྦྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྦྱེའི་
 དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་འདུས་བྱས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་མེད་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་འདུས་བྱས་ཟད་པ་སྟོང་
 ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་དོན་གཅིག་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གང་ལས་འདུས་བྱས་ཟད་པ་སྟོང་
 ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེས།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གྱིས་
 འདུས་བྱས་ལ་ཟད་པ་ཁས་སྒྲངས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟད་པ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་སོགས་
 གང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་གཟུགས་གྱིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་བྱེད་
 པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་པར་ཐལ།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡོད་པ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་བྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ཆང་མ་ཆང་སོགས་གང་ལ་ཡང་སྟོས་
 མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་
 ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ནི། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་བྲངས་པའི་གང་སྟུག་བསྐལ་འདི་

མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཚུ་ལ་ནི། མདོ་
དེས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གཟིགས་ངོར་
ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་ཕྱང་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཕྱང་པོ་
མེད་པ་དང་ཕྱང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོར་མཚུངས་པའི་བྱིར་
ཏེ། བྱི་མ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོར་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་གང་འདི་ཞེས་པས། ཆེ་འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་
གྱིས་མཚམས་མི་སྒྱུར་ཞེས་པས་ཡང་སྤྱིད་བྱི་མའི་ཕྱང་པོ་གཟིགས་ངོ་དེར་མེད་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ཟེར་ན། དག་བཅོམ་པའི་ཡང་སྤྱིད་བྱི་མའི་ཕྱང་པོ་གཟིགས་ངོ་དེར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་དེ་ནས་བཤད་པའི་གཟིགས་ངོ་དེར་མ་འོངས་པའི་ཕྱང་
པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གཟིགས་ངོ་དེར་རི་བོང་རྩ་མེད་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོར་
ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་ཡང་སྤྱིད་བྱི་མའི་ཕྱང་པོ་དང་རི་བོང་རྩ་མེད་མཚུངས་གང་ཞིག་དེའི་
གཟིགས་ངོར་དག་བཅོམ་པའི་ཡང་སྤྱིད་བྱི་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་མེད་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྤྱིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེའི་ངོར་རི་བོང་རྩ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ཟེར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩ་བདེན་
མེད་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་རྩོད་སྤྱོད་།

༥ འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་རྩོད་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་
བྱ་བའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། ཐེག་དམན་

གྱི་མདོ་ལས། ཤེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་
 སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་ཉིད་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་ལས། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་
 རང་འཕགས་པས་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནའང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་ཐུག་ཤིང་། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཀྱི་ ཆོས་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་
 ཉིད་སྤྱོད་པ་རྟོགས་ན། རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅུ་མ་
 གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཅུས་པར་ཡང་བཤད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
 དམན་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐུག་ཤིང་། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་
 བྱ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སྤྱོད་དུ་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པར་ཐུག་ཤིང་། གང་ཟག་གི་གདུལ་
 གཞི་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་ཡང་རྫོགས་པར་མ་བསྟན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་གཉིས་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་དགག་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་
 སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྫོགས་པར་མ་བཀག་པར་ཐུག་ཤིང་། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་
 བྱ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟར་པར་
 ཐུག་ཤིང་། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟར་
 མ་རྟོགས་པར་ཐུག་ཤིང་།

རང་ལུགས་ནི། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ཉ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་
སྤྱི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ།

སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་
དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་
བས་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཅོད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་
མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་དག་
ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་རང་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོང་པ་རྒྱབས་
ཆེན། བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་བྱབ་
པ་མེད་དེ། མདོ་དེ་གཉིས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་སྟོན་པ་ཅམ་དུ་མཆོངས་ཀྱང་བསྟན་ཚུལ་ལ་
རྒྱས་བསྟུས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་འདྲ་བ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉན་
རང་རྣམས་བདག་མེད་གཉིས་སྟོན་པ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཅམ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་ལ་རིགས་པའི་
རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟུས་ཅམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསྟོམས་པས་ཉོན་སྤྱི་བ་སྟོང་བྱས། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྟོང་བ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསྟོམ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟོམ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས་ཐེག་

དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་ཆང་བ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་
 ཁྱོད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ཆེན་
 ལས་ཀྱང་ཆང་བར་མ་བསྟན་པའི་གསུང་རིགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱས་
 པར་མ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་མི་བསྟོམས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱས་
 པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་
 མདོ་ལས་དགག་བྱ་རྫོགས་པར་མ་ཁེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་
 སྟོང་ཉིད་ཆང་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤོང་ལྟོགས་
 དགོས་པ་དང་བདེན་འཛིན་སྤོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་སྤོང་ལྟོགས་
 པར་བཞེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ལ་དོན་མེད་
 པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་སྤོང་ལྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཙོད་བ་འདི། ཐེག་
 ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་སྤོང་
 ལྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་རལ། གསལ་བ་དེར་ཐལ། སྟན་མོང་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་
 ཉིད་སྤོང་ལྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་བསྐུངས་
 གྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་བྱངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་ཐེག་དམན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོར་
 བཞེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པ་གང་ཞིག་། མཁས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐུངས་
 གྱིས་མདོ་འདི་བྱངས་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོང་ལྟོགས་པར་བཤད་
 པ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཙོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་མདོ་དེ་ཐེག་དམན་
 སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལྟར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་ཉིད་ལ་བསྒྲིག་ན་འཁོར་གསུམ་ལན་མེད་གི་ཐལ་
འགྱུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །ལེགས་ལྡན་རྟོག་གེ་བ་མཁས་པ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུ་འཕེན་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ལེགས་ལྡན་བྱེད་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་
སྤྱན་མོང་བའི་ཐེག་དམན་གི་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟོན་ལམ་སོགས་བསྟན་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་སྤྱན་མོང་བའི་ཐེག་དམན་
གི་མདོར་བྱོད་རང་བཞེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། གང་གིས་རྩོད་པའི་རྩོད་པ་པོའི་གང་ཟག་རི་ལྟར་
རྩོད་ཚུལ་ལན་དང་བཅས་པ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

ཁོ་ན་རེ། །ལེགས་ལྡན་ཐེག་དམན་གི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་བསྟན་པར་བཞེད་
པར་ཐལ། །ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉན་
ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན་ལ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་གོ། །ཞེས་
སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གི་མདོ་དོན་དུ་མ་བྱངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་མོ་སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་འདུས་མ་བྱས་
སམ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་བྱབ་པའི་རྩུན་
པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤང་འདས་རང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གཟིགས་དོར་སྤང་ཚུལ་དང་
གནས་ཚུལ་མ་སྤྱན་པའི་བདེན་པའི་མཆོག་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་ནམས་བདེན་བྱབ་

ཏུ་སྒྲིབ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། འདུས་བྱས་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་བདེན་པའི་མཆོག་ཅེས་སོགས་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་དཔེའི་
སྟོན་སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བསྟོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་
བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

འགྲེལ་བས་མ་བཤད་པ་རྒྱན་དང་འགའ་སྤྱོད།

༥ འགྲེལ་བ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཚད་སྟོང་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ། སྟོབ་དཔོན་
འཕགས་སེང་གཉིས་ཐལ་འཇུར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་རང་རྒྱུད་གྱི་
གཏན་ཆིགས་དང་རང་རིག་མི་བཞེད་ཅིང་བྱི་དོན་བཞེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆིགས་བཞེད་པར་ཐལ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་བཞེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་
ཡང་དག་བཞེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དོན་
དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་འགྲེལ་ཆུང་དུ་
ཡང་ཡང་སྟོས་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བཞེད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་བཞེད་དེ།
འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་སོགས་བཞེད་པའི་གསུང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་པའི་
བྱིར། བྱི་དོན་མི་བཞེད་ཅིང་རང་རིག་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྟོན་པོ་དང་དེའི་སྟོ་
དག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་བྱིར་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་
མེད་དོ་སྟུང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས། གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་
པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་བྱི་རོལ་
མེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་རང་རིག་བཞེད་པར་ཐལ།

དེས་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ནི་བཞེད། དེ་བཞེད་ན་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་ཇུས་སུ་སྦྱེས་ན་སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་ཇུས་སུ་སྦྱེས་པས་ཁྲབ། དེ་ལ་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་ཇུས་སུ་སྦྱེས་པས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་ཁས་ཀྱང་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཆོན་པར་དམིགས་སྟོན་ནས། །ཞེས་པ་དེས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱིས་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཁྲབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་སང་གི་འབྲེལ་པའི་ལུགས་ལ་སྐབས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་བཞེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་ཆུང་དུ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་མ་བྱས་པའི་བར་གྱིས་སྦྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་པའི་ལུང་བྲངས་ནས། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཚོད་པ་ལ། ལུང་དེས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་ཁྲབ་པ་བསྟན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་ཉན་རང་ལ་ཉོགས་པ་དེ་མེད་པའི་སྟོན་ས་ལན་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཕགས་སང་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྟོན་དེ་དག་མི་འཇུག་ཐེར་ན། རང་རྒྱད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་སེལ་བཟང་པོ་རང་རྒྱད་པ་

མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཞི་འཆོ་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་
གྲོལ་སྡེ་རང་རྒྱད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་། ང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མོར་འདོད། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱོད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་
པ་གྲོལ་སྡེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པའི་ཐལ་རང་གང་ཡིན་ཀྱང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྲབ་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། རྒྱན་
ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པ་དང་མ་ཁྲབ་པ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། གང་གི་
དབང་དུ་བྱེད། དེ་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་
དངོས་འགའ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་སྐབས་དང་། སྐབས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་
ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་འབྲེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་བྱི་མ་འཐད།
མདོ་དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་རྟོགས་
པ་ཡོད་པ་བཤད་ཀྱི་དེ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། རྟོགས་
པ་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་དང་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་གཉིས་གསུངས་ཀྱི། ཁྲབ་པ་བསྟན་
པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱད་དུ་བཀའ་བར་
བཞེད་པའི་རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་མེད་པར་བསྟན་པའི་
སྐབས་གཉིས་མཛད་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པ་ཁྲབ་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་
ཐུན་ཆེན་མོས་ཀྱང་ལུགས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་འཕགས་
པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གིས་བདེན་
འདོད་ཉོན་སྤྱོད་ཏུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་འཕགས་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། རྟེན་ཆེན་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀའི་རིགས་ཅན་ལ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བྱིད་པར། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་ཡོད་
པར་བཞེད་པར་བསྟན། དེ་འཕགས་པས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་རོ་ཟེར་ན། འོ་ན། འཕགས་པ་
གྲོལ་སྡེ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་འཕགས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅམ་གྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་མ་བྱས་པར་སྟོང་ཉིད་མི་
རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་བཞེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་འཕགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

ཁ་ཅིག་། དབུ་མ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པས་བྱབ་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་གྱི་དབུ་མ་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། བང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་
པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
པ་ཁས། འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་

གསལ་བྱུང་བ་ཁས། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་
 འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་བ་བསྟན་ཞིང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེས་
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བཞེད་ཟེར་ན། འོ་ན། འཕགས་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་མི་འདོད་པར་
 ཐལ། དེས་གང་ཟག་རང་གཞིན་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་འདོད། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་
 རགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་མོ་དེར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་རང་གཞིན་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྤྱོད་འདོན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་རྟོག་པ་དོན་
 མ་ཐུན་དང་གཟུང་འཛིན་རྩ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱོང་བྱིར་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྩ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་བྱུང་བར་འཐད་པར་ཐལ། བྱུང་བར་གིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བས་རིགས་ཀྱི་གཞུང་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་འགྲེལ་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་དང་
 འགའ་བའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པར་གཞུང་འཛུགས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་
 བ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱོང་བྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

གཞུང་དང་འགལ་བར་ཚིད་ཚུལ། དེ་ལྟམས་དང་མི་འགལ་བའི་ལན། རིགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚིད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ལ། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ལུགས་འདི་
ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མེད། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་
སྒོ་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མངོན་
རྟོགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཟེར་ན།
འདོད་ལན། འདེབས་དགོས་སམ་སྟུམ།

ཁོ་ན་རེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་
རབ་དུ་བྱེ་བའོ། ཞེས་བྲངས་ནས་བརྟེན་པ་སྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། རྟེན་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་
འཐད་པར་སྐྱབ་པ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ལ་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སོ་སྦྱེ་ལས་རབ་དུ་བྱེ། ལ་ལ་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་སོ་སྦྱེ་ལས་རབ་དུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་
ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་འཕགས་པ་ལ་ལའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་། ལ་
ལའི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། ཐེག་ཆེན་ལ་སེམས་ཅན་ལ་མ་བྲིད་པར་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པ་
ཞེས་སོགས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ལམ་ཤེས་གསུམ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་རྣམས་ནི་རིགས་
ཅན་གསུམ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ནོ།

འགྲེལ་བས་མ་བཤད་པ་རྒྱད་ལྔ་དང་འགལ་སྤྱོད།

གཉིས་པ་རྒྱད་ལྔ་མ་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་བ་ལ། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
བས་བྱུང་བ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱོད་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་མི་འཐད་དེ། རྒྱད་ལྔ་མ་ལས། ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པ་ཡིས་མཐོང་བ་མེད། །ཞེས་གསུངས་ཕྱིར། དེའི་
འགྲེལ་བར་མདོ་བྲངས་ནས། སོ་སྤྱོད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་
དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མི་མཐོང་བར་
གསུངས་པ་དང་། ཅ་བ་ལས། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པར་
འདོད། །མཆོན་མ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པར་འདོད། །ཅེས་བས་བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་བས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྤྱོད་དང་འཛིན་སྤངས་
འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་ཡོད་ན་ཅ་ལྟར་འབྱུང་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། སྤོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་
སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་ལ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སོ་སྤྱོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་བས་བྱུང་བར་ཐལ། སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་གསུངས་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་མེད་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྤོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་

སྒྲིབ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉག་ས་གསལ་སྒྲུབ་སྒྲ། ཐེག་
ཆེན་ཆོག་ས་ལམ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཉིད་མ་རྟོག་ས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་པས་
རིག་ས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲིབ་དུ་མ་སོང་བའི་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོག་ས་པའི་བྱང་སེམས་
ཆོག་ས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚེས་སྒྲིབ་
བཏང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོག་ས་པའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་ཉིད་
མ་རྟོག་ས་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་གསལ་དང་ཆོས་ཅན་གྲུབ་སྟེ། རྒྱད་ཟླ་མ་
ལས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་ས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་མེད་དེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྒྲིབ་
ཉིད་སྒྲིབ་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་གསུངས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཞག་པའི་
བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་གང་རུང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་བྱངས་པའི་དོན་ནི།
འཛིན་ལྟ་སྟོན་སྒྲིབ་དང་འཛིན་སྒྲིབ་འགལ་བའི་སྒྲིབ་ལ་མ་སྒྲིབ་པའི་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བར་
ལུང་བ། བདེན་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་བརྩེད་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་བསྐྱོམས་
པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཉན་རང་འགའ་ཞིག་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་
ནས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་འགའ་ཞིག་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་མ་
ཐོར་གྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་མི་རྟོག་ས་པར་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་།
ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་རྟོག་ས་དགོས་པ་སོགས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། སྒྲིབ་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བདག་
གི་སྒྲིབ་དོན་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།

༩ གཤམ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྱིམ་ས་དག་རང་བཞིན་ལྷ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་བྱུང་བ་ཅེས་ན། དགོ་སྒྲོང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་སྲིད་འཆོ་བར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་ལ་ཇི་སྲིད་འཆོ་བར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཅེས་ན། ཕྱི་བྱོལ་དུས་སུ་གཏོང་ངེས་ཀྱི་ཕྱི་བྱོལ་དུས་ཀྱི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་གནས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡིན་ན། སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཅེས་ན། དགོ་སྒྲོང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཅེས་ན། བྱུགས་འདིར་བྱས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པས་བྱུང་བ་ཅེས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོ་བ་ཆོས་སྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་མ་དག་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་མ་དག་
 པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་བརྒྱམས་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གྲེ་བག་སྤྱོད་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་དང་།
 སེམས་ཅམ་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱེ་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྟགས་དེར་ཐལ། ཉན་རང་གི་ལམ་བྱང་
 སེམས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདུག་སྒྲོམ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཉམས་ལེན་
 དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ཕྱིན་བྱུག་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་སོགས་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སམ། བསྐྱུ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཉན་རང་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུ་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འཛོག

ཅོད་སྒྲོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱེ་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་བའི་སེམས་
 པ་གང་ཞིག་དེ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་བྱང་སེམས་ལ་ལུས་དག་གི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བ་བདུན་ལ་གནང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་

པ་དེ་ལུས་དག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བདུན་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པའི་དགེ་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་དེ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །དེ་
ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།

༥ ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ས་གསུམ་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབྲུང་བའི་སྒྲུལ་ཐངས་ཀྱི་འོད་ལྷ་བྱའི་དམར་སེར་གྱི་སྒྲུང་བ་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲུང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱེད་
ཀུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་མ་
ཐད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདིས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྒྲངས་བར་དུ་རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་བག་
ཆགས་དེ་སྐྱེས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བ་གང་གི་ཡང་དངོས་གཉེན་བྱེད་མི་ཀུས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འདིའི་དོན་ས་གསུམ་པར་རང་གི་རིགས་འབྲས་ཕྱི་མ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ས་དང་པོ་གཉིས་ལས་སྟག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་རང་
གི་རིགས་འབྲས་གྱུར་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་འབྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞེས་པར་སོང་།

བས་ཚོད་གཞི་སོན་གནས་ལགས་སམ།

རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་
གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་དམར་སེར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ནི་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་
ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བར་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་ཀུན། མཉམ་
གཞག་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིས་ནི་འབྲུག་ཤེས་བྱ་གཤམ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ་ཤེས་
སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་དབྱེད་པ།

༥ ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱི་བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་ཟད་
བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ལུགས་འདིར་ཤེས་
སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་ཟེར་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོད་པ་ལ་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་སྒྲོངས་པའི་སྒྲོངས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཅིང་། གཤམ་ཏེ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོད་པ་སྒྲོངས་པའི་སྒྲོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་
ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་པ་དང་། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང་།
རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོངས་
པའི་སྒྲོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ལས། མ་བྱའི་
མདོངས་ཁ་ལ་སོགས་པ། །རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་རྩེ་སྟེང་པ། །ཀུན་མཁྱེན་མེན་པའི་རྟོགས་བྱ་མིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་རྒྱམས་ལ་ཚྲོངས་པའི་ཚྲོངས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྒྱམས་ཚྲོངས་པ་མི་ཤེས་པ་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རགས་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཚྲོངས་པའི་ཚྲོངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་པ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་ལ་ཚྲོངས་པའི་ཚྲོངས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་མིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། མ་བྱུང་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་བའི་གནས་ལུགས་ལ་ཚྲོངས་པའི་ཚྲོངས་པ་ཤེས་པ་མིན་ཞིང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རགས་པ་ལ་ཚྲོངས་པའི་ཚྲོངས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་པར་འཐད་པར་ཐལ། མ་བྱུང་བ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱིར་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་བ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་ལ་ཚྲོངས་པའི་ཚྲོངས་པ་ཡིན་ན་ཚྲོངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཚྲོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་རས་གཟིགས་ལེའུ་དང་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ས་བརྩུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ཚྲོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་གཉིས་སྟོང་ཞིང་བྱིར་པར་ས་བརྩུ་པའི་སྐབས་སུ་གསང་བ་སྤྲོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་གོགས་བྱེད་པའི་ཀུན་ཚྲོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་སྟོང་བར་གསུངས། ཀུན་ཚྲོངས་གཉིས་བག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ལ་བྱས་ནས་དེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་སྟོང་བ་ལ་བྱས་ན་བག་ཆགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དབུ་སེམས་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་བཞག་དཀའ་བའི་བྱིར། ལུགས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་བྱི་མ་བཞེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དགོངས་པར་གང་།

སོང་བརྟགས་ཏེ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ།

ས་བདུན་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་སྐོར།

༥ ཡང་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཙེམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྤང་བྱ་ཡོད་མེད་ལ་མི་མ་སྤུན་པ་མང་བར་སྤང་བས་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་ཅིག་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་བརྒྱ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་མེད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་གསུམ་པ་བ་དེས་དང་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ། དེ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གཏོགས་སུ་རྣམས་དང་པོར་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས། །འགྲོ་བའི་སུན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་མངོན་པར་འདོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འབྲའི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུའི་ས་དགུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཚད་ལྡན་སྤྲུལ་གྲུང་མ་མཐའ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དབྱ་
བཅོམ་པས་ས་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། པར་ཕྱིན་བཅུའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན།
ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་རྣམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་
ན། ས་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་བྱད། ཐལ་འགྱུར་སྔ་
ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ན། འོ་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱར་
གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་དགོས་ཤིང་། ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱང་སྤོང་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་
མི་དགོས་ན་ས་གསུམ་པ་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་དགོས་པར་བྱད། དེ་ཡང་
མི་དགོས་ན། རང་གཏོགས་ལུན་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ།

གལ་ཏེ་ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་དགོས་ཟེར་ན།
དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་
དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སྒྲུའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་
 ཅིག དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བ་ཡིན།
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་ལ་ནི་དེའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཇེས་
 ཐོབ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བྱ་གང་ཡང་མི་སྤང་ཞེས། དང་པོ་ལ། མ་
 དག་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་སྤྱིབ་དེའི་སྤང་བྱའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱིབ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སྤྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་སེམས་དཔའ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དེའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམན་ལམ་སྟོན་མ་
 སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་
 དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐར་
 པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་རྣམ་པའི་ལུགས་ལ་མ་དག་
 སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཤེས་སྤྱིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་
 སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་མོངས་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤང་བའི་སྟོན་མ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱོད་

བར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་
ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཇིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ལམ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
སྤང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། དེར་ཐལ། དེས་མ་རིག་པ་དང་ལོག་ལྟ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤང་
བའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤང་གི་འདོད་པ་
དང་སྤེད་པའི་ཐག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བདེན་འཇིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
སྤང་བར་ཐལ། བདེན་འཇིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
སྐྱོམ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཇིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་
བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྐྱོམ་པའི་མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་མེད་མི་དགོས་
པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། མ་བྱལ་ན། དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཏྲགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྐྱོམ་པའི་མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འདོད་སྤེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་སྤེད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པའི་མ་དག་
སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱལ་པ་སོང་། ཏྲགས་སྒྲུབ་ཚུལ་རིགས་འགྲ། འདོད་
ན། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྤྱི་སྐད་དང་འགལ། གཏོང་ཤེས་ན་ནི་འཁོར་གསུམ་རིམ་པར་འོང་ངོ་།

འདོད་སྤེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་ཟེར་ན། ཉོན་མོངས་

དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་
 བྱུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་
 འགལ་དུ་བྱུགས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་
 ཅན་གྱིས་སྦྱབ། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་ལྟར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་མ་དག་
 ས་བདུན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པའམ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཟེན་པ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དབའ་ནམས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཀྱང་མི་གསོག་པར་ཐལ། དེ་ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དར་ཐལ།
 དེ་ནམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཆོགས་བསགས་སློབ་སྤྱོད་འགལ་
 བར་འདོད་པ་བྱེད་ནི་སྟོན་མེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །རྩ་བའི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ན། དངོས་འགལ།
 ཉན་ཐོས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་འཕྲོས་ཟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས་ཟེན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱུལ་གྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྒྱན་སྤང་ལས། རི་སྤྱི་ས་དེའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་མ་རྫོགས་པར་ས་དེ་ཡིན་ལ་རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་
 དབའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་
 ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ཅམ་མ་གཏོགས་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་བ་
 གང་ཞིག་ཆོགས་གཉིས་འགལ་བར་བྱེད་རང་ནམས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་ནམས་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་

ཞིའི་དབྱིངས་ལ་ཅུང་ཟད་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཉིད་ཡང་དང་
ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱི་ཏུ་འཇུག་ལྡན་པས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་
དག་བཙུགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མ་དག་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བ་ཙམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི། སྒྲིབ་པ་གང་
དང་གང་ཡིན་སྟོང་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་དགོས་པར་ཐལ། བྱེད་རང་རྣམ་པ་དེ་སྟོང་
བ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་དགོས་པ་གཞིར་མཛད་ནས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུགས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྤངས་པར་དགོངས་ནས་སྟོམས་
འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་བྱ་ལྟ་བུས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མཛད། ད་ལན་དཔྱད་པ་འདི་
མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞིབ་ཆ་འདོན་དགོས་མི་དགོས་ཀྱང་དབྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་
ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་སྟོང་བ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་གསུང་
བའི་མཁས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་སྤང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། དམན་ལམ་
སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྟོང་རྒྱལ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་
ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྒྱུད་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འདྲིན་རྒྱུད་དུ་སྟོར་གསུམ་གཅིག་ཙམ་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་ཟེར་
ན། བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྒྲིམ་རྒྱུད་དུ་སྟོར་གསུམ་ལ་སྟོང་དཀའ་སྤྱིའི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། གསུམ་
པོ་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཅིག་ཙམ་དུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམས་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འདྲིན་ལ་རྒྱུད་དུ་སྟོར་གསུམ་འབྱེད་མི་རིགས་

བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རྒྱས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་
གསུམ་འབྲེད་རིགས་བར་ཐལ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་འབྲེད་
རིགས། སྤང་བྱ་སྤོང་དཀའ་སྤེའི་བྱད་པར་གྱིས་དེའི་གཉིན་པོ་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་འབྲེད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་ས་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པས་བྱབ་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདྲ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བའི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཟེགས་པ་
རྣམས་ནི་བཙུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པར་
མཆུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས།
ས་བདུན་ལ་བཞེན་ངི་མ་ནི། །མངལ་སྤྱབས་ངི་མ་དག་དང་མཆུངས། །མངལ་སྤྱབས་བྲལ་འབྲ་མི་
ཉོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཉན་རང་སྟོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ས་བདུན་པའི་སྐད་
ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར་དེ་སྤོང་
བ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཉོན་མོངས་ལ་ཆེ་འབྲིང་དུག་ཏུ་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་སྐད་
ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། ས་བདུན་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་

གྲུར་པའི་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྟོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྲུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ངོས་སྐལ་
གྱི་སྤང་བྱར་གྲུར་པའི་ཉོན་མོངས་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བ་རོལ་ལ་སྒྲོན་དེ་ལྟར་འཕེན་བཞིན་དུ། རང་ལུགས་འདོག་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་དུ་དགྲུར་བྱས་ནས། དང་པོ་དུག་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་
ས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང། སྒྲོམ་སྤང་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་བྱས་ནས་དག་པ་ས་
གསུམ་དང་སྤོང་གཉིན་དུ་སྒྲོར་བ་མཛད་པའང་གདའ་སྟེ། སྤར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འཕངས་
པའི་ཐལ་བ་རྣམས་རང་ལ་བསྒྲོག་ན་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་ལ་ཆེ་འབྲིང་དུག་དུ་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་
བར་གྱི་སྤོང་ཚུལ་སྒྲི་དང་མཐུན་ཞིང་། ས་བདུན་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་
མོངས་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་རགས་པ་ཞིག་སྤོང། ཐ་མས་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་སྤོང་མོ་ཞིག་སྤོང་བ་ཡིན་
ཟེར་ན། ས་བདུན་པས་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་སྤོང་བ་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་ཅིང་། ས་བཅུ་གཡ་ས་དེ་དང་
དེ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཉིས་དང་བར་དུ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲི་བར་འདོད་དགོས་
ཏེ། ས་ནས་སར་འཕོ་བ་ན་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་དུ་འཕོ་བ་དང་། ས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་
བྱ་རིམ་གྱིས་སྤོང་དགོས་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲི་བས་
སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་ངོས་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་དཀའ་བས་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་མས་སྤོང་དགོས། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
འོག་མ་རྣམས་སྤོང་སྒྲི་བས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ས་དེ་དང་དེའི་ཐོག་མར་སྒྲི་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲི་
ཚུལ་མཚུངས་པར་ཐལ། ས་དགྲུ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ། ས་བཅུ་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་

སྤང་བྱ་ལས་སྤོང་སྤྲ་ཡང་ས་བརྩ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ས་དབྱ་བ་མན་ཆད་གཉེན་པོ་ཡང་སྟོབས་ཚུང་བས་
ཤེད་མཚུངས་པ་དང་། བྱེད་རང་གིས་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ས་བདུན་
པའི་ཐ་མར་སྤྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ས་བདུན་པའི་སྤྲ་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་ཡང་གང་ཟག་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་
ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་སྤྱོད་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་གཉེས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་གཉེས་ཀའི་ས་བོན་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་བྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་སྤྱོད་གཉེས་དང་དེ་གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
ཉོན་མོངས་ལྟན་སྤྱོད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཉན་རང་གི་ལམ་
ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་
ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་རང་
གི་དོས་སྒྲུལ་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་དུག་གསུམ་
ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་
ལས། དེ་ཡང་སྟོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྤྱོད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ས་གཉེས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་
ཀྱིས་སྤོང་བའི་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ས་བཞི་པ་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ཡིན་
ཟེར་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོགས་ལུང་གི་སྟོན་སྤྱོད་སྤྲུལ་
ས་གསུམ་པ་ནས་དུག་གསུམ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་ལ་དགོངས་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཚུང་དུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཚུང་དུ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཚུང་དུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤངས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཚུང་དུ་སྤངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཚུང་དུ་སྟོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་འབྱུང། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རང་འབྲེན་བྱེད་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་བྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམན་

ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བརྒྱད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་
གང་ཞིག་བདུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
གང་ཞིག་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། གསལ་བ་སྒྲ།

ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་ཀྱང་དག་བཅོམ་
པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་རུས་པ་ཆེ་བར་ཐལ། གཉིས་ཀས་
ཉོན་སྐྱབ་སྤོང་རུས་པར་མཚུངས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མྱང་
འདས་འཛོལ་རུས། ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མྱང་འདས་དངོས་སུ་ཐོབ་མི་
རུས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་
ཐག་དེ་ཆོས་ཅན། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མྱང་འདས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཐག་ཡིན་པའི་
བྱིར། གསལ་བ་དངོས། ཏྲགས་དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་
མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མྱང་འདས་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་
པའི་གང་ཐག་ཏུ་མྱར་པའི་དག་བཅོམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉོན་
སྐྱབ་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་གང་ཐག་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་པར་མྱར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཀྱི་ཏྲོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་མ་དེས།

ཁ་ཅིག་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
 ཚོས་ཅན། མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་གོང་མ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། མི་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན།
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དག་བཅོམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ལམ་གོང་མ་
 ཐོབ་པས་དག་བཅོམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དག་བཅོམ་ཡིན་ན་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། དེ་ཆེ་དེ་
 མི་སྟོབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཛོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པ་ལ་མི་སྟོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
 གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྟོང་ཉིད་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད། གཙོ་བོར་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོམས་པས་སྟོང་དཀའ་སྤྱི་དབང་གིས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་། ས་དང་བོའི་ངོ་བོར་
 ལྷུང་པའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས། གཉིས་པའི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱིས་

བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱི་ལ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་
པའི་ཆེན་པོའི་ས་བོན་སྤོང་བ་ནས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ཐ་མའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱིས་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆུང་དུ་འབྲིང་ས་བོན་སྤོང་ཞིང་དེ་སྤངས་པ། ཉོན་སྤྱི་བ་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པ། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། ཉོན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་
བཅོམ་པར་སོང་བ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤོང་།

ཤེས་སྤྱི་བ་སྤོང་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་ཤེས་
སྤྱི་བ་སྤོང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྤྱི་ན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤོང་བ་ནས་དང་པོའི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ས་དང་པོའི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིས་
སྤང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཅིག་སྤོང་བ་ནས། ས་བདུན་པའི་ཐོག་
མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱག་འབྲུམ་
ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤོང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་
སྤོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་སྤང་བ་ཞིན་
དུ་སྤོང་ཞིང་། དམན་ལམ་སྤོན་དུ་སོང་མ་སོང་གང་ཡིན་ཡང་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་པ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱིས་སྤོང་། དེ་ལས་གཞན་ས་བརྒྱད་
པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སོགས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སོགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་སྤྱར་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་སྤྱི་བ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ།
རྟེན་ཆེན་ལས་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་མི་གསལ་ཞིང་། སྤོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ཤེས་སྤྱི་བ་དང་ཤེས་

པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་བ་དང་།
མ་ཐོང་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་བཏགས་ཁྱད་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཞིག་
རྟོགས་པ་དབྱེད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཤོ། །

ཁོ་ན་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་
ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གསལ་ཁས། ཟེར་ན།
མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ངེ་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་
ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་འགྱུར་ཆིག་གིས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་
ནས་དབང་བཅུ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འགྱུར་
ཆིག་གིས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར།
ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་
གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། དེ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ས་བོན་དེ་
ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞག་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་མ་
ཐོབ་བར་སྤོང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཐོན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཡང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་གཉེན་
པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་ལངས་
པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་ས་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་སྤང་ཆེ་རྒྱུ་
དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤས་རེ་ཆེ་རེ་ཆེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགྲུ་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མའི་སྐབས་སུ་བདེན་སྣང་ཤིང་ཆུང་དང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཤིང་ཆེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་
སུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོར་བར་ཐལ། དམན་ལམ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དགྲུ་དང་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་དུ་དགྲུ་སྤང་གཉེན་དུ་མི་སྦྱོར་བས། སྒྲོམ་
སྤང་བདེན་འཛིན་ལ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་དུ་དགྲུའི་དབྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་ལ་དགྲུའི་
དབྱེ་བ་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དགྲུའི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་དགྲུ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆེ་འབྱིང་
ཆུང་དུ་སྒྲོར་གཉེན་དུ་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཆུང་དུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
ཆུང་དུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་དགྲུ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱུ་ལ། འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་ངོས་
སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆུང་དུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་དགྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་
བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་

ལམ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་ བྱང་འཕགས་གྱི་འཁོར་བ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
བདག་འཛིན་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་ལོག་ལྟ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་དང་ལོག་ལྟ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཉེར་
མཁོ་མེད་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་། འདོད་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བ་
ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་འཕགས་
ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་དོན་བྱང་
འཕགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ལེམས་ས་གཉིས་
པ་བ་དེ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་འཁོར་བར་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྦྲངས་
ཤིང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འཁོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱས་སྤྲོས་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་མིན་མིན་པ་ཡི། །དཔལ་གྱུར་ངེ་མ་
དང་བྲལ་ངེ་མ་མེད་འདི་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པ་བ་འཁོར་བ་མིན་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ལེམས་རྒྱན་
མཐའ་བ་མིན་པ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མིན་པ་ཐ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། དེའི་དོན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྦྲངས་པ་ཐ་མ་
ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲུ་བའི་སྐྱེ་བས་མིན་པ་འཁོར་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གོ་ཆོད་
པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་རིག་པས་མ་རིག་
པའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དག་བཙུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉུགས་གསལ་སྒྲ།

འཛོམས་བྱའི་དགོ་ཅ་ངོས་བཟུང་བ།

༥ གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་ནམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་
སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དགོ་ཅ། ཁོང་ཁོ་དང་ལོག་ལྟས་
འཛོམས་མི་རྒྱས་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འགའ་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་ཅོད་པ་ཅོམ་བྱེད་ན། ཐ་བ་སྦྱོན་
ལྟ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ངེ་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་ཅ་ཁོང་ཁོ་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་
མི་རྒྱས། ཟེར་ན་ཡང་སྦྱོན་སྒར་བཞིན་འགོ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དགོ་ཅ་ཡིན་ན། དགོ་
ཅ་རྫོགས་བྱང་ཏུ་བསྐྱོ་བའི་བསྐྱོ་བས་ཟེན་པའི་དགོ་ཅ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འབྱད།

ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་ཅ་ཡིན་ན། ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་མི་རྒྱས་
པས་བྱུང་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་
སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་
གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་ཟག་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
དགོ་ཅ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་ཅ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྟོང་ལ་ཞུགས་པའི་ལམ་མ་

ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་
འཛོམས་རྒྱས་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དག་ཅུ་རྣམས་
འཛོམས་མི་རྒྱས་སམ་སྟུམ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟ་བུ་དེ་བདག་མེད་ལེགས་པར་
རྟོགས་པའི་དག་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་སོགས་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གི་དག་ཅུ་ཡིན་ན། ཁོང་
ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་རྒྱས་པས་བྱུང་བའི་ལོ་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཆོས་ལ་ངེས་རྟོགས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་བདག་
མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དག་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དག་ཅུ་རྣམས། ཁོང་ཁྱོ་སོགས་
ཀྱིས་འཛོམས་མི་རྒྱས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་སྦྱར་དུ་
སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕྲོས་ཆོག་པ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་པའི་དབང་གིས་
དག་ཅུ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་སྟོང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་།

ཡང་ཁ་ཅིག སོ་སྦྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ན། ཁོང་ཁྱོས་འཛོམས་རྒྱས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ལོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན།
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་ཅུ་མི་འཆད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁོང་ཁྱོས་བཅོམ་པའི་དག་ཅུ་མེད་ཟེར་ན། དག་པ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་རྣམ་སྟོན་
ཡིད་འོང་འབྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛོམས་

བྱེད་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྲིན་མི་རྒྱས་པར་འཛོམས་ངེས་ཀྱི་དགོ་རྩ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁོང་ཁྱོས་བཙམ་པའི་དགོ་རྩ་ཡིན་ན། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་མི་
འབྲིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཁོང་ཁྱོས་ཟད་པ་ཚུང་དུ་ཙམ་བྱས་པའི་དགོ་རྩ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
གྱིས་རང་འབྲས་ཡིད་འོང་མི་འབྲིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁོང་ཁྱོས་བཙམ་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཁོང་ཁྱོས་
བཙམ་པའི་དགོ་རྩ་ཡིན་ན་ཟད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟད་པ་ཚུང་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འབྲིན་པས་ཁྲབ་
ཟེར་བ་དང་། ལྷན་རིང་པོ་མི་འབྲིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
འབྲིན་རུང་བསགས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཙམ་ཅིག་འབྲིན་ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་འབྲིན་པ་བཙམ་པའི་དགོ་
བ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་འབྲིན་པ་མ་བཙམ། རྒྱ་ཆེ་བ་འབྲིན་པ་བཙམ་པའི་དགོ་རྩ་དེ་དག་གིས་རིམ་
བ་བཞིན་མ་ངེས། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལྷུང་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་ཁྱོས་པ་སོགས་གྱིས་དགོ་རྩ་མ་འོངས་པ་ན་ས་ལམ་གྱི་
རྟོགས་པ་ལྷུང་པོ་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་གོགས་བྱེད་བྱས་པ། ད་ལྟ་བསགས་པའི་དགོ་བ་རྣམ་སྟོན་ཡིད་
འོང་འབྲིན་པ་ལ་གོགས་བྱས་པ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མིན་པས་
བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ན་ཁོང་ཁྱོའི་གངས་རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གྱི་བསྐྱལ་པར་རྣམ་སྟོན་དཔྱལ་བ་ཉམས་
སུ་མྱོང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲི་རྒྱལ་སྐྱེན་
བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱལ་
བར་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འཛོམས་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁོ་དང་ལོག་ལྟ་ཞེ་སྒྲིབ་དང་བཅས་པར་ངེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་ལྟུང་བྱུང་བ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཉིད་བཀྱར་ལ་ལྟག་པར་
ཆགས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱིམ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་སོགས་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁོ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་ཅ་འཛོམས་པ་ལ། དུལ་བྱང་སེམས་དགོས་
ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། སྒོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁོས་པས་ཀྱང་དགེ་ཅ་འཛོམས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱི་གཞུང་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྱངས་པ་ལས། དགེ་
སྒྲིབ་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་སེན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱུག་བྱས་
པ་ལ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲིབ་འགྱུར་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པའི་མཛུགས་ཏུ། དགེ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། བྱང་བ་
དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་མ་སྐྱུང་ཞིང་མས་
པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ངས་མ་མཐོང་སྟེ། དེས་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་།
ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགེ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།

དགེ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཁོང་ཁོ་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་ནི།
འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྲིན་པ་ཐག་སྤིང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་སྤང་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་
འབྲིན་མི་རུས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དགེ་ཅ་འཛོམས་མི་རུས་པ་གང་ཞིག་ ས་
བོན་མ་བཙུག་ན་ཕྱིས་རྒྱུན་དང་སྤང་བ་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འོ་ན། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་དག་པའི་མཆོན་མ་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་སྐྱུངས་པའི་མི་དགེ་བས་
ནམ་སྤེན་ཡིད་མི་འོང་འབྲིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་མི་དགེ་བ་ཡོད། བཤགས་པ་དེས་མི་དགེ་བ་

དེའི་ས་བོན་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དག་པའི་མཆོན་མ་
བཏན་པོ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཡང་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅེ་མོ་བ་དེས་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་བཅོམ་པའི་ས་
བོན་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་
པར་ཐལ་བ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གཞན་ཡང་། བྱེད་ལྟར་ན། དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་གང་ཡིན་མི་དགོ་བ་དངོས་སུ་
འཛོམས་བྱེད་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་གང་ཡིན་དགོ་ཅ་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དགོ་མི་དགའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་ལ་སྒྲིན་
ནས་མི་དགོ་བ་དང་། དགོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱུད་སྤིང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་
པ་ཁས། ཏྲགས་དེར་ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་
གང་། །སྟོན་བྲས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ནམ་སྒྲིན་འབྱུང་། །ཞེས་འཆི་ཁ་མ་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན་དགོ་མི་དགའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཉེ་བ་དེའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་
བུ་སྟོན་ལ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་ཅིག་ཤོས་རྗེས་ལ་སྒྲིན། ཉེ་མི་ཉེ་མཉམ་ན་གོམས་པ་གང་ཆེ་བ་དེའི་ནམ་
སྒྲིན་སྟོན་ལ་སྒྲིན། ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་སྤིང་། དེ་ཡང་མཉམ་ན་སྟོན་ལ་དགོ་མི་དགོ་གང་བྲས་པ་དེའི་
འབྲས་བུ་སྒྲིན་ནས་ཅིག་ཤོས་རྒྱུད་སྤིང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དགོ་
མི་དགའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་དང་། ཡིད་མི་འོང་
གང་ཡང་མི་སྤོང་བར་ཐལ། དགོ་མི་དགའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་པན་ཚུན་དངོས་སུ་འཛོམས་
བྱ་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ཡུལ་གང་ལ་ཁོང་ཁྱོ་རི་

ཅམ་བྱས་པས་དགེ་ཅ་འཛོམས་པ་དང་། འཛོམས་བྱའི་དགེ་ཅ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལྟར་འཛོམས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་གང་གིས་ཡུལ་གང་ལ་ཁོང་ཁོ་རྗེ་ཅམ་བསྐྱེད་པས་དགེ་ཅ་རྗེ་ཅམ་འཛོམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་སྟོབས་ཚུང་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་བའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་མི་བདེན་དང་ཡུལ་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲ་ཞིང་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པར་སྟོ་བཏགས་པ་འདུ། ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་སྟོ་བཏགས་ནས་ཞེ་སྤང་ཁོང་ཁོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པ་དང་།

སྟོབས་ཚུང་བས་ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་སྟོང་ལས་དམན་པ་ཞིག་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་དེ། རང་འགེལ་ལས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཆད་པ་ན། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ངེས་ཞེས་ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ན། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་འཛོམས་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། ཕྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཛོམས་བྱའི་དགེ་ཅ་ཡོད་དེ། སྟོར་ལམ་ཅེ་མོ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་གྱི་དགེ་ཅ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། འཛོམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བོན་མེས་ཆིག་པ་རྒྱ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རྒྱེན་དང་སྤང་།

ཀྱང་མུ་གུ་མི་སྤྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐབས་པ་དང་། བྱང་བ་དང་། གཏུགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཟད་
པ་རི་ཅམ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་རྒྱན་དང་འཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་རྒྱ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་
འཛོམས་པ་དང་། ལམ་གསར་བ་སྤྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཅི་ལྟར་རིག་པར་སྦྱར་བ་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་ཅ་ཁོང་ཁོ་ལོག་ལྟ་
སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་མི་རུས་པར་ཐལ། རྫོ་ཁོས་རྒྱ་མཆོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་
ཐེགས་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ནང་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྤྱོན་མེད་དེ། དེ་རྫོགས་བྱང་དུ་
བསྐྱོས་པའི་དགོ་ཅ་འབྲས་བུ་སྦྱང་བས་མི་ཟད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འཛོམས་མི་རུས་པའི་དོན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཡང་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགོ་ཅ་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་མི་རུས་
པར་ཐལ། རྫོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དདུལ་རྒྱའི་ཁམས་གསེར་དུ་སྦྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་
གང་གིས་ལྷགས་སྤང་སྤོང་གསེར་དུ་བསྦྱར་བ་ན་ལྷགས་ཀྱིས་གསེར་མི་འཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ལས་ཉོན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དགོ་ཅ་མི་འཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྤྱོན་
མེད་དེ། དེ་ནི་དདུལ་རྒྱལ་ལྷགས་འཛད་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དགོ་
ཅ་གཏན་ཟད་བྱེད་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁོང་ཁོས་དགོ་ཅ་བཅོམ་པའི་སོ་སྤྱེ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་ཅ་
བཅོམ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་ཅ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་སོ་སྤྱེ་ཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་མི་དགོ་བའི་ས་བོན་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མི་དགོ་བའི་
ས་བོན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་བྱུང་། མདོན་འགྱུར་བ་ལའང་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་
འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་། གལ་ཏེ་འདོད་ན། ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་

སོ་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དཔུལ་བར་བཅོ་སྟེག་གི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞེས་
སྤངས་པའི་སྟོན་སྟེན་དག་པའི་ལས་དེས་ཕྱིས་སྤྱོད་དང་ཐད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འབྱེན་པར་ཐལ།
སྤྱོད་ཀྱི་དགོ་ཅ་འཛོམས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
དེ་འདྲ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དཔུལ་བར་སྤྱོད་པའི་ལས་རྣམས་དེས་ནི་ཆེ་འདིར་མགོ་བོ་ཆ་
བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་
བཞེས་སྤངས་པས་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བའི་ཆ་ཅ་བ་ནས་དག་པ་ལ་དེ་དག་པའི་ཐ་སྟངས་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷང་ཐུན་ཐུན་མོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལས་ལ་སྤྱིབ་པའི་ཆ་
དག་པ་ལ་ལྷང་བ་དེ་དག་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་བཞེ་ཆང་བའི་སྤྲིག་
བཤམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཅ་བ་ནས་དག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། བཞེ་བརྒྱ་པ་ལས།
ངེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞེན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་དཔེར་བཞོད་ནས་རང་རྒྱལ་
རིགས་ངེས་ཀྱི་དེ་བཞེན་གཤམས་པ་ལ་གདམས་ངག་ཉན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ལྷང་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་
སྤྱོད་བཤམས་ལ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དགོ་ཅ་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་
དེ་ཉིད་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་མི་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་དགོ་ཅ་གཞན་ཡང་དེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་པོ།

སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ལ།

༥ བསམ་གཏན་ལྷན་ཅིང་སྒོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྒོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།

འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་པ་ལ་དབྱུང་བ།

ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བརྟགས་སྤངས་པའི་སྤངས་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྲིད་
པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཀྱན་བརྟགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
ཁྱོད་དེ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། རང་གི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དྲུས་གསུམ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་བྱབ་ཟེར་
ན། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
བྱམ་པ་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའམ་བྱམ་པའི་སྤྲེང་དུ་དེ་ཡོད་པའམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲུས་སུ་སྦྱར་
དེ་ཡོད་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉ། བྱམ་པའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དྲུས་སུ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་བྱུབ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོད། ཁྱོད་
ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ངེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ངེས་དོན་གནས་ལུགས་དང་། བྱང་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལུགས་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་དམ་བདེན་པར་འདུ་བར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། བྱང་སེམས་ས་ལྔ་པ་བ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པར་གསུངས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་པོ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདུ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སྤངས་པའི་སྤངས་ཆ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་ནམ། དེ་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་འགོག་བདེན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སྤངས་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མི་སྦྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སྤངས་པའི་བྱོད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྤང་བ་བྱས་པ་ན། །དག་པ་དེ་
 ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེན་སྣང་
 ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གཟུང་བས་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་དེ་ཉིད་བདེན་སྣང་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པས་དེ་མ་རེ་དག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཉོན་སྤྱོད་
 སྤངས་པ་ན་སྤང་འདས་སུ་འགྱུར། དེ་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་བར་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེན་སྣང་སྤང་འདས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྤིང་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གནས་
 ལུགས་སྤང་འདས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྤིང་བའི་བྱིར། སྤང་འདས་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་མིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།

རང་ལུགས་ལ། སྤང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར།
 བདེན་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་དང་། དེགས་པའི་སྟོན་ས་
 བསྐྱུབས་ཤིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། སྟོན་པས་སྤང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས། མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཆད་
 མ་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དངོས་གཞལ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་བཤད་དུ་མི་རུང་ཡང་འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤངས་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པས་ཆོག་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པ་སྤངས་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་
 སྤང་འདས་དང་འགོག་བདེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུག་པར་ཐལ། སྤང་འདས་ལ་དོན་དམ་
 བདེན་པས་བྱུག་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེས་བདེན་སྤང་གི་
 ལྷག་མ་མེད་པར་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་མངོན་

དུ་བྱས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་བདེན་སྒྲིང་དང་བཅས་ཏེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ན་ལྷག་བཅས་མྱེད་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པར་གསུངས། མྱེད་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྷོ་ཆེས་པའི་ཆེ་བ་ལ། ཁྲི་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་སྒྲིང་། དེ་བཞིན་མོས་པའི་ས་ལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྒྲིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྩོགས་པར་སྒྲིང་། ཞེས་ས་བཅུའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལ་ཆོས་སྐྱེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་མཐོང་ཚུལ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོན་རྟོགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཆོས་སྐྱེར་གྱུར་ཏེ་རྩོགས་པར་རྟོགས་པར་གསུངས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྩོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་མཐོང་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་ལམ་ན་སྟོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མེད། ས་བཅུའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཀུན་རྩོབ་ཀྱི་གཉིས་སྒྲིང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་འགོག་བདེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་མས་རེ་དག་དུ་སོང་བ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་རི་མས་རེ་དག་དུ་སོང་སྟེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འགོག་བདེན་ཆོས་སྐྱེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དག་མ་དག་གི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདེན་སྟོང་ཙམ་གྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། འགོག་བདེན་གྱི་དགག་བྱ་རི་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། རུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་རུམ་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་རི་བོང་རྩ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདེན་བཞི་སྤྲ་རགས་འཛོག་ཚུལ།

བདེན་བཞི་རགས་པ་འཛོག་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲ་
ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀུན་འབྱུང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་
ཀུན་འབྱུང་སོགས་བཞི། ལས་ཉོན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བདེན་ལ་མི་རྟག་སྤྱག་
བསྐྱེད་གཉིས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་
སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་
ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལམ་རིགས་པ་སོགས་བཞིར་
བྱེ་བའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ཅུམ་ཞིག་བསྒྲུབས་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་
ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་དེས་བྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་འགྱུར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
རྣམས་ལ་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་བཞིར་བྱེ་བའི་བཅུ་དྲུག་པོ་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤྲ་མོས་བསགས་པའི་ལས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱར་
བ་རྣམས་སྤྲ་བའི་བདེན་འཛིན་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་དང་། ཉོན་
མོངས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱིས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་སྤྲ་རགས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
རྟོག་པའི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཆེས་སྤེལ་སྤྱག་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་གང་ཞིག་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཟེར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་

འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་བའི་སྤྲ་བདེན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་བྱེད་གྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཅིག་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཡང་དེ་ཡང་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། མ་གྲུབ་ན་འབྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་ཤིག་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་སྐྱར་ནས་འཁོར་གསུམ་ཡོད།

ཁ་ཅིག་འཕགས་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་བདེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་གྱིས་སྤོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། །དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཏགས་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་སོ་སོར་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པར་ཐལ།

མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན་མེད་དུས་གསུམ་ཀའི་དུས་སུ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅས་
 པ། གང་ཞིག་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཚུའི་ཆ་བཟུ། བ་རོལ་དང་
 ཚུ་རོལ་དང་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་མེད་གནས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 མེ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མེད་གནས་ལུགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 མེད་དུས་གསུམ་དུ་མེ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ། མེད་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།
 མ་བྱབ་ན། མེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཅ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་བདེན་འཛིན་
 ཀྱང་བཏགས་སྤངས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ཞིང་། ཁས་སྤང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་།།

སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ་འགོག་སྟོམས།

༥ མངོན་དུ་སྟོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་
 པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ས་དུག་པ་ཚོས་ཅན། མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་སའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། ས་བཅུ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། ས་དུག་པ་དེ་ཡིན་པར་བྱད། ས་དུག་
 པ་ཚོས་ཅན། ཐུན་མོང་མིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་སྟེ། །ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ས་དུག་པ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 །ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ས་ལྔ་པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་མོ་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན་སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱོད་མོང་པའི་འགོག་སྟོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་འགོག་སྟོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་གི་སེམས་རྟོན་སྤྱིད་ཅིའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་གཞི་ཡིད་ཤེས་པ་མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བྱུག་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟེང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྟོམས་འཇུག་ཞེས་སྒྲུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་མོང་པའི་འགོག་སྟོམས་དེ་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་མོ་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་

གསལ་དོན་གྱིས་གྲུབ། ཡང་སྤར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤེར་བྱེད་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་
 ཟེར་ན། ས་དྲུག་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་
 ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ ཅ་བར་འདོད་ན། ཤེར་བྱེད་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ འབྲས་སྟེ། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་

ཁ་ཅིག་ ཤེར་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་
 བདུན་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་
 འདོད་མི་རྒྱས་སོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྤང་སྤོ་བཀག་པའི་
 ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དྲུག་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚས་
 ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ རྟགས་སྒྲ། གསལ་བ་སྤར་གྱིས་ཤེས། ཡང་
 ཤེར་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིང་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་
 བྱ་གཉིས་སྤང་སྤོ་བཀག་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 མིག་ཤེས་ཚས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་

ཁ་ཅིག་ ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྟོབས་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་

བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྟོམས་ལ་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་
 ཉ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་སྟོམས་ལ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན། འོག་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་
 བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ས་དྲུག་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དེ་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ། གསལ་བ་སྒྲ། ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
 གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་སྤྱི་ཅེའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་
 གཞི་ཡིད་ཤེས་སྤྱོད་མེད་ཉིད་དགག་བྱ་ཆོགས་དྲུག་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་དུ་
 བྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག་ མཐར་གནས་སྟོམས་
 འདུག་དགུའི་ནང་ཆོན་དུ་གཏོགས་པ། ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཤེར་ཕྱིན་
 ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། སྟོར་བ་ལ། ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ས་ཞེས་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་
 སྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ས་དྲུག་པ་
 ཡན་ཆད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འགོག་

སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན་སྤ།

ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་སྤྱན་མོང་བ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅན་པ་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
གཉིས་ཀས་མདོ་སྤེ་ས་བཅུ་པ་ཁས་ལེན་ཞིང་བྱད་པར་རང་རྒྱུད་པས་མདོ་སྤེ་ས་བཅུ་པ་སྤྱི་རི་
བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མི་ལེན་ན་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་
བྱེད་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་སྲོལ་དོན་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ལས་མ་བཟུལ་བའི་བྱིར། ཟེར་ན། རེ་ཞིག་
མ་བྲལ། སྤྱན་མོང་བའི་འགོག་སྟོམས་ཤེས་པར་འཛོག་མི་འཛོག་གི་བཀྲལ་ལན་སོགས་པར་བྱིན་
ཀྱི་བཀྲལ་བརྟགས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན།

༥ དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་བུ་ལ་ཞིག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
བྱང་སེམས་ས་བྱུག་པ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་གཟིགས་ཚུལ་བྱང་གི་སྟོན་སྲོལ་ལ།
གཟིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་པབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་
ཆེན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་གཞན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།
དེ་བཞག་པའི་དོན་གཞན་ལ་པབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོས་མ་ཟིན་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་
པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། ཚུད་པ་སྟོང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྲལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། བྲང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་
སྟོན་པ་སྤྱི་དོན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

ཉེས་སྟོང་གི་ལན་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཟུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁོ་ན་རེ། རྟོན་པ་བཞི་གསུངས་པ་

བསྐྱོག་སྟེ་སྤྱི་རིགས་པར་ཐལ། དང་དོན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད། དེས་དོན་དོན་དམ་
 ཏུ་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་འབྱུང་པའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད།
 ཡེ་ཤེས་མ་འབྱུང་པའི་ངོར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར། ཞེས། རིགས་པ་ལྟར་སྤང་འགོད་
 པ་ལུང་དོན་ལ་ཡེ་མ་སོང་སྟེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་
 དོན་འཆོལ་བའི་ཆེ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་མི་རྟོན་པ་སྟེ་དེ་ཅུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པར་མི་བྱེད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་སྟེ་
 ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཆིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ནི། ཆིག་ལེགས་པ་ཅུམ་
 ལ་ཡིད་ཆེས་པར་མི་བྱེད་པར། དོན་དོན་དམ་ཐབ་མོ་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པའི་དོན་དང་། དང་
 དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ནི། དོན་ཐབ་མོ་ཡང་དང་དོན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཐབ་མོ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པར་མི་བྱེད་པར། དེས་དོན་དོན་དམ་ཐབ་མོ་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་
 ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ནི། དོན་དམ་དེ་ཡང་སྟོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྱུང་
 ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་མ་འབྱུང་བས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉག་མཐའ་དང་། མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མཐར་བྱེད་པ་
 ཏེ་ཅང་མ་འཆམས་པར་མཐོང་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆེ་མི་རྟོན་པས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྟོ་འབྱུང་པའི་ངོར་ཡོད་པས་མེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 མདོ་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། མཐའ་
 བཞིའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། རྟེན་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མི་
 འཐད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས། ཡང་མེད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་ཁས་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་

ནས་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ། མེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པར་ཁས་
 གྲངས་པར་ཐལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་
 ཐལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤེང་བ་ཟེར། རིམ་
 གྱིས་བྱབ་པ་རྣམས་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ནས་དངོས་འགལ་རིམ་པར་སོང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རང་ལུགས་ལ་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་
 པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བཤམ། ཡང་ན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་བའི་
 དོན་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ ཚུགས་སྤུ་བྱུ་བ་ཤོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་དགག་ཆོས་མཐར་སྤྲུག་ཡིན་ཟེར་
 བ། འོ་ན། གང་ཟག་གི་སྤྱིང་དུ་དེ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ནང་སྤེལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་ཚུགས་སྤུ་བྱུ་མེད་པར་ཆད་མས་
 ངེས། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རགས་པ་གང་ཞེ་ག དེ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་ཞེ་ག་གཏན་

ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཚུགས་སྐབ་ཏུ་མེད་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
པའི་དོན་དུ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་
སྤྱེས་ལ་ཟླ་ཁོལ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉོགས་
པའི་ལག་རྩེས་ལས་གང་ཟག་རང་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་བཏགས་ཡོད་ངེས་པར་
འགྱུར། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་ལྟོག་གི་སྟེང་དུ་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་བཀག་
པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འདོད་ཀྱི། གཞི་ལྟོག་གི་སྟེང་དུ་དེ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་སྤྱོད་མོར་མི་འདོད་དེ། ཀུན་གཞི་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་རང་རྒྱ་སྐབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
དག་རྣམ་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གང་ཟག་རང་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་མ་བཏགས་པའི་སྤྱ་
རོལ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་ཉོགས་ཡང་
དག་གི་དགག་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཉེ། དེ་སེམས་ཅན་པས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱེགས་
ཀྱང་། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་ཆད་སྤྱོད་མོ་མ་ཁྱེགས་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་
ཅན་པས། མིང་གི་སྤྱ་རོལ་སློ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་
སྟེང་དུ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དེ་
ཉོགས་པའི་ལག་རྩེས་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་པའི་མིང་
ལ་ལྟོས་པ་དང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱུང་བར་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་ལྟོས་པར་བྱུང། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་ཆད་ཉིད་མིང་གིས་བཞག་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོའི་རྒྱུ་སྤྱོད་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་

མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་པ་ཁོང་འདོད་པ་ཞིགས་སོ།།

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ། རོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་
 རོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་ཀྱི་དགག་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་ལྡན་རྣམས་
 འབྱེད། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་ལས་དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་
 པར་དུ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་
 རྟེན་རོན་དུ་གྲུབ་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཅུང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཅུང་གིས་བདེན་
 པར་གྲུབ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཆོས་
 ཉིད་རོན་དམ་པར་འཛིན་པའི་སྟོལ་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ཉགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ། རོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
 གི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་
 དགག་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ། ཉགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་གང་ཞིག་དེ་རོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་
 ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་རོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་རོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་ན། མེད་པས་བྱུང་བེད་
 ན། མི་འཐད་དེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་གཉིས་ལས། ཅོད་སྒྲོག་རང་འགྲེལ་
 ལས། སྟེས་བྱ་ཁ་ཅིག་སྟེས་པའི་བྱུང་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དམ་པར་བྱུང་
 མེད་ཡོད་དོ་སྟེས་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེས་འདོད་ཆགས་
 སྟེས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེས་པ་ཞིག་སྟེས་ཏེ་དེས་དེའི་ལོག་པར་
 འཛིན་པ་དེ་ལོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཆོག་སྟོང་པ་སྟེས་པ་ལྟ་བུས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་བྱངས་

ནས་བདག་འཛིན་གཉིས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱར་གསུངས་པའི་
 བྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་
 ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྟོང་བའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་དེ་གཉིས་སྟོང་བའི་བྱིར་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། འདི་ཡུལ་སུན་དཔྱད་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བར་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རིགས་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་ཟེར་ཞིང་། ཆད་མའི་གསུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མེད་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་ཐ་སྙད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 ན་འང་རྟགས་ཡང་དག་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡོད་ཟེར་
 བ། མི་རིགས་ཏེ། བདེན་བྱུང་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བྱིར། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་
 དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་འགལ་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་དགག་བྱར་བྱུང་། རིགས་པའི་དགག་བྱར་གོང་དུ་བསྐྱབས་
 ཟེན་པའི་བྱིར། ལྷགས་འདིར་མ་ཐད་སེམས་ཅམ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཁོ་རང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་རིགས་པའི་དགག་བྱར་འདོད་དེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རིགས་
 པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་སྟོང་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་གཉིས་ལས་སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱུང་མཐས་
 བཏགས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་
 ཀྱི་དོན་སྒྲི་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས།

ཆོས་རྒྱལ་ས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་།
བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་འཚུགསྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དགོས་ཏེ། གཞི་དེར་བྱམ་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་མེད་རྒྱུའི་
བྱམ་པ་སློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་འབྲུག་ལས། བཏགས་
པའི་དངོས་ལ་ལ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཐལ་རང་གཉིས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། དགག་བྱ་བདེན་ཆོད་ལ་སྤ་
རགས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་མི་
བཞེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྲུར་བས་དེ་མི་བཞེད། རང་རྒྱད་པས་དེ་
བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྤ་མ་དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པ་
ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་ན་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་སོ་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་དང་
བཅས་པར་སྤྲ་བ་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྤྲ་སྤྲ་བ་སོ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་
སྟེ། འདིའི་ཕྱོགས་སྤྲ་སྤྲ་བ་སོ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་སོ་རྒྱལ་ས་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་ཡང་།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྟེ་བ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་རང་
རྒྱད་པ་ལས་འོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ནང་སྟེ་དང་གཞན་
སྟེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་དང་སོ་དེར་ཐལ། རང་འགྲུལ་ལས། འདིར་སྤྲས་པ། དོན་
དམ་དང་སྟེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཆོར་
བ་སོགས་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཞན་ལས་སྟེ་བར་འགྲུར་རོ། །ཅི་
སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྲུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་སྒར་བཤད་པའི་བྱ་བ་ལྟར་པར་དེ་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་དང་། བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཅུས་པར་འདོད། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་མི་ཅུས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་དགག་སྒྲུབ་དེ་དག་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐལ་རང་གི་བྱ་བ་པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ། རང་རྒྱུད་པ་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་ཆོས་སུ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་གི་དགག་བྱ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱ་བ་པར་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་ན་བྱ་བ་ཆོས་གཞན་ཡང་མི་འཐད་པས་ལྷགས་འདིར་གཞུང་འཇུགས་པར་འདོད་པ་ཆིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྟོང་སྤྱོད་ཆེན་མོ་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ལ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་གཉིས། བྱི་མ་ནི་སྤྱི་བ་བ་གཉིས་ལྟ་བུ། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་། མཐར་སྤྱད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་དང་དེར་འཛིན་པའི་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ལ།

ཁ་ཅིག་སྤྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ཡི་བྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། སྤྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ཅུས་

ཏེ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོགས་དཔག་གིས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། དེའི་གཞོད་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་བདག་འཛིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ལྷ་གྲུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་དཔག་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་པས་གཞོད་ན་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་ནང་ཕྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བདེན་ཚད་མ་ཐུན་པ་མེད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་རྟོགས་པས་བཏགས་ཅིང་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་རང་མཚན་ཀྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྣམས་བཏགས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་དེ་དག་གི་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་

བའི་བྱད་པར་ཞིབ་པར་བྱེད་ན་གྲུབ་མཐའ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱས་
ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་ཆད་མ་ཐུན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུག། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
ཏྲགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་དང་། དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་གཉིས་དང་། དགག་བྱ་དང་།
དགག་ཆོས་གཉིས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་ཆོས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པར་མཛོད་ཅིག

ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་མིང་བནས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཅིག་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་
ཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་
ཐུག་ཏུ་འཛོག་ཅིང་དེས་ན་ཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་མ་ཡིན་པར་མི་འཛིན་ཞེ་ན། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་
དེ་གཟུགས་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བཏྲག་
པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ངོས་
འཛིན་པའི་ཆེ་ཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་འཛིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རང་གི་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་སོགས་གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དགག་ཆོས་མཐར་ཐུག་དང་། གཟུགས་རང་གི་
མིང་བནས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ། དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛོག་པ་
སོགས་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། སལ་ཆེར་གོང་དུ་འབྲལ་འབྲལ་སྤངས་ཟེན། ཟུང་བད་སྒྲོང་ན།

ཁོ་ན་རེ། ཚུགས་སྤྱབ་ཏུ་སྤྱབ་པ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་ཚེས་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་སྤྱབ་ན་ཚུགས་སྤྱབ་ཏུ་སྤྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་
 གི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གིས་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་སྤྱབ་པ་སོགས་ལ་ཡང་
 སྦྱོར་ཟེར་ན། འོ་ན། རྟག་དངོས་སུ་སྤྱབ་པ་ཡང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་དགག་ཚེས་མཐར་ཐུག་
 ཏུ་ཐལ། བདེན་པར་སྤྱབ་ན་དེར་སྤྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ལན་ཐེབས་ཟེར་ན།
 འོ་ན། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཁེགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟག་དངོས་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 གཟུགས་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དོན་དམ་
 ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་ཚེས་སུ་ཁས་སྒངས་ནས་སྤྱབ་ཚུལ་སོགས་ལ་སྦྱོར།

ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་སྤྱབ་པར་ཐལ། དེ་རང་ངོས་ནས་མ་སྤྱབ་པ་
 གང་ཞིག་རང་ལ་སྟེག་མཆམས་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདོད་བྱས་པས། ཁོ་
 ན་རེ། འོ་ན། གཟུགས་གཟུགས་སུ་མ་སྤྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། གཞན་
 ཡང་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ངོས་མ་སྤྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྟེང་ངོས་མ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མ་སྤྱབ་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་བཅིངས། དེའི་དབང་གིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་སྤྱབ་བམ་མ་སྤྱབ་བརྟགས་པ་ན་རང་ངོས་ནས་སྤྱབ་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་
 འདའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་ཁྲབ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་པོ་བདེན་
 མེད་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་རང་ངོས་ནས་སྤྱབ་པ། གཟུགས་བདེན་པར་སྤྱབ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡང་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་རྩ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་པར་ཐུག། དེ་དང་དགེ་མི་དགའི་ལས་
འབྲས་རང་གི་མིང་བརྟན་བཞག་ཅེས་དུ་མཚུངས་པ་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་གཉིས་འཐད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྲུལ་ལ་ཆད་མས་གཞོད། ཕྱི་མ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་
ངོས་འཛིན་བཤད་ཟིན།

མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་ཚུལ།

༥ གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཤབ་ཚུལ་ལ་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས། རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གཏན་ལ་ཤབ་ན་གཞན་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་སྒྲིབ་ར་
དགོངས་ནས་མགོན་པོས་རྩ་ཤེའི་ཐོག་མར། བདག་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་བཞིན་དུ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
དམ་བཅའ་མཛད་པ་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས། དེ་མཐའ་
བཞིའི་བསྐྱོག་སྒྲིགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ནི་
དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས་མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་
ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གསུངས། བཀག་པའི་བྱ་བ་དོན་
འཆད་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་
པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས་སོ།

མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་
ཅིག་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། གཞུང་འདིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་

མེད་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མཛད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཞུང་གི་དོན་སྦྱོར་ཆམ་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅ་ཞེའི། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་གྲུང་དངོས་པོ་
ཆམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མཛད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་རང་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞག་པ་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཆམས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་སོགས་ལས་ལོགས་སུ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་སོ།

གཞན་ཡང་། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་སྦྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བྱབ་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་
འབྱུང་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཅན་དངོས་སུ་
འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་འཁོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་མེད། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཆམས་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་ཅིང་། གཞུང་འདིས་དངོས་པོ་ཆམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་མ་མཛད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་གྱིས་མཛད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞག་པ་དོན་གྱིས་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གྲུབ་དོན་བཤད་ཞེས་པས་ཀྱང་དངོས་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་མཛད་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་།
ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་
ལྟ་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་། གཞུང་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་
བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་
མིན། །ཞེས་སོགས་ལས་ལོགས་སུ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་
སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཅ་ཞེས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་
བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དངོས་སུ་མཛད། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྟེན་
ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་རྒྱས་པར་སྐྱབ་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུག་པ་འདིར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་མཛད། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལོག་ཏྱིག་ལ་གཞོད་བྱེད་
རྒྱས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་ལོག་ཏྱིག་གི་གཞོད་བྱེད་སོགས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ཁྱོད་གྱི་སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་རིགས་ཏེ། རང་འབྲེལ་དང་འགལ་
ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་མགོན་པོའི་གཞུང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷ་གྲུ་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ཉིད་སྦྱེ་བ་བདག་སྦྱེ་འདོད་པ་ནམས་གྱི་བདག་སྦྱེའི་དོན་དུ་
འདོད་ཟེར་ན། གངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་ས་བོན་ལས་སྦྱར་ཡང་སྦྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་
པའི་ས་བོན་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྦྱར་ཡང་སྦྱེ་
བར་འདོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྦྱེ་ལྡན་གྱི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྦྱར་ཡང་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བསྒྲིག་དོན་གངས་ཅན་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དང་ཡང་ས་
རོལ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་མོ་ཅག་ལ་མིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བདག་སྦྱེ་མེད་ཀྱང་། བདག་ལས་སྦྱེ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། འོན་ལྷ་གྲུ་རང་དང་ངོ་མོ་
གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་བྱེད་གཉིས་
ཀས། བདག་སྦྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་རང་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་འགོག་
པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་ལས་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བདག་སྦྱེ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བདག་སྦྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་འབྲས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བདག་སྦྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྟིག་ ཉགས་

དེར་ཐལ། བདག་འབྲས་ཡུལ་ལ་སླིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ།
ས་ལྲ་བ་བ་དེ་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་སློན་ས་བྱག་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་
གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། ས་ལྲ་བ་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་ས་བྱག་
པར་འཕོ་བའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་གྱིས་དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྐྱེ་
མེད་སྐབ་པའི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོག་ས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ལས་པའི་སློན་ས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དེ། གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཆོས་གྱི་བདག་
མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་སྤྲོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་
ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆུང་དུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་དེ་འབྲིང་།
ས་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་
དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་རྣམས་རིམ་པར་ཁས།

གཉིས་པར་རང་ལུགས་ལ། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དམ་བཅའ་པའི་དམ་བཅའི་
བཞེད་དོན་མེད་དགག་དང་། དམ་བཅའ་བཞིའི་ལོག་རྟོག་པ་རོལ་པོས། ཁས་ལེན་ཚུལ་སོགས་
འོག་ཏུ་འཆད། དག་དོན་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྐྱེ་ལྡན་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཐའ་བཞི་ལས་མི་
སྐྱེ་ཞེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འོག་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེལ་བ་སྤྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་རྣམས་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བ་མི་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་འདུག་པའི་གཞུང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་ཁྱབ་པོ། །

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བ་སྤྲུབ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བའི་སྤྲུབ་བྱེད་མ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཉོག་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་འཛོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། དེས་སྤྲུབ་སྤྲེལ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བའི་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བ་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་འཛོག་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བ་སྤྲུབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་ཕེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྲེལ་བ་སྤྲུབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྤྲེལ་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་གོང་དུ་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞན་སྤྲེལ་

བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྔོང་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། ཁོ་བོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་བཞག། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་མ་སྐྱབས། ལོག་རྟོག་ལའང་གཞོད་བྱེད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཀྱི་མ་བསྟན་པ་ཅམ་མ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་གི་འབྲས་བུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུང་། ཉག་ས་གསལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན། དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དག་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་མེད་ལམ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ཉག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དག་སྦྱོང་ཚུལ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དང་བཅས་པའི་འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་
དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བདག་ལས་འབྲས་བུ་
གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་འགྱུར་མི་ན།
ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟེར་ན། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་
ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གང་
ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་
རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གང་
ཞིག་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། གཞན་ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་
ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་གི་འབྲས་
བུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉགས་གསལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་
པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་

རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལྗངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་ལྗངས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་ལྗངས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུལ། བདག་
ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་ལྷང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞེད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད་པའི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྩ་ལེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལུགས་འདིར་མ་ཟད། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་
ཐལ། དེས་གཞན་སྐྱེའི་མཐའ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱལ། དེར་ཐལ། རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལྗངས་བྱ་གཞན་སྐྱེ་
བའི་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་མཐའ་བལ་གྱི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་འདོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་མེད་པར་འདོད་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱལ། དེར་ཐལ། དེས་རྒྱ་ལྗངས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྒྱ་ལྗངས་བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉལ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་
རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སྟེན་གྱི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱལ།
ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་སྒྲེ། དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་རྒྱ་གཅིག་བྱུང་ན་རྟག་མཐར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཞིག་པ་
ཆད་མཐར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱལ། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པ་རྟག་མཐའ་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་

ཞིག་པ་ཆད་མཐར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དངོས་པོའི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཆད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
མི་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ས་སྐྱ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། ས་སྐྱ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
མེད་པ་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་དེ་གང་རུང་དུ་མེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་བདེན་མེད་དུ་
ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་
གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱ་གུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྐྱ་གུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དེར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པ་དེ་སྐྱ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེས་ཅམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དུ་མར་མེད་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་གང་རུང་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཐལ་ལྟར་བ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དེ་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྐྱ་བ་གཉིས་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དེ་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་འོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲུག་འགྲེལ་
ལས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པ་ཁས་སྦངས་ནས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་
བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞར་ལ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་དབྱེད་པ།

དེས་ན་རང་ལུགས་འཛོག་པ་ན། དེ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་གྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་
མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པ་ལྟ་གྱུ་བདེན་
མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ས་ལྟ་གྱུ་བདེན་
མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་མི་ཉག་གཉིས་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཁས་
ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་ལྟ་གྱུ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མདོ་སྡེ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ལ་རྗེས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པ་
དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་དུ་མེད་པ་ལྟ་གྱུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ ཐལ་འབྲུར་དེ་ལ་འདོད་ན། མི་
རིགས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། ཀ་བྱུམ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་ཆད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།

ཀ་བྱམ་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་
ཞིག དེ་བྱམ་པའི་སྟོང་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱམ་པ་བདེན་མེད་ཆད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སེམས་ཅམ་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་
གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ནམ་མཁའི་སྟོང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བྱམ་པ་བདེན་པས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ཀ་བའི་སྟོང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས།

དེས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་མེད་པ་དང་དེ་འབྲེལ་དུ་མར་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་བདེན་པར་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
ཐམས་ཅད་འཛིན་ཚུལ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་ཚོད་པ་ལ་
ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་
བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་བྱམ་པའི་སྤྲེང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་
མོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱམ་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་ བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་དེ། གཞི་ལམ་རྣམ་
གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་
དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། བདེན་པའི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་
པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གང་ཞིག་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་རེ། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པའི་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མ་བྱུང་བོ།

གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཡབ་སྐུ་གི་གསུང་རིགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲུང་དག
།དབྱ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པར་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱུ་དེ་
ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་དེས་
བདག་སྟོངས་ཤིག་ ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་གི་བཀལ་ལན་རྣམས་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་
གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་དང་།
མཐའ་བདུན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་
གང་ཟག་དང་། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོའི་སྤྲེང་དུ་མིང་བཟས་བཞག་ཅམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་
གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དོར་རྟགས་དེ་རྣམས་
ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱབ་པ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་

ལྷ་གུ་སོགས་བདེན་མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོན་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་
མཆོན་གཞི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་མཆོན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་
རྟེན་དོན་གང་ཞིག མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་ཁྱོད་ལ་སྟོན་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བ་ཡིན་པ། ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྱུར་འགོད་པ་སྐབས་བབ་གྱི་ཕྱིར་
ཁོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲའི་མཆོན་སྒྱུར་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། མེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱི། མེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་
མཆོན་མའི་རྒྱ་མཆོར་མེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཁོལ་བའི་ངོར་དེའི་རྟགས་གྱིས་
མེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་མཆོན་མའི་རྒྱ་མཆོར་མེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་མེད་
པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་དེར་མེ་མེད་གྱི་དོན་ཆད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

དེ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྱུ་མེད་དེ། ཁོལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། མེ་མེད་གཉིས་
གྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མཚུངས་ཏེ། གོང་གི་ཁོལ་བ་གསུམ་
ལ་ཡང་བདེན་མེད་གྱི་ཐ་སྙད་སོགས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རང་གི་གདགས་གཞི་དང་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་
གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པས་མི་
མཚུངས་ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་
ལ་དེས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ལ། དེ་
འདྲའི་སྒྱུར་བ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁོལ་བ་དེས་ལྷ་གུའི་གནས་ལུགས་ངེས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གུ་དེར་མེད་པ་ལྷ་གུའི་གནས་ལུགས་གང་ཞིག དེས་དེ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་འོར་
 དེ་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ངེ་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་འོར་དེ་མེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་གང་
 ཞིག རྣམ་མཁུན་གྱིས་ངེ་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་དེ་མེད་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། སུང་སོགས་གཟིགས་
 འོར་དེར་མེད་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷག་
 མ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོའི་སྐབས་སུ་འཆད།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ། གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་གང་
 ཟག་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་ལྷག་འཇུག་
 འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་
 པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་
 ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་མེ་རིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་འབྲས།

ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་ན། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་
སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་
ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་
ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཅམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས་རགས་པ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་
གིས་མ་བྱུང་ཡང་། སྤྲ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་སྟེ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟེན་པ་རགས་པ་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
མི་དགོས་ཡང་། བྱད་བཞིན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་ཡོད་ལ་ཡང་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ངེས་པར་ཁས་སྐྱེས་
པར་བྱའོ། །ཕྱིར་ཕྱོད་དབང་ཕྱོད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དང་དཔེ་
དང་བཅས་ཏེ་བཤད་དགོས་པས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་བཞེད་ཅམ་གྱི་འགོད་ལུལ་དེ་རྟོགས་
དེ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་ནས་དེ་ཆོད་པའི་ཕྱོད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྟོགས་དེ་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱོད་ཡང་དག་གོ། །འདི་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྤང་ཡང་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

དབུ་མ་ཐལ་བསྒྲིག་ཁ་ཅིག་འགོག་ཚུལ།

༥ དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
ནམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གངས་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱེས་ཟེན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བས་བྱུང་བར་
འདོད་པས་བྱུང་བེད་ན། སྐྱེ་བ་སྤྱོད་པའི་གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤར་སྐྱེ་
བར་མི་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གངས་ཅན་པ་ཡིན་ན། སྐྱེས་ཟེན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པས་བྱུང་བེད་ན། གསལ་
བ་སྤྱོད་པའི་གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་པས་གྲུབ་ཟེན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད། ཕྱི་
མས་སྐྱེས་ཟེན་སྤར་ཡང་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེམ་པ་བཞེན་དུ་སྐྱེས་ཟེན་སྤར་ཡང་
སྐྱེ་བ་དང་། གསལ་ཟེན་སྤར་ཡང་གསལ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་ན། ཡོད་པར་
ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་དེས་སྐྱེ་བ་
སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཁེགས་སུ་རྒྱུག་ཀྱང་། གསལ་བ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་མི་ཁེགས་པས་མི་འཐད་བེད་ན།
དེ་གཉིས་ཆོག་གི་བརྗོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་གྲུབ་ཟེན་སྐྱེ་དགོས་པར་འདོད་པ་མཐུན་
པས་གཉིས་ཀ་ཁེགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་དུ་གངས་ཅན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ལ་
སྐྱེ་བས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་གསལ་དགོས་པའི་བྱུང་བ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དང་པོ་སྐྱེས་ཟེན་གྱི་སྐྱེ་
བ་སྐྱེ་བ་མི་འདོད། ཕྱི་མ་གསལ་ཟེན་གྱི་སྐྱེ་བ་གསལ་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་མི་འདོད་པར་
ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་རང་གི་ལུང་

ལས། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱི་ས་
 ལྷག་གཉིས་སྐྱེ་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཆ་མེད་དུ་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་དེ་གཉིས་ཆ་མེད་དུ་འདོད་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འདོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཁ་དོག་
 དབྱིབས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདྲུག་པ་ལས། བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་
 གྱི་ལས་ཐ་དད་རྒྱ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི། །ཁ་དོག་རོ་རྩས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་ཆད་བསལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གངས་ཅན་གྱིས་སྐྱ་གུ་སྐྱ་གུ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཟེར་ན། གཞུང་གོང་མའི་སྐབས་
 སུ་བཀག་བྱེད།

སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ལ་སྤར་ཡང་གི་དོན་ཡོད་
 པར་དགོངས་ནས། སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆེ། འགྲེལ་པ་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་དེ། གཏན་ཆོགས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོག་གས། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོག་དང་པོ་ལྟར་ན། མི་
 འཐད་དེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་རྩས་ཀྱི་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་པ་
 ལྟར་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅ་མ་གྱིས་
 འགོག་མི་རྩས་པས། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་དགོས། དེ་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གཉིས་ཀྱང་། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་སྐྱ་གུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། མ་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་

བྱེད་འཕེན་དགོས།

དེ་ལྟར། དེས་འཕངས་པའི་སྒྲོར་བ་ལ། སྒྲེ་ལྡན་གྱི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་གཅིག་འཕངས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན། སྒྲོར་བ་དེའི་ཉག་ས་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་། སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་སྒྲོན་ཡོད། འོ་ན། གཞན་སྒྲེ་འཕེན་ཚུ་ལ་གང་སྟུང་ན། དེ་ཡང་བདག་སྒྲེ་བཀག་ཅུ་གིས་གཞན་སྒྲེ་འཕེན་པ་མིན་ཏེ། བདག་སྒྲེ་བཀག་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་འུགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྒྲེ་བཀག་ནས་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཉག་ས་སུ་དངོས་སུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན་འོ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཉོག་གའི་ཚོལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། ཉག་ས་སྒྲོར་དེའི་ཉག་ས་སུ་ཚོལ་གྱི་ངོ་པོར་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྲབ་པ་འགལ་ཁྲབ་ཏུ་སོང་བས། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་ལ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་རྒྱ་མ་རྟེན་པར། སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཅུ་ལས་བརྗོད་རྒྱ་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྲབ་པ་འགལ་ཁྲབ་ཏུ་སོང་སྟེ། ཉག་ས་མཐའ་བཟུང་ཅུ་མ་ཡིན་པར་བདག་ལས་སྒྲེ་ན་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སྒྲེ་འཕེན་ན། གཞན་སྒྲེ་མི་བཞེད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་རང་ཉིད་དེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཟེར་རུ། མགོན་པོ་སྒྲུབ་དེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་གཞན་སྒྲེ་མི་བཞེད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་མི་བཞེད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལེགས་ལྡན་

འབྲེད་ལ་ཡང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཉིས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་བཞེད་མི་
བཞེད་མི་མཐུན་སྟུང་བ་མི་འདུག་གི་བཞེད་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་གཞན་སྐྱེ་བཞེད་པ་དེ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱི་
དགོངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་པའི་དགོངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དགོངས་ན། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས། འོན་ལ་
ཁུབ་པ་འགལ་ཁུབ་ལ་སོང་ཞིང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་འཕངས་པར་དགོངས་པར་ཐལ།
འོན་ལ་སྐྱེ་ལྡན་ཀྱི་སྐྱུ་གྱུ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདག་
ལས་སྐྱེ་བའི་བཀག་སྐྱུར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་འཕངས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འབྲེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་གསལ་བ་ཆོད་བསལ་བྱས་པར་
ཐལ། འཕེན་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་དང་འགལ། ཐལ་
འགྱུར་གོང་མ་འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དེའི་སྟོན་སྟོན་བརྗོད་རིགས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ སྐྱུ་གྱུ་དེ་གངས་ཅན་ཀྱིས་རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱུ་གྱུའི་
མཆོན་གཞིར་འདོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གངས་ཅན་ཀྱིས་སྐྱུ་གྱུ་སྐྱེས་ཟིན་དང་གསལ་ཟིན་དུ་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུ་གྱུ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་དེ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ སྐྱེ་ལྡན་ཀྱི་སྐྱུ་གྱུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་བྱུབ་

ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གཉིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་ཐལ་
 འགྱུར་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་པས་
 བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་
 ལ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཞེས་པའི་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐོ་
 རས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་ཉགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་
 འགྱུར་དང་པོའི་ཉགས་དང་ཉགས་སྦྱོར་གྱི་གཏན་ཆིགས་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་
 གྱིས་འཕངས་པའི་སྦྱོར་བའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆིག་གསལ་
 ལས། དེ་ལ་དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་ན། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་སྦྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་
 གི་རྒྱའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྦྱར་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་
 འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དེ་
 ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྲབ་འགྲེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་ཞིང་། དེས་འཕངས་པའི་གཏན་ཆིགས་
 དང་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཐད། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་གྲུབ་
 ཟེན་པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
 གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་པ་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུ་དེ་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། འགྲེལ་བ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་
པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བ་
གཉིས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ལ་སྤྲོས་གང་གིས་ཀྱང་མ་
གསུངས་ཤིང་། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ས་བོན་གྱི་དུས་
སུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། སྒྲེ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། སྤྲོ་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་བདག་སྒྲེ་འགོག་བྱས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྤྲོ་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་སྒྲུབ་
པའི་གཏན་ཆོག་ས་སུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་
དེ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་
ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བཞེག་པ་འཕེན་པར་འགྲེལ་བ་ལས་
བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་བདག་སྒྲེ་འགོག་བྱས་
ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་སུ་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད། ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉག་ས་སུ་བྱས་པའི་

ཆེ་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤར་ཚོལ་ལ་
 ལྷོས་ཏེ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དུ་བཞེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དམ་བཅའི་
 བཞེད་དོན་མེད་ལགག་ཏུ་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་
 སྐྱེ་ལྷན་གྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་བཞེད་པ་ནི་དབྱུང་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་
 བ་སྐྱབ་བ་སྐྱབས་བབས་གྱི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་དེ་གངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་བ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་
 དག་དངོས་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ངེས་ན་ལྷ་གྲུ་རྒྱ་
 དུས་ན་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེས་འབྲས་བྱ་རྣམས་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་དགོས་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པས་པ་དེ་ན་དུ་བ་
 འདུག་པས་མེ་ཡོད་པར་ངེས་སྟེ་ནས་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཡང་དེས་རྗེས་དཔག་མེད་
 པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་ན་རྒྱ་དུས་སུ་
 མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྷར་དུ་སྐྱེ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་གསུང་ན་ཡང་། འོ་ན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ས་
 བོན་ལས་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ན་དེ་ལྷར་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 པ་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དབྱུང་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། མ་བྱུང་མཚམས་ལ། འོ་ན། རྣམ་སྤྲེད་དངོས་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་

ཚད་མས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྒྲ་གྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་བྱིར། བྱུ་བ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་གྲ་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དཔྱད་དོ།

སྒྲ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་མཁས་པ་རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་རང་གི་རིགས་པ་
ནམས་ལ་འགལ་འདུ་མེད་ཅིང་འདི་འདྲིའི་ཚྭ་བ་མི་བྱེད་སྟུང་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཚྭ་བ་འདི་
ནམས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
ཆིགས་འགོད་དགོས་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་འཚངས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་
ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་
བཀོད་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། བྱད་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་ལེན་པ་འགལ་འདུར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཉེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་
ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་
དུ་མའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། གཏན་ཆིགས་དང་
དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བས་བདག་སྐྱེ་འགོག་
ཚུལ་དེ་མི་རིགས་ཉེ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཚྭ་བ་
ཡིན་ཟེར་ན། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། འགྲེལ་བ་དེས་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་
བཀོད་པར་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། སྒྲོལ་བ་གཞན་གྱིས་སྐྱེན་
ཀའི་སྐྱགས་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཆིགས་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱགས་དང་
བཅས་པའི་ཆིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལེགས་ལྡན་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་
ལས་བརྒྱུག་པས་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པར་བཞེད་པ་དེ། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་སྒྲ་གྲ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་

དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉག་ས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། བདག་སྤྱེ་མེད་པ་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་བསྐྱོག་པས་གཞན་སྤྱེ་འཕེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་
ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་མཐའ་བཞིའི་སྤྱེ་བ་མེད་
པའི་དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྤྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་དབུ་སེམས་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དངོས་པོ་བདག་
གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱེ་ཡོད་པར་
མ་དགོངས་གསུང་བ་མི་འཐད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་གཟིགས་པ་གང་ཞིག་ གཟིགས་བཞིན་
དུ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱེ་མི་དགོངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་སྟོག་ཤེས་པའི་སྒོ་དམན་
པས་ཀྱང་ཡང་སྤྱེ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་མ་དགོངས་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེད་སྟོན་བརྗོད་ཀྱི་
སྐབས་སུ། མདོར་བསྟན་བྱངས་ནས་སྟོན་བརྗོད་རྒྱས་བཤད་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འགལ་
ཁུབ་པོ། འོ་ན། རྒྱ་བས་སྟོན་སྟོང་གི་སྐབས་སུ། དེ་དག་གི་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་
པ་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྤྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ།
ཞེས་པ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས། དེ་དག་གི་ཞེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་ཡོད་པ་གཏན་ཆོག་ས་དང་། སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱེ་འོག་མ་ལ་ཡང་

སྒྲ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་དགོས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ བྱེད་ལྟར་ན་གོང་ལོག་གཉིས་ཀ་ལ་
ཡང་སྒྲ་ཡོད་པ་མ་དགོངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཡང་སྒྲ་ཙམ་རང་མ་དགོངས་པ་མིན་གྱི་དེ་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་མ་དགོངས་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། འོ་ན། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་གྱི་འབྲེལ་པ་དེས་ཡང་སྒྲ་སྒྱུར་བའི་བདག་
སྒྲེ་འགོག་ཚུལ་ཞིག་བསྟན་པར་མ་དགོངས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་
བ་ཡང་མ་དགོངས། གཏན་ཆོག་གས་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་མ་དགོངས། དེ་ལས་
གཞན་གྱི་རིགས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གཉིས་དངོས། གསུམ་
པ་མ་བྱུབ་ན། ཉོག་བཟོ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཅ་བར་འདོད་ན། སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱས་སྟངས་འི་
ཆོག་ཏུ་དགོངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བདག་སྒྲེ་ལ་འགལ་བརྗོད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྒྲེ་འདོད་
པའི་ལོག་ཉོག་མངོན་འགྱུར་བ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་བྱས་གྱི། དེ་མེད་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དབག་
བསྐྱེད་མི་བྱས་ཟེར་ན། ཆོག་གསལ་ལས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དབག་
པ་འཆང་བར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་བརྗོད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་སྒྲེ་མེད་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དབག་སྐྱེད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་
དབག་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཉགས་སྒྱུར་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་གཏན་ཆོག་གས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
འབྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟངས་སྟུན་ཆེན་མོ་ལས། རང་
རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་
པའི་རྗེས་དབག་སྐྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྤྱི་མེད་པར་
 ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱི་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་པར་གཟུགས་ན་གཟུགས་ནི་རྒྱ་མེད་པར།
 ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། །ཞེས་སོགས་མགོན་པོའི་ལུང་གི་སློན་ནས་ཆོག་གསལ་གྱིས་
 སྦྱབ། དེ་ལོག་ཉོག་དཔལ་གཞོན་པ་ཅུ་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱི་
 རོར་དེ་སྦྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཁས་སྒྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་ཤིག་ཆེན་
 ལས། ལེགས་ལྡན་གྱི་བཞེད་པ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བརྗོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བརྗོད་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་
 མཆོན་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། རང་དང་ལེགས་ལྡན་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་
 སྤྱི་ལྡན་གྱི་སྤྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྤྱི་སྤྱི། སྤྱི་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་མེད་དེ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཉགས་སོར་བཞག་ན་གཞོད་བྱེད་ཡོད། བསྐྱབ་བྱ་སོར་བཞག་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱ་གྲུ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱི་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་དེ་སྦྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་སྦྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་སྤྱི་འགོག་
 མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡལ་སྤྱས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། སྤྱ་གྲུ་ལ་སོགས་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་རྩ་བས་ས་བོན་ལས་སྤྱ་གྲུ་སྤྱི་བ་
 ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། སྤྱ་གྲུ་སྤྱི་བ་ཟིན་སྤྱི་བར་ཐལ། དེ་སྤྱི་བ་ཟིན་པ་
 གང་ཞིག་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱི་བ་ཟིན་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྤང་ཡང་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདག་སྤྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ཞིང་། ཐ་
སྤང་དུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྤང་དུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱེས་ཟེན་སྤྱེ་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྤང་དུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱེས་ཟེན་པ་གང་ཞིག་ ཐ་སྤང་དུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས།
འདོད་ན། ཐ་སྤང་དུ་སྤྱེས་ཟེན་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྤང་དུ་སྤང་
ཡང་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྤང་དུ་བདག་སྤྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་
འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་ སྤྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་
ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཐུག་མེད་དུ་སྤྱེ་བར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་སྤང་ཡང་སྤྱེ་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུང་འདི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་
འབྱུང་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། སྤྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་
སུ་གྲུབ་ཟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཆ་དུ་མས་གྲུབ་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དང་པོ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་
སུ་གྲུབ་ཟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ སྤྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་
གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་སྤྱེ་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་གྲུབ་
ཟེན་ས་བོན་ལས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཐལ་འབྱུང་དང་པོ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་གི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་འགྲུབ་པོ་
དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ས་
བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་། ལྷ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ།
བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་འགྲེལ་བ་དང་པོ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་
ཡིན་ཟེར་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ཞེས་པའི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དེ་
བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། འགྲེལ་འགྲུབ་དེས་བདག་སྐྱེ་
འགོག་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། རྩ་བ་དང་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་བ་དང་འགལ་བའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ གངས་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བཏགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མངོན་པར་མི་གསལ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་ན་གཏན་ཆིགས་གང་བཞོད་ཀྱང་ཁྱབ་
པ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་ཟེར་ན། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་ལྷ་གྲུ་ཡིན་པའི་བྱིར་
བྱས་ན། འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་མེད་པས་གངས་ཅན་ཡང་རིགས་པ་བྱང་བས་དེ་མ་ཐག་འཁོར་
གསུམ་ཁས་མི་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་ཁ་རྒྱུངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞན་ཚུལ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་འགོག་
བྱེད་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བཞོད་པ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ། རྩ་
བས་སྐྱོན་དེ་སྤངས་ནས། འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་ས་སྤྲུག་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེ་སྤྲུགས་སུ་འཛང་། བདེན་གྲུབ་
 གྱི་ངོ་པོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་གིས་དོགས་ནས་ས་སྤྲུག་གཉིས་སྤྱི་གཙོ་པོ་ཆ་མེད་གྱི་ངང་
 དུ་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་དམ་བཅས་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ། སྤྱིར་མེད་པ་མི་སྤྱི་བས་སྤྱི་གྲུ་ཡང་ས་བོན་
 གྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་སྤྱི་དགོས། ཞེས་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་གི་སྤྱབ་བྱེད་སྤྱ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་པ་དང་སྤང་ཡང་སྤྱི་བ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་དང་སྤྱིས་ཟིན་སྤང་ཡང་སྤྱི་བ་འགལ་བར་འདོད།
 མདོར་བསྐྱས་པ་ནི་གོང་དུ་ཡང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགལ་བཟོད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་མདོར་བསྐྱར་
 རྒྱས་བཤད་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་ནས་འགོག་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྤྱི་
 བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྤྱི་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྤྱི་བ་དགོས་པ་མེད་
 དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ན་ནམ་ཡང་མི་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྤྱོན་བཟོད་ཚུལ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་རི་ལྟར་
 དགོངས་ཚུལ། དགོངས་ནས་སྤྱོན་བཟོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་བདག་ལས་སྤྱི་བ་
 མེད་དེ། ཞེས་པས་མགོན་པོའི་དམ་བཅའ་དེ་བསྐྱར། དེ་དག་གི་སྤྱི་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཞེས་པས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་བ་ལ། སྤྱི་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་
 དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་འཕངས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་མི་སྤྱི་སྟེ། བདག་ལས་སྤྱི་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱི་བ་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱར་པར་དགོངས། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་སྤྱི་བ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ཟླ་བས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བསྐྱར་པར་

དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོངས་ནས་སྒྲིན་བཟོད་ཚུལ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ན་རེ། སངས་
རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པས་བདག་སྒྲེ་འགོག་ཚུལ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེས་བདག་སྒྲེ་འགོག་ལུས་
ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གངས་ཅན་གཞན་གྱིས་མགོན་པོ་སྒྲུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་སྒྲེ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་མ་
བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་སྒྲེ་ལྷན་གྱི་སྒྲུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། སྒྲེ་བ་དོན་
མེད་དང་། ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲོར་ཞིག་བཀོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཏན་ཆིགས་
རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གངས་ཅན་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་ཞེས་པ་
དེ་རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུ་གུ་དེ་མི་སྒྲེ་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། མངོན་པར་
གསལ་ཟིན་གྱི་སྒྲུ་གུ་དེར་མི་སྒྲེ་བའི་དོན་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དེ་ལྟར་མི་སྒྲེ་
ཞེས་གཏན་ཆིགས་གང་བཀོད་ཀྱང་བྱུང་བ་འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་
ན་ནི་དེད་གངས་ཅན་ཡང་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་སྒྲུ་གུ་བདག་ལས་སྒྲེ་བར་མི་འདོད་པས་དེད་
ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་ཉེས་པ་སྒྲུས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་ནི་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་བདག་ལས་མི་
སྒྲེ་སྒྲེ། བདག་ལས་སྒྲེ་ན་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་རུང་ལས་
མ་འདས། དང་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་རིགས་
པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྒྱུད་པས་ཏེ། དངོས་ཟིན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས་བརྒྱུད་ཀྱི་འགོད་དགོས་ཏེ།
དངོས་ཟིན་ལ་ཉེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། སྐྱེ་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
 དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགོད་པར་མངོན། དེ་ལྟ་ན་མཚུངས་པས་དམ་
 བཅའ་ཡང་བསྟོག་དགོས། དེ་ཡང་རྟགས་བསྟོག་པ་ལྟར་མི་རུང་བས་བདག་སྐྱེ་བཅད་ཅམ་ལས་
 གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྐྱེ་ནི་བཀག་རྟགས་ཁྲད་པར་བ་སྐྱེ་
 བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྟོག་པ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། བདག་
 སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བདག་སྐྱེ་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལས་
 གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་ན་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པར་སོང་སྟེ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་
 སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་བདག་སྐྱེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པར་འདོད་ན།
 བདག་སྐྱེ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་མེད་
 དགག་ཏུ་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གི་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྟོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བསྟོག་པའི་དོན་མངོན་
 པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སྟོན་སྤྲས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཟླ་བས་སྟོན་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་
 བར་བཤད་པ་ལ། ཆིག་གསལ་ལས། སྟོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་གསུངས།

དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ནི། ལེགས་ལྷན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་དང་པོ་མེད་དེ། ཕྱིར་གྲོལ་རིགས་པ་
སྤྱོད་པའི་མདུན་དུ་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག། དེ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་བྱེད་
འགོད་པ་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ན། གངས་ཅན་ལ་མེད་པ་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་
དུས་ན་མེད་པ་ཡང་མི་སྤྱོད་ཞེས་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་ལས་འགོད་རྒྱ་མེད་པས་གངས་ཅན་རང་ལ་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་རྩལ་རྒྱན་འགའ་ཞིག་ལ་བདག་སྤྱོད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་རིགས་
པ་འགོད་དགོས་ནའང་འདི་མ་བཞོད་པའི་སྟོན་མེད། གངས་ཅན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་
ཟིན་གྱིས་སྤང་ཡང་སྤྱོད་དགོས་པར་འདོད་པ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འགའ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་
གཉིས་བསྟན་ཞིང་དེ་ལས་དགོས་ཀྱས་ལྷག་པ་ཁྲོད་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱ་མ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་སྤངས་དུ་ཡང་མི་རུང་བས་དེ་ལ་གངས་
ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་མི་ལེན་ནའང་། རྩལ་དཔག་སྤྱེད་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
གཏན་ཆིགས་འགོད་དགོས་པ་ལས་མ་བཞོད་ཅིང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་
བའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྟོན་མེད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་འགའ་བ་
བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གཉིས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེས་འགའ་འདུ་མ་མཐོང་ནས་མི་ལྷོག་
ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་གྱིས་འགའ་བ་མཐོང་མི་ཀྱས་མཐོང་ཡང་བསྟོན་སྤངས་ནས་མི་
ལྷོག་ན། དེ་འབྲེལ་གྲོལ་བ་ཅོད་ཆུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྟགས་སྟོར་འགོད་མི་དགོས་པའི་གནས་སུ་ཡང་འགོད་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་
འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་དཔོན་རང་ཉིད་ཆར་གཅོད་རྩལ་འཛིན་གྱི་རྟག་གའི་བསྟན་
བཅོས་ལ་མཁས་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བའི་རིགས་འགའ་
ཞིག་ལ་སྟོར་བ་འགོད་དགོས་ནའང་མ་བཞོད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཞེས་པ། དངོས་པོ་

བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
གཏན་ཆིགས་སུ་བསྟན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་
པ་མེད་དོ་ཞེས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་སྐྱབ་ཆོས་བསྟན། དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པའི་རྣམས་
སྐྱའི་ཁོངས་ནས་མངོན་པར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྤྱ་གཉིས་སྟོན་ནས། རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱ་གཉིས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མངོན་གསལ་གྱི་སྤྱ་གཉིས་
མ་སྟན་དཔེར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་གཏན་ཆིགས་སུ་བཟུང་བས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
སྟོན་པའི་འགལ་མ་ངེས། མ་སྟན་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྟོན་དང་བྲལ། མངོན་གསལ་གྱི་སྤྱ་གཉིས་
མ་སྟན་དཔེར་གཟུང་བས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དཔེ་མ་སྟན་པའི་སྟོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཏྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱོག་དོན་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པས། གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་སྐྱེ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་
དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡང་མེད་དེ། བསྐྱོག་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་བ་ལ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སྟག་མེད་ཅེས་
ཐལ་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སྟག་མེད་
ཐལ་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་འཕངས་། དེ་ཡང་བསྐྱོག་དོན་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་འདོད་
ནས་འཕངས་པ་མིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་
པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ཁས་ལེན་འདོད་མེད་ཀྱང་འཕངས་པ་ཅེས་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན། སྐྱེ་
ལ་དོན་དེ་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ན་སྤྱོད་པ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་པོའི་བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཆིག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱོག་
པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན། རྒྱལ་ས་བསྟན་གྱི་རྟགས་སྒྲོར་དང་། དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་གང་ཞེ་ན། སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བྱེད་ན་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་འགོད། རྟགས་སྒྲོར་དུ་བྱེད་ན། སྒྱེ་ལྔ་གྱི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྒྲེ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་གསལ་གྱི་ལྷ་གྲུ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། དེ་སྟོན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་ནི་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་འདྲ་ཡང་དངོས་བསྟན་དང་བསྟན་ན། རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོར་བ་ནི། རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྒྲེ་སྟེ། བདག་ལས་སྒྲེ་ན་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་འགྲུར་ན། ཐལ་འགྲུར་གཉིས་རྒྱས་པ་འགོད།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྒྲོང་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྒྲོན་སྒྲོང་ལ། ཁ་ཅིག་། སྒྲེ་བ་སྒྲ་བའི་གངས་ཅན་གྱིས་སྒྲེས་ཟེན་སྒྲེ་བར་སྒྲ་བར་ཐལ། དེས་ལྷ་གྲུ་སྒྲེས་ཟེན་པར་སྒྲ་བ་གང་ཞེ་ག དེས་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལྷ་གྲུ་གསལ་ཟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ལྷ་གྲུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བར་ཁས་ལེན་པར་འདོད་བདེན་ཐལ་འགྲུར་དང་ཐོ་ཡང་ཁྲབ་མེད་ཀྱི་ལན་ནོ། །

ཡང་། དེས་ལྷ་གྲུ་སྒྲུ་གྲུ་ལས་སྒྲེ་བར་འདོད་པར་ཐལ། དེ་འགོག་པའི་ཆེ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྲུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ས་

སྤྱག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འཕྱལ་ནས་
འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲའི་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཤེས་
དགོས་སོ། །

ཡང་གངས་ཅན་གྱིས་ས་སྤྱག་གཉིས་ཆ་མེད་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། སྤྱི་གཙུག་པོ་ཆ་མེད་ཀྱི་
རང་ཏུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། དབུ་མ་བས་ས་སྤྱག་
གཉིས་མེད་དགག་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་འདོད་པར་ཐལ། བདེན་སྟོང་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག་ ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སྤྱར་ཡང་གི་དོན་
དགོངས་པར་ཐལ། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་
བརྒྱུ་དོན་པ་རོལ་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རང་གིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྐྱོན་སྟོང་མཛད་
པ་གང་ཞིག་ མ་དགོངས་ན་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་སྟོང་མཛད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་
སྟོང་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་
ལ་སྤྱར་ཡང་གི་དོན་ནི་དགོངས་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དེས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཅུ་
འཕངས་པ་མིན་གྱི་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་དེ་ཐུག་མེད་འཕངས་པ་དེའི་བརྒྱུ་ཕྱོགས་པ་
རོལ་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པས་ནང་འགལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བརྒྱུ་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་མེད་
པས་འགལ་བ་མེད་ཅེས་སྐྱོན་སྟོང་མཛད་པ་གང་ཞིག་ ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལ་སྤྱར་ཡང་གི་དོན་
དགོངས་ན་ཆེ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱི་རོར་དེ་ལ་སྤྱར་ཡང་གི་དོན་ཡོད་པ་སྤྱབ་མི་དགོས་ཤིང་།
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་བཞེད། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
བཅས་མི་བཞེད་པར་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་སྟོང་བྱེད་
དོན་མེད་ཟེར་བ་ཞིགས།

ཁོ་ན་རེ། ཉགས་བསྒྲིག་ན་དམ་བཅའ་བསྒྲིག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲིམ་
 པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྒྲིག་ཚུལ་དེ་ཉགས་ཚོས་སོ་སོར་བསྒྲིག་པ་ཡིན་གྱི་
 སྟོག་ཁྲབ་ཀྱི་བསྒྲིག་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉགས་སྒྱུར་ཞིག་མ་བཞུགས་པར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཐུགས་
 སྟགས་སུ་འཆང་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མ་དགོངས་ལུས་མོ་ཆེར་སོང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཞན་སྐྱེའི་མཐའ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མཐའ་
 བཞེའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར། གཞན་སྐྱེ་བཞེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ། མ་ཁྲབ། འོ་ན། མདུན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་སོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་
 པར་ཐལ། བདེན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཅ་བའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་མཐའ་བལ་གྱི་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་ཡང་། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་
 ཡང་དག་ཏུ་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིག་ལྟར་སྤང་གསུམ་སོ་གང་རུང་དུ་
 མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་བཞེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་
 ཞིག་གཞན་གཉིས་སོ་གང་རུང་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲིམ་འདོད་ན། གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་
 མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིག་སུ་བཞེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་སུ་གྲུ་སྐྱེ་
 བ་ཆད་མས་ངེས་ན་སུ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པས་མ་ཁྲབ་པར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་རྗེ་ལྟར་འདེབས་དགོངས་ཤིག་རང་རྒྱུད་པ་
 ཡིན་ན་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་དེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།
 སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུངས་རིགས་ལྟར་ན་སྐྱོན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་མི་བཞེད་པ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ལ། ཞེས་
 སོགས་ལ་ཡང་སྤེའི་དོན་མ་དགོངས་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྦྱོན་མེས་སྦྱོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆེ་མདོར་
 བསྟན་བྱངས་ནས། དངོས་པོ་བདག་གི་ཞེས་སོགས་མ་བྱངས་པ་མདོར་བསྟན་ཀྱིས་བཞད་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་དགོངས་ནས་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ཙམ་གྱི་བདག་སྤྱི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱི་མི་རྒྱས་པ་རང་དགོངས་པའི་ཐུགས་
 ཡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་ཡང་སྤྱི་ཡོད་མེད་ཙམ་ལ་རང་ཙྰཏ་
 པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྤྱི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་སྤྱི་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྤྱིས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྦོ་ནས་རྟགས་ཡང་དག་བཞོད་པ་
 དང་། སྦྱོར་བའི་སྦོ་ནས་བཞོད་པ་གཉིས་ལ་འགོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་མ་གཏོགས་དགོས་པ་འབྲུབ་པ་
 ལ་འབྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་བཞོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
 པར་འགྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྦོང་ཐུན་ཆེན་མོར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་སྦྱར་ཚུལ་ལ། སྦྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་
 ལེགས་ལྡན་གཞིར་བཞག་ལ། ལྷ་གྲུ་ཡོད་ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེས། ལྷ་གྲུ་
 ཐ་སྦྱད་དུ་ཡོད་པ་འཕངས་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་སྤྱི་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་ལྷ་
 གྲུ་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྲུ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་
 སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་ལ་བདག་སྤྱི་དང་གཞན་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 སྦྱོན་མེད་དེ། ལེགས་ལྡན་གཞིར་བཞག་ལ། སྤྱི་བ་ལ་བདག་སྤྱི་གཞན་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་

ཅེས་པ་ནི་སྤྱི་བ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་མ་འདས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་བ་ལ་དེ་གང་
རུང་དུ་གངས་ངེས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལེགས་ལྡན་གཞིར་བཞག་ལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་དག་
གི་དངོས་ཟིན་བསྟུན་བྱ་བ་རྒྱུག་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བསྟུན་པར་བྱ་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་མཛོན་
པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད་ དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མཛོན་པས་ཞེས་བཤད་ན་སངས་
རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉག་ས་རྒྱུག་པར་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཉག་ས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྤྱི་རྣམ་པར་བཅད་
ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱི་བ་དོན་
བཅས་ཐུག་བཅས་ཡིན། བདག་ལས་མི་སྤྱི་ཞེས་པའི་དག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྤྱི་
བར་འཕངས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྤྱི་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་སྤྱི་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་འགོག་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་སྤྱི་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དག་དེས་སྤྱི་
བ་ཡོད་པ་འཕངས་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དག་དེས་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་
འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཡོད་པའི་སྤྱི་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅས་
པའི་ཆེ་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པའི་མོ་
གཤམ་སྤྱི་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་ཆེ་མོ་གཤམ་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པའི་མོ་གཤམ་སྤྱི་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་གཞིར་བཞག་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དེས་སྤྱི་

བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སྒྲ་གྲ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་གྲ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྲུར་དེ་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་འགྲེལ་བ་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཞིག་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་དེ་བསྟན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་ལྷན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྲུར་རྣམས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འབ་སྟེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་བཀག་ཅམ་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ཞེས་གསལ་བ་ཆད་བསལ་བྱས་ཤིང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།

འོ་ན། ཐལ་འགྲུར་བས་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན། འདི་ལ་ཐལ་རང་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་མི་བཞེད་ཚུལ་དངོས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ། ཉང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་

དེ་ལ་ནང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་གཉིས། གཞི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྡེ་དུ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་སྡེ་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ། ནང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད།
གཞི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྡེ་དུ་བདེན་མེད་ཁས་ལེན་པའི་ནང་སྡེ་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་
པའི་གང་ཟག་ རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བའི་མཆན་ཉིད།

སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཞུང་གི་མོའི་དབུ་མ་བ་དང་། འོག་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་
དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཞུ་བ་དེ་མ་གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཡོད་དེ། རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིས། འོག་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་དབུ་མ་བ་ལ་མདོ་སྡེ་སྡེ་དཔེ་དེ་དང་།
ནལ་འཕྱོར་སྡེ་དཔེ་དེ་དང་། འཛིན་ཉེན་གསལ་སྡེ་སྡེ་དཔེ་དེ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལེགས་
ལྷན་དང་། ཡེ་ཤེས་སྡེ་དཔེ་གཉིས་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་
རིག་ཁས་མི་ལེན། བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
བྱིས། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་མེད་གཉིས་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། རང་རིག་ཁས་ལེན། བྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་བྱིས། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་
གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ནམ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་སུ་དང་
ཡང་མི་བསྟན་པར། འཛིན་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་བསྟན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་བྱིས། ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

སྡོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བཞེན་ནས་མ་སྤྱོད་པར་ཐལ།
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིས། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་
སོང་བའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པའི་མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། བྱིད་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིས།

དེར་ཐལ། རྩ་རྩེན་ལས་སྐྱེས་པ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི་མ་བྱུང་ཟེར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་བ་བཀའ་ཉགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྤྱིར་ལུགས་འདིར་དེ་འདྲའི་ཆོས་བ་ཡོད་པ་དཀའ་ཞིང་། ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྷ་བའི་ཆོས་བ་དེ་དབུ་མ་པའམ། དངོས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་རང་དབུ་མ་པའི་མཆན་ཉིད་རི་ལྷ་བའི་འཛིན། དེ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་རང་གི་སྦྱོན་བརྗོད་ཟེན་པ་དང་འགལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཟེར་ན་ཡང་སྦྱོན་སོ་ན་གནས། དངོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྩེན་ལས་སྐྱེས་པ་བདག་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བདེན་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་མ་ངེས་གསུངས། གསུང་བ་ད་ལྟ་མང་བ་སྤང་བ་རྣམས་ལ་འདི་ཞུ་ན། དེས་སྤྱོད་པ་བདེན་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་དང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་སྟོང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྟོང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ དེས་དེ་ངེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་གིས་སྤྱོད་པ་མི་ཉགས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག དེ་འདྲི་ཁྱོད་ལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཐུན་དཔེ་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་མ་ངེས་ཟེར་བ་ནི། བོད་དུ་བཀག་ཟེན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག སྤར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་
གང་ཟག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཆོས་གཅིག་བདེན་
མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པས་བྱུང་བས་གང་ཟག་
དེའི་རྒྱུ་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་ནི་འགལ་འདྲུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲི་ཁྱོད་ལ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུ་འཕངས་ནས་ལོག་རྟོག་
མངོན་འགྱུར་བ་དཔལ་བཙུག་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་འགོད་དགོས་པར་འདོད་པར་
སྤང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་
འདོད་ན་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲོ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
ཕྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ནང་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རང་གཞན་
གང་རུང་གི་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་
བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
ཐད་དུ། རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། ཕྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ངེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། དེས་འགའ་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་
ཅམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཅན་གཞན་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་དེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་ལ་བདེན་པར་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་སྟམ་དུ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་

པར་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བཏེན་ནས་ངེས་ཤིང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་ལ་བཏེན་
ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཏེན་
ནས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་པའི་རིགས་པ་དེའི་
བྱེད་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་སློལ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་
རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་
པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྤྲིའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀ་མཐར་
ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་
ཆོས་ཅན། ཏེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་གང་
ཟག་སྟོན་དུ་འཕེན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་ན་ཅི་ཞིག་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་
པར་ཐལ། ཏེན་འབྲེལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་
བྱས་པར་ཐལ། ཏེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
ཏུ་སོང་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པ་གང་ཞིག་ འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ལྟ་བུ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱའི་ལྟ་བུར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་རྟག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པའི་ནང་པ་ལ་མཆོན་
ནས། སྐྱ་རབས་པའི་ལྷགས་ལ་ནི་ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
མདོ་མྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དབུ་མ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འོག་མ་རྣམས་
དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་རེ་མི་མཐུན་པ་ནི་མེད། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་རིག་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ཆོས་ཅན། མདོ་མྱེ་སྟོད་པའི་དབྱ་མ་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབྱ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་སྲུང་དང་ཡང་མི་བསྟན་པར་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ལ་རང་རྒྱུད་ཡོད་མེད་དང་། དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད། ཡང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སྲུང་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུན་སྦྱལ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ངེས་པར་བྱའོ།།

རང་ལུགས་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེད་ཀྱས་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ། དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་དང་། དེ་འབྱེད་རྗེས་དཔག་བསྦྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པར་འདོག་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་འདོད་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་ལ་འགོག་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་ཞེས་ཟེར་ན། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེ་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་སྤྱོད་པར་བཞག་རང་ཁས་ལེན་ན། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མ་འཁྲལ་བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤར་ཤོལ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ལྷགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སྲུ་བཀོད་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྤར་ཤོལ་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ། ཕྱིར་ཤོལ་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་ཕྱིར་ཤོལ་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་བླངས་ལ་འཁྲེས་ནས་བཀོད་པའི་གཏན་

ཆིགས། གཞན་ཞགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་གི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུང་བར་མཛད་ན། དང་པོ་ལ།
 སེམས་ཙམ་པས་བྱངས་ཙན་གྱི་དོར་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་
 བྱས་པ་ཆོས་ཙན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ་མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། ཉགས་སྒྲ་སྟེ། གཉིས་ཀས་སྒྲ་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་རྙེད་དོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་གཞི་མ་བྱུབ་པའི་བྱིར།

ཆོས་ཙན་ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་བྱུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་བྱུབ་
 པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཙན་གྱི་སྟེང་དུ་བཞོད་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་
 ཀྱིས་བྱུབ་ཟེར་ན། ཐལ་འབྲུར་བས་ནང་གསེས་ཀྱི་ཐལ་འབྲུར་བའི་དོར་སྒྲ་གྱུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་
 པ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་ཉེན་འབྲེལ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཉགས་
 གསལ་སྟེ། བོད་གི་མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་ལེན་པ་ནམས་ཀྱི་
 ལུགས་ཀྱི་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་དོར། རོ་བོ་དང་བྱང་
 པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིང་བདས་
 བཞག་ཙམ་ཉགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་ཆོས་ཙན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་དེ་
 བསྒྲུབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་བཏགས་
 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་མི་འདོད་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་མི་འདོད་པའི་བྱིར།
 གསུང་འདིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུབ་པར་བཞེད་མཁན་ཡང་སྤང་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་གཅིག་འདོད་

དགོས་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་རྩེ་ཟད་མི་འཐད་དམ་སྟེ། ད་ལྟ་ནི་རང་
 ལྷོག་ལ་འཁྲིས་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་མཁན་ཡོང་བར་སྤང་རོ། །རང་གིས་དེའི་ལུགས་ལ་འཛིག་པའི་
 ཆེ་མཚན་ཉིད་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་དང་། མཚོན་བྱ་ལ་གཞན་
 འོན་སྐབས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱས་ན་སྒྲིན་དེ་ནམས་ཆོད་ཅམ་དང་གོ་
 བ་མི་ཆུང་བ་འདྲ་ལགས་སོ། །

ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཐུང་བའི་ཐོག་མ་དང་། ལེགས་ལྡན་རང་
 རྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིན་བ་སངས་རྒྱས་དང་། ལྷ་སྤེལ་སོགས་པ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ནམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 བཤད་བྱ་ཅ་པའི་མདོ་འདིས་བསྟན་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་དོན་རྗེས་སུ་བཞིན་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་རང་རྒྱུད་པའི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་རང་
 རྒྱུད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་དབུ་མ་པའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་རྟོག་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐབས་གསུམ་པའི་བཤད་བྱ་ཅ་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་
 མདོར་ཐལ། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་

ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱི་དུས་ན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད། དང་པོ་ནས་ཅིག་ཅར་སྒྲོམ་
བ་ལ་སེར་སྒྲ་བུ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་སེམས་ཅམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བུ་ལོ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ལྟ་བའི་རྒྱད་
སྒྲིན་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྟའི་སྒྲོམ་
འབྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་། ཞི་འཆོ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་བ་བའི་དབུ་མ་པའི་སྒྲོམ་འབྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ།
ཁ་ཅིག་ འོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་རྩོམ་པའི་
བརྩེ་ཏུ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་བོ། །འདོད་ན། མི་འཐད་
བར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་དེ་བ་ཤུམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྩེས་སུ་འབྱང་བར་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་བཞུགས་སུ་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཞི་འཆོ་ལོ་སྒྲོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པའི་གཞུང་རྩོམ་ནས་འཛིན་པའི་བཤ་
ཆེན་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་ལ་ཡང་མ་ཁྲབ་བོ། །འདོད་མི་རིགས་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན།

ཁ་ཅིག་ དངོས་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དངོས་པོ་རང་མཆོན་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དངོས་སྒྲ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཁྲབ་
བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་པ་དངོས་
སྒྲོགས་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དངོས་སྒྲོགས་པར་བཞེད་
པ་ལ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་དུ་དགག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དངོས་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་མཆོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞལ་བུ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་འདོད་པ་

ཡིན་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་གྲང་དེ་མི་འདོད། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གྲང་དེ་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཀུན་
བཏགས་དངོས་སུ་མི་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་
དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་སྐབས་སུ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་
མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་
སུ་བཀོད་པའི་ཆེ། འབྲུང་འབྲུར་གྱི་སྐྱ་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་། རྣམ་མཁའའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་
པའི་སྐྱ་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་ཞིང་སྐྱ་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་གྱི་སྐྱ་ཅམ་
པོ་བ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་
གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་ཡིན་ན་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་སྐྱ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་པས་དངོས་སུ་བའི་ངོར་སྐྱ་གྱུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
ཆེ་བདེན་མེད་དང་། བདེན་གྲུབ་གང་གི་ཡང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱ་གྱུ་ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་མི་
འཛིན་པས་དོན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དབྱ་མ་
པས་སྐྱ་གྱུ་ཅམ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེའི་སྡེ་དུ་བདེན་གྲུབ་འགོག་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་འབྲའི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ།

༥ གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་ལ། དབྱ་མ་པས་
དངོས་སྡེའི་ངོར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་བདག་སྡེ་
མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

དབུ་མ་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་གང་བཞུགས་ཀྱང་གཞུང་གི་རང་དོན་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མ་
འཁུལ་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་
གཏན་ཆིགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས། དངོས་སྐབས་དེ་དག་གིས་རང་གི་གཞུང་གི་རང་དོན་ནས་
གྲུབ་པ་ལ་མ་འཁུལ་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་
པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཅན་
འཇུག་གི་ཆད་མ་དེ་ཆོས་ཅན་རང་དོན་ནས་གྲུབ་པ་ལ་མ་འཁུལ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་དོན་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུ་ན་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་ལེན་མི་
རིགས་ཀྱི། རང་དོན་ནས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་གཞི་དང་དེའི་ཚུལ་གསུམ་སྐབས་པའི་
ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། མཆན་གཞི། རང་ལ་མི་བཟོ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་གཞན་གཟུགས་ལ་མི་
བཟོ་བར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གི་དོར། མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་གཟུགས་ལ་རང་
བཞིན་གྱིས་མི་བཟོ་སྟེ། རང་ལ་མི་བཟོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞུགས་པའི་ཆེ་རང་ལ་མི་བཟོ་བཟོ་བུ་
ཡིན། རང་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དོན་གཅིག་ཅིང་།
དེའི་ཆེ་རང་ལ་མི་བཟོ་བའི་ལ་རང་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། ཕྱིར་རྟོག་རང་ཉིད་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྐར་རྟོག་ལས་
གཞན་ཕྱིར་རྟོག་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྐབས་ཚུལ་ལ་གཏན་ཆིགས་དང་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་རྟོག་གི་དོར་གྲགས་ཤིང་
གྲུབ་པས་སྐབས་མི་དགོས་ཤིང་། ཁྱབ་འབྱེལ་སྐབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་ལ་མི་བཟོ་ན་གཞན་

གཟུགས་ལ་མི་བལྟ་བས་མ་བྱལ་ཀྱང་། རང་ལ་མི་བལྟ་ན་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བལྟ་
བས་བྱལ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་བལྟ་ན་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པས་རང་དང་གཞན་གཟུགས་ལ་བལྟ་མི་
བལྟ་མགོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་ཆོས་ཅན་ཕྱིར་རྟོག་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་རྟོག་བ་གཉིས་ཀས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཏེ། སྤར་རྟོག་གིས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་
སྤར་རྟོག་གིས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཕྱིར་རྟོག་གིས་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་
བྲགས་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉགས་དང་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་སྟམ་དུ་སོང་ན་ཉགས་
དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་ཆིག་གསལ་དང་སྤར་ནས་བཤད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ལ་སྟོན་བརྗོད་ནམས་མི་འདུག་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཆད་
མ་པར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་བཞིན་ཞེས་དང་། དངོས་སྤྱོད་པའི་ངོར་དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཆིགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་སྟོན་ཕྱོགས་སྟོན་འདུག་སྟེ།
ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཆིགས་རྟོག་ཕྱིར་རྟོག་
གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་པ་གཅིག་མེད་ན་དེ་གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་སྟོན་
ཕྱོགས་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་གང་ཞིག་ཁྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་འགོད་པ་དེའི་ཆེ། དེ་གཉིས་
རྟོག་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྤང་བ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

ཉེས་པ་དེ་སྟོང་བའི་ལན་ལ་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རྟོག་བ་
གཉིས་གྱིས་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བདེན་རྒྱན་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་མིག་
སོགས་སྐྱེ་ཅམ་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་
ངོར་སྤྱོད་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་འགྱུར་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་དང་། བྱེ་

བྲག་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྲ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པའི་རོར་སྤྲ་མི་ཏྲག་པར་སྤྲུབ་པའི་ཆེ་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གསར་སྤྲེད་གྱི་སྤྲ་དང་། གསལ་བྱེད་པས་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱ་དུས་སྤྲེས་ཟེན་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྲས་པའི་སྤྲ་མོགས་མི་འཛིན་པར་སྤྲ་ཅམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་བྱི་རོལ་བ་དེ་གཉིས་གྱི་རོར་སྤྲ་མི་ཏྲག་པར་སྤྲུབ་པའི་ཆེ། རང་ཉིད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་འཛིན་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་མི་ཏྲག་པ་དང་། དེ་གཉིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་འཛིན་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས་གྱི་མི་ཏྲག་པ་སྤྲུབ་ཆོས་སུ་མི་འཛིན་པར་མི་ཏྲག་པ་སྤྲི་ཅམ་ཞིག་སྤྲུབ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན།

དེ་ལ་དོན་མི་འཐད་པ། དཔེ་མི་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དོན་བསྟུ་གསུམ་ལས། དབུ་མ་པས་དངོས་སྤྲ་བའི་རོར་དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྤྲེ་མེད་དུ་སྤྲུབ་པའི་ཆེ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཆད་མས་བྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་དབུ་མ་པས་ཆོས་ཅན་འཇམ་བའི་ཆད་མ་དངོས་པོ་ལ་འཁྲུལ་ཆད་དུ་འདོད་དགོས། དངོས་སྤྲ་བས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མར་འདོད་པའི་བྱིར། བྲུབ་སྟེ། འཁྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྙིང་དོན་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མའི་རྙིང་དོན་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་ཉེ། དེས་དངོས་པོ་དེ་ཁོར་སྤྲེ་བ་མེད་པར་སྤྲུབ་པའི་རྙིང་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་གྱི་དོན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲུབ་པའི་ཆེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྤྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་འཇམ་བའི་འཁྲུལ་ཆད་གྱི་རྙིང་དོན་དུ་ཡང་དེ་མེད། གནས་ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་

མའི་ཉིད་དོན་དུ་ཡང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ལ་དེ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ནས་དེར་སྒྲུབ་བ་ཡིན། མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་ལ་དེ་སྒྲུབ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་བསེ་རུའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཤད་འཛུགས་པར་སྒྲུབ། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་མི་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆེ་བསེ་རུའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་ཐལ་
 འབྲུར་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་དང་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་གང་རུང་གི་ཉིད་དོན་མ་
 ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉིད་དོན་པན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་འགལ་
 གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་བསྟན། དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་ཅན་
 ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
 པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མའི་ཉིད་དོན་པན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་
 བོ་དེར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེའི་གཞིགས་དོར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་
 བ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

དཔེ་མི་མཚུངས་པ་ལ། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པ་མན་
 ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་དང་། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པའི་དོར་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞུལ་བྱ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མའི་ཉིད་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་རང་རང་གི་འདོད་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་
 སྤང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱ་ཅམ་དང་། མི་ཉག་པ་ཅམ་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་
 མ་ཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྤྱོད་པའི་དོར་དངོས་བོ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་
 ཆད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མ་

གྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་མཚུངས་པའི་བྱིར། སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་གྱིས་
ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་བྱ་སྤྱོད་པས་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་སྤྱོད་
པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་སུ་སོང་
ཆོད་པོ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དམ། གུན་རྗོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱེད། དང་པོ་
ལྟར་ན། དེ་དབུ་མ་པའི་དོར་མ་གྲུབ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
སྒྲིན་བརྗོད་མཛད་པ་རིམ་བཞིན་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་འགོག་ཚུལ་འདི་རྣམས་ནི་དངོས་
པོ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་བ་བསྟན་
ནས་འགོག་པའོ།

གསུམ་པ་ཆོད་པ་སྦྱང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྤྱི་དོར་སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་
སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་
ལུགས་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཆོད་མར་མ་སོང་། སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཆོད་མར་མ་སོང་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱི་ཅུ་ལ་ཆོད་མར་སོང་བའི་ཆོད་མའི་རྙེད་དོན་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཉགས་
ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱིར་ཆོལ་གྱི་དོར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་
ཅུ་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་འཛོག་པའི་
བྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཅུ་སྤྱོད་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་མིན་གྱིས་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་
མཐུན་སྒྲུབ་པ་གཅོད་པའི་བྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གཞན་གཉིས་སུ་
བྱེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་

ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་
ཆིགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཏན་ཆིགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུག་

ཁོན་རེ། བྱུང་པར་ཐལ། དངོས་སྤྱོད་བས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་འཇལ་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་འགལ་འདུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱུག་ རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆིག་གསལ་ལས། རང་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སུ་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་སོ།།

གཞན་སྟེ་འགོག་ཚུལ།

༥ གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། ཁ་ཅིག་སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་བསལ་བུ་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་
གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་
འབྱུང་བ་དེ། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་བསལ་བུའི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པའི་
གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་བསལ་བྱའི་ཐུན་བ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་འབྱུར་དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་དེ་གཞུང་འདིའི་དག་དོན་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འབྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་གསལ་བ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ། བྱེད་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་བསལ་བྱའི་ཐུན་བ་འཐུག་པོ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྱུང་བར་ཐལ། ལྷང་བ་ལས་ཐུན་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་མོ་ལས་མཆན་མོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་ལས་སྤྱི་བ་གཞན་ལས་སྤྱི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། འོ་ན། གཞན་སྤྱི་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་ལས་སྤྱི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྤྱི་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ས་ལྷག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ལས་སྤྱི་བ་འཛིག་ཉེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྤྱི་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་མི་སྤྱི་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་མེད་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྤྱི་བའི་ཉགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་
སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་
དུ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་
བ་དེ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་
སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེན་འབྲེལ་དེ་ལྷ་གྲུ་
བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་དག་ལས་ལྷ་གྲུ་ལ་ཞིག་ །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
རང་ཉིད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས་བདག་སྐྱེ་མེད་ཅིང་དེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་
པས། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་མི་རིགས་ཀྱང་། གཞན་དག་ལས་ལྷ་གྲུ་ལ་ཞིག་
།ཅེས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་མི་རིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། འོ་ན། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཟེན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་
དང་། མ་སྐྱེ་རྒྱུ་མ་ཆད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགལ་བའི་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་

འདི་འབྱུང་། ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་དེའི་བསལ་བྱར་བྱུར་བའི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་དེའི་བསལ་བྱར་བྱུར་བའི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་དེའི་བསལ་བྱར་བྱུར་བའི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་མི་འབྱུང་བ་དེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་བའི་རྒྱ་ཆོན་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བར་ཐལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱི་བ་དེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྤྱི་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གཞན་སྤྱིའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྤྱི་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཀྱང་། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཏ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་འཐུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཞན་ཅམ་ལ་དུས་མཉམ་ཡིན་མི་

དགོས་ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་དང་། རོ་བོ་ཐ་དད་ཅམ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་དོན་
གཞན་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་དག་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཅོད་སྤོང་གི་སྐབས་སྟེ། སྤར་
བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེ་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་བྱེད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷགས་འདིར་སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དང་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། །ཐལ་འགྱུར་མཐའ་དག་ལ་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་
གཉིས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པས་འཕངས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུག་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་སྐོན་ནས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་
རྒྱུན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུག་དོན་པ་རོལ་པོ་གངས་ཅན་གྱི་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རང་གི་ཁས་སྤངས་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་པ་དང་པོའི་དོན་དང་། བརྒྱུག་
དོན་ཁས་ལེན་འདོད་ནས་འཕངས་པ་མིན་ཞིང་། ལེན་འདོད་མེད་ཀྱང་འཕངས་པ་ཅམ་གྱི་ཁས་
ལེན་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྲོ་བས། །ཞེས་སོགས་འབྲེལ་པ་
གཉིས་པའི་དོན་དང་། བརྒྱུག་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དགོས་མེད་མིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་བདག་
སྐྱེ་ཁས་སྤངས་པ་འགོག་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ། ཐལ་བ་སྐབས་པ་ནི། །ཞེས་
སོགས་འབྲེལ་པ་གསུམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་ས་བོན་གཞན་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ཐུག་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་པོ།

དབུ་མ་བདེན་གཉིས།

༥ དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྩལ་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀྱང་ལྟོ་བ་བདེན་པ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་བས་སྣང་བ་ཙམ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འགལ་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ལྟོ་བ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱང་ལྟོ་བ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྟོ་བ་བདེན་གཉིས་ལྟོ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་རང་གི་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟོ་བ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་ཚུལ། འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལྟོ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་ལུགས་གཏན་ནས་མེད་པའམ། ཡང་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་སོགས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་

རིགས་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མེད་ནས་གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། འཇོ་བ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བེན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྤྱོད་ལུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན། དེའི་དོན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟེགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། མ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དེའི་དོན་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་མ་སྟངས་པའི་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་མ་སྟངས་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྟོའི་ལུལ་དུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་རྙེད་དོན། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད།

ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཚད་མའི་རྣམས་དོན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་མཐའ་
 བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་སོ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོས་པར། བདག་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའམ།
 གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེའམ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་སྙམ་དུ་དཔྱད་པ་ནས་ལྷ་གྲུའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་
 དཔྱད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཅམ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་མ་ཉོགས་པས་དེ་ལྷ་གྲུའི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། རྗེས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བར་སྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལྷ་གྲུ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། སྟོས་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བལས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 ཞིབ་ཆ་འདོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་
 བ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་གཞི་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གསུམ་གནས་ལུགས་
 མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། དེ་རང་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 དོན་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཆོན་
 ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་སྟེང་དུ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་སྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
 པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་སྟོས་
 པ་སོ་སོར་བསྒྲན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། སྤར་ལས་ལེགས་ཀྱང་། ཆོག་ལ་ཅུང་ཟད་འཁྲི་ན། མཆོན་ཉིད་སྤར་
 མ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་
 བ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྣམས་དོན་གང་

ཞིག་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བསྐྱབས་ཐེན། ཕྱི་མ་འབྲུབ་ཅིང་། ཁོ་རང་ལ་བྱར་འགོག་སྤང་དུ་འཁོར་གསུམ་ཡོད་དེ། བ་སྟོད་དཔྱད་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་དོན་ལ་བ་སྟོད་དཔྱད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གྱི་བྱབ་པ་ཁས་བྲལ་མཁོན་ཉིད་ཕྱི་མ་ཞིབ་ཆ་བསྟན་ནས་འཛིག་ན། སྤར་བཞིན་ཆོས་དེ་མ་ལ་བསྐྱོར་ནས། འོན། བུམ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བུམ་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པར་ཐལ། བུམ་བའི་གནས་ལུགས་བ་སྟོད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག་བ་སྟོད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་བ་སྟོད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། བྱར་དང་དཔེ་ཁོ་རང་གི་བ་སྟོད་དཔྱད་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་དོན་ལ་དེའི་བྱབ་པ་ཁས་བྲལ་བའི་སྤང་དུ་གཏོང་། མཆོན་བྱ་ལ་ཁྱོད་འཆད་པ་ལ་ནི་ཡོད་ཁྱབ། མེད་བྱབ་གྱི་བྱབ་པའི་སྤང་དུ་གཏོང་། འདི་དག་ནི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་མཁོ་བ་ཅམ་མོ། །

མཆོན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟལ་ལན་བྱེད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། བུམ་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱབ་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་གྱི་མཁུན་ཚུལ་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི། ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟེན་པ་དང་། ལུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་ཉིད་དོན་དུ་ཐལ། མཐར་
 ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་མེས་དཔག་གི་ཉིད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་དེ་འབྲུལ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མའི་ཉིད་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་ཆོག་གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་
 ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། རི་ལྟ་བུ་ཉགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཉིད་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

གཞན་ཡང་། ལུགས་དང་པོ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་
 མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ངེས་པའི་རྟོག་པས་རང་གི་དགག་བྱ་བ་གསལ་བྱུང་དུ་ཆོས་
 གཞན་བདེན་འདྲིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དངོས་སུ་འཕངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འདྲིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་མེས་དཔག་གིས་དེ་
 ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་
 གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཉགས་གསལ་སྤྱོད།

ཁ་ཅིག་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་དངོས་ཀྱི་ཉིད་དོན། དོན་དམ་བདེན་
 པའི་མཆོན་ཉིད། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་དངོས་ཀྱི་ཉིད་དོན། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་
 བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་མེས་དཔག་གི་དངོས་གཞལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་སྟོབས་
 གྱིས་འཕྲེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་སྤྲང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན་སྤྱོད།

ཁ་ཅིག་རང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཛོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་སྤྲང་བའི་སྟོན་ནས་

རྟོགས་བྱ་གང་ཞིག་ སྐྱབ་པའི་ནུས་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
 རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པར་བྱ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། འཕགས་
 པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ལྟ་ལྟོས་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུན་
 པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་མ་རྒྱབ་པར་བྱད། འདོད་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སྟོབ་
 པ་འཕགས་པ་དེ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
 མི་རུས་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡང་དག་
 ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་བྱད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་
 ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་ལ་འཁྲལ་མ་འཁྲལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགོས།
 བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོ་ཀུན་
 རྫོབ་པ་བདེན་འདྲིན་ཀྱི་དོར་བདེན་པ་ཡང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་

ཐལ། ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་མཚུངས་འཁོར་
གསུམ། མཆན་གཞི་ལ་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་སོགས་
འཛིན་ན་མཆན་མཆོན་ངེས་དཀའ་སྤྱི་སྟོན་འགྲོ་ངེས་པས་འཛིན་པ་འགོག།

རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་མཛད་ཀྱང་། ལུགས་འདིའི་
གཞུང་དང་རྗེའི་དགོངས་པ་གང་དང་ཡང་མི་མ་ཐུན་པས་མི་འཐད། དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པ་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་
ཉིད་སྒྲ་སྟོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འབྱུང་བ་རང་ལུགས་
ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་སྤང་
བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་བྱལ། དེ་ཡིན་ན་རྩུབ་པ་ཡིན་པས་བྱལ། དེ་ཡིན་ན་སྤྱོ་བ་ཡིན་པས་བྱལ། དེ་
ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་པས་བྱལ།

བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ལས་འབྲས་ཆོས་ཅན། རྩུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
མ་བྱལ། འོ་ན། མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འོངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་
ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤོ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་
ཁྱར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་ལྟོག་ཁྱར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བདེན་ན་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་ན་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དགོ་བ་ལས་རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། བདེན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་
བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོན་རེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་
ལྷོ་ཆོས་ཅན། ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་
ཚུལ་མཐུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷོ་ལ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
ཡང་མ་བྱལ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལྷང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷོ་ལ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་ལྷང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དངོས་
སྤྱོད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟེན་ཆེན་སོགས་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གཞི་དེ་
བརྟུན་པར་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ཡིན་ན་རྟུན་
བ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་ ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
ལོག་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྤྱོད་ཐུན་ལྷང་ན། དེ་ཞིག་མ་བྱལ། ལོག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ཡིན་ན།
ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོག་པ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན།
ལོག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ལོག་
ཤེས་སྤྱོད་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་སྒྲ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་

གཟུགས་བརྟན་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གིས་ལོག་པ་དང་། རྩལ་པར་རྟོགས་ཀྱས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འདོད་ན། དེ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་
 རྩལ་པར་རྟོགས་ན་རྩལ་པར་རྟོགས་པས་བྲལ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས། ཟེར་ན། སྟོང་སྤུན་
 ཆེན་མོའི་གསུང་རིགས་ལྟར་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་ཡང་རིགས་
 པ་འདི་ཙམ་མ་གཏོགས་བཟང་བར་རང་མ་མཐོང་ཞིང་། རྟེན་ཆེན་གྱིས་ཤུགས་གྱིས་སྟོན་པ་སྤང་
 བས། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་འདོད་པར་བྱའོ།

ཁ་ཅིག དེ་མེད་པ་རྟེན་ཆེན་གྱིས་གཤ་ཉེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་བཞེད་པས། ཞེས་
 སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་ཉེ་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྤྱད་
 པའི་ཆད་མས་འབྱུང་ཤེས་སུ་མི་རྟོགས་པས་བྲལ་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་གྱིས་ལུང་དེས་ལོག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཇིན་པའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྤྲ།

ཁ་ཅིག འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་།
 ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྲུག།

ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དེའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ།

ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡང་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག་ འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱད་བཞིན་ཡང་དག་དང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལོག་པར་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། བྱད་བཞིན་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡང་དག་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱད་བཞིན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་འདྲའི་སློ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་། ལོག་ཤེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་རང་ག་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱད་བཞིན་སློ་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་པར་སོང་བའི་སློ་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སློ་གང་གི་ངོར་ལོག་པར་སོང་བའི་སློ་ཡིན་ན་སློ་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པས་ཁྲབ། དེ་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱུ་བའི་སློ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འབྲུག།

གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་རང་ག་བས་སྤྱི་གཙོ་བོ་ལོག་པར་རྟོགས་ཀྱས་

པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གློ་ལྷན་སྤྱི་རང་ག་བས་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་
པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་གློ་སྤྱར་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དོར་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གློ་ཡིན་ན་གློ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཟེར་ན། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རང་གི་དོར་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པའི་གློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འཕལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱས་སྤྱད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན།
འཛིག་ཉེན་རང་ག་བའི་དོར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐས་སྤྱད་
པའི་དབང་གིས་སྤྱི་གྲུ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དངོས་སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འཛིག་ཉེན་རང་ག་བས་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་བའི་ལོག་ཤེས་
སྤྱོད་གས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བདེན་འདྲིན་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རང་
འགྲེལ་ལས། དེ་ཞིག་སྤིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་
དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་བཙམ་པ་གཉིས་
དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འཛོག་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱིས་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདྲུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བའི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་
པ་རྣམས་ལ་བཙམ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་འཛོག་བྱེད་གྱི་གློ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤང་

བ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ནས་ས་བཅའི་མཉམ་གཞག་གི་བར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྩེ་གསལ་རྩེ་གསལ་དུ་འགོ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རྩེ་ས་སུ་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུལ་ལམ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ནན་ཏན་དང་བཅས་ཏེ་འགོ་ག་དགོས་པ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་དག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་དེ་འབྲུལ་རྒྱ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཉག་ཁས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འབྲུལ་རྒྱ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲུང་ལུས་བེམ་ཆོས་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བེམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇལ་བའི་ཕྱིར། ཉག་ཁས་ཁས།

གཞན་ཡང་། མེས་བཙུ་སྤྲེག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་གྲུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྦྱ་མེད་དང་། སྦྱ་མེད་ཀྱི་དོན་ཚུགས་སྦྱབ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐལ་འབྲུང་དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཉོག་ཁས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞག་པའི་ཕྱིར། ཉག་ཁས་ཁས། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ལོ། །ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ནས་ས་བཅའི་བར་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་བར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཤས་རྩེ་རྒྱུང་རྩེ་རྒྱུང་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ཁས་ཁས། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། མཉམ་གཞག་དེ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཉག་ཁས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རྩེ་ས་སུ་མི་མ་ཐུན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྟའི་སྤང་བ་ནན་གྱིས་སྒྲོམ་དགོས་པ་གང་ཞིག་འབྲས་བུས་

སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་བཤེན་པ་ཆོས་ཅན། ཚུགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་རིམ་པར་སོང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཇི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟོབས་བཅུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་སྟོབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བཅེ་བ་སྟོང་ཇི་ཆོས་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པ་ཆད་མས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྟོབས་ཏགས་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་ཆད་མར་ཉིག་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འགྲེལ་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ལ་འཁྲལ་བའི་ཕྱིར། འཁྲལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཞན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡང་ཆད་མ་གཞན་ཉིད་དུ་ཐ་སྟོང་བཏགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པའི་དོན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟུགས་ལ་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟེན་ཆེན་ལས།

གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་པས་
བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛོག་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་
ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་
ནས་འཛོག་དགོས་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་པའི་
ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དེས་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། ཀུན་རྫོབ་ནི་
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་
ན། དེས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་ན་དེས་དེ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པ་འབྱུང་།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལན་དེ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་
པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་ལན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རང་ལུགས་གང་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་བརྗེད་བ་ཞིག་སྤང་བས་དཀའ་ནའང་། གློ་ལ་ཤར་
ཆོད་བཤད་ན། ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་མི་བྱེད་པ་བདེན་མོད། མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཛོག་
ཅེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྤར་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་

བརྟན་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་དང་། བྱད་བཞིན་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དོན་མ་སྤྱོད་
 ཏུ་འཛིག་ཏེན་རང་ག་བས་ཀྱང་འཛིག་པ་བཞིན་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 གྱི་སྤར་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ལོག་པར་འཛིག་ན་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལོག་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་ཏོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་
 དིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་སྐྱད་ནས་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བ་འབྱུང་
 སྤང་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མ་ཅམ་གྱིས་ངེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཏེན་དང་མ་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལུང་དེས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེས་ལྷགས་
 ལ་དེ་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། དེར་ཐལ། དེས་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྐྱད་པའི་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་
 བ་ལ་འབྱུང་བར་ཏོགས་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་འདྲའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འཛིག་ཏེན་ཤེས་ངོ་
 ཅམ་ཏུ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ལྷགས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པ་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་འབྱུང་བར་ཏོགས་རུས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདིར་བཤད་པའི་འཛིག་ཏེན་པ་དང་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་དོན་གཅིག་ འདིར་བཤད་པའི་
 འཕགས་པའམ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་དང་འཕགས་པ་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་
 མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་གཟུགས་
 ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་འཛིག་ཏེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཏྲགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་

ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བཤད་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་ལམ་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་མ་ཐག་གི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དེའི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་པར་མི་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་འདིར་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་ལ་དེ་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་བཤད་པའི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གང་ཟག་གྲུབ་མཐས་སྟོ་སྒྱུར་མ་སྒྱུར་གྱི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཚོས་ཅན། འདིར་བཤད་པའི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐས་སྟོ་སྒྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ཚོས་ཅན། གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་སྒྱུར་བར་ཐལ། འདིར་བཤད་པའི་འཛིག་རྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གསལ་སྒྲ།

གཞན་ཡང་། གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྒྱུར་པའི་བྱིས་པ་རྩུང་དུའི་ངོར་བྱད་བཞིན་ཡང་དག་དང་། དེའི་ངོར་གཟུགས་བརྟན་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེའི་ངོར་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བྱད་བཞིན་མ་

ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཡིན་ན། འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་སྤྲད་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱང་བེད་ན། ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་བརྟེན་གྱི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་བྱང་
བཞིན་འཇིན་པའི་དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུལ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་
ཅན་གྱིས་སྤྱོད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་འཇིན་ལྟན་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གང་རུང་ལ་ཡོད་
པས་མ་བྱང་བེད་ན། དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་བེད་ཐལ། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་སྤྲད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ལ་ཡོད་པས་བྱང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། དེ་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པས་བྱང་བེད་ཐལ། འཁྲུལ་གྱི་
འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་སྤྲད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཡང་ལོག་གང་རུང་ལ་ཡོད་པས་བྱང་བེད་ན། ལྷ་གྲུ་
བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་
གང་ཟག་གི་ངོར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་སོ། །སྤྱི་རྟགས་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ།
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་
སོ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་ཤིང་དེ་རྣམས་འཇིན་པའི་སྤྱོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་
པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྟགས་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན་སྤྱོད།

ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ། མེད་པས་བྱང་བེད་ན། བྱང་བཞིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་གི་གང་ཟག་གི་ངོར་དེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་བྱད་
བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱང་
བའི་ཀན་པོ་བདེ་བྱང་གི་ངོར་དེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་བྱད་བཞིན་མ་ཡིན་
པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ། འཇིག་རྟེན་
པའི་སློ་ལྷན་སྦྲེས་རང་ག་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ངོན་ཡིན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་
པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ངོན་
དུ་ཁས་སྤངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་ནི་རིགས་པ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་ལས་
འདས་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ན། དེའི་ངོན་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བྱེད་པའི་སློ་ལྷན་སྦྲེས་རང་ག་བདེ་སློ་ངོན་མ་ཐུན་ཡིན་ནམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་དག་ལས་གང་
ཡིན། སློ་ངོན་མ་ཐུན་ཡིན་ན། བྱད་བཞིན་དེ་ཡང་དག་དང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་
ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་སློ་ལྷན་སྦྲེས་རང་ག་བདེ་སློ་ངོན་མ་ཐུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ལོག་པར་བརྒྱང་བའི་ངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲ།

རང་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་མེད་པས་
ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་
གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། སྤྱི་ངོན་དང་བཅས་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཤེས་བྱ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྤྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་
པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཇིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་

ཏེ། གཞི་ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པར་སྒྲོས་ཚུར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན། གཞི་ཤེས་བྱ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས། གཞི་ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པ་སྒྲོས་ཡོངས་དཔྱད་དུ་བྱལ་བ་ན་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། ཁྱོད་གང་གིས་རྫོང་པའི་ཆད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མར་སོང་བ། ཁྱོད་ཀྱང་རྫོང་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཁྱོད་གང་གིས་རྫོང་པའི་ཆད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད།

ཀྱང་རྫོང་པའི་བདེན་པ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱལ་མ་བྱལ་དང་། བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པས། རང་ལུགས་ལ་ཀྱང་རྫོང་པ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བྱེད་དེ། འཕྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱས་མ་སྦྲད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་དང་། འཕྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱས་བསྦྲད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྤྱེས་རང་ག་བ་དེ་ཡང་། བྱད་བཞིན་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ལ་མཆོན་ན་བྱད་བཞིན་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་བྱད་བཞིན་དུ་བྱལ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྤྱེས་དང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་མ་བྱལ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྤྱེས་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་དོན་གཉིས་མ་ལོག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སྒྲོ་ཕྱགས་སུ་བྱས་ནས་བྱད་བཞིན་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་། དེས་ཀྱང་ནས་བསྦྲངས་ནས་བྱད་བཞིན་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་

དོན་ཕྱི་མ་ལ་བསམས་ནས་འཛིག་ཏེན་རང་ག་བའི་ཤུན་པོ་བརྒྱུད་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་། ལོག་པར་འཛིན་ཚུལ་རགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤང་ཚུལ་དང་
གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་དེ། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་ཚུལ་
རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་མ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྤོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། སྤོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་དེ་བསྟུ་
ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་སྤོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་
པའི་སྤོང་པ་ཉིད་དང་བཞིར་འདྲ། དེ་ཡང་བསྟུ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་པ་དང་ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་སྤོང་པ་གཉིས་སུ་འདྲ། སྤོང་བརྒྱུད་རིགས་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། དུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་
དང་། དུལ་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད། དུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་དངོས་ནི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་རྗེས་
མཐུན་པ་ནི་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་ཉོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡིན། དུལ་དོན་དམ་པ་
དངོས་ནི་སྟུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་སྟུ་གུ་བདེན་སྤོང་
གི་ཆོགས་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་
དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྟུ་གུ་དང་སྟུ་
གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། སྟུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་
བ་སོགས་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་གཏན་མེད་
གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུ་གུ་དང་སྟུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་
མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་སྟུ་གུ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟུ་གུ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་སོགས་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་

རིགས་པ་བཞིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་ལ། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱོད་འཇུག་གཞི་ཡིན་
པས་མ་ཁྲབ་ཟེར་ན། དེ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་གཞི་ཡིན་ན་བདེན་འཇིན་
ཡིན་པས་ཁྲབ། བདེན་འཇིན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་འཇུག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
འཇུག་གཞི་ལ་བཤད་གཞིས་མ་ཁྲབ་སྟེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
དེའི་སྤྱོད་འཇུག་གཞི་ཡིན་ཀྱང་བཤད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདེན་
འཇིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་ན་སྤྱོད་འཇུག་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་སྟེ།
སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྤྱོད་འཇུག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་གྱི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་།
དོན་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དོན་དམ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་གཞི་ཡིན་ན་འཇུག་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་དེ་སྤྱོད་དམ་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟིགས་
ངོར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེའི་སྤྱོད་བཤད་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱོད་འཇུག་གཞི་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་
སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་དེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྟོག་ཡིན་
ཞིང་དོན་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དམ་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་བདེན་པ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས།

དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་
ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་
དམ་པའི་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་མི་སྤྱེ་བར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་དཔྱད་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྲལ་ཟེར། བྲལ་སྟེ། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཞིག་
དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ།

ཁོ་ན་རེ། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འོ་ན། དེ་གནས་ལུགས་འཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་
པ་ཙམ་གྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བར་ཐལ། མ་བྲལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་
ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མདོ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པའི་
གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་འཆོལ་བར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་
ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་ཐལ། ལམ་འཆོལ་ལམ་ཞུགས་ལམ་ཆེན་
ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་བྱལ་བམ་མ་བྱལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་
གཉིས་སྒྲུང་མ་བྱལ་བར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་
བཅས་པའི་སྒྲོན་ས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོན་ས་དོན་དམ་

བདེན་པ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེས་དེ་གཉིས་སྣང་བྱུང་པའི་སྒོ་ནས་ཉོགས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་དོར་གཉིས་སྣང་བྱུང་ནས་དེ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་དོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྣང་སྤྱོད་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་
 པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྟུང་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཐུན་གཉིས་སྣང་བཅས་བྱུང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་བྱུང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་ཏེ་བདེན་གཉིས་
 ཉོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་སྣང་
 ཡོད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཉིས་སྣང་བྱུང་པ་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག་སྤྱིར་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་དེ་དེ་མེད་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷག་མ་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོའི་སྐབས་སུ་འཆད།

ཁ་ཅིག་བདེན་འདྲིན་ལྟར་སྤྱེས་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་པར་
 བྱུང་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོག་པ་གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དང་པོ་དེར་ཐལ། བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རྟེན་ཆེན་གྱི་གསུང་རིགས་དང་འགལ།

གཞན་ཡང་། དེ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་དོན་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་
 མཐུན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་།

ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཀན་པོ་བདུ་བྱ་གི་ཐུགས་ལ་
 དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདི་པའི་ཐུགས་ལ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འདྲིན་ཚུལ་དེ་དང་འདི་དོན་མི་མཐུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིག་རྟེན་

ལ་གྲགས་པའི་སོང་ཞིག་འདུག་ཅིག་སོགས་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད་པ་གཉིས་
ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་མེད་མི་མཆུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཛིན་རྟེན་རང་ག་བས་བྱད་བཞིན་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་འབྲའི་ཐ་སྙད་
བྱེད་པ་དེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོའི་བསམ་དོན་མ་ལོག་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། འོ་
ན། འཛིན་རྟེན་རང་ག་བས་ཚུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབབ་པ་ལ་བསམ་ནས་ཚུ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་དང་། དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་
བསམ་དོན་མ་ལོག་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། འཛིན་རྟེན་རང་ག་བས་ས་དགར་ལོ་
དང་། ས་གྲུ་གསུམ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་འབྲའི་ཐ་སྙད་སོགས་ལ་ཡང་སྦྲར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་རྒྱག་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་
ཆད་མས་འཛིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་
འབྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་རྒྱག་དང་། དེ་ལས་རྫོགས་པའི་ཤེས་པ་རྒྱག་དང་།
ཤེས་པ་སྤྲུལ་རྒྱག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་རྒྱག་དང་། སྤྲུལ་རྒྱག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་རྒྱག་སྟེ།
ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱག་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱག་ཡང་
དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིན་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་
དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་གི་ ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ།
དེའི་དོན་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱག་འཛིན་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པར་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
དང་། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱག་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་
ཅིང་། དེ་ཡང་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འཛིན་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ལོག་
པར་འཛིན་ཀྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་
 ཏུ་འཛིག་ཅེས་པར་གོ་ནས། རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་མེད་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་
 ལུགས་ལ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་མི་མཐུན་གསུང་བ་ཡང་ཁེགས་སོ། །

གལ་ཏེ་ལམ་རིམ་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་ན། ལམ་རིམ་ཉིད་དང་འགལ་ཏེ། རོས་དེ་ཁ་རང་
 གི་གོང་དུ། ལུགས་འདི་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་གང་སྤང་
 བ་ཐམས་ཅད། ཤེས་པ་དེ་མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་སྤང་བར་བཞེད་པས། ཀྱང་རྫོང་པའི་དོན་ལ་
 ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། སྤང་བྱངས་པའི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་
 ནས། འཕགས་པའི་གཞིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་པས།
 དབུ་མ་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དང་སྡོ་སོགས་སྤང་
 བ་གཉིས་ལ་སྤང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གཞོད་པ་མེད་
 པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་འབྲེན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་མ་བསྟན་
 པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་པོ་རྣམས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འཛིག་པ་འཛིག་ཏེན་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཡིན་གྱིས་འཕགས་པའམ་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང། བྱད་བཞེན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་བྱད་བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དང། སོ་སྤྱིའི་རྒྱད་ཀྱི་སྡོ་པོ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བའི་སྡོ་པོ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅན་མ་
 གཏོགས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་པར་གསུངས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་
 འཁྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོང་གཞི་

ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བརྩུག་ཏུ་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོན་དམ་བདེན་
 ས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་མཆོག་དམན་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ལ་དབྱེད་པ།

༥ གཉི་ཐུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སྟེ། ཅ་འགྲེལ་གྱི་
 གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ། འཕྲོས་དོན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག
 བྱམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྱམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། བྱམ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་བས་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ། བྱམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བས་
 ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱམ་པ་བཞག་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བདེན་
 འཛིན་དེ་བྱམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བས་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག་སྒྲ་བས་
 ལྟོས་ཀྱི་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཞག་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བྱམ་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་དོར་བདེན་
 པར་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ།

དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
འབྲེལ་ལས། གང་ཟག་དེ་གསུམ་གྱི་རྩོམ་བཅས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་པར་མངོན་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་བསམས་ནས། ཁ་ཅིག ཉན་རང་དབང་བཅོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དེ་གསུམ་གྱི་རྩོམ་གཟུགས་སོགས་
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྫོག་གི་རྩོམ་གཟུགས་སོགས་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སོང་བའི་རྫོག་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྫོག་དེའི་རྩོམ་གཟུགས་སོགས་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྩོམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྩོམ་རྩོན་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྩོམ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་།

ཁ་ཅིག གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། མེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པ་གང་ཞིག རོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་
ཁས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དེ་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་བདེན་པར་མེད་དགོས་པར་ཐལ། རྟོན་འབྲེལ་
ཡིན་ན་བདེན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་

ཇོ་བོ་ཏུ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཐལ། གུན་ཇོ་བོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གཟུགས་གུན་ཇོ་བོ་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
དེར་ཐལ། གུན་ཇོ་བོ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་གུན་ཇོ་བོ་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གུན་ཇོ་བོ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཚས་ཉིད་
ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། གུན་ཇོ་བོ་ཏུ་ཡོད་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གུན་ཇོ་བོ་ཏུ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་གུན་ཇོ་བོ་གྱི་བདེན་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གུན་ཇོ་བོ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གུན་ཇོ་བོ་ཏུ་
བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན། བད་བྱང་གི་སྐྱེས་
བྱའི་ངོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་ཡིན་པ་གུན་ཇོ་བོ་ཏུ་ཡང་རྟན་པས་དེའི་ངོར་
དེ་གུན་ཇོ་བོ་ཏུ་ཡང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འཕགས་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ངོར་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་བྱས་པ་ལ།
ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་སྤང་ངོར་
བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་བདེན་སྤང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་
ལངས་མ་ཐག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོར་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྤང་ངོར་
གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། སོ་སྐྱེའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ངོར་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
ཐལ། དེ་ལ་དེ་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེས་གཟུགས་བདེན་པར་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་སྤང་བའི་བད་བྱང་གི་སྐྱེས་བྱའི་

ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་མི་བདེན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་ནས་དེ་རྩན་
པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་གང་ཟག་དེའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་ཡང་མི་བདེན་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་བདེན་
འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་དེ་མི་བདེན་པར་ཐལ། དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་མ་
སྤངས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྤང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་ངོར། དོན་དམ་
བདེན་པ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ལ་བདེན་པར་བྱས་པ་ལ་བྱེད་དམ། སྤང་ཚུལ་དང་
གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པ་ལ་དེར་བྱས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འབྲེལ་ཤེས་ངོར་བདེན་པས་
ཁྲབ་པ་ལ་ཟེར་ན་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས། བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་
ཅི་མ་ལ་བྱེད་ན་བདེན་འཛིན་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཕྱི་
མ་ལྟར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲེལ་ཤེས་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་
པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་
སྟོང་ཉིད་དུ་སྤང་བས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན། བདེན་འཛིན་ལ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
མི་སྤང་བས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རང་འབྲེལ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཛོག་པ་ནི།
ཚོ་ངོ་ཅི་མ་དུ་བདེན་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཞག་ བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ནི་ཚོ་

དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པར་བཞག། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་
ཡང་ལོག་གཉིས་ལས་དེ་ལོག་པ་རྣམས་ནི་བདེ་བྱང་གི་སྐྱེས་བུའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་ཚུལ་
མི་མ་སྟུན་པར་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩུན་པས་དེའི་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པར་མི་འཛིག་
ཀྱང་། དེ་བདེན་འཛིན་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛིག།

གུན་རྫོབ་ཕྱི་མ་ནི། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་གུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པར་འཛིག། ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་མི་སྒྲུབ་པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་འཛིག་ གུན་རྫོབ་གཉིས་པོ་ཡང་སྟོ་གུན་རྫོབ་པ་
གང་གི་པོར་མི་བདེན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཛིག་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

པོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་པོར་གཟུགས་སོགས་གུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་
ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་གསུམ་གྱི་པོར་གུན་རྫོབ་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སོབ་སྤར་
བཅས་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སོབ་ལ་གནས་པའི་
འཕགས་པའི་ཤེས་པ་པོར་གུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་གུན་རྫོབ་སྤར་མེད་ལ་གནས་པའི་
ཤེས་པ་པོར་གུན་རྫོབ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
སྟོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དེ་འདྲའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛིག་མི་བྱུང་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་
སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གོང་ལོག་བརྒྱུད་ཞིང་། རང་སྟོ་གོས་ཀྱི་འཇུག་
པ་རྩེདས་པས་སྤར་བཤད་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་པོར་གཟུགས་སོགས་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་
མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་བརྟན་སྤྱོད་སོགས་གུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་
མ་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ལ་འཕགས་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་

འཛིན་སྤངས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གིན་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་བརྒྱུག་ཉེ་སྤྲུལ་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་
 པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་འགལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བུམ་
 པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ཅམ་དུ་བདེན་བྱུང་
 ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བདེན་པར་མ་བྱུང་པར་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པ་ཆེས་གིན་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུག་ཉེ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར།

བྱི་མ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་དེ། བདེན་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་གསུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་
 ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསུགས་སོགས་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཤའ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་སྤང་བཤའ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། རེ་ཤིག་སྤྱིང་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གསུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པར་བཞག་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱུང་།
 ཉགས་གསལ་ཁས།

ཁ་ཅིག་ སོ་སྤྱིའི་བུམ་སོགས་བདེན་བྱུང་ཏུ་བརྩེད་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འཛིན་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གསུགས་སོགས་རྣམས་སོ་སྤྱིའི་ཀུན་
 རྫོབ་དང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་ངོར་དོན་དམ་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སོ་སྤྱིའི་བདེན་འཛིན་གྱི་

ཞེན་ཡུལ་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཟིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དོན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 སོ་སྤྱེ་ལ་སྤྲང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྤྲང་ཚུལ་གནས་
 ཚུལ་མཐུན་པའི་བདེན་པ་ལ་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ། སོ་སྤྱེ་འོར་སྤྱོད་པས་ཀྱན་རྫོབ། འཕགས་པའི་དོར་
 མི་སྤྱོད་པས་དོན་དམ་ཏུ་འཛོགས་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་ཏུ་བྱེད་
 དམ། བྱལ་མཐའ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སོ་སྤྱེ་པལ་ཆེར་གྱི་དོར་བདེན་གྲུབ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོར་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡང་མེད། རྗེས་སོ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་དོར་རྒྱན་པ་ཡིན་
 པས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གོ་བསྐྱོད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་མཐའ་འཛིན་ན་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
 གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོར་གཟུགས་སོགས་རྣམས་སྤྲང་ཚུལ་དང་
 གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་སྒྲ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་
 མཐུན་གྱི་སྦྱོན་གཏོང་། སོ་སྤྱེ་འོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་ན་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ་སྒོ་
 གང་གི་དོར་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་དེའི་དོར་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན། གཞི་གཅིག་ཉིད་སོ་སྤྱེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་འཕགས་པ་ལ་དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འབྲེལ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་
 གོ་རིམས་ལས་བསྐྱོད་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཆོས་ཅན། མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་
 སུམ། རང་ཉིད་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤེ། དེ་རང་ཉིད་ལ་མདོན་སུམ་ཡིན་ན་
 རང་ཉིད་མདོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། ཉགས་འབྲུད།

རང་ལུགས། གཞུང་དང་པོའི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཉི་ལྷག་
 བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ཅམ་དུ་བདེན་པར་བྱུང་ཀྱང་དོན་ལ་བདེན་པར་མ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་གཉིས་པའི་དོན། གཟུགས་སོགས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་མ་
 ཁྱོད་པའི་སོ་སྒྲུའི་ངོར་བདེན་པར་བྱུང་ནས་སོ་སྒྲུ་རྣམས་སྒྲུ་བར་བྱེད་ཀྱང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པར་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་ཀུན་
 རྫོབ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒར་བཤད་པའི་རྗེས་ཐོབ་
 སྒྲུང་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་དང་། མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་གཟུམ་པའི་དོན་ནི། སོ་སྒྲུའི་ངོར་བདེན་པར་བྱུང་ཀྱང་འཕགས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བྱུང་པ་རྣམས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་དེ་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཛོག་ཅིང་།
 འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གྱི་དོན་དམ་ནི་གཏན་དུ་བའི་རྟེན་དོན་གྱི་དོན་དམ་མ་
 ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གྱི་དོན་དམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཏན་དུ་བའི་རྟེན་དོན་གྱི་དོན་
 དམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཉག་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའོ།

སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མིན་པ།

༥ གཉིས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་གཟུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤང་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པས་བྱུང་བེད་ན། ངན་འགྲོའི་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་བྲངས་ནས་
 སྐྱེས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས། འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས། ཆོས་
 དང་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་
 ཅ། རང་རྒྱ་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་རང་གི་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཐལ། རང་རྒྱ་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བསྐྱབ་ཟེན། གསལ་བ་ཁས།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པ་ཀུན་བཟགས་
 གྱིས་བྱུང་ཟེར་ན། ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་དུ་
 ལྟ་བ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམས་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་
 འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་དོན་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་
 པ་ཀུན་བཟགས་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་

སྒྲིབ་ལ་དེ་འདྲིའི་འཛིན་སྣངས་མེད་པར་ངེས་ཀྱས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། གཉིས་སྣང་འབྱུང་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལ། གཟུགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བརྒྱད་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་གཉིས་སྣང་འབྱུང་པའི་བག་ཆགས་འཛིག་བག་ཆགས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐལ་བ་སྤྲ་བྱི་གཉིས་ཀ་འདོད་ན་སྒྲ།

ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤྲ་མོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་མ་སྤངས་པར་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་མི་ཀྱས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སྒྲ།

ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྲབ། ཟེར་ན། བྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱི་གཙོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ངེས་ཀྱས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པའི་དབང་

གིས་འཇུག་ཤེས་ཐུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་འདི་སྤང་བ་ལ་མ་འཁུལ་
བར་འཐད་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲུབ་མཐས་
བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་བ་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་ཐུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་མཚན་ཉིད་པ་དང་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་ལས། འཕྲུལ་གྱི་འཁུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཁུལ་
བར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་རང་ག་བས་རྟོགས་རུས་པ་སྤྱིར་བཏང་། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་
ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
དང་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་རྣམས་རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་ང་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱར་འཛིན་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ང་ཡི་
བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རགས་པའི་བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་དེས་འགྲོ།

ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་བདེན་འཛིན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
བར་མི་འདོད་ཟེར་ན། དེ་འདོད་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་བའི་གཞི་ཅ་མཐར་ཐུག་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་བདེན་འཛིན་

ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟར་ཅ་བ་མི་བརྟན་པར་མཐོང་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་འཛིན་ལྟས་བྱས་ཟེར་ན། ལྟས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྟས་བྱིན་
གྱི་རྒྱད་ལ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་དམིགས་ནས་ང་ལོ་སྟམ་པའི་སློ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཛིན་ལྟ་
ཡིན་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་པས་བྱས་ཟེར་ན། ཆོག་སྦྱོན་ཅུང་ཟད་ཆགས་སོ།

ཁ་ཅིག་འཛིན་ལྟ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱས་བྱས་ཟེར་ན། འོ་ན། འོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་
རབ་ཡིན་པས་བྱས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་བཙུན་
འགྲུས་ཡིན་པས་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློག་གཅོད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
སྟོ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྟོ་བའི་
སེམས་པར་ཐལ། བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་སྟེ། བཙུན་གང་དགོ་ལ་སྟོ་བའོ། ཞེས་དང་།
བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་དགོ་ལ་འཇུག་ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློག་གཅོད་པ་དགོ་
བའི་དམིགས་པ་དང་། སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དགོ་ལས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་
དགོ་བཙུན་དགོ་ལས་སུ་ཐལ། མི་དགོ་བཙུན་དང་པོ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དགོ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཛིན་ལྟ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱས་བྱས་ཟེར་ན། རང་འགྲུལ་ལས། ང་དང་ང་ཡི་སྟམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། ཞེ་ན། དོན་ལ་བྱས་པ་འགལ་
བྱས་པོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྟམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། སྟམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ན། འཛིན་ལྟ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ།

༩ འོན། ང་དང་ང་ཡི་བ་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་ལྷ་བྱ་ཞེན། འདི་ལ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་གསུང་རིགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཚུད་པ་བྱུང་ཚུལ། དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་དང་གཉིས། དང་པོ་
ལ། གང་ལ་ཚུད་པའི་ཡུལ། གང་གིས་ཚུད་པའི་གང་ཟག། འི་ལྷར་ཚུད་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་ནི།

ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལས། ངར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷས་དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་
རྣམ་པ་ང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན། ང་ཡི་བར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷས་དམིགས་
པ་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་པའི་གསུང་
རིགས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་དང་། བདག་འཇིན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་ལ། འབྲུག་པར། བདག་
མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་སྤྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་
དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཉིད་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དང་
གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
འཇིན་གཉིས་དགག་བྱ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇོག་པ་དང་། ང་དང་ང་ཡི་བར་འཇིན་པའི་འཇིག་
ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར། ང་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན།
ངར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷ་དང་། སྤང་སོགས་རྣམས་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་ང་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བྱར་
འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན། ང་ཡི་བར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷར་བྱེད་པ་འཇིག་ལྷ་རགས་
པར་མཛད་ནས། བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཇོག་པར་དགག་གཞིའི་
སྒྲོ་ནས་འཇོག་པའི་ལུགས་ལ་ཚུད་དོ། །

གཉིས་པ། གང་ཟག་གང་གིས་ཚུད་པ་ནི། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དགག་བྱ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་

བྱང་པར་མེད་ཅིང་། འཛིག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཡང་སྤྱོད་མོང་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་གོ་ཤུག་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ཚིན་དོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཚིན་ཚུལ་ལ། བྱང་རང་རྣམས་ལུགས་འདིར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་གསལ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཟུང་བ་གང་ཞིག་ང་ཡི་བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་

པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཅ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཚིན་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་ལ། གཞན་ཀྱི་ལན་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་པས། ང་ཡི་བ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་མེད། ཟེར་ན། འོ་ན། ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མཆན་གཞིར་གྱུར་པའི་མིག་རྣ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་མ་སྤྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་རང་རྣམས་པ་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡང་ང་ཡི་བ་སྤྱིར་ཆོས་ཡིན་ཡང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འགལ་བའི་སྤྱོད་མེད་ཟེར་ན་ཡང་། དེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གང་ཟག་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱུང་པས་སྤྱིར་ཀྱི་སྤྱོད་སོན་གནས།

ཁོ་ན་ལ། དེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གང་ཟག་ལ་གང་ཟག་གིས་མ་བྱུང་ཟེར་ན། རང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལ་དེས་བྱུང་པར་ཐལ། དུལ་དུལ་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དུལ་ཅན་ཡིན་ན་དུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན་འབྱུང་དོ། །

ཡང་། ང་ཡི་བ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱང་མ་ཡིན། གང་ཟག་ཀྱང་མ་
ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན། བདག་མེད་སྤྲ་མོ་དེ་ལ་བསྟུན་གཉིས་སུ་མི་འདུ་བར་ཐལ། དགག་གཞི་ཚོས་
ཅན་རྣམས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་མི་འདུ་བ་གང་ཞིག་ འདིར་བདག་མེད་གཉིས་དགག་
གཞིའི་སློན་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་བའི་གཞུང་དང་འགལ།

གཞན་ཡང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་
མེད་བར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་། ང་ཡི་བ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཡིན་ཀྱང་། འདུག་པ་དང་། བཞི་
བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
གང་ཟག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་
དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་
ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་སྤྲ་མོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་སྤྲ་མོ་
ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
འདོད་ན། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ། རང་གི་
དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་
སྤྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྟོན་པའི་སློང་ངག་གིས་སྦྱེ་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་
ལྟ་ལྟ་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། འཛིན་ལྟ་ལྟ་

སྤྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་རང་གིས་སྤྲེས་བཤད་གོས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 ཁྱོད་རང་གིས་འདི་ལྟར་སྤྲོད་ཀྱི་གསུང་རིགས་རྣམས་སྤྲོད་པ་བཞག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་
 ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ངའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ལ་ཡང་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་རང་གིས་སྤྲེས་བར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངའི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཡང་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་རང་གིས་སྤྲེས་བར་ཐལ་ལོ།

རང་ལུགས་ནི། འདི་ལྟར་ཐད་ཀྱི་ཁྲིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་སྤངས་ནས་བདག་འཛིན་
 གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་སོར་བཞག་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ཚུད་པ་དེ་དག་མི་འཇུག་པའི་ལན་ཀྱང་འདེབས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་། འཛིག་ལྷ་གཉིས་སོ་དེ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་དམིགས་པར་འཛིག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ང་ཅམ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོར་མཚུངས་པ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷས་
 ང་ལ་དམིགས་ནས་ངར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་
 ལྷས་ང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མིག་ན་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བཞི་ང་དང་ང་ཡིར་སྤྲོད་པ་
 དེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྷར་བྱས་ན། ཕྱི་མའི་དམིགས་པ་ལ་གཙོ་པོ་གཉིས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་
 བྱའམ་བདག་གིར་འཛིན་རྒྱུའི་མིག་ན་སོགས་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་
 བར། བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདི་ནི་
 བདག་གི་འོ་སྤྲོད་ཏུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འབྲེལ་པའི་དོན་མིག་སོགས་བདག་གི་བར་སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། གསུང་རིགས་རང་ལ་འཕྲོ་ན། དེས་རང་གི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་

པར་ཐལ། དེས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག དེ་དང་མིག་སོགས་གཉིས་ཀ་ཚོས་དང་གང་
 ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཚོས་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་སྤྱིན་ལྷ་བྱའི་བདག་གི་
 བ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་དེའི་མིག་ན་ཟས་གོས་སོགས་སུ་དབྱེ་རིགས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་གྱི་གསུང་རིགས་དང་འགལ་ཞིང་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་སོར་
 བཞག་དེ་གཉིས་ཀ་མཛད་རིགས་པའི་བྱིར། གསུང་རིགས་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། རང་
 གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། འདིར་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དོན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ན་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཅོད་གཞི་སོན་གནས་ཤིང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་ཡང་དཀའ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་
 ཞེས་པས་ཀྱང་ཐོན་པའི་བྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པའི་བདག་
 འཛིན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། གཟུང་བར་རྟོག་པ་ནམ་པ་
 གཉིས། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། འཛིན་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་། དེའི་དོན་ལོངས་
 སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་བྱེད་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དུ་མཛད་ཅིང་། འཛིན་རྟོག་གོང་ལོག་གཉིས་ཀའི་
 སྐབས་སུ་དེའི་དམིགས་ལུལ་གང་ཟག་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོན་པེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་དག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྗེའི་དབྱ་མའི་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་
 ལས། འཛིན་ལྷ་བྱེ་མས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་པའི་གསུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཟེར་ན།
 དེ་ལྷ་བྱའི་ལས་དང་པོ་བའི་དཔྱོད་ལུགས་ཡིན་ཏེ། གསུང་རིགས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་ཅོད་པ་
 བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ཡང་དགོངས་པ་བརྟག་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཚོས་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་སྤྱི་བ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག གང་ཟག་

གི་སྐྱེ་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གང་ཟག་གི་སྐྱེ་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་ཟེར་
 ཡང་རིགས་པ་མཚུངས། མ་གྲུབ་ན། ཏྲགས་དེར་ཐལ། ཅ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་དོན་
 དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལྷ་གྲུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་འགའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་བྱང་པ་ཞིན་པའི་ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འགག་སོགས་བརྒྱད་ཐ་སྙད་དུ་འཐད།
 དོན་དམ་པར་མི་འཐད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ལྷ་གྲུའི་བྱང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་གྲུའི་
 སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྩོམ་པ་ལས་ཀྱི་ལྷ་གྲུའི་དཀར་པོ་ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་དོན་
 གིས། རྩོད་ངན་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་དར་དུས་འདིར། ཟེར་མེད་ལེགས་བཤད་དར་ཕྱིར་མཁས་
 རྣམས་ཀྱིས། དཔྱོད་སྤོང་དོན་སྤོང་གང་གནས་ལེགས་བརྟག་ནས། རྩོད་ངན་སེལ་ཞིང་ལེགས་
 བཤད་སྤེལ་བར་རིགས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

ཁ་ཅིག་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 གྱུར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་ཀྱན་ནས་སྒོར་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོའི་སེམས་ཀྱང་སྒྲིན་དུ་གཏོང་། མ་
 ཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་བྱུང་
 ཟེར་ན། འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཆགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་བྱུང་ཟེར་ན། འདོད་ཆགས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆགས་ཚོས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ། འདོད་
 ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤང་བ་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ལ་སྒྲུབ།

ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་གྱིས་དངོས་སུ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆགས་སྤང་གཉིས་པོ་དེས་
 བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འབྲལ་འདོད་དང་། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཞི་མ་
 བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསུམ་པོ་དེ་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་
 ན། གསུམ་པོ་རྩེས་མཚུངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ཆགས་སྤང་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་རྩེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩེས་ཡོད་དུ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་དང་གང་ཟག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བའི་རྟོག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་བདེན་འཛིན་གྱིས་དངོས་སུ་བྱངས་ནས་སྒྲིས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩེས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་འབྲའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 དག་ཀྱང་གཏི་ཐུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུག་པ་དང་མི་སྒྲུག་

པའི་བྱང་པར་སྒོ་བཏགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་
 ཚོས་ཅན་གྱིས་སྐྱབ། གཞི་གཅིག་ལ་སྒྲོས་པའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ལུན་གྱི་སྒོ་
 མེད་ཀྱང་སོ་སོ་ལ་སྒྲོས་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་མཐུན་གྱི་སྒོ་དང་། རང་ངོས་ནས་བྱུང་པའི་དེ་གཉིས་
 ཀའི་རྣམ་ལུན་གྱི་སྒོ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་དེ་མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱིབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ན། བྱུང་མཐས་སྒོ་མ་སྐྱར་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བྱུང་མཐས་སྒོ་སྐྱར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱིབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་
 སོ། །

ཁ་ཅིག་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ན། དེའི་བག་ཆགས་
 ལྟ་བུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལྟ་བུས་དེ་རང་གི་གོམས་པ་རྒྱ་
 མཐུན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བདེན་འཛིན་ལྟ་བུས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གོམས་
 པ་རྒྱ་མཐུན་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་། དེ་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ན། ཉོན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
 ཀྱི་བག་ཆགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་ཐོས་དབང་བཅོམ་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་
 མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་
 པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཛིག་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། ཉོན་

མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འདྲིན་མི་སྤྱེ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤང་པས་སྤང་
ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་སྤྱོད་སྤྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་
གང་གི་སྐབས་སུའང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་ཁས་མ་ལེན་ཞིག

ཁ་ཅིག ལུགས་འདིར་ཤེས་སྤྱིབ་ལ་གཉིས་སྤང་འབྱུང་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ན།
འབྱུང་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྱུང་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཏྲགས་དེར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས་ཤེས་སྤྱིབ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གཉིས་
སྤང་འབྱུང་པའི་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དེར་བསྟུངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་བསྐྱུས་ན་ཡིན་བསྐྱུས་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱུས་ཚུལ་གང་ཡང་མི་འཐད་
པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་སྤང་འབྱུང་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག ཤེས་སྤྱིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཟེར་ན། གོང་དུ་བཀག་ཟེན་ཀྱང་། དེ་
ཞིག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
མོངས་པའི་སེམས་སྤང་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། སྤྱིབ་པ་གང་ཞིག་གཞན་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱི་མ་གཉིས་བསྐྱུས་ཟེན།
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་ལ་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་ན། ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མོངས་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དག་བཅོམ་པ་མོ་ཏུ་གལ་གྱིས་རང་གི་མ་བྱང་ཕྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དཔྱུལ་བར་སྤྱེས་པ་
མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་

འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་སེམས་བྱང་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དོན་དམ་གྱི་གནས་
ཚུལ་སྤྲོ་མོ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་སེམས་བྱང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་སྤྲོ་མོ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་སེམས་བྱང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲིངས་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་
པའི་སེམས་བྱང་དེ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་ལ་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་སེམས་བྱང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བདེན་འཛིན་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟངས་ཏུ་འདྲར་མི་རུང་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།
འཇུག་ཤེས་དྲག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པར་སྤང་བ་འདི་སྤང་བ་ལ་མ་འཇུག་པར་འཐད་སྟུང་
ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་གཉིས་སོགས་ཤེས་སྐྱབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་
འཐད་དེ། རྟོག་པ་དེ་དག་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བྱུང་མཐས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ཤེས་དྲག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་
པར་སྤང་བ་འདི་སྤང་བ་ལ་མ་འཇུག་པར་འཐད་སྟུང་པའི་སེམས་པ་འདི་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ རང་གི་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་ཡང་རང་འབྲས་ཉོན་སྐྱབ་ཀྱན་བརྟགས་བསྐྱེད་པའི་
ཉེར་ལེན་གྱི་རུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
དེའི་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྐྱབ། འདོད་ན། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་

པར་ཐལ། ཉོན་སློབ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་སློབ་
ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་
བག་ཆགས་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྷན་རགས་པའམ། དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་
གང་རུང་། ཉོན་སློབ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་འགྲོ་ཞིང་བདེན་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

སློབ་གཉིས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།

༥ རང་ལུགས་ལ། སློབ་གཉིས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། སློབ་
གཉིས་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཙོ་བོར་ཐར་
པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་སློབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། ཀྱན་བརྟགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། གཙོ་བོར་གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
བའི་ཉོན་སློབ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཙོ་བོར་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་རང་གི་བག་ཆགས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་ཉོན་སློབ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དང་པོ་ལ།
མངོན་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས། ཉོན་སློབ་ཀྱན་བརྟགས་གང་ཞིག་དམིགས་ནས་
འཛིན་པའི་སྒོ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། བྱང་པོ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་། དེ་
དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ། རང་གི་དམིགས་ནས་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་གི་ཉེ་འབྲས་སུ་གྱུར་

པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་བརྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཉེར་ལེན་དུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། ལྷ་གུ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་དེའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མངོན་གྲུང་པ་དང་དེའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཞིག་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་སྒོ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ནས་མི་འཛིན་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུར་གྲུང་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །

སྒོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་མངོན་གྲུང་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་ཆ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་འབྲུང་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་མོངས་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དང་པོའི་མཆན་གཞི་ནི། འབྲུག་ཤེས་བྱ་ལ་ལྷུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཆན་གཞི། འབྲུག་ཤེས་བྱ་ལ་ལྷུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་སྤང་བའི་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཅས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གང་དུ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་སྒྲོང་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པ་དེ་དག་གི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཙོད་སྤང་ལ། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་གོང་ལོག་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུག།

ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་བ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། དེར་
 ཐལ། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཀུན་འབྱུང་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རགས་པའི་སྤྱད་ཀུན་གཉིས་སྤྱད་
 ཀུན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་
 ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོངས་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་དེར་
 ཐལ། དེ་འབྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
 ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱང་རེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་དེ་གཉིས་བྱུང་མེད་
 དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། སྤྱི་བ་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། སྤྱི་བ་པ་མཐོང་སྤང་གཉིས་
 ལ་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་དེ་གཉིས་བྱུང་མེད་དུ་མངོན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། ཡང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟས་མིག་སོགས་ང་ཡི་བར་སྤང་

ནས་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན། དེས་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེས་
 མིག་སོགས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་ཀྱང་སྤང་སོ་
 ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དེས་ང་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག་གདགས་གཞིའི་སྤང་སོ་མ་དམིགས་པར་
 བཏགས་ཆོས་ང་དམིགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བྱུང་
 པར་མེད་པར་ཐལ། དམིགས་པ་པལ་བ་སྤང་སོགས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་མཚུངས། དམིགས་
 པའི་གཙོ་བོ་ང་ལ་ཡང་དམིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དམིགས་པར་འཛིག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་པར་གོང་དུ་སྒྲུབས་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར།

བྱུང་འཛིག་ལྟ་ཕྱི་མ་སྤང་སོགས་ལ་དམིགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མི་བདེ་
 བ་གཅིག་འདུག་ལ། འདི་ལ་གཞན་ཡང་ལན་གཅིག་དགོས་ཏེ་སྒྲིས་བྱ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་རང་ངོས་
 ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དབྱུག་པ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། སྒྲིས་བྱ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ལོ་སྒྲིས་པའི་སྒྲོ་དེས་དབྱུག་
 པ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག་ དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲི་བྱ་དབྱུག་པ་ཅན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་ནས་
 སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་དང་སོ་
 དེར་ཐལ། བྱུང་པར་མ་བཟུང་བར་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མི་སྒྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མིག་ན་སོགས་ལ་ལོངས་སྒྲིད་པ་སོར་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམན་པའི་གནས་ནས་
 འཕོ་བ་སོའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་སོའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དང་། གཟུགས་མཐོང་བ་སོའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོར་བ་སྒྲོང་བ་སོའི་གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་སོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སློབ་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་མ་སྤངས་པར་སློབ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་སློབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་འདི་སྤང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་པར་འཐད་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འདི། ཤེས་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཤེས་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། གསལ་བ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། བདེན་སྤང་ཤེས་སློབ་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བ་ཡང་ཤེས་སློབ་མ་ཡིན། བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྤང་བ་དེ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རེ་ཞིག་མ་ཁྲལ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་མཆོན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བུམ་པ་བུམ་པར་སྤང་བ་ཤེས་སློབ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་བུམ་པ་སྤང་ཅམ་ཉིད་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ཁྱེད་རང་གི་ཤེས་སློབ་ཀྱིས་བསྟུས་པར་འདོད་པའི་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་དེའི་མཆོན་གཞི་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་གང་། འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་

བ་ཡང་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། ཡིད་
ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་བུམ་
པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བུམ་པར་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་
ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་བུམ་པ་སྤང་ཅ་མ་ཉིད་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་
རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་དེས་མ་བསྐྱུས། ཡིད་ཤེས་མཛོན་སུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་དེས་
མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། དེ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
དོན་སྒྲི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་
མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་གཞི་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པའི་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་སྤང་ཤས་རྗེ་ཆུང་དང་། བདེན་མེད་ཀྱི་སྤང་བ་ཤས་རྗེ་ཆེར་འགྱུར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། བདེན་སྤང་སྤང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤང་བུ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་
པ་ལས་དེ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། དེ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་གསུམ་
པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བདེན་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྱུལ་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་
སྒྲི་དང་སྒྲི་སྒྲི་འདི་གཉིས་ལ་དོན་སྒྲི་གཞན་ཞིག་འཆར་བ་གནང་སྟེ། སྒྲི་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་
ཡོང་བ་སྤང་བས་བཞག་གོ།

ཁ་ཅིག ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་
ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་སྤངས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་གོ།

དོན་དམ་བདེན་པའི་དཔེ་བཤད་པ།

༥ རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱིན་གྱི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་སློབ་པ་འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ངོར་བྱིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པ་དང་། མ་རིག་
པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་
གཟིགས་ངོར་དེ་དག་མེད་པ་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་
པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྲོན་ཀྱིས་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་པའི་
སློན་ས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤྱང་བྱལ་ཆེན་མོ་ལྟར་ན། རི་
ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྲོན་རང་འགྲོ།

ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་གཞི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུང་བེར་ན། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཉགས་ལུགས་འདིའི་ཆད་ལྡན་ཀྱི་གཞུང་
ལས་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་གཞིར་མཛད་པ་སྤང་ཞིང་། གཞུང་འདིའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་
ཀྱིས་ཀྱང་ཐོན་པར་སྤང་བའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས།

ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་གཞི་ལ་དེའི་སྐྱ་འཇུག་གཞིས་བྱུང་པར་ཐལ། ཆིག་
གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་
ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སློན་མེད་དེ། འདིར་སྐྱ་
ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དུ་རུང་བའི་བྱིར།

འདིའི་མཚན་སྐྱར་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤད་
པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། རྫོགས་གིས་ཀྱང་

ཤེས་མི་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་
བརྗོད་རྒྱས་གྱི་མདོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐྱབས་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རྒྱས་པ་
ཡིན་པ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་མཐུན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་མཐུན་ན་ཀྱང་རྗོད་བདེན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ཤེས་བྱ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཀྱན་མཐུན་ཁས་ལེན་ན་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག དོན་དམ་བདེན་པ་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱབས་བརྗོད་ཚུལ་རྗོགས་པའི་སློན་པ་བརྗོད་
མི་རྒྱས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྗོགས་པས་རྗོགས་ཚུལ་རྗོགས་པའི་སློན་པ་རྗོགས་མི་རྒྱས་
པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྗོགས་པར་སྟོན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ།
དེ་དེས་བརྗོད་ཚུལ་རྗོགས་པའི་སློན་པ་བརྗོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདྲ་གྲུས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་
དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྗོགས་པར་སྟོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྗོགས་
ཚུལ་རྗོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་
དུ་གོ་ནས། དེ་རྗེས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློང་འདོགས་ཆོད་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རི་ལྷ་བ་རྗོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་མ་རྗོགས་པ་ཅ་ཤིང་ལྷ་ཆེན་གྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་མི་མཐུན་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་མཐུན་ཡི་ཤེས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་
མཐུན་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ངས། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ལྷ་ཆེན་

གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་གསུང་རིས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་
གཟེགས་པའི་གཟེགས་ངོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམས་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟེགས་པའི་གཟེགས་ངོར་ཡང་ཇི་སྟེང་བ་གཟེགས་
ཟེར་ན། འོ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་
མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམས་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་སྟེང་བ་ལ་མ་རེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་
གཟེགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟེགས་པའི་གཟེགས་ངོར་ཇི་སྟེང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་སྐྱ་འད་མཐོང་བའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱ་འད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་འད་
གཞི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱའི་བྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་གིས་སྐྱ་འད་མ་མཐོང་བ་སྐྱ་འད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཟེར་ན། མི་
འཐད་དེ། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་སྐྱ་འད་མ་མཐོང་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྐྱ་འད་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བསེ་རུ་གཙང་མའི་ནང་དུ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱ་འད་མ་མཐོང་
བ་བསེ་རུ་གཙང་མའི་ནང་གི་སྐྱ་འད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་གི་ཡང་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་གཙང་མའི་ནང་དུ་སྐྱ་
འད་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མཐོང་བ་མེད་པ་མཐོང་བ་དམ་པར་གསུངས་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་རྟེན་པའི་མཆོག་
དུ་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན།

འོ་ན། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་དུ་བཀག་ཟེན།

གཞན་ཡང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་མཐོང་བ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྤྱད་པ་ལས་བྱས་པ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དག་བྱ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དག་བྱ་བྱ་གཞུགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་མ་མཐོང་བ་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་དཔེ་དོན་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི། དཔེ་དོན་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱར་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་དག་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། གཞུགས་ནམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་གྲང་མི་མཐོང་ལ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་འོག་དུ། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདིར་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མདོའི་གསུང་རིས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞུགས་ཆོར་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞུགས་ཆོར་མདོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་གཞུགས་ཆོར་གྱི་གནས་ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ལོང་བ་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་བ་སྒྲོར་བའི་སྐབས་ཀྱིས་
 ཤེས་ཤིང་། དཔེ་དོན་སྒྲོར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། བསེ་རུ་གཙང་མའི་ནང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་
 འད་འཛུགས་པར་སྤང་བའི་ཆེ་དེས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲས་པ་ན། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་གང་
 ཟག་གིས་ངེ་ཅམ་བརྟགས་ཀྱང་མ་མཐོང་ནས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲས་ཀྱང་། བསེ་རུའི་ནང་གི་
 སྐྱ་འད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་ཚུལ་དེ་བསེ་རུའི་ནང་གི་སྐྱ་
 འད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་མ་ཡིན། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ལ་སྤང་ཚུལ་དེ་བསེ་རུའི་ནང་གི་སྐྱ་
 འད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དོན་ལ་སྒྲོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ན། རབ་
 རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དང་ཆོས་མཚུངས། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
 པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་གཟུགས་སོགས་མི་སྤང་ཞིང་གཟུགས་སོགས་
 བདེན་མེད་འབའ་ཞིག་སྤང་བ་ནི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་
 ལ་བསེ་རུ་གཙང་མའི་ནང་དུ་སྐྱ་འད་འཛུགས་པར་སྤང་བ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་བསེ་
 རུ་གཙང་མའི་ནང་དུ་སྐྱ་འད་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཕྱི་མའི་དོན་
 མཐོང་བ་མེད་པ་མཐོང་བ་དམ་པ། མ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་དམ་པར་གསུངས་པའི་དཔེ་ནི། ཉམ་མཁའ་
 མཐོང་བར་འཛུགས་པའི་ཆོ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་
 པར་མཐོང་བ་ན་ཉམ་མཁའ་མཐོང་བ་འཛུགས་པ་བཞིན་དུ། དོན་ལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་བདེན་
 པར་ཡོད་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ནི་དེས་གཟུགས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་དམ་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོར་རོ། སྒྲིར་ཤེས་པ་དེས་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་དང་
 དེ་བདེན་གྲུབ་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་པར་ཆེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་
 བུའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་དེ་གཉིས་དོན་འདྲ་སྟེ། གཟུགས་དེའི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་དབྱུད་པར་མ་རྟེན་པ་དང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་མ་རྟེན་པ་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་སྤོང་ལ། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུ་གིས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གིས་བསྐྱད་
 པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་
 ཤེས་གིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བསེ་རུ་
 གཅང་མའི་ནང་སྐྱ་བཞད་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་གིས་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་གྱི་གནས་
 ལུགས་གཟིགས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་གིས་རབ་
 རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་གིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུ་གིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བསམ་པ་དམ་བཅའི་ཐོག་མའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་
 སེམས་ཅན་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གིས་བསྐྱད་པའི་མིག་སོགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག་
 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་བ་གསུམ་པ་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 ཅུ་བ་ལ་མ་བྱུང་ལོ། །དཔེ་དེ་དང་དོན་སངས་རྒྱུ་གིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཐོར་མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་གིས་བསྐྱད་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པ་དཔེ་དོན་
 དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁོན་རེ། སངས་རྒྱུ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གིས་བསྐྱད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་གིས་བསྐྱད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 སངས་རྒྱུ་ལ་འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱུ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱུ་བསྐྱད་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་བརྟན་སྐྱ་
 བརྟན་སོགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་བྱུང་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེས་གཟིགས་ན་རང་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ནས་གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་གཟིགས་ངོ་དེར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།

ལན་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པས་གཟིགས་ངོ་དེར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གཟིགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་མ་གཟིགས་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཚུད་པ་དེའི་ལན་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོ་དེར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུགས་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་བསྐྱབས་ཟེན། གཉིས་པ། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཟིགས་ངོར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་གཟིགས་ངོ་དེར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དམ་གཟིགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

སངས་རྒྱུ་གིས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་དོར་ཕྱང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གིས་དོན་དམ་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་གཟིགས་དོར་ཕྱང་སོགས་གཟིགས་ན་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲོས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྐྱེད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་དོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གཟིགས་དོར་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། གཟིགས་དོར་མི་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མཆམས་སྒྱུར་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་གིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རྟོགས་པ་པོས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་སྒྲུས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་རྟོགས་མི་ལུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤོད་ན། ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀུན་འཇལ་བ་དང་། །ཤེས་བྱའི་བྱེད་ལ་ཆད་མ་མིན་པ་འགལ། །ཞེས་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་རྣམས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་ལོ། །འདིའི་ལྷག་མ་འབྲས་བྱའི་སའི་སྐབས་སུ་འཆད།

འཕགས་ལམ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚུད་སྒྲིང་།

༥ གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོག་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ལམ་འཆོལ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་
འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སླེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། འཛིག་ཏེན་གྱི་མཐོང་
བ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། སླེ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་
ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་
གྱིས་མཐོང་བ་ཚད་མར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟོགས་པ་
རོལ་པོ་ལ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་གཞིར་བཅས་ནས་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་
ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱིས་མཐོང་བ་ཚད་མར་མི་བྱང་ཞེ་ན། འོ་ན། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་
ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཏེན་འབྲེལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱིས་མཐོང་
བ་ཚད་མར་མི་བྱང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ།

རང་ལུགས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། དེ་འབྲེལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་ལུང་རིགས་

གྱིས་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེས་ལན་དོན་
 མ་ཐུན་མི་ཐེབས་ཏེ། འདིར་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་མ་བྱེད། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་
 འགོག་པས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། གནས་ལུགས་
 རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བ་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་འཕགས་ལམ་
 རྐྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་གཞུང་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་རང་ག་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོད་ན་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བས་མཐོང་བ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་གཞན་སྐྱེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུང་འོག་མས་གཞོད། འོ་ན། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞིའི་
 སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་ས་བོན་གཞན་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་གྲུ་གཞན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་གཞན་ལས་སྐྱ་གྲུ་གཞན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ས་སྐྱ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཛིག་ཉེན་དོན་ནི་འཛིག་ཉེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་བྱམ་
པ་ཞོར་རྩལ་སྤྱུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་ཟེར་ན། འོན་བྱམ་པ་ཞོར་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞོར་རྩལ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱམ་པ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་ཞོར་ཡིན་ཀྱང་རྩལ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོན། བྱམ་པ་རྩལ་སྤྱུ་ཁས་སྦངས་པ་
ལ་བྱམ་པ་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་
འགོག་ན་འཛིག་ཉེན་གྱིས་གཞོད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། རི་བོང་རྩ་བཞིན།

ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་ཞོར་རྩལ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཆོད་
མས་གཞོད་ཟེར་ན། དེ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཆོད་མས་ཁེགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྦང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེའི་
བཞེད་དོན་ལ་ཆོད་མ་དེས་གཞོད་ན་དམ་བཅའ་དེ་ལ་ཆོད་མས་གཞོད་པས་བྱམ་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྩལ་དབག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྟག་པར་
དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བཞེད་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་བཞེད་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་གི་བཞེད་དོན་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་
ཡིན་པས་བྱམ་ཟེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་དམ་
བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བཞེད་
དོན་རང་སྤྱི་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་རྩལ་སྤྱུ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་

དེ། རྩམ་པ་རྩས་སུ་བྱུང་བར་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་གི་དོན་
 སྟོར་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། རྩམ་པ་རྩས་སུ་བྱུང་བར་ཐལ། རྩམ་པ་རྩས་སུ་མ་བྱུང་བར་དམ་
 བཅས་པའི་དམ་བཅའི་དོན་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩམ་པ་
 ཚོས་ཅན། རྩས་སུ་མ་བྱུང་སྟེ། རྩས་བྱུང་གི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྩས་སུ་བྱུང་བ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་དགག་ཚོས་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གཞན་སྦྱེ་བཀག་པ་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ལས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྦྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་
 ཅན། འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་གཞོད་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གཞུང་
 འདི་བྱུང་། རྩམ་པ་རྩས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ། རྩམ་པ་ནི་རྩས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། སྦྱ་བྱ་སྦྱེ་བར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ། དེ་ཚོས་
 ཅན། མི་སྦྱེ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་ན་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་འགོག་ན་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྩམ་པ་ཚོས་ཅན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
 ཐལ། རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྩམ་པ་ཚོས་ཅན། རྩས་སུ་མ་བྱུང་སྟེ། རྩས་གཅིག་དང་རྩས་ཐ་དད་གང་རུང་
 དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འདི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་ཉགས་
 སྟོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚོས་ཅན། རྩས་སུ་མ་བྱུང་སྟེ། རྩས་བྱུང་གི་གཅིག་དང་རྩས་
 བྱུང་གི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འདི་དེ་རྒྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 མ་ཟུག་ འོ་ན། རྩམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་
 མ་གང་རུང་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་སྟོར་འདི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཉགས་ཡང་

དག་གི་རྟགས་སྒྲོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
དོན་དམ་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྱུ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་
ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
བྱམ་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་རྣམ་ཡོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁྱོད་རང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་སྟེན་གསལ་ནས་འཁོར་གསུམ་མོ།

ཁ་ཅིག་ བྱམ་པ་ལོར་རྣམ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་མངོན་
སྤྱུ་ཆད་མས་གཞོད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལོར་རྣམ་མ་ཡིན་པར་འཛིག་ཏེན་པའི་ཏོག་པ་ལ་བྱམ་
པ་ལོར་རྣམ་སྤྱུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་མངོན་སྤྱུ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་ལ་འཛིན་སྟངས་དངོས་
འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས།

ཁ་ཅིག་ མི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་བྱམ་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ།

༥ གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོ་བ་པོ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སེམས་

ཅ་མ་པས་དངོས་པོ་ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲུ། གཞུང་གསུམ་པོ་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བ་པོ་ཞིག་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག་གཞུང་འོག་མའི་མཆོམས་སྦྱར་དུ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད་ཅེས་སོགས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། སེམས་ཅ་མ་པས་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེས་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལ་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དེས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་
 ཉོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། གནས་
 ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མ་གཟིགས་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟིགས་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་མངོན་
 སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སྟོབ་
 པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དངོས་པོ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པར་
 འབྲུལ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་གནས་ལུགས་
 ཉོགས་པར་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དེ་
 ཉོགས་པར་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སུ་མས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་
 པར་ཁས་ལྡངས། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་

གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་མེད་པའི་དོན་དུ་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཆད་མཐར་ཁས་སྒྲངས་པས་དེ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ། མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་གྱིས་དངོས་པོ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བས་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་འདུག་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་དེ་དངོས་པོའི་འདིག་རྒྱར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་དེས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་དེས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་པོ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་སྟོང་ཁས་ལེན་པའི་ཚོལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྟོང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་སུ་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱ་མ་པའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་བྲངས་ནས་རང་སྟོང་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེ་ན། འོ་ན་ལེགས་ལྷན་ཡབ་སྲས་གྱིས་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་དངོས་པོར་འདོད་དམ་དངོས་མེད་དུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རང་གི་

མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་གཟུགས་བརྟན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་
གཟུགས་བརྟན་དང་སྐྱ་བརྟན་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱོང་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་
རང་གིས་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་པའི་
ལུགས་ལ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་པ་
དང་། ཀེང་རུས་གསལ་སྤང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྤང་བའི་ཀེང་རུས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་པའི་
གཟུགས་སུ་བཞེད་པ་དང་འགལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་བཅད་བྱང་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་དང་བྱད་བཞིན་ཆོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
དང་། དེས་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་འབྲུལ་བ་སྦྱོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་དེ་དག་གིས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཞི་མ་བྱབ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དག་
གིས་ཁྲིགས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ རང་སྟོང་གི་དོན་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། བྱམ་པ་
ཤེས་བྱ་ལ་ཁྲིགས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བྱམ་པ་ལ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་བྱམ་པ་
བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ལ་མཚུངས་པས་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་འདེབས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཞུང་གསུམ་པོ་འདིའི་ཤོགས་སྔ་སྔ་བ་པོ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་
 པར་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་སྐྱེར་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རིགས་པ་གསུམ་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་པོ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྟོན་པ་དེའི་
 གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་
 གཞག་དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནི་དགོས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིད། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དངོས་
 པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་མི་ཁེགས་ན་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མི་ཁེགས་
 པའི་བྱིད།

རང་སྟོང་གི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། གཞན་སྟོང་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས།
 གཞན་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར། དབུ་མ་པ་ལ་རང་སྟོང་པས་བྲག། སེམས་ཅམ་པ་ལ་གཞན་སྟོང་པས་བྲག། སྟོང་
 ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོའི་སྟོང་ཚུལ་མཐར་བུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཚུལ་དང་པོ་ཆད་མས་
 དེས་ཤིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བྲངས་པའི་ཆགས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་སྟི། རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་
 པ་ཆད་མས་དེས་ཤིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བྲངས་པའི་ཉོན་
 མོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ཚོད་སྟོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱད་པས་གཟུགས་སོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་སོགས་རང་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན། རང་སྟོང་གི་

དོན་གཟུགས་སོགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཉགས་
དེར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གཞན་སྟོང་གི་དོན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་
དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་གང་ཞིག་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་
གྱི་གཞན་སྟོང་ཁས་ལེན་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཞན་སྟོང་ཆད་མས་ངེས་ཟེན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དང་
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ།
མཉམ་གཞག་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་ཀྱང་གཟིགས་ངོ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། མ་ཁྲབ། གཟིགས་ངོ་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་དུས་སུ་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་དེ་
དེའི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་མཐར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་གཟུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
ཤེས་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བདེན་གཉིས་ལས། ལྷ་དུ་འབྱུང་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །ཡང་དག་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་

པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་ཏུ་རང་གཙོ་པོར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་
 འཛོག་ཐུབ་པར་ཐལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དངོས་པོར་གོང་དུ་བསྐྱབ་ཟེན་པ་གང་ཞིག
 དེ་དག་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་འཛོག་ཐུབ་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཚྩད་གཞིའི་གཙོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་འཛོག་ཐུབ་པ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་
 ཚྩད་གཞིའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀས་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

༥ གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནམ་དུ་བྱུང་ན། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤང་འདས་བདེན་པར་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་འདས་
 སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་གསོར་མི་རུང་གི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། གང་དག་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤང་འདས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་
 བུའོ། །འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྤྲུམ། ཁོ་བོ་ནི་སྤང་
 དན་ལས་འདས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་

མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྒྲུབའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མི་སྐྱ་བ་ལ་བདེན་པར་བྱས་པའི་བདེན་པ་མུང་འདས་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། བྱི་ཀན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་ཅན། མུང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ།
མི་སྐྱ་བ་ལ་བདེན་པར་བྱས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་སྐྱིབ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གོང་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ལ་
རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པར་ཐལ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་གུན་རྫོབ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་གུན་རྫོབ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོམས་སྤྱར་
དུ། རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་སྤྲས་པ། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་
པ་དག་ག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་དག་
རང་བཞིན་གྱིས་གདོན་མི་ཐ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་
བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ། བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལན་ལ་ལན་དངོས་དང་། རོན་འཛོམ་གྱི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྫོང་རོན་དམ་པའི་
ངོར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་རོན་དམ་པ་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ནི་བདེན་
མོད། རོན་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ལ་རོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པར་ཐལ། ཡང་དག་
གུན་རྫོབ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་སྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ཡང་དག་པའི་གུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། ཡང་དག་ཡིན་ན་རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
དགོས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
བཅོད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག དེ་
འབྲེལ་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་ནམས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་
དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་འཛོག་མི་རིགས། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དབྱེད་མའི་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་
སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྤོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་དེ་གསོར་
མི་རུང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། ལུགས་སུ་དབྱེད་མའི་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ཡང་འཕྲུལ་དུ་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དབྱེད་མའི་ལྟ་བུ་ནམ་དག་སྐྱེ་མི་རུས་པས་གསོར་མི་
རུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤང་འདས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། མ་ཁྲུབ། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་མཐར་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་རྩ་བ་ལ་མ་ཁྲུབ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་སྤང་
འདས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཀུན་
རྫོབ་པའི་དོར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་དེས་ནམ་འབྱེད་ལས། དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་

རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་
བཞག་པ་དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་རྣམས་ཞིབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་མ་ཁུབ་མཆམས་ལ། ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་གྱི་གསུང་རིགས་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཅའ་བའི་དབྱེད་མཐར་མ་རྟེན། དོན་དམ་བདེན་
པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཅའ་བའི་དབྱེད་མཐར་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟེན་པར་ཁས་ལེན་
པའོ། །སྤྱི་མ་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན། ལྷ་གྲུའི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
པའི་རིགས་པའི་དབྱེད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡང་མ་ཁུབ།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་འདས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་མི་
ལམ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁུབ། འོ་ན། ལྷ་འདས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལྷ་འདས་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་འདས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་མཆོན་ཉིད་པ་གཞག་

ཏུ་རུང་བའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཡུལ་རུང་བར་བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་
 ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྟེ། དེས་ཀྱང་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་
 ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་གཞན་སྟེ་བར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་གཞག་ཏུ་རུང་བའི་བྱིར།

དེ་ཡང་སོ་སོར་སྒྲུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཤད་ཟེན་གྱི་དཔེ་གཉིས་དང་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱ་
 རྟེན་ཚོགས་པ་ལས་སྟེས་ཤིང་འབྲས་བྱ་སྟེས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་གཞན་ལས་སྟེ་བ་སྒྲུབ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དང་། དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྟེ་བར་སྤང་བ་སྒྲུབ། བྱད་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་ཤེས་པ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་
 གྲུ་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་སྒྲུབ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་
 ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པ་སྒྲུར་བའི་བྱིར།

དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་བརྟན་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོ་
 སྟེང་སྟོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ།

༥ བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུར་རིང་
 དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་ལས་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་གཞན་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་

ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཡང་ཀུན་གཞི་བྱེད་དོན་ཙམ་དུ་བཞེད་ཀྱི་གཏན་ནས་མི་བཞེད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འོན་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 འདི་རྒྱ་བའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིས་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་
 མདོ་དང་། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་གདུལ་བྱ་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ངོར་
 གསུངས་པའི་བྱེད་དོན་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པས་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་འགལ་སྟོང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དབང་སྤྲུག་འགྲོ་བའི་བདེ་སྤྲུག་གི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཀུན་
 བྱང་གི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་དབང་སྤྲུག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་
 ཁས་ལེན་པ་གཉིས་རྟག་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་འདོད་པ་པོ་གཉིས་གྱིས་དེ་གཉིས་རྟག་པར་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་དེ་གཉིས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མདོ་དོན་འགོག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་སྤྲུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་
 རྒྱ་བ་སྐར་ཆོགས་དང་། །མཁའ་ལ་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 གྲང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འོད་དམ་
 པ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་གྲུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོན། བྱེད་ཀྱིས་
 ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བྱེད་དོན་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་དེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་དོན་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཀུན་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་ལ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དག་ལས་གང་ཡིན། སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་དེ་གཉིས་གང་
རུང་ལས་མ་འདས་སོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་ན། གུན་གཞི་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
མདོ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་གུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེས། དགོངས་
གཞི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་པ་སྤྱུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་ངན་གྱི་བག་ཆགས་ཅན་རྗེས་
སྤྱོད་བྱུང་བའི་ཆེད་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་གྱིན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་། དབང་སྤྱུག་འགྲོ་བའི་
གྱེད་པ་པོར་ཁས་ལེན་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པའམ། ཡང་ན་དགོངས་གཞི་ཆོས་
ཉིད་གུན་གཞི་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། དང་
པོ་ལྟར་འདོད་དམ། ཕྱི་མ་ལྟར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲ་བའི་སྤྱུགས་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་ཏེ།
རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
ལ་གུན་གཞི་ལེན་པར་ཤེས་པའི་སྤྱུས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེས་དོན་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་སྟོན་མེད་པའི་ཤིང་
ཏྲ་ཆེན་པོ་འོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་དོན་གྱི་མདོ་གཅིག་གིས་སྤྱུས་ཟིན་གྱི་དོན་བཀག་ན། མདོ་དོན་བཀག་
པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གུན་གཞི་ལེན་པར་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་
གནས། །ཞེས་པའི་མདོའི་སྤྱུས་ཟིན་གྱི་དོན་བཀག་ན་མདོ་དོན་བཀག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རང་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཀག་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་
བདེན་གྲུབ་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱུས་ཟིན་གྱི་དོན་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་
ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་མཆམས་སྒྱར་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ། ཐེག་བསྐྱུས། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ། དབུས་མཐའ་ཅ་འགྲེལ། སུམ་ཅུ་པ་
 ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འདིར་ཀུན་
 གཞི་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ནི་གང་ཞིག ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་ལ་མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལས་ཆད་
 མར་གྱུར་པ་གཞན་ནི་མེད། ཁས་ལེན་ན། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོན་བརྟན་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་བཞག་
 པ་སྟོན་པའི་སྒྲུང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
 སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། སྟེའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་
 འོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་པར་ཐལ། དེ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟས་བྱིན་གྱི་དེ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་
 བཅའ་བའི་ཆེ། དེའི་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་
 གཞི་མཐར་ཐུག་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ངའོ་སྟུང་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་རྒྱུད་པར་འདོད་པའི་བྱིར།
 གོང་དུ་བཤད་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གང་ཟག་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ལྷན་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་
 དེ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་བྱིར། ཅ་
 བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་བར་སྤང་པོ་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག

འགྲེལ་པར། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད། གང་ཟག་སྤང་པོའི་གསེབ་ནས་བཙལ་ནས་འཛོག་པས་དེ་ཐ་སྟད་
བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་དང་། དུམ་རྒྱས་པ་སོགས་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
འགྲེས་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དོན་དམ་
དུ་མེད་པར་བསྟན་གྱི་མེད་པར་མ་བསྟན་ཞེ་ན། འོ་ན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་
དུ་ལོན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྤྱག་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་འཐད་ཅེས་བསྟན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གྱིས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་གཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་གཞི་
ཞེས་པའི་མིང་དང་བརྟེན་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་བཙལ་བའི་ཆེ། སྤར་བཤད་པའི་བྱད་ཆོས་ཅན་
དུ་རྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཀུན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ངོ་བོ་དང་དམིགས་རྣམ་
མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཅི་ལྟར་འདོད་ཚུལ་རྣམས་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་
ལུགས་འདིར་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཀལ་ལན་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པལ་ཆར་ཤེས་
སོ། །གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་ཚུལ་དང་། ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་བཏགས་
དོན་མ་བཙལ་བར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་ང་ཙམ་ཞིག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཛོག་པས་མི་བཞེད་
པར་གྲུབ་པོ།

གསུམ་པ་ཚོད་སྤོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་བག་

ཆགས་བསྐྱོད་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཆགས་དེར་ཐལ། རང་
འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོད་པར་བྱེད་ལ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་
ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ཀུན་གཞི་མེད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་ཚིག་འབའ་ཞིག་ལ་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་མེད་པར་བསྟན་
དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་མ་བསྐྱར་བ་སྤྲོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོས་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་
བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱོད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་བ་
དེ། མེད་ཅམ་དུ་ཐལ་ཟེར་རལ། དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཐལ། ཟེར་རལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐལ་བ་
དེ་ལྟར་ཏུ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དང་ཕྱང་པོ་དང་
གང་ཟག་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྤྲི་བ་ཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མི་རིགས་ཏེ། འདོད་ལན་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་
དུ་ཐེབས་པས་རང་གཞན་སྤྲོ་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་གྱང་། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་
དེ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་དག་པའམ་གནས་ལུགས་བདེན་གྲུབ་བཞག་པ་ན། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ན་
རེ། འོ་ན། སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་གནས་ལུགས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ནས་འདི་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་སེམས་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པར་

ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཤིང་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ།
 སེམས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་སྐྱེ་བའི་གཡོ་བ་འཐད་ཅེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཕྱི་དོན་མི་བཞེད་པར་ཐལ། གཟུགས་
 སོགས་རྣམས་ཀྱང་གཞིའི་སྤྱང་གི་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤྱང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྤྱིན་པའི་སྤྱང་བ་ཅ་མ་
 དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ཀྱང་གཞི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་
 མཚུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་
 དེ། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་
 འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྲུར་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག

༥ གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ དངོས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་ན་ལྷ་གྲུ་གནས་པའི་དུས་
 ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་དུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 སྐྱེ་བའི་དུས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་རང་དུས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 སྐྱེ་བའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་
 སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་

དུས་སུ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འཛིག་པས་ཁྲབ་
ཟེར་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དུས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འདུས་བྱས་རྣམས་
འཛིག་དུས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པར་ཡང་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གྲུབ་
དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མི་གནས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན།
རྒྱན་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ། འདོད་ན། གནས་པར་
ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་
གནས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དུས་ཀྱི་ཐུང་དུའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
སྟེ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ཆེན་མོ་ལས། སྟེ་བཞིན་པ་སྟེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྟེ་གྲུ་དེ་སྟེ་གྲུ་སྟེ་
བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟེ་
བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། སྟེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྟོགས་པར་ཐལ། སྟེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟེས་མ་ཟེན་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྟེ་སྟེ་གཉིས་ཀའི་ཁྲབ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟེ་བཞིན་པ་ནི་སྟེ་ལ་
སྟོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་ལ་སྟོགས་པར་འདོད་གྲུར་
པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། སྟེས་ཟེན་འགགས་པ། འདས་

པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འགག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་འདས་པ་ཆོས་ཅན། འགག་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ཁས། འདོད་ན། མ་འགག་པར་ཐལ། གནས་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 པའི་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཁས། འདོད་
 ན། སྐྱེས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐལ་ཟེན་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་
 དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། མ་འོངས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་
 ལ་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ད་ལྟར་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དེར་མ་འོངས་པ་དང་ཀལ་བ་དག་གི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་གི་དུས་
 གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། གཙོ་བོ་ཡིན་
 གྱི་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་འདད་གཏན་མ་གོ་བའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བྱས་པའི་ཞིག་པ་བྱས་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཞིག་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྡུ་མ་སྡུ་མའི་ཞིག་པ་ཡིན་གྱི་བྱས་པའི་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་
 སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་རང་གི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཆོད་པའི་ལས་དེ་ཡིས་རྣམ་སྟོན་གྱི་
 འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་དུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་ཞིག་པ་གང་རུང་གིས་དེ་དངོས་
 སུ་འབྱེན་པའི་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་སོགས་དེའི་ཞིག་པ་མ་ཡིན། འབྲས་
 བྱ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ཆུད་མི་ཟ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྩ་བའི་ལས་དེས་ནི་དེ་དངོས་
 སུ་མི་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། །ཏགས་སྒྲ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །ཞེས་

སོགས་དང་འགལ་བའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། རུམ་པའི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པར་འཛོག་པའི་ཁྱོད་གྱི་ད་
ལྟར་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རུམ་པ་དང་དེའི་ཞིག་པ་གང་
རུང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རུམ་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག
དེའི་ཞིག་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རུམ་པའི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རུམ་པའི་ཞིག་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། རུམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རུམ་
པའི་ཞིག་པའི་ཞིག་པར་འཛོག་པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ད་
ལྟར་བ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱི་འཆར་བ་ལ།
རུམ་པ་ད་ལྟར་བའི་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་རུམ་པའི་ཞིག་
པའི་སྤྱི་འཆར་དགོས། དེ་ལ་རུམ་པའི་སྤྱི་འཆར་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ རུམ་པའི་ཞིག་པ་ཁོ་རང་གི་ད་ལྟར་བ་དང་། རུམ་པའི་འདས་པའི་ཞིག་པ་དང་།
དེའི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེའི་ཞིག་པར་འཛོག་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དག་གིས་ཁྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་
ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་
ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཆ་ཤས་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་དངོས་འབྲས་དེའི་འབྲས་སུ་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་ཡིན་འབྲས་མཉམ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་
དེ་རིང་གི་རུམ་པ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ད་
ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། བསྐྱལ་པའི་རུམ་པ་བསྐྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་བྱི་མ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་རིང་གི་བྱམ་བ་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་བ་དང་དུས་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྲུར་པའི་བྱམ་བ་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། ལུགས་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ། ཁ་སང་གི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། འདས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་
 པའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་སང་གི་བྱམ་བ་དེ་འདས་པའི་བྱམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་བྱམ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། འདིར་
 མ་ཟུབ། འདོད་ན། ཤི་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷོག་དབང་
 འགག་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷོག་དབང་རྒྱད་ལ་མི་ལྡན་པའི་
 གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་དབང་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཤི་བའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ཡོད་པར་ཐལ། ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཤི་ལུས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སྤྱི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ལུས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤི་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤི་
 བ་ཡང་ཡིན་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་
 ཟུབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤི་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཤི་བ་ཡིན་པ་

ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་ལ་བའི་ཕྱང་པོ་རིགས་མ་སྒྲན་དོར་བ། ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་དོར་བ་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོག་གསལ་ལས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག
ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་པ་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
རང་ལུགས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་དང་དངོས་མེད་
འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཛིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཞིག་ཟེན་སྒྲར་ཡང་འཛིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཞིག་ཟེན་པ་གང་ཞིག་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྐྱེས་ཟེན་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་གི་ལུགས་ལ། ཅ་ཞེའི་ཕྱང་དེས་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་བསྟན་གྱི། དངོས་
པོར་མ་བསྟན་ཞིང་དངོས་མེད་དུ་ཆོག་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་
བ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་

ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་ བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྐད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་
ཐལ། བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། འདོད་ན། དེ་བྱམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
བྱམ་པ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། བྱད་ཤིང་ཞིག་པ་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བྱད་ཤིང་ཞིག་པའི་དུས་སུ་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བའི་
དུས་སུ་བྱད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བའི་དུས་སུ་བྱད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར། ལན་སྒར་བཏབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ།

ཁ་ཅིག་ ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་བ་འབྲིན་བྱེད་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དག་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རང་
འབྲས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་དག་
བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཐལ་འགྲུར་
གཉིས་ཀྱི་ལན་འདིར་མ་བྱུང་།

ཁ་ཅིག འོགས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ལ་མི་དག་གི་
ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མི་དག་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་མི་
དག་གི་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཟུག་ དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་འགག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དག་ཅ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་དག་གི་ཡོད་པར་ཐལ། དག་གི་ལས་ཀྱི་
ཞིག་པ་དག་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དག་གི་ལས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དག་གི་ལས་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་སྒྲིན་མེད་དེ།
སངས་རྒྱུ་ལ་མི་དག་གི་ལས་འགགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ལ་མི་དག་གི་ལས་
ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་ལན་ནི། དག་ཅ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟན་
པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་འབྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་
འགྱུར་གྱི་རིགས་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ལྷ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
ལྷ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ལྷ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་དེ་ས་
བོན་འགག་བཞིན་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་གང་ཞིག་ ལྷ་
གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་ཟུག་ན། ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་ཡང་ཡོད།
ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡང་
ཡོད། ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་ན། ལྷ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ ཞེས་ཟེར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་སྤེལ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ལྷ་གྲུ་རེ་ཞིག་མ་སྤེལ་བ་དེ་ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཤྲུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤྲུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ད་ལྟའི་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཤྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤེལ་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤྲུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་སྐྱར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་སྐྱར་

འགྱུར་རུང་གི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་ལྷན་ལས་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆེ་འདིའི་མིར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆེ་འདིའི་
མི་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
ན། དེ་ལྷ་ཤི་བ་མ་ཡིན་པར་མི་ཤི་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་ལྷན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཆེ་འདིའི་མིར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འདིའི་མི་དེ་ཆེ་སྤྱི་
མ་འདོད་ལྷན་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་བྱ་དེ་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཆེ་སྤྱི་མར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཅ་བར་མི་
མཚུངས་སོ། །འོ་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་
རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། དེའི་
དུས་སུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་
པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་གསལ་
བ་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ལ་འདོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་
སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གུ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་གུ་གྲུབ་སྡེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་
གུ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་གུ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ས་
བོན་འགག་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་ལྷ་གུ་དེ་རང་དུས་སུ་ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྟེན་ཆེན་ལས། འགེལ་པར་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་འགག་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བྱ་ ཅ་
ཞེས་རྟེན་ཆེན་ལས། སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་དང་འགག་བ་ཞིན་པ་དུས་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགེལ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དག་ན་ལེ། དུས་དེར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དུས་དེར་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ལྷ་གུ་རང་དུས་
སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་
ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་ཁྱོད་

ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག་བྱད་ཤིང་གི་དུས་སུ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱད་ཤིང་གི་དུས་སུ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་མེ་འགག་བ་ཞིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་དང་མེ་འགག་བ་ཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བཤད་པ། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞི་རྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། ཅ་ཤིང་སྒྲིག་ཆེན་ལས། གང་དུ་མ་འོངས་ཤིང་གང་ལས་འདས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་འཛོག་པའི་ད་ལྟར་ཉ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པའོ། །མ་འོངས་པའི་མཆོན་ཉིད། གཞན་སྤྲུལ་དང་འབྲས་པ། རང་དུས་སུ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་ཆོས། ད་ལྟར་བའི་མཆོན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆར་བ་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་འཆར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་གི་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་དེ་དག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཆོན་གཞི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་ལུང་རིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཉ། ཤི་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་གྲ་ཤི། ཞེས་གསུངས་པ་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཞིག་ནས་མེད་པས་བུམ་པའི་ཞིག་

བ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་བ་བྱལ་ཅུ་བ་ལས། རྒྱ་ཐད་བ་ལ་ཞི་
བ་ནི། །ཐད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་བ་སྟེ། །ཞེས་སྟོང་བྱ་སྒྱུ་ཐུན་ཐད་བ་མར་མེ་ཞི་བའི་རྒྱར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་རིགས་བ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་བ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་
ནས་འདུས་བྱས་སྟེ་ཅིག་མར་སྒྲ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་པས་འཛིག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟེང་
ཅིག་མ་དག་འཛིག་བ་དང་བྲལ་བ་ནམས་འདུས་བྱས་སུ་ངེ་ལྟར་འབྲུག། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདས་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་འདས་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་བ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྟེང་
ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཞིག་འཛིག་གཉིས་
རྒྱས་སྟེང་མི་སྟེང་ནམ་བ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་བ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྟེང་
ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་བ་དེ་བྱམ་བ་རང་དུས་སུ་འཛིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་
བྱམ་བ་རང་དུས་སུ་འཛིག་པས་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱམ་པའི་རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་
འཛིག་པས་བྱམ་པའི་ཞིག་བ་བྱམ་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར།

བྱམ་པའི་འཛིག་པ། བྱམ་པའི་རྒྱ་ལས་མ་སྟེས་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱམ་བ་སྟེང་ཅིག་མ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱམ་བ་དེ་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། བྱམ་བ་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞིག་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བྱམ་
བ་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཛིག་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞིག་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་
ན། བྱམ་པའི་ཞིག་བ་རྒྱ་ལས་སྟེས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞིག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱམ་བ་ཞིག་བ་རྒྱས་སྟེང་པར་ཐལ། བྱམ་བ་འཛིག་བ་དེ་བྱམ་བ་ཞིག་བ་ལ་
མདོན་དུ་སྟོགས་པ་ལ་འཛིག་བ་གང་ཞིག་ ཞིག་བ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པ་རྒྱས་སྟེང་པའི་ཕྱིར།
གང་ཞིག་དེར་ཐལ། བྱམ་བ་འཛིག་བ་དེ་བྱམ་བ་ཞིག་བ་ཞིན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན།
བྱམ་བ་སྟེ་བ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། བྱམ་བ་སྟེས་པ་གཉིས་རྒྱས་སྟེང་མི་སྟེང་ཀྱི་བྱུང་བར་

ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། བུམ་པ་ཞིག་པ་གཉིས་རྒྱས་སྐྱེད་མི་
སྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་སོ།།

སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱི་ཤི། ཞེས་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
ཁས་སྦྲངས་པས་ལས་འབྲས་ཚུད་མི་ཟ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཟད་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མར་
འགྲུབ་སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་ཞིག་འཛིག་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཞིག་འཛིག་བྱེད་པར་ཁས་སྦྲངས་པས་ཆོག་དེ་
ལས་འདུས་བྱས་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ལ་ཞིག་འཛིག་མེད་པ་
གང་ཞིག་བུམ་པའི་རྒྱ་དུས་སུ་བུམ་པའི་རོ་པོ་མ་གྲུབ། བུམ་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་པས་བུམ་པའི་སྐྱེ་
བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཞིག་པ་ཡང་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་གྲུབ། བུམ་པ་གནས་
པའི་རྒྱུ་ཟད་པའི་དབང་གིས་བུམ་པ་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱ་སྤོང་བུ་སྦྱུ་ལྷན་ཟད་པས་འབྲས་བུ་མར་མེ་ཤི་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་དངོས་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷིར་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཞིག་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་དགུན་དུས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རོད་གཤེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆང་ན་དགུན་དུས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཡང་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུའི་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མ་འོངས་པ་འོངས་པ་འཕམ་
སྐྱེས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་འོངས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྐྱེས་
པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འོངས་པ་དང་སྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་འདི་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་

བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་འཛོག་པའི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་། སྐྱེ་
འཛིག་གནས་གསུམ་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་གྱིས་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་
ལུགས་ལ་ཆེས་འཐད་དེ། མར་མེ་ཤི་མ་ཤིའི་དབང་གིས་སྤྱན་བ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས། སྤྱ་གྲུའི་རྒྱུ་
ཆང་མ་ཆང་གིས་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ནམས། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ནམ་བ་ཀུན་ཏུ་མཆུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་།

འཛིག་རྟེན་ན་ཟས་མེད་པས་བྱ་ཤི་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་མ་སྐྱེས་པར་ཁས་ལེན་
པས། ཟས་ཡོད་ན་བྱ་འཆོ་བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་སྐྱེ་བ་རྒྱས་སྐྱེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ།
ཟས་མེད་པས་བྱ་ཤི་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་རིམ་བ་བཞིན་ཟས་མེད་པ་དང་
རྒྱ་མེད་པས་སྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་དུ། སྟོང་སྤྱན་ཆེན་མོར་ཞིག་པ་
ཞིག་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་གསུངས་པ་འབྲ་བ་ཞིག་སྤང་བ་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ།

ཚོད་པ་སྟོང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྱུང་བར་ཐལ།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབྲ་བ་ཁས། འདོད་ན།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ མིང་
གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཕྱང་པོ་བྱི་མ་བཞི་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་བྱ་སྤྱུམ་ལྡན་ཐད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མར་མེ་
ཤི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མར་མེ་དེ་མར་མེ་ཤི་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེ་དེ་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་སྐྱད་པ་བུམ་པའི་འབྲས་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མེད་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤོང་པོ་སྦྱུམ་ལྷན་དང་མར་མེ་དངོས་སུ་སྤང་བ་སྤིང་དམ་མི་སྤིང། ཁ་ཅིག་སྤང་བ་སྤིང་
ཟེར། འོ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བུ་སྤྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ། དེ་དག་ཀུས་
པ་གཅིག་པས་སྤྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་དགག་
བྱའི་བྱད་པར་མ་སྦྱར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་སྦྱུག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤང་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་
སུ་སྤང་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ།

ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ནང་གི་རྒྱ་དང་མ་སྤང་པར་ཐལ། རང་གི་ནང་གི་རྒྱའི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རང་ནང་གི་རྒྱའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དག་ན་རེ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་སྤང་པར་ཐལ། མེས་བྱད་ཤིང་བསྐྱེགས་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱབ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་གནས་པའི་མེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེགས་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་སྤང་པ་མེད་པར་ཡང་མེས་བྱད་ཤིང་བསྐྱེགས་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མར་མེ་སྤང་པ་མེད་པར་ཡང་། །གལ་ཏེ་སྦྱུང་པ་སེལ་བྱེད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་
ན་གནས་པའི་སྦྱོན། །འདི་ན་གནས་པ་དེས་སེལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆ་
གང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་གང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤང་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་

གཉིས་མཉམ་པར་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། སྤྱི་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་སྤྱི་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

མེ་དུ་བའི་དུས་ན། འདས་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་ཐལ་
ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དུ་བའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་འདས་པར་
སོང་བའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་དེར་འདས་ན་དུས་
དེར་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མེ་དུ་བའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་
དེར་འདས་པ་ཡིན་ན་དུས་དེར་འདས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འོ་ན་
ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན་ཡང་དུས་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དུས་སུ་དུས་གསུམ་
གང་རུང་དུ་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།

ཁོ་ན་རེ། དགེ་བ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དབྱིག་གཉིན་གྱིས། དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་འདོད་པ་ལྡན་པའི་སྤྱི་པ་མ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་སྟེ། དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་
དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལུས་ངག་གི་ལས་
གཟུགས་ཅན་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་པའི་ལུང་

ཁྱདས་སུ་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་དུ་ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་པོ་ལས་ཀྱང་ཡིན། སེམས་པ་འདུག་
པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བདུན་པོ་དེ་གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ལས་ཞིག་པའི་ཆེ་ལས་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ལས་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཁྱབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་མ་གོ་བའི་སྤྲེང་དུ་སོང་བེར་ན། བྱམ་པའི་
ཞིག་པ་དང་བྱམ་པའི་མ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་མེད་པར་ཐལ།
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་མ་གོ་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱང་
གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མ་འོངས་པ་སོགས་ཀྱང་མཆོན་ནོ།

ཚུ་འབབ།

༥ རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཚུ་འབབ་ཁྱུང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་ཟློ་
ཡང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ །རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་པ་
གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཆེ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་ལ་ཚུ་བདུད་
ཅི་ནག་ཁྲག་གསུམ་གྱི་སྤྲང་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་ཡིན་འདི་
མིན་གང་དུ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པས་གང་ཟག་ཏྲག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
འདོད་པ་དང་། རང་པས་གང་ཟག་ཏྲག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་
གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་པའི་
སྟོན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ལ་མཆོག་དམན་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱད་པར་ཤེས་པ། གཞན་དུ་མི་སྤྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་།
དེའི་བསྐབས་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཆེ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེའི་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་འགྲོ་བ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་ཟེར་ན། འོན་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་གསུམ་ག་ཆད་མ་ཡིན་ནམ། འགའ་ཞིག་ཡིན་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་ཞིང་ག་ཤེར་བ་པོར་བ་གང་པོ་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། པོར་གང་པོ་དེ་ལྟའི་མིག་ཤེས་ཆད་མས་བདུད་རྩིར་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་གསུམ་པོ་དེ་མི་འགའ་བར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། པོར་གང་པོ་དེ་བདུད་རྩི་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཁྲག་ཏུ་གྲུབ་བདུད་རྩིར་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདུད་རྩི་ཡིན་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་འགའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། གང་ཆད་མ་ཡིན་ལ། གང་ཆད་མ་མིན་པ་ཡིན། མིའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་བདུད་རྩི་དང་རྣམས་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་བཟང་ངན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་ལྟར་སྤང་བའི་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡང་མིའི་ལས་འབྲིང་པོའི་དབང་གིས་སྤང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་དངོས་པོ་གཞན་གཉིས་མི་སྤང་བ་གང་ཞིག དེ་ལ་ལྟར་སྤང་བ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གསུམ་པོ་དེའི་བལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཞིང་ག་ཤེར་བ་པོར་གང་པོ་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། མཐར་མ་འགག་བར་ཏུ་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆེ་སྤང་བ་དེ་གསུམ་འབྲུང་བ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེའི་རང་རང་གི་ལས་ལ་སྟོན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེས་པོར་གང་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བ་དེའི་ཆེ་རེ་རེས་ཀྱང་
དངོས་པོ་གསུམ་ག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་མ་
བྱས་པ་དང་འཐད་པ་དང་བྱས་པ་ཚུད་ཟ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཁ་ཅིག་མི་ཡུལ་ནས་སྤངས་པའི་ཆུན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡིན་ན་ཚུ་དྲངས་ཤིང་བསིལ་བ་ཡིན་
པས་བྱབ་ཟེར་ན། མི་ཡུལ་ནས་སྤངས་པའི་གཉིག་ཚུ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །

ཡང་ཆུན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་གང་ལ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེས་བཟླས་པའི་ཆེ། པོར་གང་པོ་
དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དང་། ལྷའི་ལས་ཀྱི་བདག་སྟེན་ལ་བཏེན་ནས་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་
པའི་བདུད་ཅིའི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ནག་ཁྲག་དང་ཚུ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཟེར་ན། འོ་
ན་པོར་གང་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་དེ། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་བདུད་ཅིའི་ཉར་ལེན་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུད་ཅི་དེ་ཆ་ཤས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་མཆོན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟར་བཟླས་པ་དེའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཁྲག་དང་། ལྷ་ལ་བདུད་ཅི་དང་། མི་
ལ་ཚུ་དྲངས་ཤིང་བསིལ་བ་སྤང་བས་བྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་
ཅན། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཟས་སྒྲོམ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་
ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། མཐའ་དག་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཟས་སྒྲོམ་ཉིད་
ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱིས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཟས་སྒྲོམ་དམན་
པ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཐལ། ལྷ་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་བཟླས་པའི་ཆེ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་ཁྲུས་ཀྱི་རྩིང་བྱ་སོགས་དང་། དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་སྤྲོ་ཆོགས་སྤང་བ་ཡོད་པ་དང་། མི་ལ་ཡང་ལྷས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡོད་

པ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་བཙུག་པ་བ་སྐྱང་གི་ཤར་སོང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་མཐོང་བའི་ལས་རྒྱས་པ་སློན་པ་ལ་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་ཆད་མཚུངས་སུ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་ལ་བདུད་ཅིའི་རྩིང་བྱ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཆོ་སོགས་དང་། མི་ལ་ཡང་པོར་གང་ལས་ཆད་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་ཆད་མཚུངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པས་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་པོངས་སྤྱད་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གསུམ་དང་། དེའི་སྣོད་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་དུ་སྤྱེ་རྒྱས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག ལས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་གང་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་དེ། བན་ཚུན་གོ་ས་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆད་མཚུངས་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་གོང་དུ་སྐྱབ་ཟེན་པ་གང་ཞིག གོ་ས་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན་ཆུ་པོར་གང་གི་གོ་སར་ཆད་མཉམ་གྱི་པོར་གང་བ་གཞན་གཉིས་མི་ཤོང་བའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་ཆེ་གསུམ་པོ་གོ་ས་འགོག་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་རབ་གཅིག་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། མདོན་པའི་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཆེ། རི་རབ་གཅིག་པོ་དེའི་གོ་སར་རི་རབ་རྒྱས་པོ་དང་། བྱ་བཞི་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་ས་འགོག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ།

བྱམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་སར་བྱམ་པའི་མཆུ་ཞབས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ནི། རྒྱབ་
པ་འབྱུང་ཏེ། བྱམ་པའི་མཆུ་ཞབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་པོ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་ལས་གཞན་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྒྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་གཟུགས་དེ་མཆུ་
ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཆོད་གྲུབ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་མིས་
ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་མཐོང་དགོས་
པར་ཐལ། ལས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི་མ་སྤྲིབས། དངོས་པོ་གཞན་གཉིས་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་རྒྱབ། འོ་ན། རྟག་ཁག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པའི་
ལས་སྟོབས་ཅན་བསགས་པའི་ཡི་དྲགས་རྟག་ཁག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞིང་
གཤེར་བ་པོར་གང་ལ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེས་བལྟས་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཆོད་གྲུབ་གསུམ་མི་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་མཉམ་མེད་ཀྱི་ལྷགས་སྟེགས་ཀྱི་ས་
གཞིར་འགྲེམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་མ་ཐུ་རྒྱུང་
དུར་སྤྱོད་པའི་དུད་འགོས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིས་བྱ་དམ་པས་དགོ་བ་རྩ་ཚུལ་བཞིན་
སྤྱོད་པ་དང་། དམན་པས་མི་དགོ་བ་རྩ་འཛོལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱུང་པར་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
ཐལ། སྤྱ་མས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོང་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་ཡང་མེད། ཕྱི་མས་དེ་
ལྟར་སྤྱོད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རབ་རིབ་ཅན་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱ་ཤད་འཇག་པར་སྤྱང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་
སྤྱང་གཞི་བསེ་རུའི་ནང་དུ་སྐྱ་ཤད་མེད་པ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་མི་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
ལ་རྟག་ཁག་དང་། བདུད་རྩི་སྤྱང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྤྱང་གཞི་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རང་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་རྣམ་ཐག་དང་། བདུད་ཅི་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཆད་
 མ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ལས་གཞན་གྱི་འགྲོ་བས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་གཅིག་ངོ་ཤེས་པ་
 དང་། དེས་ཤེས་འབྲོངས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་རྒྱ་བར་སོང་ནས་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲིན་སྤྱིང་བ་
 སོགས་ཀྱི་ལུང་ནས་བཞད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་བཟང་སྟོ་ལ་མི་ཤོང་བ་གཅིག་དང་། གཏམ་ངན་སྟོ་ལ་མི་
 ཤོང་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་དང་དེའི་སྤྱག་བསྡུལ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་
 མེད་པའི་གཏམ་བཟང་གཅིག་དང་། ལས་འབྲས་མི་བདེན་པའི་གཏམ་ངན་གཉིས་སྤྲས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེས་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཤོར་གང་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བཏྲས་པ་
 དེའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་ལ་ཤོར་གང་པོ་སྐྱམས་པར་སྤང་བའི་ཆེ། རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་དངོས་པོའི་གནས་
 ཆོད་ལ་སྐྱམས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་ལས་ངན་པས་
 འགོག་རུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་བྱས་པ་
 རྒྱུད་ཟ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་དེའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་བཏྲ་བྱར་བྱུར་བའི་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སྐྱམས་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཏྲ་བཏྲས་པའི་ཆེ་ཟས་སྒྲོམ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱིས་མི་དམིགས་པ་སོགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་རུས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། ཟས་སྒྲོམ་
 དམན་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ལོངས་སྟོན་རྒྱ་མི་འབྱུང་བའི་ལས་བསགས་པའི་ཡི་དྲགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཏྲ་བྱའི་ལས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཤོར་གང་ལ་བཏྲས་པའི་ཆེ་
 དངོས་པོ་གསུམ་ཆད་མཚུངས་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་

འཐད་དེ། ཚད་མཚུངས་སུ་བྱུང་དགོས་པ་བཀག་ནས། གལ་ཏེ་ཚད་མཚུངས་བྱུང་དགོས་ན་འང་
དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ། དངོས་སོ་གང་ཡིན་ལ་ཚད་མར་སོང་ཡང་དེའི་ཚད་ལ་ཚད་མར་སོང་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་སྲིད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་བྱུང་པ་སྲིད་པར་
ཐལ། ཚད་མཚུངས་དགོས་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་མཚོན་ཆ་ཡང་ཕོར་གང་སྤང་
བར་འགྱུར་ཞེས་པས་གོ་བྱུང་སོགས་བྱུང་པ་ཐོན་པས་ཕོར་གང་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་དངོས་སོ་
གསུམ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཚུ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡོད་ཟེར་ན། རྒྱ་གཅིག་
རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་
ཤེས་གཞི་མ་བྱུང་བའམ་ཡང་ན་ཚད་མ་དང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་བྱུང་ཡོད་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟེན་ཆེན་དང་སྟོང་བྱུན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསེ་རུའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཤད་འཛག་སྤང་གི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཚད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་སོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཚུ་འབབ་སྤང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་
ཚོ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པས་
ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་དཔེར་བཞོད་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་
དེར་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཚུ་བོ་གཤྲ་ལ། དངོས་སོ་གསུམ་སོ་དེ་སྤང་བའི་ལས་སྟོབས་ལྷན་བསགས་
པའི་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། གཤྲ་ཚུར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་དང་། དེ་ནག་
ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་། དེ་བདུད་ཅིར་སྤང་བའི་ལྷའི་མིག་ཤེས་གསུམ་ཀ་
ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཆེ་མིག་ཤེས་གསུམ་པོ་
 དེ་གཏུ་རིམ་པ་བཞིན་ཚུ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ཁག་ཡིན་པ་དང་། བདུད་ཅི་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཆད་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་གཏུ་ལ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གཏུ་ལྷེད་དུ་དངོས་པོ་གསུམ་
 གྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཏུ་རྒྱ་ཁག་ཉུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུ་སྤང་རྒྱ་ཁག་ཉུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། གང་ཞིག་མ་གྲུབ་ན། གཏུ་དངོས་པོ་གསུམ་དུ་སྤང་བའི་ལས་བསགས། དངོས་པོ་
 ཆད་གྲུབ་པ་གསུམ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ལས་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གཞི་གྲུབ་པར་
 ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཏུ་རྒྱ་ཁག་ཉུ་སྤང་ཡང་རྒྱ་
 ཁག་ཙམ་ལ་ཡང་ཡོངས་སྟོན་མི་རུས་པའི་ཡི་དྲགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་མ་བྱུང་ན། བྱུང་
 པར་ཐལ། གཏུ་རྒྱ་ཁག་ཉུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་གང་ཞིག་ འགྲོ་བ་གཞན་
 གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཚུ་དང་། བདུད་ཅི་སྤང་བའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཏུ་རྒྱ་ཁག་ཉུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུ་སྤང་རྒྱ་ཁག་ཉུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཚུ་སྤང་རྒྱ་ཁག་ཉུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་
 དྲགས་ཀྱིས་ཚུ་སྤང་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ། རྒྱ་ཁག་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་གྱེ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྲལ་
 པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་། ཉགས་དེར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་
 མི་ཤེས་ཆད་མ་དེ་སྟོན་པོ་ལ་ཡང་འཁྲལ། དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལ་ཡང་
 འཁྲལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འོག་ཉུ་སྤྱུང་།

རང་ལུགས་ལ། དབུད་པ་འདི་རྣམས་ནི། ཚུ་འབབ་ལྷང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒོ་ཡང་། ཞེས་
 པའི་སྐབས་སུ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ཚུ་ལྷང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་
 དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཚུངས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 མཚུངས་སུ་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། རྣམ་ཁྲག་དངོས་གནས་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་
 བ། ཡི་དྲགས་གྱི་ཡང་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱབས་དངོས་གནས་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡོད་ཅེས་
 བཤེས་པ་ལྟ་བུ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་མི་ཡུལ་ནས་སྤངས་པའི་ཚུ་དྲངས་ཤིང་བྱི་མ་མེད་པ་ཤོར་གང་དངོས་སོ་གསུམ་སོ་
 དེ་ལ་འོངས་སྟེད་པའི་ལས་བསགས་པའི་རྒྱས་པ་སྤྲོད་པའི་འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་
 བཏྲས་པའི་ཆོ། ཚུ་ཤོར་གང་སོ་དེའི་ཆ་ཤས་སྤྲོད་མ་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་
 དེས་སྤྲོད་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཆ་ཤས་བྱི་མ་ཞིག་རྣམ་ཁྲག་ཏུ་སྤྲོད་བཤེས་
 དེས་བཞིན་དུ་དེའི་ཆ་ཤས་སྤྲོད་མ་ཞིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་སྤྲོད་ལས་དེས་སྤྲོད་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རིགས་འབྲའི་ཆ་ཤས་བྱི་མ་ཞིག་བདུད་ཅིར་སྤྲོད་སྟེ། དེའི་ཆ་ཤས་སྤྲོད་མ་ཞིག་
 གིས་ཉེར་ལེན་དང་མིའི་ལས་དེས་སྤྲོད་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ཏེ་རིགས་འབྲའི་བྱི་མ་ཚུ་རང་དུ་སྤྲོད་
 ཏེ། ཚུན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ཤོར་གང་སོ་ཆ་ཤས་གསུམ་སྤྲོད་དང་། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་བཏྲས་བྱ་བ་
 མོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འགྲོ་བ་གསུམ་སོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ལག་ཏུ་སྤངས་ནས་འོངས་
 སྟེད་པར་བརྩམས་པ་ན་དངོས་སོ་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་གཉིས་འགགས་ནས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་འོངས་སྟེད་པའི་དངོས་སོར་འགྱུར་བ་ཡིན།

འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་མ་བཏྲས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གཞན་དུ་སོང་བའི་
 ཆོ་ཆ་ཤས་གསུམ་སྤྲོད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་
 མ་ཆད་པའི་བྱིར། ཚུ་ལ་འདིའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་སྤྲགས་གྱིས་
 བཏྲས་པའི་ཚུས་བཟུས་པའི་ལག་པས་རེག་ན་མི་འཆིག་པའི་རེག་བྱ་ཆ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ།

དགུན་དུས་སྤྱི་མཐེན་འོད་ཟེར་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་ལས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་དང་། དབྱིད་དུས་སྤྱི་མཐེན་འོད་ཟེར་གཅིག་གིས་
 ལས་ལེག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ལྷན་
 ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་སྤྱི་མཐེན་དཔེ་སོགས་དཔེ་དང་ལུང་རེགས་དུ་མས་འབྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སྤྱི་ནི། །ཆོས་པའང་ཆོ་
 ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གྲང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་དངོས་པོ་གསུམ་པན་ཚུན་གོ་ས་འགོག་བྱས་དང་། ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཡུལ་
 དུས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་གོ་ས་འགོག་བྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་དུས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་མ་
 གཏོགས་སྤྱིར་ཉི་མཐེན་སྤྱོད་ཀྱང་རེག་མེད་པ་དང་། ཆོས་པའི་སྤྱོད་དུ་ཆོ་རེག་མེད་པ་སོགས་ཁས་
 ལེན་དགོས་སོ། །ཡང་རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་དེ་ཆུམ་པོ་དང་གྲུ་བཞི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གོ་ས་འགོག་བྱས་དང་། དུས་འཁོར་དང་མཛོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཚོད་སྤོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཐོང་ཚུལ་དུག་བྱུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་ལྟས་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་
 བྱས་པའི་ཆོ། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་མི་
 འདྲ་བ་ལྟས་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁོ་ན་རེ། ལྟ་བུ་དེ་སྤྱིས་བྱ་དེའི་ཆ་ལས་ཡིན་པས་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་ལྟ་མ་བྱས་
 པའི་སྤྱོད་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་དུག་པོ་དེ་ཡང་ཆ་ལས་དུག་ལྷན་གྱི་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་ལས་
 ཡིན་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆ་ལས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུག་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་བ་

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་རྣལ་ཞུག་གི་ཐེག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་རྣལ་ཞུག་གིས་གང་བའི་སྤྱང་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ཚུ་སྤྱང་ལ་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་རྣལ་ཞུག་དངོས་གནས་པ་རྟོགས་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་རྣལ་ཞུག་ཐེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་སེམས་ཙམ་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཆོག་པའི་རིགས་སྤྲགས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་སྤྲགས་དང་ལྡན་པའི་ལག་པས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་པའི་ཆེ་ཆ་རེག་མ་ཡིན་པའི་རེག་བྱ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྤྱིང་དུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་ཞུག་ལ་ཁོངས་སྟོང་དགོས་པའི་ལས་རྒྱས་པ་སྦྱིན་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ཚུ་སྤྱང་ལ་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་རྣལ་ཞུག་གསར་དུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆ་སྤྱང་གི་སྤྱིང་དུ་རྣལ་ཞུག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་ཞུག་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རིགས་སྤྲགས་བྱུང་པར་ཅན་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཆ་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་ཁོངས་སྤྱད་བྱའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དགུན་དུས་སུ་ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་རེག་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་ཞུག་དང་པོ་ཐེ་ཆོམ་ཐ་ཡང་རེ་ཤིག་མ་བྱུབ་པའི་ལན་འདེབས་ན། འོ་ན། ཆ་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་རེག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྣལ་ཞུགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ཡིན་ན་ཆ་བའི་གཟུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་འབྲུད་དོ། །

ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉེན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ་སྟོང་གསུམ་པོ་འདིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་བ་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་བལྟས་པའི་ཆེ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་གང་གི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་ཆད་གྲུབ་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གསལ་བ་ཁྱོད་རང་གི་དེར་ཐལ། རི་རབ་ལ་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཆེ་རི་རབ་ཀྱི་གོ་སར། དེ་གྲུ་བཞི་གཅིག་དང་དེར་རྒྱུ་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་དེ་གཉིས་འདོད་པའི་རི་རབ་བྲུ་བཞི་དང་། རྒྱུ་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རི་རབ་བྲུ་བཞི་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རི་རབ་རྒྱུ་པོའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གསལ་བ་ཁྱོད་རང་གི་དེར་ཐལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཐུས་སྤྱག་པ་ཁྱ་གང་པ་བྲུ་བཞི་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དབྱང་ཆོགས་འོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྲུང་བའི་གོ་མི་འགོགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལྷག་ཁྱེད་ཅི་ཆང་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱེས་པའི་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་གང་གི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་བཞི་པོ་དེ་ཆད་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲུ་བའི་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་གང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གསལ་བ་སྤར་ལྟར་ལ། ལས་ཅན་གྱི་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་

གང་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་དེ་པོར་གང་པོ་གསུམ་གྲུབ་པ་སྤིང་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། ཡང་མ་ཁྲུབ་པོ། །

དཔྱུན་དུས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་སྤང་པའི་ཆེ་གང་རེག་གསར་
དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་སྟོབས་ཅན་པ་ལས་གང་
རེག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་སྟོབས་ལས་སྤྲོད་པ་འཐུག་པོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོ་ན་མེ་སྟོབས་ཀྱང་སྤྲོད་པོ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་།
ཞེས་ཆད་བསལ་དུ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མེ་སྟོབས་སྤྲོད་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བ་
ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ལྷག་པའི་མིག་ཤེས་སྤང་པ་ན་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ལྷག་པ་ཉིན་མོ་སྤྲོད་པ་དང་མཆོན་མོ་སྤྲོད་པར་ཞུགས་པའི་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་གྲུང་རུ་པའི་གསུང་ན་རེ། ལས་སྟོབས་ཅན་བསགས་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ཚུ་བོ་
གཤེས་པ་བལྟས་པའི་ཆེ། གཤེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚུ་བོ་གཤེས་
སྐྱེས་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་ཐལ། །རྣལ་ཞག་མཐོང་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་ཡི་
དྲགས་ཀྱིས་གཤེས་པ་བལྟས་པའི་ཆེ་རྣལ་ཞག་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
ཆེ་གཤེས་དངོས་གནས་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་གཤེས་སྐྱེས་པ་
པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མིའི་མིག་ཤེས་ཆད་མས་གཤེས་ཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཤེས་པ་མཐོང་
བས། འོག་གཞི་གམ་ཟེགས་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་མེད། དེའི་དབང་གིས་འོག་གཞི་གམ་ཟེགས་ལ་ཆད་
མར་སོང་བའི་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། ཡི་དྲགས་ཟས་སྟོམ་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ཟས་
ལ་འོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མེ་མར་སྤྲོད་སོང་ནས་ཁ་དང་། མགྱིན་པ་སོགས་
སྟེག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཚུ་སྤྲུང་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་རྣལ་ཞག་གསར་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་
ཁས། འདོད་ན། ལྷགས་སྟེགས་ཀྱི་ས་གཞིས་དཔྱུལ་བ་པའི་ལུས་སྟེགས་པ་མེད་པར་ཐལ་

ལོ། །རེག་བྱ་འཇིན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཚུ་འཇིན་པའི་མིའི་མིག་ཤེས་
 ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཚུ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་
 གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་མེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་
 འབར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷགས་སྟེགས་ཀྱི་ས་གཞིས། དཔྱལ་བ་པའི་ལུས་སྟེགས་པ་སོགས་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པའི་འབྲུལ་སྣང་ཅམ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་བྱེད་པོ་སྲུ་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷགས་སྟེགས་ས་གཞི་སྲུ་ཡིས་བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ནི་ངའི་མ་མོ་ཤམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། མཐུག་ཏུ། དེ་འདྲ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྟེགས་སེམས་ཡིན་པར་སྐབ་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ དེ་
 རྣམས་སྟེགས་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུལ་སྣང་ཡིན་པས་
 མེད་དགོས་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷང་དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔྱལ་བའི་
 ལྷགས་སྟེགས་ཀྱི་ས་གཞི་སོགས་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་
 པ་མ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་སྟེགས་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཆ་གང་གི་རེག་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱན་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགུན་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉི་མའི་སྟེང་དུ་གང་རེག་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ། མ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆ་རེག་གང་རེག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། གང་རེག་གི་སྟེང་
 དུ་ཆ་རེག་དང་། ཆ་རེག་གི་སྟེང་དུ་གང་རེག་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ཆ་བའི་སྟེང་གི་གང་རེག་དེ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་ཡང་ཆ་རེག་མ་
 ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཆ་རེག་གང་རེག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཚད་འགོག་

༥ གཤམ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་རིག་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་བཞུང་བ། དེ་དགག་བ། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བློ་ཕྱི་ཚུལ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཐེར་ན། སྒྲ་ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཐེར་ན། དེ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྒྲ།

ཁ་ཅིག་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཐེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ཤེས་པ་གཅིག་སྒྲུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཐེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བྱང་མཐའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས།

ཁ་ཅིག་རང་རིག་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གང་གི་ཡང་སྒྲུང་བ་མི་འཆར་བས་ཁྱབ་ཐེར་ན། རྣམ་མཐུན་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་འཆར་བས་ཁྱབ་ཐེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཤར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཟེར་ན། དེར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་ཀུན་འགོ་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་
དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་དུ་སོང་བའི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་
བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ཡན་གར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་རང་རིག་འདོད་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་
གཙོ་པོར་བྱེད་པས། སེམས་ཅམ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་བ་བདེན་པར་གྲུབ་
ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་མི་འཐད་པས། ཆད་མ་གང་གིས་གྲུབ་བྱས་པ་ལ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་མེད་རྒྱངས་ཆད་དང་། རང་ལ་རིག་བྱེད་དང་། སྤྱོད་བྱའི་ཤེས་བ་ལ་རིག་
བྱར་བྱས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་རུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་
པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲེལ་ལ་ཡང་སྡོན་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཤེས་བོང་དཀར་
པོ་དེ་མ་མེད་པ་གཅིག་རས་སྡོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་ཆེ། རང་གི་ངོ་པོ་དྲངས་པའི་ཆ་གཅིག་
དང་། སྡོན་པོས་ཁ་སྐྱུར་བའི་དྲངས་ཆ་གཉིས་སྒྲེབ་བ་བཞིན་དུ། སྡོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་སྒྲེབ་པའི་ཆེ་
ཡང་། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་
རང་ཉིད་དང་སྡོན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རང་རིག་གམ་འཛིན་རྣམ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལྡན་
དུ་སྒྲེལ་ཞིང་ལྔ་མ་བྱེ་མས་སྤྱོད་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་བ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །

འོ་ན། དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་

འགྲུབ་སྟེ། སྟོན་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་རས་སྤར་ཡང་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་སྟམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བླ་
 པའི་རྟགས་ལས་སྤར་གྱི་སྟོན་འཛིན་ལ་སྟོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ། སྟོང་བ་ལ་རང་སྟོང་དང་གཞན་
 སྟོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད། སྟོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་ན་དེ་ཡང་དོན་གཞན་པ་གཅིག་གིས་
 སྟོང་དགོས་པས་སྟོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར། སྟོན་འཛིན་གྱི་མས་སྤར་སྟོང་ན་གྱི་མ་དེ་ཡུལ་
 སྟོན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བད་གི་གཟུང་དོན་ཉི་པ་བོར་ནས་རིང་བ་སྟོན་པོ་ལ་འཇུག་
 པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། སྟོན་འཛིན་ལ་རང་སྟོང་གྲུབ་ན་རང་གིས་རང་གཉིས་སྤང་བཅས་ཏེ་གྲུབ་
 པ་མི་སྲིད་པས་རང་རིག་གྲུབ་པ་དང་། གྲོལ་བ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་པའི་དཔེ་མི་རྟེན་པར་བསམ་
 བས་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་མི་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་ནི་སྤར་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་བྱིས་སྟོན་པོ་བླ་པའི་བླ་པའི་སྟེང་གི་སྟོན་པོ་ལ་འཇུག་ཏེ། རྟོག་གི་
 འབར་བར། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བརྟོད་པ་ན། སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་
 སུ་སྤང་སྟེ། རང་སྤང་བ་དང་། ཡུལ་སྤང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱི་རོལ་ཡུལ་
 གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་རང་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
 གྲང་། རྟག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མཛོན་ཕྱོགས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །ཅས་གསུངས།

དེ་དགག་པ་ལ། སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ། བསྦྱབ་བྱ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱོད་གྱིས་བླ་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིག་སྦྱབ་པ་དེ་བླ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་
 འགོད་དམ། བླ་པ་ཐ་སྙད་པ་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དབུ་མ་པ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་བསྦྱབ་
 བྱ་དང་མཚུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་སྦྱབ་པའི་བྲུབ་པ་འབྲུལ་ཏེ། མེ་ཅམ་གྱི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནོར་བུ་མེ་ཤེས་དང་། ལུ་ཅམ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་བུ་ལུ་ཅེས་སྦྱབ་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཡུལ་ཅན་གྱི་བླ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་འཛིན་ལ་སྟོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་
 ཏུ་ལྷག་ཀྱང་རང་རིག་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྟོང་བ་ལ་བྱོད་འདོད་པ་ལྟར་རང་སྟོང་དང་གཞན་
 སྟོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་

མི་བྱེད། རོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མར་མེ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཟེར་ན། རོན་ལྷན་པ་རང་
ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་སྐྱིབ་པར་ཐལ། མར་མེ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལྷན་ཁུང་གི་བྱམ་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལ་གོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་
པས་ལྷན་པ་སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་བླ་པའི་རྟགས་ལས། སྤར་གྱི་སྟོན་
འཛིན་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་སྟོན་འཛིན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་བླ་པ་ལ་བདག་
གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་དམ་བཅའ་དགག་པ་ལ། ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། སྟོན་
འཛིན་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རང་ཉིད་གྱིས་རང་
ཉིད་རྟགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་འབྲུབ་པ་ཆད་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སྟོན་འཛིན་ཉམས་སྟོང་གི་རང་རིག་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་
ཀར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡིད་ཇི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་
རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། ས་བོན་ས་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་བྱསྐྱེད་
བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཁུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། མར་མེ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་སྟེགས་པ་
དང་། སོར་མོ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་གི་རྩེ་ལ་རིག་པ་དང་། རལ་གྱི་རང་གིས་རང་གཙོད་རུས་པར་
ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ལང་
གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོས་ནི། །རང་ལ་རིག་
པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་འཛིན་
དང་དེ་སྟོང་བྱེད་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་བྱ་བྱེད་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན། ལུགས་འདིའི་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞུང་འདི་ནས་བཤད་ཚུལ། སྟོང་འཇུག་གི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྟོན་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་འཛིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མ་སྟོང་ཡང་ངས་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་སྟམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་དེ། སྤར་གྱི་སྟོན་འཛིན་དང་ཕྱིས་གྱི་བྱ་བེས་གཉིས་ཀས་ཡུལ་སྟོན་པོ་གཅིག་ལ་འཇུག། སྤར་གྱི་སྟོན་འཛིན་དང་ཕྱིས་གྱི་བྱ་བེས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན། སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ང་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མཐོང་བ་པོའི་ངའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་བྱ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་སྟངས་ལྟགས་པའི་བྱ་བས་དོན་མ་བཅལ་བར་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྟོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་བྱ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སྤར་ཡུལ་ཅན་ལ་རག་རིག་མེད་ན་ཕྱིས་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། གཞན་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། བྱ་བ་འགྱུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས། ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ། སྤར་གྱི་སྟོན་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་གྱི་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་གཉིས་རྩུབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོན་འཛིན་དེ་ལ་སྟོང་བྱེད་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་ཡུལ་ཅན་མ་སྤངས་པར་ཡུལ་བྱ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགུན་དུས་སུ་གྱི་བ་དུག་ཅན་གྱིས་རྒྱགས། དེའི་ཆེ་དེས་རྒྱགས་པ་སྟོང་ཞིང་དུག་ཞུགས་པ་མ་སྟོང་ཡང་། དཔྱིད་འབྲུག་སྐྱོབས་ནས་དུག་ལངས་པའི་ཆེ་དུག་ཞུགས་པ་མ་སྤངས་པར་གྱི་བས་རྒྱགས་པ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་གི་ཕྱོགས་སུ་མའི་ལུགས་བཟོད་པ་ན། འཛིན་རྣམ་ལ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་

པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར། རང་སྤང་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། གཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་
རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་གནས་
ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་རིག་གིས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སོ་སོ་རང་གི་
རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། རང་རིག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཅམ་ཡོད་པ་མ་ཐུན་
ཡང་དོན་མི་མ་ཐུན་པའི་བྱིར།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་རང་རིག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མི་བཞེད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྟད་ཅམ་དུ་རང་རིག་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྟེ་དཔྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་གང་ཞིག་
འཛིག་རྟེན་རང་རིག་པ་དང་། གཞན་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་བྱིར།

ཟེར་ན། མ་བྱུང་། ལྷ་བས་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་བྱུང་བའི་རང་རིག་མི་བཞེད་པར་ཐལ། ཆོག་
གསལ་ལས། རྗས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རང་རིག་བཀག་པའི་རྗེས་སུ། འོན་ཏེ་འཛིག་
རྟེན་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བླ་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་དང་། རང་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་བླ་བ་མི་རྟེན་འབྱུང་བ་དེ་རྟེན་ཉིད་པར་འབྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་སྟན་མོང་མེན་པ།

༥ གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་
གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་རིག་པ། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་།
རྗེས་དཔག་གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་

མངོན་འགྱུར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ། དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གི་སྤྲང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་གསལ་སྤྲང་ཅན་གྱི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཐ་སྤྲང་
དབྱེད་པའི་ཆོད་མའི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་དང་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དབང་མངོན་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྤྱོད་པ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཡུལ་ལ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་རྣམ་འབྱོར་
པའི་ཤེས་པ། ས་མཆོམས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནས། སངས་
རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད། རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་
པ། དབྱེ་ན། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ དཔེ་ཉེར་འཇུག་གྱི་ཆོད་མ། ལྷང་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གོ།

རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཆོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྗེས་
དཔག་ཆོད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་
གཉིས་སྤྲང་གི་དབང་ཤེས་དང་སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཆོད་མ་ཡིན་མེན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་
མེད་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྲང་ཡུལ་ཡིན། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ལ་བྱེད་
རིགས་པ་གང་ཞིག རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྲང་གི་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་གི་སྤྲང་ཡུལ་ལ་ཆོད་
མ་ཡིན། སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཚུར་
མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་བློ་པའི་བློ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་
བོ་མངོན་འགྱུར་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཆོད་མ་གང་ཞིག་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་སྒྲིབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཅན་
པའི་ཅན་ཤེས་རྟེན་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྒྲིབ་
ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བསམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
འདོད་ན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་བར་ཐལ། དེ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་
བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་རིག་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་དུ་ཐལ། མཆོན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟའི་མིག་
གི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་དང་ངོ་
བོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སྒྲུ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱངས་ནས་སྒྲེས་པའི་ལྷ་
གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་དེ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

གྲུབ་མེད། ལྷ་གྲུབ་དེན་མེད་དེ་ལྷ་གྲུབ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་མེད། དེ་བློ་པའི་བློ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷ་གྲུབ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྣང་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྣང་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རྟོན་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། མི་སྣང་པའི་རིག་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་སྣང་ནག་ཁག་ཏུ་སྣང་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྣང་གི་སྣང་གི་ནག་ཁག་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟགས་གསུམ་ཀ་མ་གྲུབ་པོ།

ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྣང་པའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྣང་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྣང་པའི་རིག་པ། དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མེན་པ་ཡིན་

པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན། རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
མ་བརྟེན་པར་རང་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། ཡིད་མཛོན་གྱི་མཚན་
ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། རང་ལུལ་དུ་གྱུར་
པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤྱི་
རྣལ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་
གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འཛིན་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་ལ་གང་སྤང་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་མཛོན་གྱུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་མཛོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚུར་མཐོང་ལ་མཛོན་
གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣལ་ལ་མ་བསྟོས་པར་ཚུར་མཐོང་གི་ཁྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་
སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་བཞིན།

གཞན་ཡང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མཛོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་རྒྱུན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། ཡིད་མཛོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
མཛོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྟེན་པར་ཐལ། མཛོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ།
ཕྱི་རོལ་པའམ་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཛོན་ཤེས་ལ། ཡིད་མཛོན་གྱིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། རྣམ་བྱེད་གྱིས་མ་དེས་ཏེ། རྣལ་
འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། མི་སྤྱོད་འཇུག་པ། ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་
མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་གི་རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དངོས་སུ་མ་
བརྟན་པར་རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྤྱོད་འཇུག་པ། མངོན་སུམ་ཆོད་མའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ། རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་དང་གསུམ།

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟན་ནས་རང་གི་
གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྤྱོད་འཇུག་པ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མའི་
མཆོན་ཉིད། མངོན་སུམ་ཆོད་མ་གང་ཞིག རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟོན་ཡིད་དབང་
ལ་བརྟན་ནས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་བདག་མེད་པ་རགས་གང་
རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྱལ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་སུམ་པ་ཞིག་ལ་མི་སྤྱོད་
འཇུག་པ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
རྟོན་ཞི་ལྷག་རྩང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟན་ནས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་ཡུལ་བདེན་པའི་
རྣམ་པ་འཕམ་བདག་མེད་པ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྱལ་གྱི་མི་སྤྱོད་འཇུག་
པ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་
སྤྲོ་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་ནས་སྤྱོད་པའི་
གཟུགས་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཆོན་གཞི། སོ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་གང་
ཐག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ།

རང་གི་དངོས་ཀྱི་རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་གྲུར་
ལ་མི་བསྤྱོད་འཇུག་པ། རྗེས་དཔག་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྗེས་དཔག་

ཡིད་ཆེས་ཐེས་དཔག་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཐེས་དཔག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱས་ཉལ་ལས་
སྤྱི་མི་ཉལ་པར་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་
ཉལ་ལས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་
ལ་མི་བསྐྱུ་བར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྩ་དང་མིག་པ་སོགས་བསྐྱང་དང་འབྲས་
བའི་ཉལ་ལས་བ་མིན་བསྐྱང་དང་འབྲས་བར་རྟོགས་པའི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དབྱེད་ཤེས་ལ་ཆད་མས་བྱབ་ཅིང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པས་མ་བྱབ་པོ། །མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་ཡིན་བྱབ་མཉམ། གཞི་བྱབ་ན་མངོན་སྟོག་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། གཞི་བྱབ་ན་རང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱབ། རང་ཉིད་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོ་ཡང་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན། ལ་པར་རྒྱབ་གྱི་མེ་དེ་ཚུར་རྒྱབ་གྱི་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་དུ་བའི་
ཉལ་ལས་ལ་རྒྱབ་གྱི་མེ་རྟོགས་པའི་ཐེས་དཔག་སྟེ། པར་རྒྱབ་གྱི་གནག་རྩི་མོས་ཀྱང་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་དང་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་
རྟོགས་བྱ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །

འོན་ཀྱང་། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དངོས་བཏགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ།
སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་པ་མངོན་
སུམ་ཆད་མ་བཏགས་པ་བ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཆད་མ་དེ་སྟོན་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་མཆན་ཉིད་པ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་འཛིག་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ། སྟོན་འཛིན་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྟོན་
པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་ལས་བྱུང་
བའི་མེ་ལ་རྩའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། སྤྲུལ་འཛིན་ཏོག་པ་དང་།
བདག་འཛིན་དང་། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བའི་དབང་ཤེས་ནམས་ཀྱང་རང་རང་སྒྲིབ་བའི་སྤྲུ་
ཏོག་པར་སྒྲིབ་བའི་ཆ་སོགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནམས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་
ཚད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར།

དབང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མས་བྱུང་ཚུལ་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ།

༥ འོ་ན། དབང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནམས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་། ཚད་མས་བྱུང་
དགོས་པས་ཚད་མ་གང་གིས་ཚུལ་རི་ལྟར་འབྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་
པ་སོ་སོར་བཞེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པར་གང་སོང་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས།
རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་ནི། ལྟར་མཐོང་གི་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུས་བྱུང་པ་དང་འབྲུབ་པ་དོན་གཅིག་
ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཏོགས་ན་
ངས་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དངོས་
ཤུགས་གང་དུ་ཡང་མ་ཏོགས། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་
ཀྱི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་
ཏོགས་མི་འཛོག་ཤུགས་འདིར་འཛོག་དགོས་ཞེས་བྱུང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞེད་བྱུང་། གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་ཀྱི་ནམ་གཞག་ལས་ཀྱང་། སྟོད་འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་
ཏོགས་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་སྤྱོད་པར་མཛད་དོ། །

མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་ནི། སྟོན་འཛིན་ལྟ་བུས་ཁོ་རང་བྱུང་པ་དང་འབྲུབ་པ་དོན་མི་
གཅིག་སྟེ། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་
དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན། དེས་ཡུལ་སྟོན་

པོ་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོན་འཛིན་གཉིས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་བཅད་ནས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་
 རང་རང་འགྲུབ་ཅིང་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པར་གང་སོང་དབྱེད་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་
 ཚབ་རྗེའི་བཞེད་པ་དེ་ཅུང་ཟད་རྗེའི་དགོངས་པར་མ་སོང་བར་མངོན་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
 ཀྱིས་སྒྲིག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་གསུང་དང་སྒྱུར་ནས་འགག་པ་མཛད་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྟོད་འཇུག་གི་ལྷགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་
 རང་གིས་རང་མ་སྟོང་བ་ནི། ཟུགས་པའི་ཆེ་དུག་མ་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ། ཕྱིས་ཟུགས་པ་བྲན་པ་ནི་
 ཡུལ་སྟོང་བ་བྲན་པ་དང་འབྲེལ། ཡུལ་སྟོང་བ་བྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་
 རང་མ་སྟོང་ཡང་བྲན་པ་ནི། ཟུགས་པ་བྲན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་སྒྲུབ་ཞུགས་པའི་དུག་མ་སྟོང་བ་བྲན་
 པ་དང་འབྲེལ། །འདི་ནི་རང་རིག་མེད་པར་བྲན་པ་སྟེ་བའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོས་མཛད་
 པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅིག་སྒྲུབ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་
 ཐོན་པ་འབྲེལ། །ཞེས་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མ་སྟོང་བར་གསུངས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་
 བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་འགག་པ་རི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 རང་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རང་ཉིད་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བར་རྟོགས་ན་རང་རིག་བཀག་པ་དང་འགལ། ཤར་ན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་ན་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་རྟོགས། ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་ན།

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་ཉིད་
 རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ལ། ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རང་གི་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བཀག་
 ཤུལ་དུ་བཀག་ཅིང་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཕངས་ཏེ་རྟོགས་
 པའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་
 མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་དགག་བྱ་ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་ཅན་ལྷ་
 གྱུ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པར་ཐལ། སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལྷ་གྱུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དགག་བྱ་ལྷ་གྱུ་བདེན་གྱུ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཤེས་རབ་རང་ཉིད་འཕངས་ཏེ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ། རང་བཟོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་
 བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྱུ་འཕངས་པའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱ་དེས་ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་ཐལ། སྐྱ་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱ་ལ་ཅན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་མཐར་
 ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། འོ་ན།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྱུ་བ་བར་བྱ་དགོས་
 སོ་སྐུལ་ན་དེ་ལྷ་ན་ལྷ་གྱུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཤུགས་
 ལ་བསྟན་དགོས་ཏེ། སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱ་དེ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཕྱིར་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉམས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཐེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་ཉིད་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐུག། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་དང་
 བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐུག། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དེ་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་ན་སྟོ་གཅིག་གིས་བདེན་
 གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་སྟོང་ཉིད་ཆོས་གཞན་
 དངོས་སུ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐུག་པ་དང་། སྟོ་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་སྣང་
 བཅས་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་
 ཐུག། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆད་མ་འབྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆད་
 མ་རང་ལས་ཆད་མ་འབྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་གཞན་བྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆད་མ་
 འབྲུབ་པར་འབྲུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཆད་མ་ལ་སྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་ཆད་མ་
 གྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པས་སྟོན་པོ་གྲུབ་པ་དང་། སྟོན་པོས་སྟོན་འཛིན་
 ལ་རང་འབྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གཏད་པས་སྟོན་འཛིན་འབྲུབ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་
 འཛིན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེས་སྟོན་པོ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་ཡོད་པར་འབྲུབ། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་འབྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ལང་བར་དུ་ཆད་མ་
 གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་
 པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོ་བསྐྱེད་རུས་ཤིང་དེ་ཉིད་
 གྱིས་དེ་གཅོད་པས་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་མེད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 སྟོ་འདོགས་དེ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།

སྡོན་པོ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་འཛིན་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། དུལ་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དུལ་ཅན་བྱ་
བ་ཡིན་ཀྱི་སྒར་དུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་དབང་གིས་བྱ་
བ་དེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་དུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་
མ་བྱུང་ཀྱང་འབྱུང་བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚྱོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བའི་འདུས་བྱས་ཡོད་པའི་བྱིར། མི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་
ན། རྟོན་མི་འབྲ་བས་མ་བྱུང། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
པའི་མངོན་སུམ་ལ་དབང་མངོན་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། དབང་མངོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་བྱིར།
ཟེར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཀ་ཡིད་ཤེས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཡིད་
མངོན་ཡིན་ན་རང་གི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པས་བྱུང་
བར་ཐལ། ཅུ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས་ཡིད་མངོན་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་
པའི་ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན།
ཅུ་བར་མ་བྱུང། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་རང་དུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་
ན་རང་དུལ་མངོན་དུ་བྱུང་བས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་
ན་རང་གི་སྤང་བ་མངོན་དུ་བྱུང་བས་བྱུང་བའི་བྱིར། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པ་བྱ་བའི་བྱ་ཤེས་འདིས་རང་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་སྤང་བ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དབྱེད་གཞིར་སྤང་བས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་རང་
དུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་
ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་གཉིས་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་
ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་སྤང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མཱ་ཤེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གཞི་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཟོར་ཡང་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་
གཉིས་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་སྤང་བ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་སྤང་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་
གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པས་མི་འཐད་དོ།

ཁ་ཅིག་ མངོན་སྟོན་འགལ་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིལ་སྟོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིལ་མེད་དེ། དེ་ཤེས་པ་
གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་
པར་འདོད་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ཆོས་ཅན། མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་
སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན་སྤྲི་ཀ་ཆེན་དང་འགལ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཐུན་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དེ་བརྗོད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་དེ་རྣམ་མཐུན་ལ་མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡིན་མི་
དགོས། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་དེ་སྟོན་གྱུར་དུ་

འདྲི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་སེམས་
ཅན་ཡུལ་འཇལ་བ་བརྒྱུད་བར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་འཛིན་བྱུང་པར་ཐལ། དགོངས་པ་
རབ་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འབྱུང་ཅིང་སྟོན་
འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། གོང་
དུ་འབྱུང་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་འབྲེལ་དང་། རྟེན་ཆེན་
གཉིས་ལས་མར་མེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་མི་གསལ་ཞིང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་གསལ་ཡང་གསལ་
བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་འཛིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མ་སྟོང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་
སྟོང་ཡང་། སྟོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་རང་ཉིད་
ཀྱིས་རང་ཉིད་སྟོང་བའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

ཁ་ཅིག་རང་སྟོང་ཆོས་ཅན། སྟོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། གཞི་
ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཅན་སྟོན་ཅན་ནོ། །འདོད་ན། རང་སྟོང་རང་ལ་སྟོན་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཟེར་རོ། །མངོན་ཤེས་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དག་ལས། དང་པོ་
ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་སེམས་ཉེན་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དམ་བཅའ་བྱི་མ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
ན་ཐོས་བྱུང་གི་སྟོང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་བྱུང་གི་རིག་པ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྲུད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། ཉིན་དང་མཚན་
དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་དང་།
བསམ་བྱུང་སྒོ་ཡིས་ངེས་ཤེས་རྟེན་པར་ཤོག། །ཞེས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མྱོང་རྟོགས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། དབྱེ་དཀའ་བ་སྣང་ན་ཡང་། རེ་ཞིག་དཔྱལ་
བའི་ཚ་གྲང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་
ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་
སངས་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲགས་པ་དང་འགལ་ལམ།

ཁ་ཅིག་ ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པས་རང་གི་དགག་བྱ་
བཀག་ལུལ་དུ་བཀག་ཅོང་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་། རྗེས་དཔག་དེ་ལ་
ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྣང་བ་འཕངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་འབྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒོ་རོར་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རེ་ཞིག་མ་བྱུག། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཆོས་ཉིད་
སྣང་བ་དེའི་སྣང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྣང་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུག་ན། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྣང་བ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། མ་བྱུག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
ངངས་ནས་སྤྱེས་པའི་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་
རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུག། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་

གང་ཞིག་མི་བསྐྱ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དབྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་ཡུལ་རིམ་པ་བཞིན་
བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསུལ་དང་། བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྟོན་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་ཡང་
མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་མིག་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་རང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་
ལ་མི་བསྐྱ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྟོན་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་
རྟོགས་བྱ་ཡིན་ན་སྟོན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་
པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྟོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ལྟོང་ཉིད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཆོར་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཞེས་པས་བདག་མེད་ཐ་རགས་གང་ཡང་
མ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཤིང་།
ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་གོ། །

རང་ངེས་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡུལ་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་བྱས་པས།
སྟོ་ངེས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ན་སྟོ་ངེས་སྟོན་པོ་སྟོང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་
ཅན། སྟོན་པོ་སྟོང་བར་ཐལ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་བྲན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྟོང་
བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་ལ་གཞན་སྟོང་ཡོད་པར་ཐལ། བྲན་ཤེས་
ངེས་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་གང་ཞིག་སྟོན་པོ་དང་བྲན་ཤེས་དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་
ན། སྟོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་སྟོང་བ་གང་ཞིག་ལྷ་ཤེས་དང་རོ་གཉིས་
དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་སྟོང་བར་ཐལ། ལྷ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་སྟོང་བ་འཛིག་རྟེན་ན་གསུམ་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ལྷ་གྲུ་ས་
བོན་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

རང་ལུགས་ལ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྟོན་པོ་སྟོང་བར་ཐལ། དེས་བྲངས་པའི་
སྟོན་པོ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་སྟོང་བ་བྲན་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་ཡང་བྲན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོད་འཇུག་ལས། གཞན་སྟོང་བ་
དང་འབྲེལ་བ་ལས། བྲན་འགྱུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་འཛིན་
དང་སྟོན་པོ་གཞན་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྟོན་པོ་སྟོང་ཡང་། སྟོན་འཛིན་དང་སྟོན་པོ་ལ་གཞན་སྟོང་
དང་། རང་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དེ། བྲང་ངེས་རྣམས་འབྲེད་ལས། སྟོང་བ་ལ་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་

གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་མ་ཚོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། མ་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལ་རང་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། སྡོན་འཛིན་
མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། དེར་ཐལ།
ཚད་མས་དེའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་ནས་
སྐྱེས་པའི་སྡོན་འཛིན་བྱུང་བའི་བྱུང་ཤེས་དེས་སྡོན་འཛིན་རྟོགས་པ་གང་ཞིག དེ་རང་གི་གཞལ་
བྱ་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུད་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ།
རྟོགས་དང་པོ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེས་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་
པས་ཁྲལ་པར་ཐལ། སྡོན་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་
པ་དོན་མ་སྐྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གིས་
ཁྱོད་རང་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སྐྱུ་བ་པ་སྐྱུ་བས་སུ་བབ་པའི་གང་
ཐག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་
ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོགས་པ་དེའི་ངོར་དེ་ཚད་མར་སྐྱུ་བ་མི་
དགོས་པར་ཐལ། རྟོགས་པ་དེས་དེ་ཚད་མར་ཚད་མས་ངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་སྣང་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་

རང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བཞིན་དུ་རིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རིག་པ་གང་
ཞིག་ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་གྱུར་ཡོད་པས་
ཁྱབ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོག་གྱུར་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ཞིང་། མངོན་
སྟོག་འགལ་ཟེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་
གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་
གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་
པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་གང་ཞིག་དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་
སྟོག་གྱུར་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་སྟེ། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་
པའི་སྟོག་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་དགོས་པར་
ཐལ། སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བླངས་ནས་སྟེས་པའི་སྟོན་པོ་བླན་པའི་བླན་ཤེས་
ཀྱིས་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་རྟག་
འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་རྟག་
པར་སྒྲུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་། དེས་དེ་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་ཆད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྲེན་བྱས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པས་རང་ལ་སྤྱི་རྟག་པར་སྒྲུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
ཐལ། དེ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། གཟུགས་དོན་མ་བྱུང་དུ་བླན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་
ནས་སྐྱེས་པའི་གཞུགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལོང་བའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞུགས་དོན་མཐུན་དུ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལོང་བ་མེད་པར་
ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུགས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་ཆད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྲེན་པར་གསུངས་པས། གཞུགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟོགས་ཡང་དག་ལུགས་འདིར་མ་བཞེད་པ་འབྲེལ།

རང་ངེས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྣང་
བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཉིད་སྣང་
བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་། འོ་ན། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་
རེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བྱང་མཐར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། སྤ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པར་
ཐལ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་སྤང་བ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཚྭ་གས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། དབྱེད་དོ། །

དེས་ན་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་གང་རུང་གི་ཆད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་
ཆད་མས་བྲབ་སྟེ། ཅ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། མངོན་སུམ་ཆད་མ་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་དབྱེད་
ཤེས་ནམས་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲ་མི་
རྟག་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་བྲངས་པའི་སྤྲ་མི་རྟག་བ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཡང་རང་གི་
གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་བ་ཡིན་བ་གང་ཞིག་ རང་གི་རྟོན་རྟགས་ལ་དངོས་སུ་མ་
བརྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་དུ་བྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཟུགས་མངོན་སུམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདོད་དོ། །མངོན་སུམ་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཟུགས་
མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲབ་བོ།

ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་ཚུལ།

༥ མངོན་གྲུང་མངོན་ཕྱོགས་བྲང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ནམ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་བས་གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་མི་
འདོད་ཟེར་ན། དེས་ཕྱང་པོ་ལྷ་མི་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱང་པོ་ལྷ་མི་
རབ་འབྱེད་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་བས་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཁས་མི་
ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྡན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྤྲ་གཞི་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དག་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་འབྱུང་། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་དེ་འདྲ་བའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་གཟུགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་བ་ལས།
སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་
དང་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་པར་འདོད་ཟེར་ན། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པར་
འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལུགས་གཞིར་གཞོག་སྟོན་འཛིན་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་
སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་སྟོན་པོ་ཆོས་ཙམ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྟོན་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྩས་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་
དེ་གཉིས་རྩས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ལུགས་ལས་བྱེ་རོལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷས་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་གྲུན་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་པོ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་གོང་གིས་ཤེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པ་སོགས་
ཉིས་པ་དུ་མའི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་རྟོགས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་
བྱ་མེད་བའམ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་ལ་དེ་དག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡང་ཡོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པས་བྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་
བྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། འབྲུག་པར་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྟེད་
གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁས་ལེན་མཁན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ཕྱོགས་སུ་མ་སྐྱབ་པོ་མེད་པའི་ལུགས་མང་དུ་བཀོད་ནས་བཀྲལ་
ལན་མཛད་པ་མཛད་པས་འཕོངས་པར་ཟད་དོ། །ཡང་ཐལ་འབྲུར་བ་ལ་བྱི་དོན་མི་བཞེད་པར་
འདོད་པ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་སུ་ཞིག་གི་
ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བྱི་དོན་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན། བྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་
མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། །འོ་ན། ལུགས་འདིར་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ཞེ་ན། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མིག་ཤེས་དང་། ཉན་ཤེས་ལ་བྱི་རོལ་རྒྱངས་ཆད་ལྟ་བུར་སྤང་པའི་
ཆ་འདི་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
མི་ཞིགས། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་དབྱད་ན་བྱི་དོན་དུ་མ་ཟད་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་མི་
རྟོག་པའི་བྱིར། བྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་ཞིགས་ཏེ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་
གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ཞིགས་པར་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་མི་འདོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སོགས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་
གྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་གཞུགས་སོགས་
ཤེས་པའི་ངོ་ཐོར་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་
མ་རང་ག་བས་མི་འགྲུབ་པས། གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་བརྟགས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་
པར་བཅ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་བཅ། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟམ་དུ་བཅའ་བ་ན་ཤེས་
པའི་རང་བཞིན་དུ་ཆེད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟོན་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་ཆེད་
པར་སོང་བས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སྐྱ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་
སྟེ། འཛིག་ཏེན་པའི་ཐ་སྟོན་སྟོན་མེད་ལ་ཡང་ཕྱིའི་གཞུགས་སྐྱ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟོན་ཁྱེད། དེ་ལ་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་གྲུབ་པར་
མི་འཛོག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཐ་སྟོན་གྲུབ་པ་འཛོག་དགོས་པས་ལྷགས་
འདིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་མེད་རྣམས་ཙམ་བ་ནས་འཛིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཁྱད་སྟངས་སྟུང་ངས་པའི་
མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་བ་ལས། འདི་ལྟར་སྟེ། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཡང་
གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་སྟུང་། །ལུས་དང་
ལོངས་སྟོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ངེ་
ལྟར་བཤད་ཞེ་ན། མདོ་དང་པོ་དེས་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་དབང་
ལྷག་ཏུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་དབང་དུ་སོང་། དེས་སེམས་པ་དང་། བསམ་པའི་ལས་བསམགས། ལས་དེའི་དབང་གིས་སྲིད་

བ་ཁམས་གསུམ་གྲུབ་པས་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པའི་
 བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་
 མི་འབད་པའི་བྱིར། མདོ་བྱི་མས་བྱི་དོན་བཀག་ཀྱང་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་
 ཉིད་ལ་དགོངས། དགོས་པ་སྤྱུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཅན་རྗེས་སྤྱི་
 གཟུང་བའི་ཆེད་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བྱི་དོན་སྤྱི་བའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་
 བྱིར། རིགས་པ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་། ལུང་། ལང་ག་ཤེགས་
 ལས། །རི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྤྲོ་པས་སྤྲོ་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་
 སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་བསྟན། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བྱིར།

མདོ་དང་པོའི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ། ལེགས་ལྡན་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་འབྲེལ་ཡང་གཉིས་
 པའི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་འདྲ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་དེས་ལུས་དབང་པོ་ལོངས་སྟོང་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་ནས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་སྤྱི་བར་བསྟན་པ་བཞེད། ཐལ་འགྱུར་བས་བྱི་དོན་བཀག་ཀྱང་སྤར་ལྟར་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་བར་
 བཞེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་སྟོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་གཟུགས་སྤྱི་སོགས་མི་འདོད་པར་
 ཐལ། འཇུག་པ་ལས་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་པའི་སྐྱབས་སུ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་
 འདྲིན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཟུགས་མེད་ན་
 ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་མ་འདྲིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོག་ཅམ་
 ལ་རང་ཞེན་ན། སེམས་ཅམ་པས་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་

པར་སྒྲོ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པར་འདོད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེས་ལོངས་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་འདོད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྲབ་ཁས། འདོད་ན། ལོངས་སྐྱ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་ཉྱེགས་པའི་སེམས་ཙན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ།།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པར་འདོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དབུ་མ་པས། གཟུགས་སྐྱ་མིང་དང་ཉྱེག་པར་འདོད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱ་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཉགས་དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ཆོས་བདག་ཏུ་མ་གྱུབ་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀས་དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྒྱར་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པས་དོན་སྐྱབ་གཉིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་དོན་ཁེགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་། མ་ཁྲབ་སྟེ། དོན་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད། འདི་པས་དེ་བཀག་ནས་མིང་གི་བཞག་ཙམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་མི་འཛོག་གི་བྱད་པར་ཡོད་པས་མིང་ཙམ་མ་སྐྱུ་ཡང་དོན་མི་མ་སྐྱུ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་མདོ་སྟེ་པ་ལས་དམན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་དམན་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད། མདོ་སྟེ་པས་དེ་

ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལས་དམན་པར་ཐལ།
 སེམས་ཅམ་པས་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མེད་པར་འདོད། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་གཟུགས་
 ཅན་ཡོད་པར་འདོད། དེ་མེད་པ་ལས་ཡོད་པ་བཟང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ལྷགས་འདིར་དགེ་
 བ་གཟུགས་ཅན་མེད་སྟམ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཟུགས་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་རྒྱངས་ཆད་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཆ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 གྲུབ། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཆོས་སྒྲིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེར་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཆོས་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་ཕྱི་
 དོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཞིག་མ་གྲུབ།

མདོ་བྲང་ངེས་སྟོན།

༥ རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྟོང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 སྟོང་པོ་བདེན་གྲུབ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་

པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲོ་བྱར་གྱི་རི་མ་མ་སྤངས་བར་དུ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་མི་འགྱུར། སྤངས་པ་ན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྟོན་སྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱད་སྟེ་མའི་བཤད་བྱ་ཙ་པའི་མདོ་ཡིན་པས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན། འདིར་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འགྲེལ་རྒྱུའི་སྒྲིང་པོ་བདེན་གྲུབ་སྟོན་པའི་མདོ་དེས་མཆོན་དཔེས་སྤྲུམ་པའི་བདེ་བཤེགས་སྒྲིང་པོ་བདེན་གྲུབ་རྟག་དངོས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་དང་པོས་རི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཙ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ངེ་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྒྲིང་པོ་བདེན་གྲུབ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅམ་པས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲིང་བཞིན་དུ་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟེན་པར་འདོད་པར་ཐལ།

གཞན་ཡང་། དེས་བྱས་པ་སྤྲུམ་མི་རྟག་པར་སྤྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་སྟེ་ཡིན་

ན། སེམས་ཙམ་པས་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པས་ངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་
གསལ་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པས་ངས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པ་དེ་
ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ན། །དེ་ལྟར་སྒྲིའི་བསྐྱར་
ཆོགས་དང་། །མཁའ་ལ་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་
བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་གནས། །ཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་ཆོས་ཙམ། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
སེམས་ཙམ་པས་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་ འདིར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་
བཞེ་དང་མཚུངས་པར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ།
རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་
པའི་མདོ་ལས། བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་
གསུམ་བསྟན་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིའི་མེད་དེ། དེ་མཆན་གཞི་གཟུང་བ་
ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས། ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་མདོ། རི་ལྟར་ནད་པ་
ན་བ་ལ། །སྒྲིའི་བསྐྱར་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་གཅིག་ལུང་ངས་ཟེར་ན། འོ་
ན་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ན་བྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་བྱུང་
བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པ། གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་བྱུང་བའི་བྱུང་བ་ལྟ་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་

བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ནམས་ཀྱང་། ཉེ་ཆིག་གིས་སྒྲོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་མ་གཏོགས་པའི་མདོ་གཞན་གཉིས་དང་། ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ནམས་རང་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཆིག་
 སྒྲོས་པའི་མདོ། རི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་བྱེད་རིགས་
 བར་ཐལ། སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་བསྟན། །ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲིག་མདོ་གཞན་གསུམ་ཡང་བྱང་
 དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྟག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་
 བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་
 དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་སོ་སོར་བྱེད་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྟག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་
 པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བྱས་ཏེ་དེ་
 གཉིས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་
 གཞི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས། དགོས་པ་སྟེ་གསུམ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལ་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་ཅན་
 རེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟེ་གསུམ་བྱེད་
 ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་མཚུངས་པའི་སྟོན་པའི་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 དུ་ཞེས་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱིས་སྟེ་གསུམ་མཆོམས་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་སྒྲིག་ཅི་བཞིན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པོ་རྟག་དངོས་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་ཡང་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལྷགས་ལ། ཅུ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་དེ་ལ་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་མཐའ་དག་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བདེན་བྱུང་རྟག་

དངོས་སྟོན་པ། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་མཐའ་དག གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 སྟོན་པའི་མདོ་མཐའ་དག མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་མཐའ་དག་རྣམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་མཚན་གཞི་སྒྲ། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བདེན་གྲུབ་སྟོན་
 པའི་མདོ་ནི། མ་དག་པའི་ཁམས་བདེན་གྲུབ་སྟོན་པའི་སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡིན།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་བཞིའི་མཚན་གཞི་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཏགས་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བཏགས་
 པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་
 ཅིང་སྒྲ། ཞེས་སོགས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ། བྱམས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཅི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐ་
 དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་
 ཟག་ཞི་བ་བསྟོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སོ། །

མདོ་དེ་རྣམས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་དངོས་སུ་བྱངས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་ནད་པ་
 ན་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་དང་། ཡང་ཡང་
 གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གསུངས་པ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ཐུན་མོང་དུ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྫོགས་ཆེན་པོ། སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི། ཞེས་སོགས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདིས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བླ་མ་དོན་
 ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིབ་
 རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་པས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་
 པ་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་
 ཏུ་འདྲ་བའི་དེ་ཉིད་ཏུ་དོན་འདི་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ལུང་འདིར་མི་འདེན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པར་བླ་མ་རྣམས་བཤད་པས་རྟོགས་
 རུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བླ་མ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་སྟོང་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་པ་སྟོང་པོ་རྟག་དངོས་བླ་མ་དོན་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་ཏུ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་བླ་མ་དོན་ཡིན་ཞེས་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་
 ལས། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བརྒྱུ་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་བཞིན་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གསུངས་
 པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་
 སྟེ། དེ་སྟོང་པོ་རྟག་དངོས་སྟོན་པ་བླ་མ་དོན་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་ཞེས་པའི་
 ཉེ་ཆོག་སྟོས་པའི་མཚན་གཞིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་
 ཏུ་འགྲེལ་བའི་མདོར་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་རང་འགྲེལ་ཏུ་མ་བླ་མ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 མ་བྱུང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་ལ་ཐུག་པས། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་
 མདོ་བླ་མ་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བའི་མདོས་ཀྱང་བླ་མ་དོན་ཏུ་དོན་གྱིས་བཟུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ནི་མ་དང་

བཅས་པའི་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །འབྲེལ་བ་ཤད་ལས།
ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ས་བཅུ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་སོ་གཞན་འགོག་པའི་
མདོ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེས་ནི་ས་བཅུ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་
སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དེས་བྱེད་པ་སོ་གཞན་བཀག་པ་འབྲེལ་གྱི། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་བྲང་
དོན་དུ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

ལུགས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱིས་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་
སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལུགས་འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞིའི་གཞན་དབང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་སློབ་པ་ལས་དང་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས། བཏགས་པ་ལྟར་དུ་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་དོ། །

རང་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་
གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་པའི་དཔེ་ནི། སྤྱི་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་
དང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐག་པ་སྟོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་
དང་། སྤྱི་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་དེར་ཐལ། ཐག་པ་སྤྱི་དུ་རང་
འཛིན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤྱི་
སྤྱི་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་སྦྱར་ན། རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་མིག་དབང་སོགས་
གྱིས་གཟུང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རིམ་
བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་དང་སོ་དེར་ཐལ། རང་བཞིན་

ཡིན་ན་ཐོ་བོ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་སྐྱེད་པ། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ། འདྲི་བ་བྱེད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག འདུས་བྱས་རྣམས་དེ་དག་ལས་སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྣམ་མཐེན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཐོར་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཐོར་གཞན་དབང་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེས་དེ་མཐོན་སྐྱེད་དུ་གཟིགས་ཏེ། གཟིགས་ཐོར་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་མཐོན་སྐྱེད་དུ་གཟིགས་པས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཞེས་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཐེན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ཐོར་གཞན་དབང་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཉི་མའི་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེ་ལུས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཅམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་མཛད་དེ་ཉི་མའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེ་ལུས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲིག་སྒྲིག་ཆེན་པོ། སྒྲིང་བ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཀག་ནས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སྐྱུ་བུ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱམས་ཁུས་ལེ་ལུས་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཀྱན་བཏགས་རྣམས་སྐྱེད་པ། གཞན་དབང་རྣམས་སྐྱེད་པ། ཡོངས་བྱུ་བུ་རྣམས་སྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན། གཟུགས་བདེན་བྱུ་བུ་བྱུ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

གཟུགས་ལྟ་བུ་གཞན་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན། དེའི་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱའི་ངོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན།
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། གཟུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
 གཟུགས་དང་། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་རྣམས་
 མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་ལས་གསུངས་སོ། །དང་ངས་ཀྱི་མདོའི་མཆན་
 ཉིད་སོགས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

མ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༥ ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་དབྱེ་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་ལ་སྒོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིན་
 པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྒྲིད་འབྱུང་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་
 སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད།
 གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ།

དེས་ན་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་ལ་འཛིག་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ།

དང་པོ་ནི། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྟས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་
རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ང་རང་གི་མཆན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུའོ་ཟེར་ན། ལས་
རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིག་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་
སྟུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་བདག་མེད་སྤོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟ་སྦྱོར་མེད་པར་
ཐལ། དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་
མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟ་སྦྱོར་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བཞི་པའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱར་
གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པ་གོང་དུ་སྦྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་བཏགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ལུ་བཞི་ཅི་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ང་ཡི་བར་འཛིན་

པའི་འཛིག་ལྟ་བུ་དེ་འཛིན་སྤང་གསུམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། དེ་བདག་འཛིན་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཡང་མ་ཡིན། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་འཛིན་
 ལ་ཚོས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བདག་མེད་སྤོམ་ཚོས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོམ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྗེའི་
 གསུང་ལས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བར་དངོས་སུ་མཛད་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ང་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་
 ན། ང་ཡི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། དེར་
 ཐལ། དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་ང་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད། དེའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ང་
 དེ་མིག་ན་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
 བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་དང་དེའི་འགྲེལ་བར། རང་འཛིན་པའི་ལུལ་

ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་མིག་སོགས་ང་ཡི་བར་སྤང་ནས་
ང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་གཉིས་མི་འགལ་
བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ལུལ་ང་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། གང་ཟག་
ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་།

ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྤྱོད་ཡིན་ན། ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཆོག་
སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཆགས་ཏེ་མ་བྱུང་། འོ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་
བའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས་ཉགས་འབྱུང་།

ང་ཡིན་ན། འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། སངས་
འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་འབྱུང་།

ཁ་ཅིག་ངར་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལྟ་སྤྱོད་ཡིན་ན། འཛིག་ལྟ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། ངར་འཛིན་
པའི་འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཉགས་ཆོས་
ཅན་གྱིས་སྦྱབ། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ངར་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་
ང་དང་ང་ཡི་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཁྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་བཏགས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟན་སྤྱེས་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་སུ་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་རའོ་སྤྲུལ་པའི་སློ་ལྟན་སྤྱེས། རར་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། རར་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་ངན་ལས་མ་འདས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གོས་བརྒྱས་པས་བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་ལ་པམ་བ་འབྱུང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་རྩིས་སུ་བརྒྱས་པས་སྤྲོམ་པོ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་སོ་སྤྲུལ་པའི་སློ་ལྟན་སྤྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རའོ་སྤྲུལ་པའི་སློ་ལྟན་སྤྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྲིམ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རར་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རའོ་སྤྲུལ་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ།

ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་

གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ།

རང་རེས། སོ་སྤྱོད་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་རིགས་མཐུན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྟངས་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། བྱམ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་རིགས་མཐུན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་རིགས་མཐུན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། བྱམ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། བྱམ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་སྟངས་རིགས་མཐུན་ཟེར་དགོས་སམ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་གི་སྟོང་དུ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་གྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། སྟོབ་ལམ་དུ་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འགལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་འདོད། འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། ལུགས་འདིར་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་སྤྱོད་པའི་དང་། བདེན་འཛིན་སྤྱོད་པའི་ཡིན་བྲལ་མཉམ་དང་། བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་དང་བདེན་མེད་སྤྱོད་པའི་གཉིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་བྲལ་མཉམ་དུ་འདོད་པར་བྱའོ།

རང་ལུགས་ལ། རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ། མ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་དེ་ཀུན་

ལྷན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤ་རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་ནས་གང་
 ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། ལྷན་སྐྱེས་ནི། རྒྱ་མཆན་བསམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་
 མེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ལ། སྤྱི་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་
 བ། གུན་ལྷན་གཉིས། དང་པོ་ལ་རགས་པ་དང་སྤ་མོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་འདྲིན་ཇས་ཐ་
 དད་དུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་ལྟ་བུ། ལྷན་སྐྱེས་ནི་རྒྱ་མཆན་བསམ་པ་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན། གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཆོས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་
 པའི་བདེན་འདྲིན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་དུ་གྲུབ་པོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་
 སྤང་པོ་བདེན་འདྲིན་གཉིས་གཅིག་གཉིས་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་བས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་རིགས་མ་ཐུན་
 པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་སྤྱི་སྤྱི་
 འབྲས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་གཉིས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
 གཞན་ཞུས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་
 རྩ་སོགས་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཛིན་པའི་ཁྱོག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་
 བོ་གང་ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱབ་ཚུལ་རིགས་འགྲེ། ཟེར་ན། མ་བྱུང་། འོ་ན། ཀ་བྱུང་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་ཁྱོག་པ་ཆོས་
 ཅན། ཀ་འཛིན་ཁྱོག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་ཁྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་
 མི་བྱས་ཏེ། བྱམ་འཛིན་ཁྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་ཁྱོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་བདག་འཛིན་དང་། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཁྱོག་པ་རིགས་མ་ཐུན་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་རིགས་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་། འདོད་ན།
 ཀ་འཛིན་ཁྱོག་པ་དང་། བྱམ་འཛིན་ཁྱོག་པ་རིགས་མ་ཐུན་པར་ཐལ་ལོ།

བདག་འགོག

༥ གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་པོ་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་། སྤང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་པའི་བདག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་ལེན་ཀྱི་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ཟེར་ན། སྐྱབ་དཔོན་ལེགས་
 ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྡས་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཅུ་མ་མ་
 གཏོགས་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 ཁྱོག་གི་འབར་བ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱད་དོས་སུ་

འདོགས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་གོང་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་མང་བཀུར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་
བདག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ་མི་འགོག་པར་བདག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་སྦངས་པ་འགོག་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་
གང་ཟག་གི་བདགས་གཞིར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཡང་
ཉེ་བར་འདོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས།
ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་བོན་རྣམས་ནི་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་
རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་པ་སྤྱོད་སོར་བཞག་
ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་ཨ་བླུ་ཀུན་གཞི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྟེན་ཆེན་ལས། སྟོབ་དཔོན་ནི་བ་འཆོ་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལ། ཨ་བླུ་ཀ་ར་ཡང་དེ་དང་
འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅ་རྒྱ་གོ་མི།
ལུ་བ་པ། སྐྱེག་པའི་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རང་གི་གཞུང་ལས་གསལ་
པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དག་གང་ཟག་
ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ང་སྤྱི་ཙམ་པ་འདིའི་མཆོན་གཞི་དང་། ལྷས་སྤྱིན་
མཆོད་སྤྱིན་སོགས་མཆོན་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས། འདི་དག་གི་ལུགས་
ལ་ཡང་ལམ་སྟོམ་པ་པོ་དང་། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་སོགས་གང་ཟག་གི་སྤྲ་སྤྲུང་འཇུག་གཞི་ང་
ཙམ་དང་། ང་དེའི་མཆོན་གཞི་ཀུན་གཞི་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འོ་ན། གུན་གཞི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་གཞིར་གཞོག་གུན་གཞི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
དམིགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེས་ཁྱོད་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་བཟུང་
བར་ཐལ། ཁྱོད་རངས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སློ་དེ་སློ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བདག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་སློ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་བདག་འཛིན་
ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱུང་། གུན་གཞི་དེ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་གང་ཞིག་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས། ཟེར་ན། འོ་
ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་གང་ཟག་གང་ཞིག་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འོག་མ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གོང་
དུ་བཤད་པ་དེ་དག་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་ལས། གང་ཟག་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་སུ་མེད་པར་སྒྲིབ་ནི་གང་ཟག་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་
ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ།

༥ གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་འདི་མ་མེད་ལ་རྩ་སྒྲིབ་གསལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེས། ཤེས་

སྤྱི་བ་སྤངས་པ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་དུ་རི་
སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། མཆོན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་དེའི་ལུས་ལོངས་
སྤྱོད་གནས་གྲུང་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྟོན་མཆོས་སྤྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
རྒྱན་མཐའ་བའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འགྲུར་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོངས་སྤྱོད་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མཆོན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད། དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་
ནས་ལོངས་སྤྱོད་དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་བྱེད་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་མ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ། གཟུགས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ།
གཟུགས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་གསུམ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་ཟེན་ནས་གཟུགས་སྤྱོད་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྟོབ་དགོས་
ཤིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་གནས་གྲུང་ཟེན་ཀྱང་། རྒྱས་གྲུང་གི་
རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོངས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་འགྲུར་གི་རིགས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཆེ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱོད་

ཁོན་པེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། རྣམ་འབྱོར་པས་ཀྱན་རྟོག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤང་

བ་བསྐྱེད་པའི་སློན་ས་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་
 གྱི་སྒྲུང་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ལོངས་སྐྱུའི་སྒྲུང་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེས་ལོངས་སྐྱུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུའི་བདག་
 རྒྱུན་ལས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་
 བུའི་སྐྱེ་བའི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནམས་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འབྱུར་སྒྲ་མ་ལ། ལོངས་སྐྱུ་ཚོས་ཅན། ཁྱིད་
 ལོངས་སྐྱུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱུའི་སྒྲུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བ་ཁས།
 ཏྲགས་དེར་ཐལ། གདུལ་བུའི་མིག་ཤེས་ལ་ལོངས་སྐྱུར་སྒྲུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལོངས་སྐྱུ་འཛིན་པའི་གདུལ་བུའི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པ་དང་འགལ་བའི་
 རྒྱུན་མེད་དེ། དེའི་དོན། ལོངས་སྐྱུ་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུའི་བདག་རྒྱུན་
 ལས་བྱུ་བ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་དེ་ཉིད་
 གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་སྐྱུ་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོངས་སྐྱུ་དང་། དེའི་སྐྱུ་དངོས་གྱི་གདུལ་
 བུ་གཉིས་ཀས་ལོངས་སྐྱུ་ལ་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་མིག་ཤེས་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱུར་སྒྲུང་ངམ། ལོངས་སྐྱུ་ལ་མི་སྒྲུང་ཞིང་གདུལ་བུ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅུ་མ་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ལོངས་སྐྱུ་ལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྒྲུང་གི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལོངས་སྐྱུ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱུ་འབྲུལ་པ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱུ་གདུལ་བུའི་གཞན་སྒྲུང་ཅུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་འཐད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཐུང་པ་དང་། བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་སོགས་ཉེས་
པ་དུ་མའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབས་གཟུགས་སྐྱའི་སྣང་བ་སྦྱེད་པའི་དོན། དེས་བདག་སྐྱོན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར་གདུལ་བྱའི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐྱའི་
སྣང་བ་བསྦྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཅའ་ཤོས་བསྐྱས་པའི་རྩལ་
ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབས་བདག་སྐྱོན་བྱས་
པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གདུལ་བྱའི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་བསྦྱེད་པའི་སྣང་
རྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཅའ་ཤོས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཉགས་
དེར་ཐལ། དེར་ཕྱི་སྤོང་བ་ཉིད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཡུལ་དུས་གཉིས་མཁྱེན་ཚུལ།

༥ ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་
དུ་ཉོགས་ཏེ། དེས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འདས་པ་འདས་པའི་དུས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། མ་

འོངས་པ་མ་འོངས་པའི་དུས་རིམ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་རིམ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་ན་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་མི་དགོས་
ཏེ། མཁྱེན་དུས་དང་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ན་གཞི་དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་པ་དེས་མཁྱེན་སྐྱེའི་
ཆོས་དེ་དེར་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ས་སྐྱ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་སྐྱ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུང་ཡང་སྒྲིན་མ་སོང་
ངོ། །ཁོ་རང་གི་ལུགས་འཛིན་པ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ད་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་དུས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་མི་མཁྱེན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་
རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ།
རྟགས་ཁས། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གསུམ་ཅིག་
ཅར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ་མ་སོང་ཞིང་།
ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་
མཁྱེན་གྱིས་ད་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་དུས་སྐད་ས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། མ་འོངས་པ་ཡང་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པ་མིང་བཅས་བཞག་པ་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དང་པོ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང་དུས་གསུམ་
མཁྱེན་ཚུལ་སྒྲིན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་བྲས་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སྐད་ས་པ་མཇུག་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་

སང་པན་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཁུན་ནོ་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་དེ་
 རིང་གི་དུས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། མཁུན་
 དུས་དང་། གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ལན་བཏབ་ཟིན་ནོ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་དུས་གསུམ་
 མཁུན་ཚུལ་དེ་ཅམ་གྱིས་གོ་རྒྱས་སོ། དེས་བདེན་གཉིས་མཁུན་ཚུལ་ལ་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་མི་མཁུན། རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་མི་མཁུན་
 ཟེར་ན། བདེན་གཉིས་ལས། མཁུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱང་
 གྲུབ་ཅན། ཤེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་སོ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་མཁུན་
 པར་ཐལ། རི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་
 སྤང་དང་བཅས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། ཉགས་དེར་ཐལ། རི་སྟེང་པ་ལ་
 གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས། རང་
 དུལ་ལ་གཉིས་སྤང་བཅས་རྒྱབ་ལ་ཡང་ལན་འདེབས་ཚུལ་འདིས་ཤེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་ཁྱོད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཁྱོད་
 ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་དེས་ཁྱོད་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུ་བྱི་མ་ཁས། ཤུགས་
 ལ་རྟོགས་པ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། མི་སྤང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་

རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཆམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆམ་མཁེན་ལ་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཆམ་མཁེན་ལ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་རྒྱབ་གང་རུང་གི་སློན་ས་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སློན་ས་མི་སྤང་བ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཆམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆམ་མཁེན་དང་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆམ་མཁེན་གྱིས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། འོ་ན། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཆམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རིག་ཏུ་ཐལ། རང་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སློན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆམ་མཁེན་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སློན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཆམ་མཁེན་གྱིས་ཆམ་མཁེན་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སློན་ས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆམ་མཁེན་གྱིས་ཆམ་མཁེན་རང་ཉིད་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་དང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སློན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འཇུག་དར་ལྷིག་ལས། རྟགས་རྟོགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་མི་འདོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆམ་མཁེན་གྱིས་ཆམ་མཁེན་གྱི་ཆམ་པ་མ་ཤར་བར་རྟོགས་གསུངས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་འབྲལ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟོང་པ་མཁེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག་ཁྱོད་དང་གྲུབ་སྟེ་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟོང་པ་མཁེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྲལ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་མེད་པར་ཐལ།

མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བར་
 ཐུལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐུལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁྲོན་གྱིས་རྣམ་མཁྲོན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་རྟེན་ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་བ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན། རྣམ་མཁྲོན་ལ་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་འདོད་པ་
 ཡང་མི་འཐད་པར་ཐུལ། རྟེན་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རྟོགས་པ་འདི་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་
 པ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྲོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐུལ། ཁྱོད་
 ལ་དེ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གང་ཞིག རྣམ་མཁྲོན་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་
 གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་གྲུབ་སྟེ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྲོན་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་མཁྲོན་ལ་ཁྱོད་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐུལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 མཁྲོན་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་བོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྲོན་ལ་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐུལ། རྣམ་མཁྲོན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཁོ་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐུལ། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་
 པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་
 ལྡ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐུལ། རྣམ་མཁྲོན་དང་ཐ་དད་པའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཁྲོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་ཤུགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གསུང་རིགས་བྱང་བ་ལ་
 དཔགས་ན། རྣམ་མཁྲོན་གྱིས་རྣམ་མཁྲོན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
 བཞེད་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་རྣམ་མཁྲོན་གྱིས་རྣམ་མཁྲོན་གཉིས་སྤང་བུ་པའི་སྟོ་
 རས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བཞེད། རྣམ་པ་གཉིས་ཀས་དེས་དེ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་

གྱིས་རྟོགས་ན་ཁོ་རང་ཁོ་རང་དང་ཐ་དད་དུ་འགལ་བ་འཕེན་པ་འདྲ་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་རྗེས་ཆམ་མཁེན་གྱིས་ཆམ་མཁེན་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་སློན་ནས་རྟོགས་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་ལྟོག་ཏུ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས་ཆམ་མཁེན་གྱིས་ཆམ་མཁེན་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་སློན་ནས་རྟོགས་ན་ཆམ་མཁེན་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་དེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་དང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་དགོས། དེས་ཆམ་མཁེན་དང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ན་ཀྱང་རྫོང་བ་བདེན་པར་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་ཆམ་པ་གཉིས་ཀས་གཉིས་སྣང་བཅས་བྱུང་གི་དོན་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་བཅས་བྱུང་གི་དོན་ལ་མཛད་པ་འདི་ལ་དབྱད་ན། ཆམ་མཁེན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སློན་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སློན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་པར་གྲགས།

གཞན་ཡང་། ཆམ་མཁེན་གྱིས་བདེན་གཉིས་གཟིགས་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཆམ་མཁེན་གཟིགས་ཚུལ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀ་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་སློན་ནས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཁེན་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་རྟོགས་ཚུལ་མཚུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་རོར་རི་སྟེང་བ་མ་གཟིགས། རི་སྟེང་བ་གཟིགས་པའི་རོར་རི་ལྟ་བ་མ་གཟིགས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 ལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་བ་དང་། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་སྟོང་
 ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་བ་པར་ཐལ། རིམ་བ་བཞིན་དུ། དུལ་གཉིས་རང་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་
 བའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་བ་པ་ལྟར་
 སྒྲུབ་གི་བྱ་བ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱིས་རྒྱུ་མཐུན་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་དེའི་
 རྒྱུ་པ་མ་ཤར་བ་དང་མི་སྒྲུབ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གསུང་
 ལས་མི་གསལ་ཞིང་། མི་སྒྲུབ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསུང་འདི་སྒྲི་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་པར་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར།

རང་ཤུགས་ལ། རྒྱུ་མཐུན་ཀྱིས་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་གཟིགས་
 པ་དང་། གཉིས་སྒྲུབ་བཅས་བྱ་བ་ཀྱི་དོན་ཀྱབ་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དང་བཅས་བྱ་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཇི་
 ལྟར་གཟིགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་བ་པའི་སྟོན་ས་གཟིགས། ཇི་སྟེད་པ་
 གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་གཟིགས་དགོས་པས། ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངོར་ཇི་སྟེད་པ་
 མེད་པ་སོགས་ཡིན་ཡང་། རྒྱུ་མཐུན་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་ཀ་བའི་ཆོས་
 ཉིད་གཟིགས་པ་དང་། ཀ་བ་གཟིགས་པའི་ངོར་བྱུང་པ་གཟིགས་པ་སོགས་ཁས་སྦྱངས་དགོས་
 ཏེ། དེ་རྒྱུ་མཐུན་ཇི་ལྟར་དང་། ཇི་སྟེད་པར་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་བཤད་པ་ནི་གོང་དུ་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཐུན་ཀྱིས་དུས་གསུམ་
 ཅིག་ཅར་དུ་མཐུན་པ་འདི་དང་། གཉིས་སྒྲུབ་བཅས་བྱ་བ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཀྱབ་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་བཅས་
 བྱ་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཀྱན་

རྩོམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་རྒྱབ་པ་ལ་བྱེད་པ་རྗེའི་དགོངས་པར་འགྲོ་བ་ཡོད་པས་ཡིད་ཆེས་གྱི་གནས་སུ་
མཛོད་ཅིག །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། རྟགས་གསལ་སྒྲ། འོ་
ན། བྱམ་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་
གྲུབ་དབྱུང་པའི་དབྱུང་མཐར་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྒྲ།

གཞན་ཡང་། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་
གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་མཐར་ཁྱོད་མེད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
བྱམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་མཐར་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་ན།
བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་
པའི་མཐར་བདེན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་མཐར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེས་རི་ལྟ་བུ་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར་རི་སྟེང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་རི་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་ཁམས་དང་། བག་ཉལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གཞན་
དོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་མཛོད་པའི་ཕྱིར།

མཐུག་བྱང་།

༥ སྤྲུལ་པ། ཟབ་མའི་གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ། །བདག་སྟོ་བྱིས་པ་བས་ཀྱང་
བྱིས་པའི་སྟོས། །བྱང་པར་འབྱུང་བཞི་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་གྲིབ་སོས་ནོན། །ཁོར་འབྱུལ་མཆེས་ན་མཁས་
རྣམས་བཟོད་པ་བཞེས། །འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་བ་རྣམས། །མ་གྱུར་འགྲོ་
བ་ཀྱན་གྱི་དགོ་ཅ་དང་། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །བསྐྱེད་ཆེན་འབྲེལ་
ཟབ་མོས་འབྱུབ་གྱུར་ཅིག །དེར་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་ལ་རབ་
ཏུ་འབྱུང་གྱུར་ཞིང་། །ཐེག་ཆེན་དགོ་བའི་བཤེས་གྲིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །ལམ་མཆོག་སྐྱབ་པའི་
རྟེན་རྣམས་ཆང་བར་ཤོག །བྱབ་པའི་དབང་པོའི་བྱང་པའི་མདོ་སྟེའི་དོན། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོས་རི་
ལྟར་བཀལ་བ་ལྟར། །བྱི་མེད་གསལ་མཛད་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་ལུགས། །སྐྱུར་དུ་རྟོགས་ནས་
འགྲོ་ལ་འདོམས་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐའ་ཆོད་པའི་ཀལ་
བརྟག་ཅིག་གྲིས་ཞེས་ནན་གྲིས་བསྐྱུལ་བའི་དོན། དགོ་སྟོང་དགོ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གྲིས་
བྱང་ཅེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱུར་བ་འདིས་ཟབ་མའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༥ ཨོ་སྤྲུལ། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྲིས། །མཆོག་དམན་བྱང་ཆུབ་བསྟོད་
ལམ་གསལ་མཛད་དེ། །དེར་འབྱུག་བཀྲང་ཡས་རྒྱན་མི་ཆད་བཞེན་དུ། །ཐེག་ཆེན་གྱུ་གཟིངས་
དམན་མཆོར་བྱིང་ཞེས་ཟེར། །དེ་ཆེ་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་ཡི་དབང་པོ་ཡི། །སྟོ་གྲོས་འབྱུལ་གྱི་འཁོར་
ལོས་ཉེར་བྱངས་ནས། །དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རིན་ཆེན་དབྱིག་འོར་གྲིས། །འཛམ་གླིང་བྱབ་པར་མཛད་
དེ་ཨེ་མ་མཆར། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཆ་བས་གདུང་སེལ་དུ། །རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤད་ག་བྱར་
བདུད་ཅེའི་ཆབ། །མཆོག་ཏུ་མཐུན་པའི་གཉེར་གྲིས་བསྐྱུགས་པ་ལྟར། །མ་འོར་གསལ་གཟིགས་
འཛམ་མགོན་སྤྲུལ་པར་འདུད། །མགོན་དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་ལ་མཁས་གྱུབ་ཅིས། །སྟན་པ་ཕྱོགས་

བྱེད་པའི་འདུན་བསྟན་དར་བའི། ཅུ་འཐུག་ནམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན། ཇི་བཞིན་
 གསལ་བྱེད་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་འདི། ཇང་བའི་སེམས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་བྱམས་པ་ནས། བར་
 བཞེངས་འདི་འབྲེལ་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་དེས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་བྱང་བར་ཐབ་མའི་
 ལམ། བཤད་དང་སྦྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ལྷ་མའི་འདྲན་མཆོག་རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་
 སོགས། བསྟན་འཛིན་དམ་པ་སྦྱེ་ཆེ་མཛོད་འཕྲིན་རྒྱས། ཁྲིམས་ལྡན་སྡེ་ནམས་མཁས་གྲུབ་ཆོགས་
 ཀྱིས་འགོངས། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཐུགས་གྱུར་ཅིག གང་དག་རྒྱ་ཆེན་
 ཐོས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེད། རྣམ་དག་བསམ་སྒྲོམ་བརྟན་པོའི་གྲུ་བཅས་ནས། འོན་གཉིས་ནོར་བུའི་
 སྒྲིང་དུ་སོན་པ་ལས། ཀུན་གྱི་རེ་སྒྲོང་གངས་ཡས་དར་རྒྱས་ཤོག །མཐར་འཛིན་ཐུན་བར་འཕྱན་
 པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། སྦྱོས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་བདག་པོ་དང་། སྤང་དེ་ཡང་དག་དབུ་མའི་
 ལམ་དུ་འཇུག། སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་སྦྱར་དུ་བརྒྱལ་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་དམ་ཆོས་
 བདེན་མཐུ་དང་། བསྟན་སྣང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། འདི་སྐད་སྒྲོན་པ་འགྲུབ་ལ་
 བགོགས་ཀུན་ཞི། མཐུན་རྒྱུན་ཀུན་ཆང་དགེ་མཆོན་རབ་རྒྱས་ཤོག། །

དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་
འབབས་སྤྱང་། །ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་
བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་
མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་
དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདེན་ལྟ་སེང་གའི་
རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་
སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ། །ལྟ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བཀའ་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། །

དབུ་མ་གཞིའི་ཡིག་ཆ།

༩ དབུ་མ་མཐའ་དབྱེད་དག་ལྟ་སྐབས་མ་ཕྱིར་དེ་ཕྱ་བཅས་འོས་པའི་རིགས་དང། ཁ་སྐོང་བྱས་པ་
ནམས་གཟིགས་བདེ་སྒྲུབ། ཚེད་པའི་མིང་དང། འོག་གུངས་དང་བཅས་
རེ་འུ་མིག་ཏུ་བྱུང་གསལ་བྱས་པ་གཤམ་གསལ་ལ།

- (༡ བཅོས། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བས་བྱུང་བ་དང། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་སྤྱོད་གིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་གྱི་དབུ་མ་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། ༤༦)
(མ་ཕྱི། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། །དབུ་མ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བས་བྱུང་བ་དང། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སྤྱོད་
གིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་གྱི་དབུ་མ་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན།)
- (༢ བཅོས། ཁ་ཅིག་ ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན། ༡༩༩) (མ་ཕྱི། ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན།)
- (༣ བཅོས། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། ༡༩༩) (མ་ཕྱི། འདོད་མི་རྒྱས།)
- (༤ བཅོས། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། ༢༠༩) (མ་ཕྱི། འདོད་མི་རྒྱས།)
- (༥ བཅོས། དེ་ལྟར་འདོད་ན། ༢༠༩) (མ་ཕྱི། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ན།)
- (༦ བཅོས། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། ༢༡༠) (མ་ཕྱི། འདོད་མི་རྒྱས།)
- (༧ བཅོས། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། ༢༡༠) (མ་ཕྱི། འདོད་མི་རྒྱས།)

ལུ་དག་ལགན་འཛིན།

ལགན་འཛིན་གཞུང་དགེ་བཤེས་བྱམས་བ་ཡེ་ཤེས།

ལུ་དག་བ།

རིང་ཟིང་སྟོང་འཁོར་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག།

ཀོང་འབྲུ་ལ་མཁན་ཆེན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག།

གཞུང་བྱང་ཅེ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག།

ཀོང་ཐེག་ཆེན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག།

སྟོ་འཁོར་རྩོ་གཞི་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག།

ཆ་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག།

སྟོ་འཁོར་ལྷ་མ་རྩལ་བསྟན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག།

དམར་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས། ཆ་མིང་བཏགས་བ་རྩལ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས།

གཞུང་མིང་བཏགས་བ་བསམ་གྲུབ་བསམ་གཏན། ཆ་ཡེ་ཤེས་དབང་གྲགས། ཆ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན།

ཆ་ཕུན་ཆོགས་འཕྲིན་ལས། ཆ་དག་དབང་སློ་བཟང་སོགས།

ཡིག་འབེབ་སྒྲིག་སྦྱར་བ།

ལགན་འཛིན་གཞུང་དགེ་བཤེས་བྱམས་བ་ཡེ་ཤེས།

དེབ་གཟུགས་རྩལ་འཁོར་བ། དམར་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས།

སྟོག་ཁྲད་འདེབས་འཇུགས་བ། གཙང་སློ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། སྟོ་འཁོར་སྤྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

ཀོང་སྤྱལ་རྩོད། ཆ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། སྟོ་འཁོར་རྩལ་བསྟན་པན་བདེ།

དམར་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ། ཡེར་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ།

བྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོའི་སེར་སྒྲུང་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ནུས་སྲི་

མཆན་གཞུང་གསལ་གསལ།

ལག་ལེན། སློའ་འོར་དག་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཆོས་ལཱིན་ཐར་བྱིན།

ལག་ལེན། རོང་པོ་དག་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྐལ་བཟང་།

དུལ་གཉེན། རྒྱལ་ཁྲོན་བྱམས་པ་ཆེ་མེད།

ཡེར་ཁྲོན་བྱམས་པ་ཤེས་རབ། གཞུང་ཁྲོན་དག་དབང་ལེགས་ཆོགས།

ཀོང་ཁྲོན་སྐལ་ལྡོར། སློའ་འོར་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཡེར་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ། སློའ་འོར་ཐུབ་བསྟན་པན་བདེ།

སློའ་འོར་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས། གཙང་སློའ་བཟང་རྒྱལ་མཆན།

རོང་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས། རྒྱལ་དག་དབང་སྦྱིན་པ།

གཞུང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། ཡེར་དག་དབང་སྐལ་བཟང་།

གཞུང་ལཱིན་དབྱངས་སློབ་དཔོན། གཞུང་སློའ་བཟང་དབྱིག་གཉེན།

ཐེ་ཆོས་འཕེལ་ཆེ་རིང་།

འབྲུལ་དེབ་སྒྲིག་པ་པོ། དམར་དག་བཤེས་ལཱིན་དབྱངས་བསོད་ནུས།